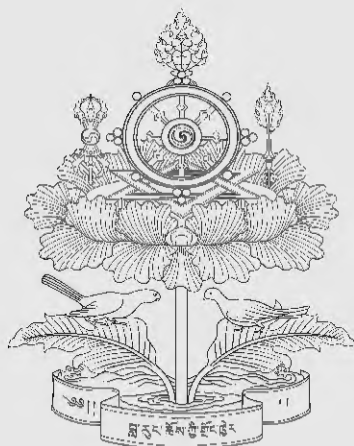

༡༡། ཐཐལ་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་
 དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ཐཐལ་མཆོག་བདུད་ཅིའི་
 དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

སྟོད།

ཡ། ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོས་མཛད།

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་འདེའདྲི་ཚེས་སྒྲིན་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བརྒྱུ་རེ་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

༡༡། །ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

པོད་གཉིས་པའི་

དཀར་ཆག

མཚན་དོན།	༡
འགྲུར་ཕྱག།	༡
རི་ལྟར་བརྩམ་ཚུལ།	༡
དེ་ལྟར་བརྩམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་དངོས།	༡༤
དང་པོ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྩལ་གྱི་ལེལ།	༡༤
གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྩལ་བྱེ་བྲག་རྩ་	
བཤད་པའི་ལེལ།	༡༩
གསུམ་པ་སྤྱད་སྤྱོད་འགྲོ་བའི་ལེལ།	༣༣
བཞི་པ་རིགས་ཀྱི་ལེལ།	༤༤
ལྔ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེལ།	༥༤
དུག་པ་བསྩལ་པ་བཤད་པའི་ལེལ།	༥༧

ཀུན་མཁུན་མི་ཐམ་ཀུ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

བདུན་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བསམ་པའི་ལེའུ་	༩༥
བརྒྱད་པ་བསྐྱབ་པ་མཐུའི་ལེའུ་	༡༡༤
དགུ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པའི་ལེའུ་	༡༢༥
བརྒྱ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་	༡༤༡
བརྒྱ་གཅིག་པ་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་	
མོས་པའི་ལེའུ་	༢༠༤
བརྒྱ་གཉིས་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་ལེའུ་	༢༢༢
བརྒྱ་གསུམ་པ་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ལེའུ་	༢༣༢
བརྒྱ་བཞི་པ་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་	༢༤༢
བཅོ་ལྔ་པ་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་	
བསྟན་པའི་ལེའུ་	༢༥༡

༄༌། །པར་ཡུ་རྩ་མི་ཏ་མྱོ་རྩ་པ་རྩ་མ་མ་རྩ་ཡུ་ན་སྟུ་
རྩ་ལྷི་ཀླར་སྟུ་ཤ་ཡུ་བྱ་བི་བྱ་ཤ་བི་ཏ་ར་ཏི་སྟུ།

༄༌། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་
པ་ཤད་པ་ཐེག་མཆོག་པདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཚུགས་ཀྱི་སྤྱི་རྩ་ལ། མཚུངས་མེད་སྟོན་པ་སྤྱུའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །
རྒྱལ་ཚབ་ས་པཅུའི་དབང་ཡུལ་མི་པམ་མགོན། །དེ་ཡིས་རྗེས་བརྒྱུད་འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །གང་གི་གསུང་སྟེས་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན། །
དེའི་སྟོབ་མཆོག་སྒྱུར་དཔལ་ལྡན་སྟོ་གྲོས་བརྟན། །དེ་ལས་རིམ་བརྒྱད་དམ་
པའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །ལམ་འདིའི་བཀའ་བྱིན་དངོས་སྟུ་འདོམས་པ་ཡི། །
བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་བྱས་ནས། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་
དགའ་སྟོན་འགོ་ཀྱན་ལ། །རབ་བཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་འདིར། །
གཅིག་ཏུ་གྲུས་ཤིང་གཞན་ལ་པན་པའི་སྟོས། །རྣམ་པ་ཤད་ཐེག་མཆོག་པདུད་
ཅིའི་དགའ་སྟོན་སྟོ། །དེ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་ནས། །དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་
མགོན་པོའི་ཞལ་ནས་དངོས་སྟུ་མོད་པའི་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྡེའི་ཡ་གྲལ་ཐེག་

པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཁྱད་འཕགས་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བར་གོ་བདེ་བའི་རྩལ་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་དོན། འབྱུང་ཕྱག
 གཞུང་དོན། མཐུག་དོན་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། མ་རྩ་ལྟ་ན་
 སྤྱི་ཡ་ལོ་ཀ་ར་རྩ་མ་གྲུ་རི་གྲ། བོད་རྒྱུད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྟན་པ་
 ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཕྱོར་
 བའི་དོན་རྩལ་སྤྱོད་མེད་ལྟའི་རྩལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པས་
 བ། བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་མཚན་དུ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ས་
 སྤྱི་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པས་ན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལོ་ཆེན་རྒྱ་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་བོད་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་
 བའི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ་ཞེས་འབྱུང་ཕྱག་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། དེ་ལྟར་
 བརྩམ་པའི་རྩལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་དོན་ཤེས་དོན་སྟོན་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གསུམ་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། དོན་དེ་
 གཞན་ལ་སྟོན་པར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རག་དང་ཆོག་རྣམས་བྱི་མེད་པས། དགོས་
 པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྟོང་རྗེ་དེ་
 ཡི་བདག་ཉིད་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་བའི་འགོ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས། ཐབས་

གང་སྟོན་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོ། །གང་ཟག་སྟེ་
ལ་ན། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་དེ་ཡིས་འགོ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
གྱིས་འབྲས་བུའི་གནས་སྟེ་འགོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམ་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་པོའི་
ཆོག་སེམས་ལ། རི་ལྟར་ན་ཆོག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་
དོན་ཚུལ་གང་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་པར་གྱུར་
པ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ལྟ་གང་ཞིན། མགར་བ་
མཁས་པས་གསེར་ལས་ན་རྒྱལ་སོགས་བརྟུངས་བྱས་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། མེ་
དོག་བདུ་ཁ་ལྷུས་ཏེ་རྒྱས་པ་བཞིན་དང་། བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་དག་གཡོས་སྟེ་
ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་ཟ་བ་དང་། སེམས་དགའ་པར་བྱེད་
པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལེགས་པ་ཐོས་པ་འདྲ་བ་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་ཆོག་སེམས་ཀྱི་སྦྲོམ་
ཁ་ལྷུ་བ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པ་
ཡང་དེ་ལྟར་དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་མཆོག་སྟེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རྒྱལ་ས་འདིར་འབྱོར་བའི་དོན་ཚུལ་ལྟའི་སྟོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་
དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་གནད་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱའོ། །
རྒྱལ་ས་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱིས་བརྟན་པའི་འགྲེལ་པར་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཟབ་ཅིང་

རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྒྱུད་པ་མདོར་བསྡུ་ན་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་སྒྲོབ་པ། ཇི་ལྟར་སྒྲོབ་པ། གང་
 དག་གིས་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། རང་
 དོན་དང་། གཞན་དོན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མཐུ་དང་། བདག་གི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་
 དང་། ལྷ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བདུན་ནོ། ཇི་ལྟར་བསྒྲབ་
 བར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ལ་མོས་པ་མང་བར་བྱ་བ་དང་།
 ཚུལ་ཆོལ་བ་དང་། ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་བསྒྲབ་པ།
 ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གནས་པ། ལུས་ངག་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་རྩལ་གྱིས་སོ། །
 གང་དག་གིས་སྒྲོབ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེའི་བྱེ་བྲག་བསྡུ་ན་
 བཅུ་སྟེ། དེགས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། བསམ་པ་མ་དག་པ་
 དང་། བསམ་པ་དག་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དང་། བསམ་
 པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། དེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེས་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། སྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྒྲིད་པ་ཐ་མ་བཤོ། བྱང་
 སེམས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ།
 སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་སོགས་གཞུང་ལྟར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ནི་འདྲི་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དོན་གཤམ་དོན་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་

སོ། །བད་སྟོན་པའི་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ལས་རྣམ་དབྱེ་བདུན་བཤད་པ་དང་
 མཚུངས་པར། བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་། བྱེད་པ་དང་། དེའི་བྱིར་དང་།
 རྒྱའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་དང་། ཆེད་གྱི་དོན་ཏེ་བདུན་པོས་རིམ་
 པར་བཤད་ཚུལ་གསུངས་པ་འདིར། དེའི་བྱིར་ཞེས་པ་དེའི་ཆེད་ཏུ་ཞེས་པ་
 རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཆེད་དོན་གྱི་མིང་སྟེ། རྒྱའི་གཞུང་ལས་སྦྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བཤད་དེ། གང་གི་ཆེད་ཏུ་སྦྱིན་པ་དེ་ཆེད་དོན་གྱི་མིང་ཏུ་བརྗོད་དོ། །རྒྱའི་
 དོན་ཞེས་པ་འབྱུང་ཁུངས་གྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཞེས་པ་བྱུག་པ་
 འབྲེལ་རྒྱའི་མིང་སྟེ། རྒྱའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དུས་ཞེས་པ་ལག་བའམ་
 ཡན་ལག་མཆོན་བྱེད་དེ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེད་གྱི་དོན་
 ཞེས་པ་སྐྱབས་འདིར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཆེད་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པས་གང་ཟག་དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྟེན་གནས་གྱི་དོན་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་གཞུང་འགར་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་མིང་ཏུ། མིཏྲ་སྟོན་ཞེས་
 མཆོན་མ་བདུན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་
 གཙོ་ཆེར་བྱས་ནས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་བྱེད་པ་པོ་འཕམ་ཆོས་
 གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་རྒྱུན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དོན་ཤེས་ཞེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་སྡེ་ནི་བརྒྱུན་བྱའི་ངོ་བོ་འཕམ་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཐེག་
 ཆེན་མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུན་ཏོ། །ལས་སུ་
 བྱ་བ་མདོ་སྡེ་གང་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་དེ་ལྟར་བརྒྱུན་པའི་བྱ་བ་འདུག་

ན། དེའི་དོན་འདིས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བྱེད་པ་གང་གིས་ན། དག་
 དང་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱལ་བྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་ན། དེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་འགྲོ་ལ་སྟོང་རྗེ་ལས་ཞེས་སོ། །དེ་གང་སྤྱད་པར་འབྲེལ་
 ཞེན། ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་བསྟན་པཅོས་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་བཀའ་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་འབྲེལ་བར་སྟོན་ནོ། །
 དེ་གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེན། རྣམ་པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་བའི་སེམས་
 ཅན་ལ། ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཡི་རྒྱུད་ལ་
 བརྟེན་པ་སྟེ་གིང་ལ་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་གོ་དཀའ་
 བར་སྤྱད་པས་འདིར་གནད་གསལ་བར་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པའོ། །ཡང་
 རྒྱ་བྱེད་པ་རྒྱུ་བ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། གང་གིས་བསྟན་
 བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི། དོན་ཤེས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་གིང་
 གཟིགས་པས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་ཆབ་ས་བཅུའི་
 དབང་ལྷག་མི་པམ་མགོན་པོས་སོ། །དེས་ལས་སྤྱད་པ་ནི། དོན་སྟོན་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་པས་མདོ་སྟེ་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟོབས་
 པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩམ་མོ་ཞེས་དང་། བྱེད་པ་
 ཅི་ལྟ་བུས་ན། དག་དང་ཚིག་རྣམས་དྲི་མེད་པས་ཞེས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་རྣམ་

དག་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ངེས་
 པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་སོ། །གང་གི་ཆེད་
 ཏུ་ཡིན་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་པའི་བྱིར་
 རམ་ཆེད་དུ་འོ། །ཀྱུ་སྒྲོང་ངམ་རྒྱ་གང་གིས་ན། ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྩེ་དེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱུ་ལ་སྒྲིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཅུ་མ་པའི་རྒྱ་ཐུན་སྐྱུ་མ་ཆོག་གས་པ་ལས་བྱུང་པའི་
 བསྟན་བཅོས་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་གས་པ་འཕམ་གང་དང་
 འབྲེལ་ཞེན། ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་
 གས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོ། །འདི་གང་ཟག་སྤྱིའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ཞིང་
 སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེན། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འོ། །ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ངག་དྲི་མ་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 དང་ལྡན་པ་སྟེ། གྲོང་ཁྱིམ་པ་ཞེས་པ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའཕམ་ཆོག་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་འོ། །སྟན་ཞིང་འདེབས་པ་གང་ངས་སྟན་ཞིང་
 ཡིད་དུ་འདེབས་པ། རྣམ་པར་གསལ་པ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་བཟང་བ། རྣམ་པར་
 རིག་པར་བྱེད་པ། རོན་ཤིན་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ། མཉན་པར་འོས་པ་རོན་ཆེན་
 གོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོན་དང་ལྡན་པ་རྟེན་པ་མེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་དྲུངས་པ་ལྟ་
 པར་འཁེལ་བ། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་འབབ་ཅིང་མཛོན་པར་འདོད་

པ། གཏུགས་པ་མེད་པ་ནི་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མཁས་པས་མཐའ་གཏུག་ཏུ་
 མེད་པའོ། །དེ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྒྲོན་ནས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཀྱི་
 གཉིས་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དང་། ལྷག་མ་ལུ་སྦྱར་བའི་སྒྲོན་ནས་ཡིན་ནོ། །ཆོག་དྲི་
 མ་མེད་པ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཆོག་དང་ཡི་གེ་རིགས་པ་ནི། མིང་ཆོག་
 ཡི་གེ་གོ་རིམ་བཞིན་འབྲེལ་བ་དང་། རོན་རིགས་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་
 འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་དོན་དང་འབྱོར་བ་ལམ་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ། མཐུན་པ་
 ཞེས་པ་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཤད་པ། རུང་བ་ཞེས་པ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་
 གསལ་བ། འབྱོར་བ་ཞེས་པ་སྦྱིང་ལ་བབ་པ། འཕྲོད་པ་ཞེས་པ་འཁོར་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་འཕྲོད་པ། འཆོམས་པ་ཞེས་པ་ཆོས་མཐུན་དོན་ལྷན་
 དུས་སུ་འཆོམས་པ། འགྲུས་སྦྱོར་གི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་ཞེས་པ་འགྲུས་
 སྦྱོར་ནི་བཅོན་འགྲུས་ཏེ་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡན་
 ལག་གི་ཆོགས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བའི་དོན་
 དང་ལྷན་པའི་གཏམ་སྟོན་པའོ། །འབྱོར་པའི་དོན་ཚུལ་སྤྲེལ་མེད་དཔེ་ལྷས་
 བསྟན་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་
 ལྷན་ས། བསྦྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་
 པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་
 དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་ཡིན་གྱང་། མདོར་བསྟན་ཅུམ་གྱི་ཆོག་

དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་འགའ་བྱུང་
 རྟེ། སློབ་དཔོན་སློབ་གོས་བཏན་པས་ནི་ཆོག་དེ་ལྟ་དངོས་པོ་ལྟ་དང་དོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱར་རྒྱུ་ལྟེ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 གསུམ་གསུངས་པ་མདོར་བསྟུས་སུ་བཞེད་ན་དངོས་པོ་ལྟ་པོ་འདིར་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བཞེད་བྱ་ཀྱན་འདུས་པས་དེ་དང་སྦྱར་ན། དངོས་པོ་ལྟ་ནི། མིང་དང་།
 རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟེ། །དེ་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཞེད་
 པ་ལྟར་འགོ་བ་རྣམས་དོན་དུ་ཞེན་ཀྱང་། མིང་ཅམ་ལས་བཞེད་པ་ལྟར་དོན་
 མ་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་ནི་མིང་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཞན་དབང་གི་གཟུང་ཆར་སྒྲུབ་བརྣམས་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཀྱི་དབང་
 གིས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་
 ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པ་འདོན་ཆར་སྒྲུབ་བ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཆོག་ས་
 བརྒྱད་གཞན་དབང་དངོས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རྒྱུ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་དཔེ་སྒྲ་མ་གསུམ་དང་རིམ་
 པར་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་པས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་ཏུ་རྟོགས་
 ཆེ་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལེགས་པ་ཐོས་པ་ལྟར་དགའ་བ་
 རྒྱུ་དོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོགས་

མཐུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་དཔེ་ལྟ་བུའི་བརྟན་བྱར་བཞེད་དེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས།
ཡོངས་གྲུབ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་དེ་བཞིན་ཉིད། དྲི་མ་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ལམ་གྱི་རྣམ་བྱང་
བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་བརྒྱབ་བྱ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བཞི་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་བཞི་དང་
སྐྱར་པར་མཛད་དོ། །གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་
ཆོས་ཅན་དང་། ལོག་ཤེས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུབ་
ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཀྱང་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བཛྟེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
རྩོན་ཤྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་མིང་རྒྱ་མཚན་སོགས་ལྟ་ལ་སྐྱར་
བ་མི་འཐད་པར་བརྟན་ནས། རང་ལུགས་དོན་ཚུལ་ལྟ་བུ་གོ་གོང་མ་དོན་ཤེས་
དོན་རྩོན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དང་སྐྱར་བ་དང་། ལོག་མ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུབ་
སོགས་དང་སྐྱར་བ་གཉིས་ལས་ལོག་མ་འདི་དབྱིག་གཉན་གྱིས་བཞེད་པ་
ཡིན་ཏེ། བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུབ་པ་དང་། ཐེག་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་
ལུལ་སྐྱབས་འགོ་མཚོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

རྒྱལ་པ་གསུམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འོན་གཉིས་རྒྱལ་པ་
 གཉིས། བསམ་བྱ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ལས་འདིར་
 ཟབ་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་མཐུ་ཡོངས་སྒྲིན་གཉིས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་པ་གྱི་ཞེས་དང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ནི་བྱེ་བྲག་ལྟར་ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་སོ། །སྟོམ་ཡང་དེ་
 ལྟར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ཇི་ལྟར་བསྟུབ་པ། མོས་པ་ནས་གདམས་དག་རྗེས་
 བསྟན་བར་རོ། །སྒྲ་མའི་འགྲོས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱལ་པས་མོས་པ་ནས་
 རྒྱལ་པའི་བར་དང་། བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱ་གདམས་དག་རྗེས་བསྟན། བསམ་བྱ་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་ནི་བསྟུ་དངོས། སར་བྱིན། ཆད་མེད་མཆོད་བསྟོན་
 སོགས་དང་ལས་བྱང་ཕྱོགས། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཡོན་ཏན། ཡོངས་སུ་
 རྒྱལ་པ་རྟོགས་པའི་དོན་མཐར་བུག་གི་རྒྱལ་པ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་
 གང་ཡང་མཁས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པ་ཤད་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་གཞུང་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱར་བཏུབ་ཅིང་གོ་བདེ་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན། བསྒྱུབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྒྱུབས་པས་
 གསེར་བརྒྱུད་སུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་བསྒྱུབ་པ་ལྟར་དེ་བཀའ་ཉིད་ཏུ་མ་
 རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་དང་བུལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་དགའ་བ་
 བྱེད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱེད་ཆོས་ཏེ།
 གང་ཞེན་སྦྱུངས་འགྲོ་ནས་རྒྱལ་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་

ལའང་། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
 དང་ལྷན་བ་དང་། རང་དོན་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བ། ལམ་
 བསྐྱབ་བ་གསུམ་སྐྱབ་བ་ཅམ་ཡོད་མོད་ཐེག་དམན་དེ་དག་གི་དམན་ལ་ཐེག་
 ཆེན་བས་ཁྱད་བར་འཕགས་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སློ་
 བ་ལྟག་བར་རྟེན་བའི་ཕྱིར་བསྐྱུམ་བ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་སློ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཕྱོགས་
 བའི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས་ནས།
 ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་བ་དེས་བསམ་བར་བྱ་བ་ནི། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ནས་
 བརྟན་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་མཐུ་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་བས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ངེས་བ་རྟེན་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་གཉིས་
 རྒྱབ་ཀྱས་བའི་མཐུ་དང་། དེ་འབྲུབ་བྱེད་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་བའི་ཐབས་
 ལ་རང་ཉིད་འཇུག་བར་འབྱུང་ཏེ་ཟས་གཡོས་ལེགས་ཟ་བ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་
 དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་བ་དང་། མཐུ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་བ་དང་རང་གི་དབང་
 པོ་སྤྲོན་བའི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་ཐོབ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 བས་སོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱང་སོ་སོ་རང་རིག་བ་མེད་བས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བ་
 ཡིན་ཡང་། སྦྱི་མཆོན་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསམ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 བར་འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བ་བཞིན་གསུངས་

པའི་ཡ་གྲུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི་བསམ་
 མི་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། འདིར་
 བྱང་ཆུབ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཡབ་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བྱང་
 ཆུབ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ད་ལྟ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་གྱང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་དེ་ནམ་ཞིག་འཕྲོག་ཅུང་པར་ཤེས་པ་ནི་
 འཕྲིན་ཡིག་ལེགས་པར་ཐོས་པའམ་མཐོང་བ་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་
 འཕྲིན་ཡིག་ལས་ཁྱེད་ལ་བྱ་དགའ་སོགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དོ་ཞེས་
 པའི་འཕྲིན་ཐོས་ཆེ་བྱ་དགའ་དེ་ད་ལྟ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་གྱང་། སྤང་ནས་ཐོབ་
 དེས་སོ་སྟམ་དུ་དགའ་བ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཡོངས་
 རྒྱ་བྱུང་བ་རྟོགས་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེའུའི་རྗེས་ཀྱི་ལེའུ་མཐའ་དག་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་ཁ་
 བྱེད་པའི་དཔེ་དང་སྒྱར་བ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་
 སྒྲིམ་ཁ་བྱེད་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཕྱིར། དཔེ་འདི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 སྒྱར་མི་རིགས་སྟམ་ན། ཤིན་ཏུ་རིགས་ཏེ་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་ཁ་བྱེད་པའི་དཔེས་བསྟན་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱང་། སྐབས་

འདིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་
བའི་སྐབས་ཡིན་པས། དཔེར་ན་འཕྲིན་ཡིག་རྒྱ་ཁྱོད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་རྒྱ་
མེད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐོས་པ་
དང་འདྲ་བའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བཀའ་བའི་སྒྲིམ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་
མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྒྲོབ་ལམ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅུམ་ལས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་བསམ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་
དམིགས་ནས་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཐོག་མར་མོས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཡི་ལམ་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་བྲུང་བའི་སྐབས་ན་
ལམ་དང་ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་མངོན་དུ་གྱུར་
བའི་ཆེན་། རིན་པོ་ཆེ་ཅི་རིགས་ལག་རྒྱ་ཐོབ་པ་ལྟར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
ཅིང་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེའི་ས་དང་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་རིན་པོ་
ཆེའི་སྒྲིམ་ཁ་བྱེ་བ་མངོན་སུམ་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་མོས་
པ་ནས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོག་དང་དོན་ཚུན་སུམ་ཆོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གསལ་དུ་བརྒྱན་
 བར་བྱེད་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། སྒྲིམ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་
 ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་སྡེ་ཆོག་ཀྱིས་མཛེས་པ་ནི་དེ་དག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་རྒྱལ་
 དང་བཅས་པ་དེ་མེ་ལོང་དྲངས་པའི་ནང་དུ་སོན་པ་སྟེ་ཤར་བར་གྱུར་པ་དེ་
 མཐོང་ན། རང་གི་ལུས་དང་རྒྱལ་མཛེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་
 དབང་གིས་མི་རྣམས་ལྟག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་ཡིད་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་དགོ་ཞིང་ཆོག་དོན་ལུན་སུ་ཆོག་པ་དང་ཆངས་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་
 བཞི་དང་ལྡན་པས་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཏུ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་
 འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྡེ་ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཤིང་། གོ་རིམ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཟབ་མོ་རྟོགས་
 དགའ་བའི་ཆ་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 དོན་སོ་སོར་མ་ཞོར་བར་རྣམ་པར་བྱེས་པས་ན་སྟོ་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོག་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་
 ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ན་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེད་དེ། མེ་ལོང་
 རང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བྱེད་

བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་
 གཞུང་གི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་བ། བསམ་
 པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 བཀའ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་
 དང་པོ། རི་ལྟར་མནམས་ན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་
 བ་སྒྲུབ་མནམས་ན་དྲི་རབ་རྩ་དགུ་བ་སྟེ། དབང་དང་འཕྲོད་དཀའ་བ་ལྟ་བུར་
 གྱུར་ལ། དེ་ལྟེན་མུང་ན་ཤིན་རྩ་རོ་ཞིམ་ཞིང་ནད་སོགས་ཞི་བ་དང་ལུས་ལ་
 ཆེར་ཕན་པའི་སྒྲན་བཟང་པོ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པ་
 གཉིས་སྟུགས་ཏེ། གང་ཞེན་དོན་དང་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ཆོག་གི་རྣམ་པ་
 གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་གཏོང་
 བ་སོགས་དཀའ་སྒྱུད་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་
 དུ་སྒྱུད་ཅིང་འཁོར་བར་གནས་པ་སོགས་ཐོས་པས། དྲི་རྒྱབ་ཅིང་སྒྲ་ལ་འཁྲི་
 བའམ་དགུ་བ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་སྒྲན་ཆེན་པོ་ཞིམ་ཞིང་བཅུད་དང་ལྷན་པ་
 དག་འདོར་བ་ལྟར་བྱིས་པ་སྟོ་རྒྱུང་བ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་སྒྲག་ནས་
 འདོར་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེའི་སྒྲན་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲན་མ་

ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་ངེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 རོ་བོས་སྟོང་ཡང་། ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་འཐད་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་
 མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའམ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
 བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་
 བར་གནས་ཏེ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཡང་། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དཀའ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་དོན་ཤེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ནས་གཏོང་
 མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་གདམས་པའོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་ནི། དཀའ་སྤྱད་སྐྱེ་བྱེད་པོ་བཟོད་པ་དང་། ཆོག་སྐྱེ་བྱེད་པོ་ཆོད་
 མེད་པ་བསགས་པ་དང་། དུས་ལུན་རིང་པོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཡང་དེ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
 ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་འཇུག་དཀའ་བ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ་ས་དང་ཡར་ཕྱིན་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཆོད་མེད་པས་སྐྱེ་བྱེད་པོར་གྱུར་པ་
 དང་། ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་དཀའ་བ་འདི་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞིན་དུ་བྱ་བ་རྒྱུད་དུས་མཉེས་པར་དཀའ་སྟེ། གལ་
 ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་མཉེས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་མཉེས་པར་
 གྱུར་ན། ཁོར་དང་དབང་ལྷག་སྐྱེ་བྱེད་པོའི་བྱ་དགའ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ཐེག་ཆེན་འདི་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་འགྲུབ་པར་དགའ་ཡང་། ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན། ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་
 རོར་སྟོབས་བརྩུ་མི་འཛིགས་བཞི་སོགས་ནམ་ཡང་མི་བྱད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
 རོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྡན་ན་ཡང་། གང་
 ཟག་ཤེས་རབ་དང་མོས་པ་དམན་པས་དེ་མི་ཤེས་པའི་དཔེ་ནི། རིན་ཆེན་
 མཆོག་གི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་
 རྒྱས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲེ་བོ་མ་རབས་ཀྱི་ལག་ཏུ་སོན་ན། དེའི་རང་ཚུལ་ལྟ་མི་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་རྩི་སོགས་མི་དམན་པ་རྣམས་མི་མགྲ་སྟེ། འདིས་ཅི་
 བྱ་སྟམ་དུ་འདོར་རོ། །དེ་བཞིན་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྲང་ཆོས་
 འདི་ལ་མགྲུབ་དང་ངོ་མཚར་དུ་མི་འཛིན་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་མཁས་ཤིང་
 མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱས་ཤེས་པ་རྣམས་རིན་ཆེན་
 མཆོག་ལ་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡིད་ཤིན་ཏུ་མགྲ་ཞིང་
 རོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ལེའུ་དང་
 པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་བཀར་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།
 ལོག་པར་རྟོག་པ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་སྤར་ལུང་
 མ་བསྟན་སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་

དག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཐོ་བརྩམ་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་དང་རྟོག་གོ་བ་དག་གིས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་བྱུང་བར་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་འདུལ་བ་ལ་སྒྲུང་། མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནག་པོ་བསྟན་པ་ནི་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྤང་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དང་མི་མཐུན། ཉན་ཐོས་པའི་འདུལ་བར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་མེད་པར་སྒྲུས་ན་ལྟར་བ་འབྱུང་བར་གསུངས། ཐེག་ཆེན་ལས་མེད་པར་བཤད་པས་འདུལ་བ་ལ་མི་སྒྲུང་། ཉན་ཐོས་པའི་གཞུང་ལས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྟེ་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ལུགས་འབྱུང་གིས་འཁོར་བ་དང་། ལུགས་ལས་ལྡོག་པས་བྱུང་འདས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟེ་མི་འགག་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཉན་ཐོས་པའི་གཞུང་ལས་མཐོང་སྟོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྤངས་ནས་བྱུང་འདས་ཐོབ་པར་བཤད།

ཐེག་ཆེན་ལས་སྤང་བྱ་སྤོང་བྱེད་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤང་འདས་སུ་བཤད་པ་སོགས་མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་
བས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་འདི་ཁོ་ན་དབང་པོ་
དམན་པས་རང་དོན་དུ་བསྐྱབས་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲིང་གིས་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་གོམས་པར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ། གང་ཟེག་
རབ་འཁོར་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་བསྐྱན་རྒྱས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་
མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་
པ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་མེད་ཅིས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ལན་གསུངས་པ།
གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་གྱིས་སྤང་མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་
ལུང་སྟོན་རིགས་པ་ལ་སྤང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ལྟན་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཕྱིས་
སུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དང་ཡར་ཕྱིན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་
སོགས་གྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་རྟོག་གོ་དང་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོང་
ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་རྩོམ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ས་དང་
ཡར་ཕྱིན་སོགས་རང་ཉིད་གྱིས་རི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་
རྩོམ་པ་ཡིན་ན་དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་དུ་འང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་ཡང་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཤུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་

ཆོས་བསྟན་པའི་ཆོ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་ནི་
 རྩོད་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་པོར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ལམ་ལ་མི་བསྟན་པའི་རང་དོན་ཞིབ་
 དོན་གཉེར་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཐེག་པ་ལས་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་མེད་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་བཞག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ལོགས་
 སུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ་དེས་ན་དེ་སངས་རྒྱས་ནས་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་བསྟན་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རིགས་ན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་པ་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཞིག་
 ཡོད་ན་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱུང་པའི་ཆོ་ག་དུ་ལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་
 པ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་འཛོན་པའི་བྲགས་རྗེ་མངའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གསུང་རིགས་པས་ཐེག་ཆེན་

ཡོད་དགོས་ལ། ཡོད་ན་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་ལས་ཐེག་ཆེན་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འདི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་གྱི་རྟོག་གོ་བས་བརྩམས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བསྟན་པའི་ཆོས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་མི་
 སྟོང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་ལམ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་མེད་ལམ་མེད་འབྲས་བུ་མེད་སྟེ་འགག་མེད་སོགས་
 གསུངས་པ་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་
 དོན་གཞན་ནམ་དགོངས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱར་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལོག་མིན་པར་མ་
 དེས་སྟམ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་མངའ་
 བས་མི་མཁྱེན་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྤྱད་པར་
 མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་མངའ་བས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་
 པའི་ཆོས་འབྱུང་བར་གཟིགས་ཀྱང་ལུང་མི་སྟོན་པར་བདེ་སྟོམས་སུ་བཞག་
 པར་མི་མཛད་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཀུན་ལ་འང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མ་

སྒྲིབ་པར་འཇུག་པས་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལུང་མི་སྟོན་པར་བཏང་
 སྟོམས་མཛད་པར་མི་རུང་ངོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡུན་རིང་གོམས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་མ་ཆང་བ་དང་། རང་ལོར་བས་
 འཛིགས་ནས་སྒྲི་ཞིང་ཆགས་པ་བྲལ་ཏེ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉིར་བས་གཞན་
 དོན་བསྐྱབ་པར་འགལ་བ་དང་། སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་བདག་
 མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དེ་གཉིས་གཙོ་པོ་
 ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མིན་ཞིང་ཐབས་
 དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །རི་ལྟར་འགལ་ན། རང་
 དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ནི་བསམ་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དེའི་ལམ་ཡང་
 རང་དོན་ཞི་བ་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྩོན་
 པས་སྦྱར་བ་དང་ནི། རྟོག་པ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་
 དམན་བ་དང་། དུས་ཡུན་བྱང་ཆེ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་པ་ཐོབ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ན་བསམ་པ་སོགས་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་

དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་ལ་མི་
 འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པའི་མདོ་སྡེ་སོགས་
 ཁ་ཅིག་དང་མ་མཐུན་པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཉན་
 ཐོས་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཡང་ཡན་ཚུག་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པས། དེད་ཀྱི་
 འདོད་ཆོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་སོགས་དང་མི་མཐུན་ནོ་སྒྲུལ་པ་བྱེད་རང་གི་སྒྲོ་སྒྲིན་
 ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་གིས་མདོ་སྡེའི་
 དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་པས་འགལ་བར་བཟུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དོན་གྱིས་འགལ་བ་མེད་དོ། །མཆོག་གསུམ་དང་མུང་
 ཁམས་སྡེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བྱིས་པའི་ངོར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་
 པའམ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་ཐེག་ཆེན་པས་ཀྱང་འདོད་ལ། འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་མི་བསྐྱུ་བའོ་ཞེས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་
 བར་མེད་པ་ནི་བྱེད་ཅག་གིས་རྟོགས་མི་ལུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་
 རྟོག་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྡེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དང་སྤང་བྱ་དང་
 གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ནས། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་
 བསྟན་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི་མེད་དེ།
 གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྗེས་པ་འདྲ་ཞེས་སོགས་སུང་བོ་ལྷ་གསོག་གསོབ་སྦྱུ་མ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཆེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་ལྷག་པའི་བསྐབ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་མངོན་
 པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པས། རང་གི་མདོ་སྡེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་འདུལ་བ་ལ་སྦྱང་བའི་བྱིར་དང་། ཟབ་
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མངོན་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྤར་རྟོག་གའི་
 སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེར་མ་ངེས་ཏེ་རྟོག་གེ་པ་དཔྱད་པ་ཅན་དག་གིས་
 ཅི་ཡང་རྩོམ་རྒྱས་སོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་ཞེས་པ་ནི་རྩུ་རྩལ་མཐོང་
 བའི་སྟོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་གྱི། རྩུར་མཐོང་ལས་བཞུལ་
 བའི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་མི་རྒྱས་པས་རྟོག་གེ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་
 འདྲའི་རྟོག་གེ་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བཤད་པའམ་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟོགས་
 གྱི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དཔྱད་པ་ཙམ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ངེས་ལ་རང་གི་སྟོན་ཅི་ཙམ་བཟོད་པའི་དོན་ཉི་
 ཆེ་བ་ལ་བསམ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ངེས་ལྟོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་།
 ངེས་ལྟོ་བ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་རྩུ་རྩལ་མཐོང་བའི་རྒྱུད་
 གྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་གྱིས་ཅི་ཙམ་ཤེས་རྒྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ཀྱན་རྩོམ་གྱི་སྟོད་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དོན་གྱི་གནས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞུལ་བ་ལ་སྟོབས་
 པ་གཏུགས་ཤིང་གཞུལ་མི་རྒྱས་པར་སྟོབ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་བྱིས་པ་
 སོ་སོའི་སྟེ་པོ་ལ་ནི་རྟེན་པར་འདོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་བྱིར་ན་གིན་ཏུ་ཟབ་

ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་དེ་ནི་རྟོག་གོ་དེ་ཡི་ཡུལ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་གཞན་ལ་རྟེན་བ་སོགས་རྟོག་
 གོའི་མཚན་ཉིད་གོང་བཤད་ཀྱན་ལས་འདས་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་
 བས། རྟོག་གོ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་
 དེ་དག་གི་གཞུང་ནས་དང་པར་བྱིན་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལས་བཤད་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱར་ཡང་མ་མཐོང་ལ་བྱིས་ཀྱང་མཐོང་མི་སྲིད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པར་འཆང་རྒྱ་པའི་ཐབས་མ་བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་
 ཞེན། རྒྱ་ཆེའི་བྱིར་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྟེད་པ་
 ས་དང་པར་བྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ཟེང་
 མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་བ་དང་། ཟེང་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་
 གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་དེ་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་
 ཟེང་དང་རྒྱ་ཆེ་དེ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱལ་
 པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་རང་དོན་དུ་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐྱལ་ཞི་བ་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་ཤེས་པས་ཇི་ལྟ་བ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཡུངས་འབྱུ་སྲིབ་གྱིས་ཟོས་
 པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུང་ཞིང་། ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའང་སྟོན་

ནས་ཤེས་པའི་མཐུས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བར་མ་གྱུར་པའི་
 དངོས་པོ་ཙམ་བརྟགས་ན་ཤེས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་མ་
 རྟོགས་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིང་པོའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་ལས་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཀྱས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་
 མོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤེས་བྱ་
 ཀྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་
 ལྟ་དང་། རང་དོན་གྱི་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གངས་ཆད་
 མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ནི་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ལྟར་ཆད་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་
 ནི་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་གྱི་ཆུ་ལྟར་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་ལ།
 འགྲོ་བ་དེའི་གནས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་དམན་
 པ་རྣམས་ནི་སྒྲུག་པ་དེའི་གནས་མིན་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲུག་པ་ཡིས་རང་གི་ཡིད་
 གཏུང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ནི་བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པའི་མུང་པོ་ཆེན་པོ་བསགས་པར་བྱས་ནས་དུས་ཕྱི་མར་དཔྱལ་བའི་
 ལྷག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་གཏུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲུག་
 བས་འདོར་བ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མེད་པ་དང་།
 རྟེན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བའི་གོགས་ངན་བས་བརྒྱུང་བ་དང་། རྟོན་གྱི་དགོ་བ་

མ་བསགས་པས་མོས་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཆོ་འདིར་ཟབ་དོན་ལ་སྒོ་མ་
 སྒྱུར་ས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདིས་སྒྲག་པར་འགྱུར་ཁིང་། འདི་
 བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གྲས་པར་མི་བྱེད་པར་དོན་ཆེན་
 པོ་འདི་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་དེ་ལྟར་ཤེས་པས་བག་ཡོད་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་དེ་ལས་རང་བསྐྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་གདམས་
 པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གཞན་དང་གཞན་
 ལུལ་དུས་གང་ན་ཡང་མེད་ལ། དེའི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་གདུལ་
 བྱའི་བསམ་པ་འཕམ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་བྱིར།
 རྗེས་སོང་གི་དོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུས་མཆུངས་སུ་བྱུང་བ་ལ་འཆད་པ་འདེམ་དཀྱི། མཆོག་། ས་དང་པར་
 བྱིན་བྱང་ཕྱོགས་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་གནས་གནས་མིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་ཅིང་། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 རེ་རེ་ཡང་ཆོག་དང་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་མདོ་སྡེ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ཡང་
 ཡང་ཉག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ལ་དགོངས་པ་དང་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 བརྟན་པ་པལ་ཆེར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོག་དེ་བཞིན་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་
 བའང་མིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་ཟབ་པའོ། །དེའི་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་ན་ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་ཆོས་འདིས་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་དོ་མཆོར་ཁིང་གྲས་པའི་འདུ་
 ཤེས་སྒྲེ་བའི་བྱིར་བརྟགས་པར་བྱ་ཡི་མ་བརྟགས་པར་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གདམས་པའོ། །བརྟགས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་རྟེན་པ་ཡང་སྤྱི་མོད་གྱི་དེ་ནི་
 ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོ་སོ་རང་རིགས་རིག་པ་དངོས་ལྟ་ཅི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་
 གྲོས་མ་སྒྲིམ་པས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་
 འདི་ན་དང་པོ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ་མ་
 ཐོས་པར་བསམ་པའམ་ཡིད་བྱེད་དེ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མོས་སྦྱོང་པའི་བཟོད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཆོས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་
 ལས་ས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་སམ་སྒོ་གྲོས་རབ་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ཡང་། གང་གི་ཆེ་ཡང་
 དག་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ཚུར་མཐོང་གི་སྒོས་ནམ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་
 གཞན་རྟོག་གའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ངེས་ཏེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་མིག་མེད་
 ན་རྣ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གིས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རིགས་ཏེ། བདག་གིས་མི་ཤེས་
 པས་ན་འདི་ཆོས་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་བསམ་པར་མི་རུང་སྟེ། བདག་ཆོགས་
 མ་བསམགས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ན། དམུས་
 འོང་གིས་ཉི་མ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཟབ་མོ་གང་ཞིག་བདག་ཅག་གི་སྒོའི་ཡུལ་དུ་མ་སྐྱུར་པ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བསམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཅག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་
 བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅིས་མི་མཁྱེན་ཏེ། རབ་
 རིབ་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ཕྱ་མོ་མ་མཐོང་ཡང་ལྟའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་མ་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཟབ་མོ་ཡིན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 ཞེས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྟོག་གའི་ཤེས་པ་ཅམ་ལས་མ་འཕགས་ན་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཟབ་
 མོའི་དོན་སྟེ་འགགས་མེད་པ་རིག་པ་དག་ཐར་བར་འགྱུར་ལ། མངོན་རྗེས་
 གྱི་ཚད་མས་དཔྱོད་པའི་རྟོག་གའི་དག་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པར་
 བྱ་བ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲག་པའི་གནས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྗེས་
 ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་གྲོལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡོན་ས་གྲོལ་བར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པས་འཆིང་ཞིང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ན་གྲོལ་བར་འཐད་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་རྟོག་གའི་པ་རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཚད་མར་བཟུང་
 བས་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྤངས་པ་
 བློ་སྟོན་པའི་རུས་སྤུལ་གྱི་དཔེ་དང་། དམུས་ལོང་གིས་མིག་ལྟན་ལ་འགན་
 པ་ལྟ་བུ་བྱིན་ཏུ་སྒོ་གྲོས་སྒྲུབ་པ་སྟེ་རང་སྒོ་ཚད་མིན་ལ་དཔང་བོར་བྱས་ནས་
 ཚད་མ་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བསམ་པ་དམན་པར་མོས་གིང་།
 རྒྱ་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱང་བྱིན་ཏུ་དམན་པ་དང་། རྒྱེན་གྲོགས་པོ་དམན་པ་

ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་དག་ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་དོན་མ་ནོར་བར་བཤད་པའི་ཆོས་འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོས་འདི་མཆོག་ཏུ་གྱུ་བ་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཐོས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རིགས་མི་རིགས་རྩུང་ཟད་ཅིག་དཔྱོད་པའི་སྟོང་དང་ལྷན་
པ་ཐོབ་ནས་ནི། ད་དུང་རང་གིས་སྤར་མ་ཤེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་དཔྱོད་
པར། གང་ཞིག་ཐོས་པ་གཞན་ཐེག་ཆེན་ལ་མ་བརྟགས་པར་རབ་ཏུ་བརྟན་
པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དགོངས་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་སྤང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ཤེས་པར་ལྷག་མར་ལུས་
པ་ལ། འདི་རིགས་མི་རིགས་ཆོས་ཡིན་མིན་ཞེས་སྟོངས་པ་ཁྱོད་གང་གི་ཕྱིར་
ན་ངེས་པར་བྱེད་དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཤེས་པར་སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཁྱད་
པར་ངེས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ལས་གཞུགས་མེད་སྐྱེ་མེད་སོགས་དོན་གང་ཞིག་སྐྱེ་ཡིས་བརྟན་ཆོད་ལྟར་
དེ་རི་བཞིན་དུ་ངེས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འཕམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དོ་ཞེས་དགོངས་
པ་མ་ཤེས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ན། ཆོག་དེའི་དོན་བདག་གིས་ཤེས་སོ་
སྟམ་དུ་སྟེམས་པ་སྟེ་ཞིང་། དོན་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པས་སྟོ་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གཞན་
ཡང་སྤངས་པར་བྱེད་པས་ན། རང་ཉིད་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་

མའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བས་སྒྲིབ་པ་ཚད་བས་པོ་ཆེ་བསགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །
 དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁྱོད་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གདུག་པ་སྟེ། ལུས་
 རག་གི་བྱ་བ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་སོགས་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་གཞོན་པའི་སྐུན་དུ་
 གྱུར་བའམ། མི་རིགས་པ་ཡི་གཞུགས་མགལ་དུ་མ་སོགས་ལ་ཡང་ཁྱོད་བར་མི་
 རིགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་སོག་ལེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་
 མེས་ཆོག་པའི་མགལ་དུ་མ་ལ་ཡང་ཁྱོད་བའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་མི་རིགས་
 བ། སེམས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་
 བ། ཆོས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཆོས་ལ་
 ཁྱོད་བཞི་རུང་བཞི་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 སྤངས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་ཆགས་འཛིག་གི་བསྐལ་བ་མང་པོར་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྒྱད་དེ་མཁར་མེད་དུ་གྱིན་དུ་མི་བཟད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་
 མྱོང་བར་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། དེའི་བྱིར་ན་བདག་
 ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་རང་གིས་ཉམས་འོག་ཏུ་མ་ཆུད་པའི་ཆོས་
 གང་ལ་ཡང་མོས་པ་མ་སྐྱེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱོད་བ་དང་བརྟམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་
 བར་མི་བྱ་བར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་ཏེ་རང་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་
 མེད་པས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟོན་ཀུན་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་བའི་
 སྐབས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་རྩ་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་
 བཞི་བོའི་བྱང་པར་བཤད་པ་རྒྱ་རིགས་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་
 འགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཞུགས་པ་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། སྐྱབས་འགོ་རིགས་སེམས་
 བསྐྱེད་སྐྱབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་པར་དང་། བྱང་པར་དེ་ལྟར་གྱི་
 སྐྱབས་འགོའི་རང་བཞིན་དོན་བསྐྱས་ཏེ་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱང་
 པར་བཞི་མདོར་བརྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཀུན་
 རྩ་འགོ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་གི་
 སྐྱབས་འགོ་ནི་བྱང་པར་བཞིས་འཕགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་
 བར་ཞུགས་པ་སོགས་གྱིས་ཀུན་རྩ་འགོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་
 བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་
 སྒྱི་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་བྱང་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་གི་དོན་ནམ་ཚུལ་གྱི་
 ཕྱིར་རམ་ཆེད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་རབ་རྩ་སོང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། འཛིག་རྟེན་བ་ཆངས་པ་དང་དབང་ལྷག་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་རང་དོན་དུ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དང་

པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ནས་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པའི་ཆེད་དུ་བདག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་
པའི་ངེས་པར་བྱ་བ་འདི་དག་འཇུག་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདི་
ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཟིད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོབ་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་ནམས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐུག་དུ་མར་བསྐྱབ་པར་དགའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྲོ་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མའི་མཐའི་
བར་དུ་ཕན་པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལམ་དུ་
བབུང་ནས་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པ་ནི་དོན་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་
བཤད་ལ་གོང་གི་རིམ་པ་བཞིན་བཞི་ལས། ཀུན་འགྲོའི་བྱང་པར་ནི་སེམས་
ཅན་དང་ཐེག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་མྱང་འདས་ཀུན་འགྲོ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར།
གང་ཞིག་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་དང་།
ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་མཁམས་པར་ལྡན་པ་དང་། གང་ཞིག་མྱང་ན་འདས་པའི་
དབྱིངས་ལ་ལའོར་བ་དང་ཞི་བ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་
རྗེས་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་མྱང་འདས་སམ་ཤེས་བྱ་ཀུན་འགྲོ་སྟེ།

དེ་འདྲའི་སྟོ་ལྷན་དེ་སྐབས་འདིར་ཀུན་འགྲོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྷན་ནོ། །

ཁས་ལེན་ལ་དངོས་དང་། དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་གང་ཞིག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་
དགའ་བ་མང་བོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བ་བསམ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་
ཁྱད་པར་དང་། གང་ཞིག་མོས་སྟོད་ནས་ས་བཅའི་བར་དུ་ལམ་རྒྱུ་བ་པ་ལ་
སྟོབ་མེད་པར་ལུས་སོགས་གཏོང་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་
དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གང་ཞིག་རྣམ་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་སྤངས་ཏོགས་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་
སྤྱུ་གསུང་བྲགས་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཏེ། སྟོ་ལྷན་དེ་
ནི་ཁས་ལེན་ནམ་དམ་བཅའ་བ་མཆོག་ཏུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་
ཡོན་ཏན་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་དཔེ་དང་། སྟོན་པོ་ཆེན་
པོའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ་འཁོར་ལོས་སྤྱར་པའི་སྤྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཏུ་སྤྱེས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྤྱར་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་པའི་
ས་པོན་དང་། རིགས་བཅུན་པའི་བཅུན་མོ་དམ་པའི་མ་དང་། བད་སོགས་
ཀྱི་སྟོན་མེད་པའི་མངལ་དང་། སྤྱི་བཞིང་པའི་མ་མ་སྟེ་ཐུན་ཆོགས་བཞི་
དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་
པའི་གཤུང་རིགས་རྒྱན་མི་གཙོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་ཉན་ཐོས་

ནུམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལོ་མི་བྱ་སྟེ་གསུང་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་བ་མའོ།།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟ་འདས་ནུམས་ཀྱི་
 སྤྲུལ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་སྤྲུལ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ནི། བསོད་ནམས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གཞིས་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་
 གཏོང་པའི་སྤྲིང་རྩེ་དང་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་པའི་ས་བོན་དང་། མ་
 དང་མངལ་གྱི་གནས་དང་མ་མ་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་འདྲ་བ་ལས་
 སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲུལ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་ཁས་སྤྲངས་པ་དེའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
 པའི་རིགས་སུ་སྤྲུལ་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་བྱ་མཆོན་ལྟར་བཞིན་ནོ། །ཡང་
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་སྤྲུལ་སུ་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་པམ་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཡོན་
 ཏན། ལུས་མཆོན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་དབང་དུ་འདུ་ཞིང་ལེགས་
 པར་སྦྱོང་པ། རྒྱལ་མིང་གི་ཡོངས་སྦྱོང་ཐོབ་པ། རྒྱལ་པོའི་ལུགས་དང་
 རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པ་བཞི་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡིད་དུ་ཡོང་པའི་མཆོན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་
 བྱེད་བཟང་པོ་ཀུན་གྱིས་དེའི་ལུས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འཛིན་
 ཏེན་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་མཆོན་ལས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་ཏེ་ལུལ་ན་གནས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གསལ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་སོ། །སྒོ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྟོབས་ཐོབ་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པས་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་རྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 ལས་བཏོན་ནས་གཏན་བདེར་འདོགས་པས་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་རི་ལྷ་རི་སྟེད་དམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་བཤམས་པ་ཤེས་སོ། །ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་སྐས་མཚན་
 དང་ལྡན་པ་དེ་ཡབ་གྱིས་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བྱ་བ་ལྟག་པར་
 བརྟགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྐྱུ་རྩལ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་
 དང་། འབངས་འཁོར་རྣམས་ཚར་གཅོད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོང་བ་
 བཞི་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། སྤྲེད་བྱང་རྒྱལ་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ཡང་། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་
 བསྐྱར་བ་བྱིན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རི་
 ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་རྩ་འཁྱུལ་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་
 བས་ཤེས་པ་དང་། ལྟག་བརྩལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བས་ཉེས་པ་
 བྱེད་པ་ཚར་གཅོད་པ་དང་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་
 ཡིད་བརྟན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སློན་པོ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་
 སྐྱས་སོགས་འཁོར་གྱི་ནང་ན་འཇུག་པ་དང་། མཛོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
 བྱེད་པ་དང་། གསང་བའི་གཏམ་བཤོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བཀའ་བསློ་
 བར་དབང་བ་བཞི་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སློན་པོ་ཆེན་
 པོ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཙུ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་
 བདལ་བའམ་བཀྲམ་པའི་མཛོད་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིར་བྱེད་པའམ་
 གཟིགས་རྟོག་མཛོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 གསང་བའི་གནས་ནི་རྣམ་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་འཛིན་པ་ནི། དཔེར་ན་
 གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཐུག་ན་རྟོ་རྟེན་ཀྱི་རྟག་ཏུ་བཙུམ་ལྟ་
 འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་དང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཏུ་
 གནས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་རྟག་ཏུ་རྒྱན་
 མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི།
 མདོར་བསྟན་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ།
 རྒྱས་པར་སྐྱེ་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དེ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་

སྒྲིམ་པའི་དུས་ན་ནམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་ཙམ་པའི་བསོད་
 བསམ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་མོས་པ་སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་ཕྱིན་
 རྒྱུ་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལས་
 འཕགས་ཏེ་སྤྱོད་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་
 བཞིན་སྤྱོད་པར་སྒྲེབ་འཛིན་པ་ན་ལྟ་དང་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་
 པའི་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་མྱོང་བ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་
 མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ཅིང་བདག་
 གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ལྟ་སྤྱོད་པར་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲེའིང་། རང་
 དང་གཞན་གྱི་སྤྱད་པ་སྤྱུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་བྱེད་ལ། དེའི་
 ཆོན་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་འཛིགས་པ་དང་།
 བན་འགྲོར་ལྟར་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བས་རང་གིས་
 སྤྱད་པ་སྤྱུལ་ཞི་ཞིང་བདག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དེ་ལྟ་
 ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པར་མི་སྒྲེབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
 ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་
 བཞེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་སྤྱོད་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་ས་
 བརྒྱུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཐོབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་སམ་མདོ་སྡེ་སོགས་ཆོས་མང་པོ་ཆད་མེད་པའི་ཕུང་པོ་། འཛིག་རྟེན་པ་
 དང་ཉན་རང་ལས་སྤྱུལ་དུ་གྱུར་པ་མཆོག་དང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་འཁོར་བའི་

མཐའི་བར་དུ་རྟག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱེད་གཤེག་པའི་ཆོག་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་བག་ཆགས་གཏན་ནས་བསྐྱོག་
ཅིང་། སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གནས་
པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་བ་ཟེལ་གཞོན་རྒྱས་བཤད། སྤོ་
ལྷན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དགེ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་མ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། དེ་ལྟར་
བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་འི་མོས་སྦྱོང་གིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་
ལ་གནས་པའི་དགེ་བ་འི་ཉན་ཐོས་ལྟར་མུང་འདས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
པ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ཡང་བྱེད་པས། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་ཏེ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་འི་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟན་
གྱིས་གྲུབ་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་སྒྲིན་
པ་དང་། སྤྱོད་ས་དང་ཡར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་བ་
དང་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་འཆད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པས་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྱོད་ས་
དང་མི་འཛིག་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་མ་པའི་

མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་ཐུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་ནམ་
 ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་
 ཆེན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་
 ཏུ་མོས་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ས་གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་བདུན་པའི་བར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་ས་གསུམ་ཏུ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྟེན་པ་དེ་
 བྱི་ཉན་རང་ལྟར་ཐུང་པོ་ལྷག་མེད་ཏུ་ཞི་བས་ཟད་མི་ཤེས་པས་བྱུང་པར་ཏུ་
 འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་ཉིད་བཤད་པ། ཐེག་
 ཆེན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་དེའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་སྟེ། གང་
 ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་ཡི་དངོས་པོར་བདག་ཉིད་གྲུབ་པར་
 འདོད་པས་རི་ལྟར་སངས་རྒྱུས་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པ་དེ་བཞིན། བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་ཞིང་ཁས་
 ལེན་པའི་སྟོན་ལམ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོའི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ནོ། །
 ཉན་ཐོས་རྣམས་བདག་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་
 ཏུ་བདག་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཆོས་དགའ་འདུན་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བདག་སངས་རྒྱུས་སྟུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་

ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་བརྩེ་
བ་ལས་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ལྷན་
རྩེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུབས་སུ་སོང་བ་དེ་ལས་ས་བརྩུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་
ནི་རྒྱུབས་འགྲོའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འབྲས་རྒྱུབས་སོ། །

སངས་རྒྱས་སུ་བྱུང་ནས་ནམ་མཁའ་རི་བྱིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དཀའ་བ་སྣ་ཆོག་ས་སྤྱད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་
མེད་པ་ནི་རྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལས་སོ། །ཆོ་འདིར་ཟང་ཟིང་དང་དགེ་བས་ཕན་
བདེ་གས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལྟ་མའི་ཡོངས་སྟོན་དང་མུང་འདས་ལ་བཀོད་
པ་བདེ་བ་ཞེས་སྟོབ་ཏུན་འགྲེལ་བ་སོགས་སུ་བཤད། ཆོ་འདིར་མངོན་མཐོའི་
བདེ་བ་དང་། ཕྱི་མར་ངེས་ལེགས་གྱིས་ཕན་པ་ཞེས་སུ་བཤད་པའང་གཞན་
ན་ཡོད། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཞེས་འཆད་
པའང་ཡོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་
སོས་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱིས་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྟག་ཏུ་ལྷན་
པ་ནི་ལྷན་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུབས་འགྲོ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་
ཏུ་འགྲོ་བས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གང་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རིས་སུ་མ་
ཆད་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་བརྟན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་

བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཀུན་གྱིས་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་པོའི་སྐྱབས་དང་མགོན་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ།
 རིགས་ཅན་དེ་དག་རང་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་ལ་རྟོན་པའམ་སྒོ་ཁེལ་བ་ཡིན་ནོ།
 སྐྱབས་འགོ་དེའི་དབྱེ་བའམ་འཇུག་པ་ནི། བརྟ་ཡིས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་
 གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་རང་གི་དག་གིས་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་
 མཁན་སྒོའ་རྣམས་ཀྱི་དག་གི་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་བརྟ་ལས་ཐོབ་པ་ནི་རགས་པ་
 བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ས་དང་པོར་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལས་དེ་ཡན་ཆད་ཉམས་མི་སྤྱིད་པ་ཐོབ་
 པ་ནི་ཟབ་བའམ་སྤྱ་བ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་
 བའང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དང་
 རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་
 ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་འདི་ནི་འཛིག་རྟོན་པ་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་
 པ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བའི་
 ཆོགས་བཅད། རི་སྐད་བའད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འདིར་སོང་བ་ནི་དོན་ཆེ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་
 རང་བཞིན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་ནི། ས་དང་ལམ་
 རིམ་པར་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་
 པ་དང་ཐིན་ལས་ལྟན་གྱུར་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་སོགས་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་དཔག་

ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་མཁན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རང་དོན་ཕུན་སུམ་
ཆོག་མཁན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ལ་སྤྱིར་
རྗེའི་བསམ་བསམ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་མཚུངས་པ་མེད་པ་འཕགས་པ་ཆེན་
པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་གྲང་བྱེད་གས་
བརྩུར་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་འཆང་བར་བྱེད་པས་གནས་སྐབས་དང་གཏན་གྱི་
བདེ་བ་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པས་བསམ་བ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་
ཆོག་མཁན་པ་མངའ་བའི་བྱིར་རོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་རྗེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱུབས་
སྤུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མ་ནི་རྒྱུབས་འགྲོ་ཡིན་ཏེ།
རང་རང་གི་ལམ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལས་གཏན་ཏུ་གྲོལ་བའི་
རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དེའི་བྱིར་ན་ལམ་དེ་སྟོན་པ་པོ་དང་།
ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གྲང་མཆོག་གི་རྒྱུབས་སུ་བརྒྱུད་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་
པ་ཡིན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པ་
ལ་ཆོས་འདི་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་པོར་རྒྱུབས་འགྲོ་བཤད་དོ། །
དེའི་རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བར་
མཚུངས་གྲང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རྒྱུབས་འགྲོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་པའི་
རྒྱུབས་འགྲོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་རིགས་ཅན་གསུམ་འབྱུང་བ་འདིའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་
སྟུམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བྱིར་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་དེ། རིགས་མཆོག་དང་

ལྷན་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་
 བཤད། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་སྦྱོར་བ་སྦྱབ་པ་ཡིན་པས་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱབ་པ་སྒྲ་བྱིར་ལན་གཉིས་
 བྱང་བཞི་སྒྲ་མར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྦྱབ་པའི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་གེས་པར་
 བྱ་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྱིར་བསྟན། སྦྱབ་པའི་ལེའུ་བྱི་མར་བཤད་སྦྱབ་གྱི་ལྷན་བྱེ་
 བའི་སྦྱབ་པ་ལག་ལེན་དངོས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་སྦྱོས་
 བས་དགུས་གྱི་དོན། གཉིས་པ་རིགས་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་རིགས་ཡོད་པ་
 བཤད་པ་དང་། རིགས་མེད་པ་བཤད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་སྦྱོ་བས་ལེའུའི་མཁུག་བསྐྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྦྱོམ་གྱི་སྦྱོ་
 བས་མདོར་བསྟན། དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ཡོད་དང་མཆོག་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། སྦྱིར་རིགས་
 ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་།
 རིགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་རིགས་དེའི་རྟགས་དང་། རིགས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 དང་། རིགས་སང་པར་མི་བྱེད་པའི་སྦྱིབ་པའམ་ཉེས་དམིགས་དང་། རིགས་
 གྱི་ལན་ཡོན་དང་། རིགས་གྱི་དཔེ་གསེར་དང་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱུད་པོ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་རེས་འཆད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྒྱུད་ལས།
 དང་པོ་རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་རི་ལྟར་བསྟན་ཞེན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་

རིགས་སམ་ཁམས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་པ།
 ཁམས་དང་ས་བོན་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་
 ཅིག་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྱུད་པ། དེ་བཞིན་ཞེས་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་རང་
 རྒྱལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཐ་དད་
 ཡོད་པར་ངེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཆགས་སོགས་སོ་སོའི་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་
 རྩེ་བྲག་ལ་འདར་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བས། བ་རུ་རའི་
 མདོ་ལས། འཕང་དང་ཞེང་ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་ཅམ་ཡོད་པའི་བ་རུ་རའི་
 སུང་པོ་ལས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྱུད་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་སོགས་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་སོ་སོའི་སེམས་ཅན་བགྲངས་ན་བ་རུ་རའམ་རི་ལུའི་
 སུང་པོ་དེ་ལྟར་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཟད་པར་མི་
 འགྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁོས་པ་དང་ཞེས་པ་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་
 དབང་གིས་མོས་པ་འདར་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་དེ། ཟས་གཅིག་ལུ་ལ་ཡང་།
 ཁ་ཅིག་མངར་བ་ལ་མོས། ཁ་ཅིག་རྒྱར་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 མཚོན་ནས་མོས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཡང་། དག་བའི་བཤེས་ཀྱིས་བསྟན་རུང་མ་བསྟན་རུང་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་

གྱི་ཐེག་པ་ལ་དད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་དད་པ་སོགས་ཐ་དད་ཡོད་དོ། །དེ་
 བཞིན་པར་ཕྱིན་སྐྱབ་རྣམ་མི་རྣམས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་
 ལུ་ཡང་། ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བུ་ཆུང་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 འབྲིང་པོ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་
 བཞི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྟེན་དེ།
 རིགས་སམ་ཁམས་ཐ་དད་མེད་ན་རྒྱ་འབྲ་བས་མོས་པ་སོགས་ཁྱི་མ་གསུམ་
 ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ཁམས་ཐ་
 དད་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཡིན་པ་ནི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོའི་དགའ་བའི་རྩ་བ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་
 དང་བུལ་བའི་གསལ་ཞིང་དག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན། ཐེག་དམན་པའི་རིགས་
 ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། ས་དང་པར་ཕྱིན་དང་མཐར་འབྲས་སྟོབས་
 བཅུ་སོགས་གྱི་དགའ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་ནི་བདག་
 གི་དོན་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བས་དགའ་བའི་དོན་
 ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
 རྒྱུར་གྱུང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་བ་འཁོར་བའི་མཐའི་
 བར་དུ་མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཞི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་མཆོག་
 ཉིད་ཅེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་གསལ་ཞིང་དག་པས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པས་དེའི་རིགས་གྱིས་དེ་འབྲའི་

དག་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་རིགས་དེའི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་
དབྱེ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། རྒྱས་པ་ཡི་རིགས་སམ་
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྲ་མ་རྟེན་དང་། ཕྱི་
མ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་གྱིས་བཞིའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་རང་
བཞིན་གཤིས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྤྲས་ཀྱང་མ་བྱས་མ་བཅོས་པར་མངོན་
པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ས་བོན་དེ་དང་ལྡན་པས་སྤྲ་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐྱལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་དེ་ཡི་
རིགས་ལ་ལའི་ཁམས་ན་གསེར་ཡོད་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལྷགས་དང་། ཟངས་
སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཅན་ཡིན་པ་པན་ཚུན་འགྱུར་མི་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད། འདིའི་
ལྷགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་། མ་དེས་པ་དང་ཐར་བའི་ས་བོན་
དང་གཏན་བྲལ་རིགས་ཆད་དང་ལྡར་བཞེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་
དེའི་རྣམ་བཞག་གསུངས་མོད་གྱིས། དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་
སྤེལ་བྱུང་བའི་རིགས་ལྟ་ཡོད་པ་མི་འགོག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་
པར་དེས་པ་དག་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བར་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་བརྩོན་དུ་ཟིན་ཀྱང་འགོག་མི་ལུས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་
པོ་འཁོར་བ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྐབས་དེར་སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མི་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ།
 མེད་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་
 མི་ཟད་པ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རིང་ལ་སངས་
 རྒྱས་དུ་མ་བྱོན་ཀྱང་ད་དུང་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་པའི་
 བཞེད་པའང་དགོངས་པ་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ནས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཡང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཤིས་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྲིད་དེ་དེ་ཉིད་མེའི་ཆ་བ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་
 མེད་མི་སྲིད་པས་གང་ན་དུ་རིགས་ཆད་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། བརྟན་
 བཅོས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སོགས་
 ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་འདར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་
 སེམས་གཞན་ནི། འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྟུང་དོ། །ཞེས་པས་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་
 སྟོང་བྱུང་འདུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྤྱོད་མར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱབས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྟོས་སོ། །རྒྱས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་

ཐད་དེ་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་
པ་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱས་འགྱུར་རམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་
ཞེས་བྱའོ། །

དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་གྲངས་ཙམ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
རིགས་ཅན་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཞུགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས། བྱང་སེམས་
རིགས་ཅན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་གིས་
སྤྱར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་གང་དག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་ཞེས་དང་། ཡང་
ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་
དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཟུང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་ངེས་
པར་བྱེད་པ་མྱི་མའི་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས།
དེ་ལ་རིགས་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཙམ་ལ་གནས་
པའི་དུས་ན། དེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་མཆོན་
ཉིད་དུ་མེད་པས་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་གསུངས་སོ། །
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བྱུང་བས་རྒྱས་
འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་སྤྲེལ་མ་ལ་སྤྲོས་ནས་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལམ་མྱི་
མ་རྣམས་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི། བོ་ཏྲ་

ཞེས་པ་གྲུ་ཁ་ཡོན་ཏན་དང་ཏར་སྟོལ་བའི་སྒྲ་བསྟུས་པས། ཡོན་ཏན་སྟོལ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་འདིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 མོས་སྟོད་དང་ས་བརྩའི་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་
 བར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་སྟོལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་རིགས་ཀྱི་མཚན་མཐམ་རྟགས་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མདོར་བསྟུན་གང་
 ཟག་གང་ལ་རྟགས་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
 ཡིན་པར་དུ་བསམ་མེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། གང་ཞེན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོར་
 བཐམ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་
 ཏུ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྟུག་བསྟུལ་བར་མཐོང་ནས་སྟོང་རྩེ་
 ངང་གིས་སྒྲེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟེང་ཆུ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པ་ཙམ་
 བས་དེའི་དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མོས་བསྐྱེད་བ་དང་། གཞན་དོན་
 ཏུ་དགའ་བ་སྟོད་པ་རྣམས་ཐོས་ན་ཡང་འདི་ག་ལ་རུས་སྟུམ་དུ་མི་ཁྱུ་བར་
 དེ་ངོ་མཚར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་གྱིས་བཟོད་བ་དང་། ལར་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བ་
 རྣམས་ལའང་ངང་གིས་སྟོ་ཞིང་སྟོད་པར་དགའ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཀྱི་རྟགས་སྟུངས་པར་བཤད་དེ་རིགས་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་
 ལྡོག་པའི་ངང་ཆུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལུ་པ་རིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་
 སྟེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་
 ངེས་པ་ཡི་རིགས་ནི་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་གྱི་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

གཞན་མི་འཕྲོ་བ་པ་དོ་ཡི་ཁམས་གསེར་དངུལ་སོགས་གང་རུང་གི་ཁམས་
 ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་དེས་པའི་རིགས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་དང་འབྲང་
 བ་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་འགྱུར་རུང་པ་དོའི་ཁམས་ལ་ལ་བཞུ་སྦྱངས་དང་
 སྒྲན་གྱི་བྱད་པར་ལས་གསེར་རམ་དངུལ་དང་ཟངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། དེ་ལྟར་རིགས་དེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཆོས་གཞན་བསྟན་ཀྱང་རང་རང་གི་
 རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་གཞན་དང་དུ་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མ་དེས་པ་རྒྱུས་ནི་རྒྱུན་གྱིས་འཕྲོག་པ་
 ཉིད་དེ། རས་དཀར་པོས་ཆོན་དམར་པོ་སོགས་གང་ཡུན་འཛིན་པ་ལྟར།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་དང་ཡུན་པ་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་འདི་
 བཞེའོ། །སྦྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དེས་པའི་
 རིགས་དང་། མ་དེས་པ་རྒྱུན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་བརྒྱད་བར་
 བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་
 པ་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཞེས་པ་རིགས་ཡོད་ཀྱང་དགེ་བའི་སྦྱོང་པ་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་འཕམ་ཉེས་དམིགས་ནི། ལྷགས་སྤང་གཏོ་སྤྱད་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་ལུན་རིང་གོམས་པ་དང་། སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་ངན་པའི་དབང་
 དུ་སོང་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་གྱིས་སོངས་པས་དགེ་བ་

ལ་མི་འཇུག་པར་སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྩེ་པོ་ཆོས་རྒྱུན་
པ་སོགས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང་དགོ་བ་བྱེད་
པའི་རང་དབང་མེད་པ་དང་བཅས་པས་མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ལེགས་པའམ་ཡན་ཡོན་ནི། ཉན་རང་
གི་རིགས་ཅན་དང་ཐར་པའི་རིགས་མེད་པ་དག་གིས་མཚམས་མེད་ལྷ་སོགས་
སྡིག་པ་དྲག་པོ་བྱས་ན་ཤི་མ་ཐག་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་ལ།
བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་མཚམས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་
ཀྱང་། བསྐྱལ་བའམ་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱིས་ཀྱི་དུས་རིང་
མོ་ཞིག་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་ཞིང་སྡིག་པའི་འབྲས་སུ་མྱོང་གི་སྦྱར་དུ་རིགས་ཅན་
གཞན་ལྟར་སྦྱོར་མི་རུས་ཞེས་འགྲེལ་བས་བཤད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ངོ་ཆ་བ་དང་འགྱོད་
པ་སོགས་དང་ལྡན་གྱི་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
གཞན་ལྟར་མི་དགའི་རྣམ་སྦྱོར་དེ་ཡང་སྦྱར་དུ་མྱོང་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ངན་
སོང་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆོན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་པ་དག་ནི་དཔུལ་བ་སོགས་
ཀྱི་ཆོ་ཆད་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོད་དགོས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
དེ་ཙམ་སྟོད་མི་དགོས་པར་སྦྱར་དུ་ཐར་པ་དང་། ངན་སོང་གི་གནས་དེ་ན་འང་
སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ཙམ་མྱོང་བས་ཐར་ལུས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགས་ལ་

རྒྱན་ཞུགས་བསད་པའི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དཔུལ་བར་
 དར་གྱི་ཐོ་ལོང་བརྟུང་པའི་ཡུན་ཙམ་ལས་མ་ཁྱོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དན་སོང་དུ་
 སྐྱག་བསྐྱེལ་ཁྱོང་བའི་དུས་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 རང་དབང་མེད་པར་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཁྱོང་བ་ལ་སྦྱོ་ཞིང་རྒྱ་དེས་བདག་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས་དེ་དག་དགོ་བ་ལ་འཛིག་ཅིང་
 ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་དེ། མཛེས་པོའི་བུ་མོ་དང་གུད་བཞི་ཉའི་རྣམ་ཐར་
 ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་པ་གཞན་རན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 ཁྱོང་བ་རྣམས་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་དང་།
 སྐབས་དེར་པན་ཚུན་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་པའི་
 རིགས་ཀྱི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དཔེ་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་ནི་གསེར་གྱི་རིགས་
 སམ་ཁམས་ཆེན་པོ་བཞིན། ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་གསེར་ཆེན་པོ་ལས་
 བཟང་པོ་དག་གི་ཁམས་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། གསེར་མང་པོའི་
 གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གསེར་འོད་གསལ་བའི་གནས་བྱེད་པ་དང་།
 གསེར་རྩི་མ་མེད་པའི་གནས་བྱེད་པ་དང་། གསེར་ལས་སུ་རུང་བའི་གནས་
 བྱེད་པ་བཞིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་པར་སྦྱིན་དང་ས་དང་
 ལྟ་བས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པ་སྟེ། གསེར་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་ཁམས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་དེས་གསེར་

སྤང་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་འབྲུང་བའི་གནས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གསེར་གྱི་ཁམས་དེ་ལས་གསེར་མདོག་བཟང་པོ་འོད་གསལ་ཞིང་འཛོར་བ་
 འབྲུང་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་
 དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་
 གསལ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་དོ། །གསེར་ཆེན་པོའི་ཁམས་ལས་བྱུང་
 བའི་གསེར་ལ་བསྐྱད་དང་དྲི་མ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་བསྐྱེགས་ཀྱང་མདངས་
 རེ་བཟང་ཡིན་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཉན་མོངས་
 པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པ་དང་ལྡན་ནོ། །
 གསེར་ཆེན་པོའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་ནི་བརྒྱུད་ཀྱང་གསལ་པ་དང་
 འཛོར་བ་སོགས་མེད་པའི་ལས་སྤྱུ་རུང་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རིགས་འདི་ཡང་། འདོད་དགུར་ལས་སྤྱུ་རུང་བས་མདོན་པར་ཤེས་པའི་
 མཐུ་རྣམས་གྱི་ཡང་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རིགས་དེ་ནི་རིན་ཆེན་མཆོག་བཞུར་ཡ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་།
 བརྒྱ་རྒྱ་ག་སོགས་གྱི་རིགས་སམ་ཁམས་ཞེས་པ་འབྲུང་ཁྱུངས་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་སམ་གནས་དེས་ལྷགས་དང་མཆིང་
 སུ་སོགས་འབྲུང་བའི་གནས་མི་བྱེད་གྱི། བཞུར་ཡ་དང་པ་ལམ་དང་སྤྱི་ག་
 སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་གནས་སྤྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྟེན་ནམ་གནས་

མི་བྱེད་གྱི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་ཐོགས་སུ་བྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམས་ཁ་དོག་གསལ་ཞིང་མཛེས་པ་ལྟར། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བས་སོ། རིན་པོ་
ཆེའི་རིགས་མཆོག་རྣམས་དབྱིབས་སུ་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རིགས་དེ་ཡང་དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་
སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱུང་བར་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
སྤྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུམ་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་
འབྱུང་བའམ། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམས་རིན་ཐང་ཆད་གཞལ་དུ་མེད་པས་
སེམས་ཅན་མང་པོས་ཉེར་འཆོ་བྱེད་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་
དེ་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་འདི་དང་གཏུན་གྱི་བདེ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་གནས་
སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞིའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་མེད་པར་བཤད་པ་
ལ། ལ་ལ་གཅིག་དུ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རིགས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡང་གནས་སྐབས་དེའི་དུས་ན་ཐར་པའི་རྒྱ་མེད་པས་རིགས་མེད་པ་དང་
ནམ་ཡང་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་རིགས་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྣམ་
གྲངས་བཞི་བཤད་པ་ནི་ཐར་པའི་རིགས་གཏུན་བྲལ་མ་ཡིན་ཡང་སྐབས་དེར་
རིགས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཐར་པའམ་སྟེད་མི་རུས་པས་དམན་པ་ལ་དགག་

པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་བྱ་ངན་བ་ལས་མེད་བ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་བརྗོད་བ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་གང་ཞེན་གང་ཟག་ལ་ལ་དག་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་
 མོངས་བ་ཤུགས་དྲག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྒྱུད་རེས་མཚམས་མེད་
 པའི་ལས་སོགས་ལ་འཇུག་བ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་གནས་
 སྐབས་དེར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ན་རིགས་
 མེད་བ་འདྲ་བས་རིགས་མེད་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཡང་གང་ཟག་ལ་ལ་
 རྒྱུན་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཐར་བ་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 ཀྱང་ཏུ་བཅོམ་པའམ་དགོ་རྩ་ཆད་པ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་དང་མ་བུལ་བའི་བར་དུ་ཐར་
 པའི་ས་ཐོན་མེད་པས་སྐབས་དེར་རིགས་མེད་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་གང་
 ཟག་ལ་ལ་ལྟ་དང་མི་སོགས་འཁོར་བའི་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་བྱུང་བའོན་ཏེ་ཆེད་
 ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་བྱེད་ཀྱང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་
 པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བ་མེད་པས་བསྐལ་བ་དུ་མར་ཡང་མུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རིགས་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །
 ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་རྩ་དམན་པའམ་རྒྱུ་ཏུ་
 ཅོམ་ཡོད་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་གོང་
 མའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་རྣམས་པ་ཅི་ཡང་སྐབས་དེར་མེད་པ་ལ་རིགས་མེད་བ་ཅེས་
 བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་གལ་ཏེ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་

དུ་ཟིན་ཀྱང་འགལ་སྟེན་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྒྱ་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་
རིགས་མ་སང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡུན་
རིང་པོས་བྱང་རྒྱུ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་
རིགས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ནི་གོང་མ་བཞི་དང་
ཡང་མི་འདྲ་བར་གཏན་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་རིགས་མེད་
པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་རིགས་མཚོག་ལ་བསྐྱགས་པའི་སྟོན་སྟེན་བསྐྱབ་ནི། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཚེས་སྟོན་པས་ཟབ་ཅིང་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
སོགས་བསྟན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་
པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཚེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེའི་དོན་རིབ་ཞིན་མི་ཤེས་བཞིན་
དུ་ཡང་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། པར་ཕྱིན་
བསྐྱབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་དག་གིས་ཚོགས་གཉིས་
བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐ་མར་འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་མཚོག་ཏུ་སྦྱར་པའི་འབྲས་བུ་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
བྱང་རྒྱུ་ཐེམ་སང་དཔའ་རྣམས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་བས་རྒྱས་པའི་རིགས་ལས་འབྱུང་
བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོང་པོ་

དང་མེ་དོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གྱུ་ཆེ་བ་སྤྲེལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལྷོན་ཤིང་
 མཆོག་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གི་གྲིབ་བསིལ་གྱིས་ཆ་གདུང་ཞི་ཞིང་ལུས་
 སེམས་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 འཕྲོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
 ཡན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲོན་པའི་ཕྱིར། རིགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་དེ་ནི་རྩ་བ་བཟང་པོ་བཟུན་ཅིང་མ་རུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་སྡེ་བཞི་བ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །
 གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། དཔེ།
 ཡན་ཡོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྷན་ཞིང་
 དོན་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞན་དོན་ཏུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་
 ལམ་སྐྱབ་པའི་དཀའ་སླད་ལ་སྦྱོ་ཞིང་མི་ལྷོག་པ་ནི་སྦྱོ་བ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོར་
 བའི་བརྩོན་འགྲུས་རི་ལྟར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་རྩོམ་པ་ཆེ་བ་དང་།
 བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེ་བ་
 དང་། སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། རོ་བོ་ནི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་སྟེ། དེས་ཅི་ལ་སེམས་

པའམ་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཅེན། བདག་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་འཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་ལ་སེམས་ཤིང་དམིགས་བ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པར་སེམས་ཤིང་དམིགས་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱང་རྩལ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་བ་ནི་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་
བྱུང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བདག་
སྒྲུ་མེད་བྱང་རྩལ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཤིང་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཁས་
སྒྲུངས་པའོ། །གཉིས་བ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། སའི་གནས་སྐབས་གྱི་
དབྱེ་བ་དང་། ཅ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བད་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་
ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་མོས་སྦྱོད་སོགས་
གྱི་ས་ཡི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་མོས་སྦྱོད་གྱི་ས་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་
ལམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དང་བ་ཅམ་གྱི་མོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པས་མོས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

ས་དང་པོ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷག་པའི་བསམ་བ་དག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གྱི་སེམས་ཐོབ་པས་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ལ་བྱང་མེད་པའི་སྟོ་འབྱོརས་པས་ལྷག་པའི་བསམ་བ་དང་།
གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བས་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་
བརྩ་བའི་བར་གྱི་སྐབས་དེར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ས་

དེ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་པར་བྱིན་
 རྣམས་ཚུ་ལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་སྡེ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ལ་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་རྩ་བ་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གི་དབྱེ་བ་
 བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཞེན་སྟོང་
 རྗེར་འདོད་དེ། སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྡུལ་བསལ་བར་འདོད་པ་
 ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་
 རྗེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་བདག་གི་སྤྱུག་བསྡུལ་ལ་ཉེར་ཞིའི་མུང་འདས་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བསམ་པ་གང་ཞེན། འཁོར་བའི་བྱི་མཐའི་
 བར་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དང་གཏན་དུ་ཕན་པར་
 སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་
 དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་མོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་དམིགས་པ་
 གང་ཞེན་བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་
 པའི་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་སྒྲོན་མ་ཡོངས་སུ་འཕོལ་
 བ་ནི་དམིགས་པའོ། །ས་ཡི་གནས་སྤངས་གང་ལ་གནས་པ་དེའི་གོང་ནས་
 གོང་དུ་གྱུར་པའི་ས་ལ་འདུན་པ་ཡི་སྒྲོན་མ་འཇུག་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་

ཐེག་པ་འཇམ་འགོ་བ་སྟེ། འདུན་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཉེས་སྒྲིང་སྒྲིམ་པ་དང་། དག་བ་ཆོས་སྒྲིང་དང་། སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་འགོག་པ་དམན་
 པའི་བྱང་འདས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དེའི་བར་ཆོད་དམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་
 རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲོང་ཞིང་དེའི་རྒྱན་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་འགོག་
 པར་བྱེད་པའོ། །དཔེ་ལ་ཡར་རྒྱུང་པ་འདི་མེད་པའང་རྣམ་། མཆོག་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་མུ་དན་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ནི་བསོད་ནམས་གྱི་
 ཆོགས་དང་། དོན་དམ་པར་གང་ཡང་མུ་དན་ལས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་
 པའི་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡི་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་
 གཉིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཏེ་ཞེས་པ་ལྟག་བཅས་གྱི་སྒྲུའོ། །
 བམ་མཁའི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རི་ཙམ་གྱི་བསོད་ནམས་དག་པ་འཕེལ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་ཡན་ཡོན་
 ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེས་འཁོར་བ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། ཁམས་གསུམ་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བྱིར། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་དུག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲིང་བ་ནི་དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཞེན་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཡི་

མཐར་ཐུག་པ་ནི་ས་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་ས་བརྩུ་པོ་དག་སོ་སོ་རང་གི་གནས་
སྐབས་དེ་དང་དེར་སྒྲིབ་པ་ས་རེ་རེ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལས་དེ་དང་དེ་མཐར་
ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དང་པོ་སྒྲིབ་པའི་ཐར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ནས་ས་བརྩུ་
པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་པར་དུ་ཐར་ཕྱིན་བརྩུ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ན་ས་བརྩུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་
འདིས་ཐར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུབ་པ་ནི་ས་དེ་དང་དེར་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
སྒྲོབ་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ས་བརྩུའི་རྒྱུན་མཐའ་འོ། །
འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་
བརྩུ་གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་
པར་རེས་པ་འཕམ་གདོན་མི་ཟ་བའམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བདུད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་སྐད་བྱེ་བ་
ལ། མོས་སྒྲིད་ཀྱིས་འཛིན་དེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་
བདུས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་རྩ་དང་དགོ་བའི་བཤེས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་པའི་ཆོག་གི་བརྗོད་པ་བཞིན་དམ་
བཅའ་བའོ། །ས་དང་པོ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲ་མིད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པར་བྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རང་སེམས་སྒྲོས་
བྲལ་གྱི་དོན་རྫོགས་པ་འཕམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྫོགས་པ་གང་ཟེར་གྱང་

དེ་གཉིས་དོན་འདྲ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ས་ཐོབ་ནས་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་དོ་བོར་
རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །

དང་པོ་བདུས་ཐོབ་པའམ་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་
གྲངས་བཤད་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སེམས་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་བསྒྲུལ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གོགས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡོད་པའི་མཐུས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་
སྟོབས་ལས་སོ། །ཆོ་རབས་སྡུ་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་སྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཆོ་འདིར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །སྟོན་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྟན་པའི་ཆོན་ལྷ་དང་མིའི་
སྐྱེད་བྱ་མང་པོས་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་ཡང་
གང་སྟུང་ག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་དབང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཐོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །ཆོ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མཉན་པ་དང་།
སེམས་པའི་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟ་ལས་དང་པོ་མི་
བརྟན་པ་ལྟོག་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མ་བཞི་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་
ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བོ་དེ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཤད་
དོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རབ་བསྟེན་

བྱས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མོས་སྟོན་གྱི་སར་བསྐལ་
 ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་
 ཅིང་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྒོམ་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱས་
 པ་དང་། ཡར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཆོགས་གཉིས་པོ་རབ་ཏུ་བསགས་པའི་རྒྱ་དེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་
 འཛིན་དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གཉིས་ཆོས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་པ་དམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དམ་པའམ་
 རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་སྟེ་
 ཞིང་དེའི་རྒྱས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ་བས་ན་ས་དེའི་མིང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ་ཞེན་ལུང་སོགས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་བ་རྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
 བློ། སེམས་ཅན་དེ་ཡི་དོན་བྱ་བ་དང་། མཆོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་
 ཆོས་སྐུ་ལ་སེམས་མཉམ་བ་རྟེན་པ་སྟེ་མཉམ་པ་བཞི་རྟེན་པས་བྱང་སེམས་
 དེ་ཡི་རབ་དགའ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །རི་ལྗང་ཆོས་དང་བདག་དང་
 གཞན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐམ་དང་
 བར་མཉམ་པ་མཛོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་
 འཁོར་བས་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་བདག་གི་དོན་ལས་
 གཞན་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྲུལ་པར་མཐོང་བ་དང་།

བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྟོགས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲུའོ། །
དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒྲུབ་ཡི་དོན་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་། དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དང་། བསམ་བ་ཡང་ནི་དག་པ་ཡི་དོན་དང་། ལྷག་མ་དག་ལ་མཁས་པའི་དོན་དང་། དེས་བར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་དོན་དང་། རྒྱལ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་དང་པོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་མངལ་སྒྲུབ་རྣམས་སྒྲུབ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཆོག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་མ་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས་པའི་བདེ་བ་ནི་མངལ་སྒྲུབ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་འདས་ཀྱི་གཡང་ས་ལས་བསྐྱུང་ཞིང་དགོ་ཆོས་སྒྲུད་བསྐྱེད་པའི་མ་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་བཞི་ལས་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཆེ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་

ཀུན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་
 དང་། སང་ཕྱིན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་སྦྱོད་
 ཡུལ་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པ་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་པོ། སྟོན་ལམ་དེ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་འཁོར་འབྲུམ་ཕྲག་
 གྲངས་མེད་པ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་ལམ་དེ་དག་གྲང་མཐའ་ཕྲག་པ་མེད་པའི་
 གནས་བཅུའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རི་ཅམ་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་མུ་པན་ལས་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་དམིགས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་རི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་སྦྱབ་པ་
 དང་། དེ་དགུ་པོ་བསྐྱས་ཏེ་མདོར་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཆོས་གྱི་རྒྱུད་
 དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཁམས་བྱ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་དུས་གྱི་མ་
 མེད་པར་བྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟེད་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལམ་གྱི་
 རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་རང་དོན་བྱ་བར་སྟོན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱིས་བགྱིད་པར་མི་རུས་པའི་
 དགའ་བ་སྦྱོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡུན་རིང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་

སྤྱད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་སྤྱིར་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱོ་བར་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པས་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དག་པའི་བླ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཉི་ཤར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཐབས་ཤེས་པའང་
རྟོན་པའི་སྤྱིར་བསམ་པ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཉན་ཐོས་དག་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་སྤངས་པའི་ཚུལ་
ལས། རྒྱུ་ཞུགས་དང་། སྤྱིར་ཁོང་དང་། སྤྱིར་མི་ཁོང་དང་། དབྱ་བཙམ་
པའི་ས་ལ་མཁས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་དང་པོ་
སོགས་ཐོབ་པ་ན། དེའི་ལྷག་མའི་ས་གཞན་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་དང་
གོང་མ་གོང་མ་རི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ལྷག་མ་
མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་ནི་ས་སྒྲ་མ་འདོར་ཁིང་སྤྱི་མར་འཇུག་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ས་ནས་སར་འཕར་ཁིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་
སྤྱིན་པའི་ཤར་སྤོན་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་སོགས་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་སའི་མཚན་
ཉིད། རི་ལྷ་བྱར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སའི་མཚན་ཉིད་
དེ་དག་གྱུང་གཞན་ན་མེད་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་དང་རྟོག་པ་ཙམ་མོ་

ཞེས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གནས་ནས་ས་དང་པོ་ལས་འདས་ཏེ་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
 བ་དེའི་རྒྱལ་གྱིས་ས་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་ནས་སར་
 དེས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་
 བཤད་པ་ནི། སྐྱེད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་
 བརྟན་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་མོས་སྐྱེད་ཀྱི་སར་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དཔེ་
 རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དང་སྐྱུར་བ་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་གནད་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུན་བསམ་སོགས་མི་ཟད་པ་བསྐྱེད་ཅུ་དང་
 སྐྱུར་བ་ཡིན་ལ། དང་པོར་གླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་
 སྐྱོར་ལྟག་བསམ་མར་བྱིན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆོས་དང་
 འབྲས་སུ་འོས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་
 དག་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་གཞི་གཅིག་སུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་
 བེ་རྩ་ཤིང་སྐྱོན་འབྱུང་ཅི་སྐྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་དུ་སྐྱུར་བ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་མ་ལས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་
 བསམ་པ་བཟང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བཟང་པོའི་གསེར་
 བཞེགས་གཅོད་བརྟན་བས་བརྟགས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་རང་རྩུལ་གཞན་དུ་མི་

འགྲུར་བ་དང་འདྲོ། །ཕར་ཕྱིན་ལ་རབ་རྒྱ་སྤྱོར་བས་ཆོགས་གཉིས་འཕེལ་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་ཆོས་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་ལྷག་བསམ་
དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་མེད་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མེན་བྱད་
ཤིང་ཇི་ཙམ་ཡོད་པར་ངང་གིས་འབར་ཞིང་མཆོད་པ་བཞིན་སྤྱོར་ལམ་དོད་
ལ་གནས་པས་ཕེ་མོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
སེམས་བ་དེས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་འཕོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞུང་གཞན་
དུ་ལྷག་བསམ་ལྷ་བ་ཆོས་བ་དང་། སྤྱོར་བའི་དཔེ་མེ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། འདི་
བཞི་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་
དོ། །གཞན་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གཏེར་ཆེན་
པོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཏེར་ཆེན་པོ་དུང་དང་བརྩོ་དང་བརྩོ་ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་བ་བཞི་དང་། དགྲུང་ཡང་བཤད་དེ། མདོར་ན་རིན་པོ་
ཆའི་གཏེར་འཛད་མེད་ཡོད་པའི་གནས་ལས་ཡོ་བྱད་བཟང་བ་དང་བགོ་བ་
སོགས་ཇི་སྟེད་བྱུང་ཡང་ཟད་པ་མེད་པ་ལྟར་སྤྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་
པ་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱིན་པ་དེ་ལྟར་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
སྤྱི་ཡང་རྟག་པར་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་
དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་འབྱུང་

ཁུངས་བཞིན་ཏེ་གནས་དེ་ལས་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་
 པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས།
 ས་དང་ཡར་ཕྱིན་དང་བྱང་ཕྱོགས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་
 མེད་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གྲུ་དང་ཉ་
 དང་ཆུ་སློན་སོགས་ཀྱིས་དཀྲུགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཅན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 གཏིང་མི་གཡོ་བ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ལྡན་པའི་སེམས་
 དེ་ཡང་དགའ་སྟུང་དང་གཞན་གྱི་གནོད་པ་སོགས་ཉེས་པ་གང་གིས་རྟོགས་
 པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་དང་ལྡན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མེ་ཆུ་དང་བཅད་
 བདར་སོགས་ཅི་ཡིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ལ་ཡང་ལེ་ལོའི་མཆོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་
 གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་
 ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱང་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་མི་རུས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་
 གྱི་ཏིང་འཛིན་དེ་ཡང་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཅིའམ་སྒྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 དང་འདྲ་བ་སྟེ། སྒྲན་དེ་མཐོང་བའམ་རེག་པ་དང་བྱི་བསྐྱམས་པ་དང་ཁར་

མུང་བ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུང་མཁུན་བད་ཀན་ལས་མུར་བའི་ནད་ཐམས་ཅད་ནི་
བར་བྱེད་བ་བཞིན། ཤེས་རབ་པར་བྱིན་མཉན་བསམ་བསྒྲུལ་བས་ཉོན་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་ནད་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཆད་
མེད་བ་བཞི་དང་ལྡན་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མཛེས་བཤེས་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཛེས་བ་ཆེན་པོས་དུས་གསུམ་དུ་འང་བདེ་ལམ་སྟལ་གམ་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དུས་ནང་དགོགས་བྱེད་ཅིང་མི་འདོར་བ་ལྟར། སྒྲིང་རྗེས་
སྟལ་བསྐྱེད་བའི་དུས་ན་སྟལ་བསྐྱེད་ལས་འདོན་པར་བྱེད་བུམས་པས་མི་
བདེ་བའི་དུས་ན་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱེད་དགའ་བས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་
བར་དགའ་ཞིང་གོགས་བྱེད། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་ལ་མ་ཆགས་
པར་མུར་ཅིག་ཅེས་དང་། སྟལ་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སྟལ་བསྐྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་དང་
ལྡན་པར་མ་མུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་པས་ཆགས་སྤང་མེད་པར་སེམས་ནལ་དུ་
གནས་པར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་ཤེས་ལྡང་ལྡན་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རྩ་འཇུག་
གྱི་མིག་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་
པས་བྱི་མའི་དུས་ཤེས་པ་དང་། རྩ་འཇུག་གྱི་རྣ་བས་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་
དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་སྒྲ་ཆོགས་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པས་རང་གཞན་གྱི་
ཆོ་རབས་སྒྲ་མའི་གནས་སྒྲ་བས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། རྩ་འཇུག་གྱི་མདོན་

པར་ཤེས་པས་ལུས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་སྒྲུལ་པ་སོགས་རྒྱ་འབྱུལ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོན་
 པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མདོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་འདོད་དགུར་སྒྲུབ་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་
 དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཉི་མ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་མས་
 ལོ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སེར་སྒྲ་ཅན་རྣམས་སྒྲིབ་པས་
 བསྐྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་འགོད། དེ་བཞིན་ཞེས་ཅན་སྟོན་སྒྲ། གཏི་མུག་ཅན་
 རོན་སྟོན། ར་རྒྱལ་ཅན་རོན་མཐུན་པས་བསྐྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་བཀོད་པ་འཕམ།
 སྒྲིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བ་བཞིས་བསྐྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་བཀོད་
 དེ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །གཞན་ཆོས་དང་རོན་དང་ངེས་ཆོག་དང་
 སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དྲི་
 ཟའི་དབྱངས་སྟོན་པ་རི་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་
 སེམས་ཅན་སོ་སོ་རང་རང་གིས་ཆོས་དང་རོན་གང་དང་གང་ལས་བརྩམ་སྟེ་
 ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་དྲིས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་པ་
 མཐར་གཏུགས་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐྱད་ཀྱིས་ཅི་དང་ཅི་
 དྲིས་པའི་རོན་ཡང་དག་པར་བཤད་པས་དེ་དག་གིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆོས་པར་
 འགྱུར་བས། དྲི་ཟའི་དབྱངས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པས་གང་གིས་ཐོས་པས་དེ་
 སེམས་དགའ་བ་དེས་ཆོས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་རྟོན་པ་བཞི་དང་
 ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་

པོ་ནི་ཡུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དེའི་བཀའ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་
 བྱེད་མི་རུས་པས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་གང་ཞིག་རྟོན་པ་བཞི་དང་
 ལྷན་པ་དེས་ཆོག་དང་དོན་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་དང་། དྲང་དོན་དང་
 དེས་དོན་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོར་བ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་གི་དགོངས་དོན་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྟོགས་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
 རྒྱལ་པོ་ནི་བསྟོན་ལེགས་ན་སྤིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སྦྱིན་པས་གང་ཟག་
 ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། བསྟོན་ཉེས་ན་སྤིད་དང་སྟོག་ལ་བབ་པས་ཆུད་ཟ་
 བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར། གང་ཟག་ཅམ་དང་། ཆོག་ཅམ་དང་། དྲང་
 དོན་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་ན་དེ་ལྟར་རྟོན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆུད་ཟ་བའི་
 རྒྱར་འབྱུར། ཆོས་དང་དོན་དང་དེས་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ན་དེ་ལྟར་རྟོན་
 པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡི་དོན་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བར་འབྱུར་བས་སོ།།
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། བང་མཛོད་ན་འབྱུད་དང་ཐོར་ལ་སོགས་
 པ་དབག་མེད་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དབག་ཏུ་
 མེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུལ་རྩ་རྩ་བ་དུན་དང་
 ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དཔེར་ན་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་

ཅན་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་འགོ་བ་ལྟར། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་པོ་འདི་
 ཡང་འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལམ་
 འདི་ལས་རང་འབྲས་བྱང་རྒྱབ་རྟུག་ཤེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འབྲ་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐེག་པ་སྟེ་བཞོན་པ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉ་དང་
 སྤྱང་པོ་ཤིང་རྟ་སོགས་ཀྱི་བཞོན་པས་ཁྱུར་རྣམས་ཁྱུར་ནས་གང་འདོད་པའི་
 གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན། སེམས་མི་གཡེང་བར་ཅེ་གཅིག་རྟུག་གས་
 པའི་ཞི་གནས་དང་དོན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་
 བ་ལས་གང་གཉན་ལ་དབབ་པར་བྱས་པའི་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ཁུའི་གནས་སུ་
 ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་དང་། མི་ཟད་པའི་
 སྟོབས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཀོད་མ་ཡི་རྒྱུད་འབྲ་སྟེ།
 ཀྱུན་གྱིས་འོངས་སྤྱད་བྱའམ་བཀོད་མའི་རྒྱ་མིག་ཅི་ཙམ་བརྩས་ཀྱང་མི་ཟད་
 པར། རྒྱུ་རྒྱུན་འཛིད་པ་མེད་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཐོབ་
 པས་སྟོན་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་།
 སྟོབས་བས་གསར་དུ་སྟོས་ཏེ་ཅི་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་མཐའ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་
 ཅད་སྟུག་བསྐལ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་རན་

ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་མཐའ་མདོ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཡིད་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་
སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་ཉེ་དུ་དང་ནོར་རྩལ་སྟོན་གས་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དགའ་བ་
ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཉེ་དུ་དང་ནོར་རྩལ་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་
གཏམ་སྒྲས་བཤམ། སྟོན་ལལ་དུ་དོགས་པ་ཅན་ལ། སྟོན་བསྐྱབས་པའི་
གཏམ་དང་། དོན་གང་དང་གང་འདོད་པ་ལ་དོན་ཐོབ་པའི་གཏམ་ལ་སྟོན་
བ་མདོར་ན་རྒྱད་པ་ལས་དཔུགས་འབྱིན་པ་དང་། བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་དོན་
སྟན་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐོས་ན་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནི་འདི་ཡིན་པས། འདི་ཐོས་པས་
འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་མ་མཐའ་བྲལ་བ་ལས་དཔུགས་འབྱིན། ཡང་དག་
པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། གཏན་དུ་བདེ་བའི་གནས་ཐོབ་པས་
གང་ཟག་སྐལ་བ་དང་ལྔ་ན་པ་རྣམས་བདུད་རྩིས་ཆོས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
དགའ་བ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་
ལྔ་ན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷུང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་དང་འབྲ་བ་སྟེ། ལྷུང་
ཆེན་པོ་འབད་རྩྱལ་མེད་པར་འགོ་ཞིང་རྒྱ་མཆོར་རང་གིས་འཇུག་པར་ལྟར།
ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཉམ་རྗེས་ཀྱན་
ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབད་རྩྱལ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཐོབ་

པའི་ཚོ། ས་དེར་སོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱུད་དང་བྱ་བ་ཐ་
 དད་མེད་པར་མཉམ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲེས་ཤིང་འདྲ་བས་བསྐྱོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་
 པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བཤེས། །རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་རྣམས་
 ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲིན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་
 པ་སྟེ། སྒྲིན་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་བབས་པས་ས་གཞི་ལ་ལོ་ཉོག་སོགས་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་འཕྱོར་བ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
 པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་གྱི་ཕོ་བྱང་ནས་འཕོ་བ་སོགས་སུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། མཐོང་ཤིང་དང་བྱང་
 གོལ་གྱི་པན་བདེའི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་ཉེར་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་
 ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུག་ཅིང་འཕྱོར་བ་ཡིན་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་དེ་
 བྱི་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་དགའ་བས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྣོན་ནས་དེར་འདུག་པར་གདམས་
 པར་ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་བདེ་བ་བཞི་ལས་ཉམས་པའི་
 རྒྱལ་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འོས་པས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འོས་པའམ་ཆེར་
 འོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དག་བདེ་བ་བཞི་ལས་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་སྤང་བ་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཞག་པའི་དོན་ལ་སེམས་པའི་བདེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་དེ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་པ་ཕྱ་མོ་ཙམ་བསྐྱབས་
 གྲུང་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་གི་དོན་དེ་ཐོབ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་
 བ་སྤངས་རྟོགས་སྟན་ཆོགས་ལ་བཀོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ན་སེམས་ཅན་ཆད་
 མེད་པའི་དོན་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་མཆོག་
 ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་དེ་ལས་ཉན་རང་རྣམས་ཉམས་པར་གྱུར་
 ཏེ་དེ་དག་གིས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
 བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་ཤེས་ཤིང་རྟོན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་བདེ་བ་མཆོག་སྐྱེ་ཞིང་། ཉན་རང་རྣམས་རང་འཁོར་བའི་
 ལྷག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་དགའ་བ་ཉི་ཆོ་བ་འབྱུང་
 གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགའ་བ་ལྟར་རྒྱ་མི་ཆེ་བ་དང་། དགོངས་པ་
 ཆེན་པོའི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཟབ་མོའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབས་པ་དང་།
 ཆོག་ལ་ཡང་དགོངས་པ་དང་ལྷུ་མ་དགོངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བརྟན་པའི་དགོངས་

པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 ཡིད་བདེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་ཅིང་དེ་དག་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ལམ་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ཤེས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་ངོ་། །བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའམ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོང་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་
 མེད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པ་ཙམ་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉན་
 རང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་པས་བདེ་བ་བཞི་པོ་དེ་
 སྤངས་ནས་ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཉི་
 བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགོ་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་ཉན་
 རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་དགའ་བ་སྤངས་ཉི་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 བར་འོས་པར་བརྟན་པའོ། །ཀཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་
 བ་ན་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་སྐྱོ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་
 བརྟན་པ་ནི། སྟོ་ལྡན་ཞེས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་
 ཡང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པའི་ལས་སུ་གྱུར་

པ་ནམས་དང་སྒོ་གསུམ་མི་དག་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་
ལས་སེམས་རབ་རྩ་བསྐྱམས་ཏེ་སྒྲན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
ཐོབ་པོ། །རི་ལྷར་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པས་ན་རན་སོང་གསུམ་
རྩ་འགོ་པའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་དག་པ་འཕེལ་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱན་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་རྩལ་རྟག་རྩ་དག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་བརྩེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྩལ་ན་ཡང་
དགའ་ལ། སྤྲིག་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་བྱང་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་
རྟག་རྩ་སྤྱོད་པའི་འཛིགས་པ་མེད་དེ་དག་པའི་དབང་གིས་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་
མང་པོ་སྤྱོད་པ་ན་ཡང་དགའ་ལ། བརྩེ་བ་འཕེལ་བས་སྤྲིག་བསྐྱེད་པ་ཅན་
ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་དོན་རྩ་རན་སོང་གསུམ་ཀྱི་ཆ་གང་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་
བསྐྱེད་མང་པོ་སྤྱོད་ཡང་དགའ་བཞིན་དང་རྩ་ལེན་པས་ནམ་ཡང་དགའ་བར་
འགྱུར་བ་དེ་འཁོར་བར་སྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པར་མི་བྱ་བར་དང་རྩ་སྤྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །
གསུམ་པ་འཁོར་བ་འདིར་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་མང་བས་དེ་
བཟོད་དཀའ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རི་ལྷར་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་ལ་རི་ལྷར་
རང་གི་དག་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་སྐྱམ་ན། གང་གི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ས་ཐོབ་པ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་པར་

འཛིན་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་དང་ནི་སྟོག་ལ་
 མི་ལྟ་བུར་ལུས་སྟོག་བཏང་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་
 མང་པོར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཏང་བ་སྟོགས་རབ་རྩ་ངལ་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་
 དུག་པོ་དང་དུ་ལེན་བའམ་ཁས་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་བྱང་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱིས་དེའི་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིས། བྱང་སེམས་
 དེས་དེ་ལ་གཞོད་ལན་བྱེད་པ་སྟོགས་ཇི་ལྟར་ངན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་འཇུག་
 མི་རིགས་ཏེ་ནམ་ཡང་འཇུག་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་རྩ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་འཁོར་བ་འདིར་བྱང་སེམས་རྣམས་
 འཕྱོར་བ་དང་ཁྱད་པ་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྒྱུད་པ་ལས་མི་ལྟོག་པ་
 བྱི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་མི་
 ལམ་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་། བསོད་
 བླམས་གྱི་ཆོགས་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལྟ་དང་མིའི་གནས་ཇི་
 ལྟར་འདོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་འཛིན་པས། ལུས་སྐྱ་མ་དོར་ནས་སྒྲེ་བ་གཞན་
 འཛིན་པ་ནི་སྒྲེད་མོས་ཆལ་བཟང་པོར་འགོ་བ་ལྟར་རྟོགས་ནས། འཕྱོར་བའི་
 དུས་ལྟ་དང་མིའི་དབང་ལྷག་རྩ་གྱུར་པ་ན་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདོད་
 ཆགས་ལ་སྟོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་འཆིང་བའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །
 གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ལྟ་སྟོགས་གྱི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྱུད་དེ་འདོར་བ་འཆིང་བ་ལ་བབ་པ་

རྒྱུད་པའི་དུས་ནའང་བྱང་སེམས་འདི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་འདོར་པའི་སྤྱུག་
 བསྐལ་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་མ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་སྟེ་བ་སྟེད་མོའི་
 ཚལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་བདེ་སྤྱུག་རི་ལྟར་གྲུར་གྱང་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རིགས་ཞེས་གདམས་པའོ། །ལྷ་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟེ་
 བ་སྟེད་མོས་ཚལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
 དཔེར་ན་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཡིད་དགའ་བའི་སྟེད་མོས་ཚལ་དུ་འགོ་བ་རྣམས་
 དོན་བཞིའི་ཕྱིར་འགོ་སྟེ། ལུས་བརྒྱ་བར་བྱས་ནས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྟོན་མོའི་ཟས་སྟོམ་སྟོ་ཚོགས་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། ཉམས་
 དགའ་བའི་གནས་དེར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅིང་མོ་སྟོ་ཚོགས་ཉམས་
 སྟེ་མྱོང་བའི་དགའ་བ་བཞི་ཉམས་སྟེ་བསྟར་འདོད་པས་སྟེད་ཚལ་དུ་སེམས་
 འཇུག་ཅིང་ལྟོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟེ་བ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་པ་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་དང་
 ཆུལ་ཁྲིམས་གཟུངས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་རང་རྒྱུད་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་དུ་སྟེ་བའི་གནས་དེའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་དགའ་བ་ནི་ཟས་ཀྱི་སྟོན་མོ་ལྟ་བུའོ། །
 གནས་གང་དུ་ལུས་རྟེན་རི་འདྲ་བར་བསམ་བཞིན་སྟེ་བ་གནས་མཚོག་ཉམས་
 དགའ་བར་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ཏུ་འཇུག་སྟེ་

ཆོགས་རྣམ་པར་འཕྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཅེ་དགའ་སྟོན་ཆོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།
 དེ་ལྟར་སྤྱོད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྦྱེད་ཆེལ་དུ་འགོ་བའི་ལས་བཞི་བྱས་པའི་དགའ་
 བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་དགའ་
 བ་དང་། གཞན་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་ཟས་ཀྱི་སྟོན་མོ་དག་གི་དགའ་བ་དང་།
 གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཆོག་སྦྱེད་ཆེལ་ལ་གནས་བཅས་
 ཏེ་བསྐྱད་པའི་དགའ་བ་དང་། རྒྱ་འཕྱལ་གྱི་ཅེ་བ་སྟོན་ཆོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་དགའ་བ་བཞི་པོ་འདི་ནི། སྦྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མིན་པ་གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་ལྟ་ཅི་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་མེད་
 དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་རིགས་
 མོ། །དུག་པ་ལུས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྡོག་པ་མེད་ཅིང་
 མི་ཞུས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་པས་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་ཡོང་ཡེ་བྲལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་
 སེམས་ཅན་གཞན་ཆོ་འདི་དང་གཏན་དུ་ཡན་བདེ་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་དོན་
 དུ་ཡར་སྤྱོད་དུག་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པ། གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་བདག་གྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྦྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི། གང་གི་ཆོ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དཔལ་

བ་མནར་མེད་པར་རང་ཉིད་གནས་པར་བྱེད་པ་ལའང་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་
 འཛིན་པ་དང་སྒྲོ་བ་རྩུང་ཟེད་མི་སྒྲེ་བ་དེ་འདྲ་བ་དག་སྤིང་བ་འདི་ན་སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྟེན་ནམ་དོན་གྱི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཡན་ལག་
 གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་འཛིགས་ཞེས་
 སྤྲུལ་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་དང་དུ་ཡེན་ཅུས་པར་བསྟན་པའོ། །སྒོ་བརྟན་འབྲེལ་
 པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ཡིས་ཞེས་
 འདུག་པ་དོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོན་ཏན་མད་དུ་
 བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བས་སྤིང་བ་འདིར་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་གང་གིས་ཀྱང་འཛིགས་
 པ་མེད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་བ་ཞིན་དང་དུ་ཡེན་པས་དགའ་བ་ལས་ནམ་
 ཡང་མི་ཉམས་པས་སྒྲོ་བ་མེད་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་
 རིགས་སོ། །བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོན་དུ་བཀྲུང་སྟེ་དང་ཟང་ཟེང་དང་
 རིམ་གོ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པའམ་ཆོའདིའི་གཉེན་དང་རྩ་ལག་ཏུ་
 བྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་འདྲིས་པའི་རྒྱས་ཕན་འདོགས་པ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་
 གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟིང་བརྩེ་བའི་རང་ཆུ་ལ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ལ་རང་ཉིད་རང་གིས་འཇུག་པར་མཛད་གྱིས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེལ་མི་དགོས་
 པར་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲོ་བ་བུ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཡེན་པ་དང་འདོར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལྟར་གཞན་བསྐྱེལ་འདེབས་

པའི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུའི་བཙུང་བ་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཏྲག་རྩུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་
 པའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། ས་རོལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 དག་གིས་རང་ཉིད་གྱི་སེམས་གདུང་བ། སུན་བའི་མ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བ་
 ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་།
 བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གཞག་པའི་བྱ་བ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་གནས་
 པ་ལ། རང་ཉིད་མི་འཇུག་པར་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་བསྐྱེལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དོ་ཡང་
 ཆ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱ་ཐུག་
 པོར་གྱུར་པས་མ་ཤིན་ཏུ་བཀྱོན་པ་མཐོང་བཞིན་ཅུང་ཟད་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་
 པ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་འདི་ཁྱོད་གྱི་མ་ཡིན་པས་ཟས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེལ་
 དགོས་པ་བྱུང་ན་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་དོ་ཆ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 བསྐྱེལ་ཀྱང་དེས་ཅུང་ཟད་མ་བྱིན་ན་མི་མ་རབས་དེ་འདྲ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཡང་དོ་
 ཆ་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་བཙུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་བསྐྱེལ་
 བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེར་བསྟེན་པ་རྣམས་གྱིས་བཙུང་བའི་དོན་བཞིན་མ་
 ལྷགས་ན་ཤིན་ཏུ་དོ་ཆ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་བསྐྱེལ་བ་པོའི་སེམས་ཅན་གཞན་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་སློབ་ཙུང་བའི་
 རང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱེལ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་
 པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བསྐྱེལ་བ་བྱུགས་གྱིས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་

གདམས་པའོ། །བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་
 ལྷག་པར་བརྩོན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཁྱེད་ཆེན་
 པོ་ཁྱེད་བརྣམས་ལམ་རིང་པོར་འགོ་དགོས་པ་ལ་བསྐྱིམས་ནས་ལྷུང་དུ་འགོ་
 དགོས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྟོད་པར་བྱས་ན་གནས་དེར་ཕྱིན་དཀའ་བ་བཞིན། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱུལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན། མགོ་ལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱེད་ཆེན་པོ་བྱེད་བ་ཡི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 མཚོག་ཏུ་ལྷུང་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རི་ལྷོ་ཁས་སྤངས་པ་ལྷུང་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་པར་ཕྱིན་དུག་
 ལ་སྤྱོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུང་དུ་མི་ཚོམ་པར་བྱི་བཤོལ་བྱེད་ཀྱི་ལེ་ལོའི་དབང་
 དུ་སོང་ནས་ལམ་ལ་དལ་གྱིས་འགོ་བའམ་འཇུག་པ་མི་མཛེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 པ་རང་གཅིག་སྤེལ་དོན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་པར་
 བརྩམ་བ་ཡང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་སྟན་ལྷུང་ཏེ་བར་མེད་བདར་བས་མེ་
 འབྱུང་བ་ལྷུང་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུང་ཏེ་ཆོག་སྐྱུམ་མམ་བདུན་གྱིས་རང་གི་འབྲས་
 སུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་བསལ་
 དགོས་ན། ད་ལྟ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལས་ཉོན་རྣམ་སྤྲིན་
 ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷུང་པ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བས་རབ་

ཏུ་བཅིངས་པས་ན། ཉན་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེ་ཡི་ཚུལ་ལས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་པ་བརྒྱ་འབྱུང་དུ་ནི་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟོན་རྒྱུ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལུ་
 སྟེ་ལཱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ॥

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་བཞིན་ཉམས་སུ་
 ལེན་དགོས་པས་བཞི་བ་རྒྱབ་པ་བཤད་པ་ལ། དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་རྒྱབ་པ་སྒྱིར་བསྟན། གཞན་དོན་རྒྱབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། བརྒྱབ་
 པའི་ཆེ་བ་བརྟན་པས་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་འདི་ལྟར་གནས་ཆེ་བ་
 དང་ཚུམ་པ་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བདག་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་གྱི་རྒྱབ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པར་
 འདོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་ཆེ་བ་ནི་དང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་བརྒྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱབ་
 པ་འབྱུང་བས་ན། རྒྱབ་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་
 གནས་ཆེ་བ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱ་བར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དགོ་བ་དང་། ཚུམ་
 པ་ཆེ་བ་ནི་མོས་སྦྱོད་གྱི་ས་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་རྒྱུགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་བྱིར་དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་
 བརྩམས་པ་དེ་ནི། སྦྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཆེ་བ་སྟེ་བར་དུ་དགོ་བའོ།

འབུམ་ཁུ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་ཏེ་སྤྲོ་བའི་མཐའ་ཇི་སྤྲོ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐ་མར་དག་བ་སྟེ། ཆེ་བ་དེ་གསུམ་
 ཉན་རང་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 ལ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ། གཞན་དོན་
 བྱེད་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཟུང་པར་འཇགས་པ། རྒྱུ་མི་འཆད་པ། ལོག་
 རྒྱབ་ཀྱིས་མི་སྦྱོ་བ་དུག་ལས། དང་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བདག་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ།
 བདག་བས་ཀྱང་གཞན་ཆེས་སྤྲུག་པ་བདག་བས་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་
 པའི་སེམས་ཆེད་ནས་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གི་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུག་
 བསལ་སྤངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་
 བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པའམ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དེ་དག་ལ་རང་གི་དོན་གང་ཡིན་
 ལ་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཏེ། ཟུང་པར་མེད་པར་མཉམ་མོ། །ཞེས་སོ། །
 ཡང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སར་སྤྲོད་རྗེ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་མོས་པས་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེ་བསྒོམས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་
 པ་རྟེན་བ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོའོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་
 དོན་རྟོགས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རྟེན་ནས། བདག་གིས་དེ་ལྟར་

རྟོགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་འཕྲུལ་སྤངས་གི་སྐྱུ་བ་སྤུལ་
 རྟུགས་དྲག་བཟོད་དཀའ་བར་ཡུན་རིང་འཕྱུན་པ་ལ་བདག་བས་གཞན་ཆེས་
 སྐྱུ་བ་འི་སེམས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་རྗེའི་
 བདག་ཉིད་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྲོད་དང་ལུས་
 གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་རང་ཉིད་ལ་སྐྱུ་བ་སྤུལ་མི་བཟད་
 པའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དགྲ་དང་གཤེད་མ་སོགས་འཛིག་རྟེན་
 བ་དག་ལུས་གཙོད་པ་སོགས་གདུང་བའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་པ་
 རང་གི་དགྲར་གྱུར་པ་ལའང་། ཤིན་ཏུ་བཅེ་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཅི་དང་ཇི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅི་ན། སེམས་ཅན་
 གྱི་རིས་ན་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་དམ་ཐ་ཆུང་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་
 ཅན་དང་། འབྲིང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 གནས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ། གྲུག་ཏུ་བཟོད་པའི་
 ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་སེམས་མཁྱེན་ནས། བཤད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་
 ཆགས་ཅན་ལ་མི་སྐྱུ་བ་པ་སོགས་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་།
 གང་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་དད་པའི་མུ་སྟེགས་སོགས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་
 བསྟན་པས་དད་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཙུང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 མཁུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་བཏང་ནས་བསྐྱབ་གཞི་ལཱི་བྲིམས་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞིག་མ་ཤེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་
རྣམས་བསལ་ཏེ་རང་རང་གི་ཚོས་དེའི་དོན་ལ་སློབ་རྣམ་པར་དེས་པར་བྱེད་པ་
དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་སློན་པ་རྣམས་ལ་ཕར་བྱིན་དུག་སྒྱུད་དུ་གཞུག་པའི་
སློབས་བྱིན་དུག་གི་དགོ་རྩ་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
བསམ་གཏན་འདོད་ཀྱང་དེའི་མན་ངག་མེད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་ལུང་བསྟོན་བཟུང་།
གདམས་ངག་སྒྱུན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་
སེམས་རྩེ་གཅིག་དུ་ཏིང་པོ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་
མཐོང་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་འབྲས་
ལུ་ཐོབ་པའི་སློབ་སྒྲིལ་བྱེད་པའམ། ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སློབ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། བྱང་
སྒྲོགས་དང་། ཟུང་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་སྐར་མ་
ཐོབ་པ་གསལ་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་འདི་ཡན་ཆད་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐུན་མིན་ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེགས་སུ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་
པར་མི་སྒྲེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དེའི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཞིང་དང་དུས་འདི་ལྷ་བྱུང་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་མཚན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ས་
བརྒྱ་པར་སྒྲོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཐོབ་པར་བྱས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཁའ་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ། གཞན་
དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཨ་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ཆུད་མི་ཟ་བས་མཆོག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་རང་རང་མཐུན་པའི་ཆོས་
བསྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་ས་
པའི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་འཆད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་ན་དེ་
དག་གི་དོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱུ་བ་པ་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གཤམ་ཡང་།
ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་ཆགས་ཅན་ལ་མི་སྟག་པ། ཞེ་སྤང་
ཅན་ལ་བྱམས་པ། གཏི་མུག་ཅན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྟོན་པ་སོགས་གཉེན་
པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །རྗེ་འབྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཏུ་མ་ཐོབ་
ཀྱང་དེའི་སྒྲོ་ནས་བདག་བཟང་དོ་སྙམ་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འགྱིང་
བ་ནི་གཞན་ལ་པན་པ་བསྒྲུབ་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ལུས་མཛེས་བཅོས་བཅས་
འགྱིང་བ་དང་། ངག་གིས་རང་བསྟོད་དང་། སེམས་སྟེམས་པ་དང་བཅས་

པས་གཞན་དོན་ཆེར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྩལ་ལྷུང་དང་
 ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟུལ་ནས་ལམ་ལ་བཀོད་ཀྱང་། འདི་ནི་ངས་
 བརྟུལ་བའི་སྒོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་སུ་བཅད་དེ་བདག་གི་བའི་ར་རྒྱལ་མེད་
 པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པས་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་
 རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད། ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲོག་པར་བྱེད། ཐེ་ཆོམ་
 རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཆ་གྲང་བཀྱིས་སྒྲོམ་ལོག་སྒྲུབ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་རྒྱུ་ཡིད་
 གསུམ་བསྐྱེད་ནས་དུལ་བ་དང་ལྡན་པས་གཞན་ཡང་དུལ་བར་བྱེད་ཅུས་
 ཏེ། མདོ་ལས། བདག་མ་གྲོལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་གྲོལ་བར་མི་ཅུས་
 ལ། དེ་བཞིན་བདག་མ་ཞི་ན་གཞན་ཞི་བ་དང་། བདག་མ་དུལ་ན་གཞན་
 དུལ་བར་བྱ་མི་ཅུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རིང་སོང་དང་
 མི་ཟད་པ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་པ་དག་གྲུང་ས་ལ་འཛོག་པའི་
 སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་བར་གྱི་ས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ས་དེ་རྣམས་
 སུ་འཇུག་མི་ཅུས་པས་དེ་དག་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་ཏོ། །དེ་ཡང་གོང་
 བཤད་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་རིགས་སུ་སྟེ་བ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་

དག་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་
བཞིན་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་པ་
ལྟར་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དབང་བསྐྱར་པ་ཐོབ་པས་
རང་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཡང་ས་དེར་འགོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་པའི་
དུས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གཞན་
ཡང་དེ་ལ་འགོད་པར་རྣམས་སོ། །མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་བཞིའི་སྒོ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་བ་པ་ནས་ཡང་མི་ཟད་མི་འཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པས་
བསམ་པ་མི་ཟད་པ་དང་། བསམ་པ་མི་ཟད་པས་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སྡིང་ཇེ་མི་ཟད་པ་དང་། སྡིང་ཇེ་མི་ཟད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་
ཐབས་ཤེས་ཀྱང་མི་ཟད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་པ་ནི་
གཞན་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་
པར་རྒྱུ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི། གང་གི་གཞན་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
བཅུ་གསུམ་པོ་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། མི་འབྱིང་བས་མགུ་བྱེད་བདག་གི་མེད་
པས་འཇུག་པ་མཁས་པས་དོན་ལ་རྣམ་དེས། བཟོད་པས་དགེ་བ་སྒྲིན་བྱེད་
དུ་ལ་བས་གདམས་ངག་སོགས་བཞི། རིང་སོང་གིས་རིང་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་།

མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །
 བཞི་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པ་བྱང་པར་འཕགས་ཚུལ་འདོད་ལྟར་
 སྐྱེ་བོ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་
 པའི་འདོད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལྡན་དང་དྲ་
 ལེན་ཅིང་དེ་བསྐྱབ་པ་ནི་རྒྱ་དེ་ལས་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་དྲ་འཛིགས་
 པ་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་འཛིགས་པ་ཆེ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ནང་དྲ་བསྐྱབ་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་སྤྱད་པའི་དགའ་བ་འདྲ་བྱེད་གྱི་
 སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས་མ་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་
 བ་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་དེ་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཞི་བ་ལ་དགའ་བ་ཉན་རང་རྣམས་ནི།
 རང་རྒྱུད་གྱི་བྱི་མའི་སྤྱད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རབ་རྒྱ་ཞི་བ་ཅམ་ལ་འཇུག་ཅིང་
 དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
 པས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཀུན་
 ཞི་ལ། སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་རྟག་རྒྱ་གཞན་གྱི་དོན་
 དྲ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྐྱ་མ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འདས་པ་ཉན་རང་གི་
 སྐྱབ་པ་ལས་བྱང་པར་འཕགས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྤོངས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་རང་གི་བདེ་བའི་དོན་ལ་

ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་དང་བུད་མེད་ལེན་པ་སོགས་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་ལ་ཤ་ཐང་
 ཆད་ཆད་དུ་བཅོན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དུས་རྟག་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་པ་རྫོགས་པའི་རང་དོན་ཡིད་ལ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་
 པར་ཆེ་འདི་ལ་ཡང་ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐུལ་དང་། སྤར་
 མ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་རྒྱ་དང་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་ལུས་
 སེམས་ལ་སྐྱུག་བསྐུལ་མང་པོ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ངན་སོང་སོགས་ཀྱི་
 སྐྱུག་བསྐུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བརྟན་པ་བྱུང་སེམས་
 རྣམས་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བཅོན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི། གནས་
 སྐབས་སུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་འདི་དང་ཕྱི་མར་བདེ་བ་རྣམ་པ་མང་པོ་
 ཟུང་བའི་དོན་བྱས་ནས། མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་
 ཡང་ཉམས་མི་སྤྲོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཅི་
 ཅམ་པར་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་སྤོང་ལས་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་
 རྒྱུ་བ་པ་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ནི། གཞན་དག་བཅོན་པ་མི་བྱེད་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་བ་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིན་པའི་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་
 འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་གཉིད་སོགས་བག་མེད་དུ་གནས་པའི་
 དུས་ན་ཡང་དག་ཅུ་རྒྱལ་མི་འཆད་པར་འཕེལ་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གིས་དངོས་
 སུ་སྦྱོར་སོགས་པར་སྦྱོར་དུག་བསྐྱུབས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་

གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་བཟད། འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྡོད་ལུལ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡང་སེམས་ཀྱི་འཕེན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ།
རྒྱལ་པའི་སྐས་ནམས་སྡོད་ལམ་གང་དང་གང་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་འུ་རི་ལྟ་བུར།
དབང་པོ་དུག་གི་སྡོད་ལུལ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་
བུར་འོས་ཤིང་རིགས་པའི་སྐབས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཆོག་གིས་
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་དེ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྡོད་ལམ་ལུང་
མ་བརྟན་ཀུན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཐབས་མཁས་དང་
ལུན་ཏེ། སྡོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོང་དུ་འཇུག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་མཆོག་
གི་གོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ། སྐས་ལ་འཛེགས་ཆེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐས་ལ་འཛེགས་པ། བྱུས་བྱེད་ཆེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཉོན་དག་པ། མེ་འབུད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཆོག་པ་སོགས་
ལས་དེ་དང་དེར་མཐུན་པའི་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྡོར་བའི་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །དུག་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་
པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་གྱིས་མི་སྡོར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ན། འདི་ལྟར་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་རྟག་ཏུ་མེད་བཞིན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་
 བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སློ་ལྷན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་སྒྲེ་པོ་དེ་དག་གིས་བརྟེན་པ་དང་། དན་དུ་སྒྲུབ་དང་།
 ལོག་པར་ལྟ་བ་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཉེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། སྒྲོན་
 པ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཐོ་བཅམས་པ་དང་། རང་ཡང་ལྷུབ་པར་བྱེད་པ་དང་
 འདྲ་བར། དེ་དག་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 གཞན་དབང་དུ་སོང་བས། འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བུགས་སུ་རྒྱུད་པས་སྒྲེ་པོ་ལོག་སྒྲུབ་ཅན་དེ་དག་ལ་ཁོ་བ་དང་སྒྲོ་བ་མེད་
 པ་འདི་ཉེས་པ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིང་རྗེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་
 བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་འདིས་ནི་མྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། འགོ་བ་ལམ་
 རྒྱུད་ལྟ་བུ་པོ་ཀུན་གྱིས་མནན་ནས་འགོ་ཞིང་ཞི་བ་མཆོག་མི་གནས་པའི་
 རྒྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་ལྷན་ལ། ས་དང་ཡར་བྱིན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་
 པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་
 འཕེལ་ཞིང་། བྱམས་པའི་བསམ་པས་དུས་རྟག་ཏུ་འགོ་བ་རྣམས་སྤྱད་ཅིང་

མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་བ་དང་། མི་གནས་
པའི་མུང་འདས་ཐོབ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཇུག་བ་དང་། སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྡན་བ་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་རི་རྒྱད་
བརྟན་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་སྐྱབ་
པའི་ལེའུ་སྟེ་དུག་བ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱབ་བ་དེས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་
པས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཐོབ་པར་མི་
ལྷན་པས་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་རྗེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་བསམ་པར་བྱ་བ་ལ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསམ་པ།
བསྐྱབ་བྱ་མདོན་ཤེས་དུག་ལ་བསམ་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
རང་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བདག་མེད་གཉིས། དེ་རི་
ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་གསུམ། དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
མཐའ་བཞི་དང་བལ་བ་སྟེ། གང་ཞེན་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་
བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་།
ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ཟབ་མོ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་དབང་གི་ཆོས་འདི་ལས་གཞན་དུ་

མེད་ལ། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་ཀུན་
བརྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེ་
ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་ན་ཡང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་གཉིས་ཆོས་སུ་ཡེ་
ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གནས་ལུགས་སམ་དོན་དམ་པ་
ཡིན་པས་ཐ་སྟད་དུ་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེས་སྟོང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཡོངས་
གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
ནམ་ཐུད་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་གཞན་མིན་པའོ། །དེ་སྐད་
དུ་ཡང་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་
དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །
ཞེས་སོགས་གཟུངས་པ་ལྟར། ཀུན་བརྟགས་སྟོན་ཅི་ལོག་དོན་ལ་མེད་པ་
དང་། གཞན་དབང་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ལ།
ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གཅིག་
མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་གཞན་ཡིན་ནམ་
ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་
ཡོངས་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དེའི་ཆོས་ཉིད་
ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྟོན་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན་གཞན་

དབང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པའམ་མེ་དང་ཚ་བ་ཐ་དད་ཏུ་
མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་གདོད་ནས་སྒྲི་
བ་དང་འཛིག་པའམ་འགག་པ་མེད་དེ། གང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་རྒྱ་སྒྱེན་
ལས་སྒྲིས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཛིག་པ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་སྒྲི་བྱེད་བྱེད་མེད་པས་ན་ནམ་ཡང་འབྲི་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་དཔེར་ན་ནམ་
མཁའ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་ན་འཕེལ་འབྲི་བ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་
ཉོན་གྱི་བ་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྟོགས་འཕེལ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་བ་དང་
འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའམ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པས་ན་གསར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད་པ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་གསེར་
བཟང་བོ་དང་རྩ་དང་ཤེལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་
གྱི་ངོས་ནས་དྲི་མ་བསལ་དུ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོ་བྱུར་གྱི་སྒྲིན་དང་
གསེར་ལ་གཡའ་དང་རྩ་ལ་རྟོགས་པ་དང་། ཤེལ་ལ་དྲི་མ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་
ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་སྟོ་བྱུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བསལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་དྲི་མ་
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་
དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་དོན་ལྡན་བསྟན་ཏེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དང་།
གཅིག་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། སྒྲི་འཛིག་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འབྲི་མེད་པ་

དང་། དག་དང་མ་དག་མིན་པ་ལྟོ། དེ་མ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོད་པ་ལྟོ་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ལྟོ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལས་རྟོན་ལ་ཐ་དད་པར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མེད་ཆ་བ་དང་བྱ་རམ་གྱི་མངར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱན་རྩོད་ཏེ་ཡོད་པ་དང་རྟོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་སྐྱུ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་གསུམ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་ཅིང་། ཡུང་གསུམ་པ་དེ་འདྲ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྟེ་འཇིག་རྒྱུ་གང་བྲལ་པར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པ་ཡིན་པས་དག་པ་དང་མ་དག་པ་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མཛུལ་ཙམ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་སྒྲུ་ཞིང་། སྒྲུབ་གཞི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་ཙམ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་

ཡིན་ལ་འདོད་ཚུལ་དེའི་ཞེ་འདོད་མཐར་དེད་ན་ཤེས་པ་དེ་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་
སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཡོད་ཅམ་ཏུ་འདོད་པ་ལས་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་མི་འདོད་ན་དབུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ།
དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ན་དབུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་
པས་ཁྱད་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་དབུ་མ་དང་འགལ་མི་འགལ་དབུད་བྱ་སྒྲུང་
མོད། བུམས་ཆོས་སྒྲོར་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
དགོངས་པ་གཅིག་པར་གང་ཟག་གང་གིས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སར་དང་པོར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཏུ་རིག་ནས། དེ་ནས་སེམས་ལ་གཟུང་བ་མེད་པར་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་དེ་ནས་གཟུང་བ་མེད་སྤྱིར་འཛིན་བའང་མེད་པར་སྦྱོར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
དང་བལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་ཡིན་ཚུལ་ཀྱང་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྒྲུང་
བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་ཀློག་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་སྟོད་ཏུ་རྣམ་སུ་
ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་
སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་ལུགས་འདིས་གཉིས་
སྦྱོང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པར་ཤིན་
ཏུ་རྟོགས་རིགས་པའི་སྤྱིར་དབུ་མ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་མཐར་ཐུག་གི་
དགོངས་པ་མཐུན་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་དབུ་མའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་

གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་ཅིང་ཕྱིར་མཛད་ཅེན། དེ་ནི་
 སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཙན་དག་སེམས་ཙམ་
 གྱི་སྒྲུབ་སྒྲ་ཕྱི་དོན་མེད་གྱི་སེམས་རྒྱས་སྒྲ་ཡོད་ཅེས་པ། ཐག་པ་སྒྲུལ་གྱིས་
 སྟོང་ཡང་ཐག་པས་མི་སྟོང་པ་ལྟར། ཐ་སྟོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁས་ལེན་
 ཚུལ་ཡིན་པར་མ་གོ་ནས། གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་
 གྲུབ་དུ་ཞེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་དབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྟན་
 པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་གྱི་དགོངས་པ་བཀག་པ་མིན་པར་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲས་པ་ལ་མི་
 རིགས་པ་མེད་དེ། གངས་ཙན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཉན་ཐོས་བདེན་
 མཐོང་རྣམས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དབུ་མ་པ་དང་ཁྱད་མེད་
 པར་བཞེད་པ་ཡོད་ན། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་གྱིས་དབུ་མའི་དགོངས་
 དོན་རྟོགས་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིར་དབུ་མ་
 པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་
 ཆོག་གི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མ་བླངས་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
 ལྷག་པ་དང་མི་ལྷག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ཀྱན་གཞི་ལས་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་མཆེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་བ་
 ཅང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ཞིང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་

མཁས་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 རགས་པ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྩུག་ཉིས་བསྟན་པ་ལས་ཟབ་པར་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྟུན་སོགས་སུ་གསུངས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ངེས་
 གོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་ཟབ་མོའི་སྤྱགས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཀྱང་སེམས་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་མེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་སེམས་ལ་
 སྤྱག་པར་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་པ་དང་ལྷ་དན་ལས་འདས་
 པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་སེམས་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པས་ལས་འདུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཉོན་འཁོར་པའི་
 རྟོགས་འགྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
 སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟུབས་པས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀུན་
 གཞི་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་
 རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མུང་འདས་བསྟུབ་པ་ཡིན་
 པས་ཀུན་བྱང་གི་རྩ་བ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱི་
 ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། སེམས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
 ཡབ་ན་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 ཞེས་ལམ་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རྣམ་སྟངས་མདོན་བྱང་ལས་གསུངས་པ་
 དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོབ་

དཔོན་ལྷ་བྱིས་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་
 སྟོན་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་ལ་ཐུབ་ནང་གི་
 དབུ་མ་དང་། ཟྱེ་དོན་འདོད་པའི་དབུ་མ་ལ་རགས་པ་ཟྱེའི་དབུ་མ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་ཉིད་ཟབ་
 པས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་དུ་མཛད་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། དེས་ན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རང་གསལ་
 ཞེས་པ་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་རྒྱུ་འདི་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་དེའི་གཟུང་འཛིན་འདི་ཡིན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གོ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་
 ལ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པས་
 མཛོད་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་ལ་
 གོ་ན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་དང་སྒྲགས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཀྱི། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དེ་
 མེད་ན་སྟོབ་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བརྟོགས་པའི་སྟོ་ཡོད་པར་མི་རིགས་
 ལ་མི་སྟོབ་པའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཐེག་དམན་མུང་འདས་མར་མི་གི་བ་ལྟ་བུ་
 དང་བྱུང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲིན་ལས་མི་ཟད་པ་
 རི་ལྟར་འདོད། དེའི་ཐུར་དབུ་སེམས་ཀྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་ཟབ་པ་དང་རྒྱ

ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་སློལ་འབྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྤང་
ཡང་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲོང་དུ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་འཇུག་
པའི་གནད་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྤང་སྟོང་རིས་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་རུང་
མ་ཡིན་པར་བྱུང་འཇུག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་གཞི་ལམ་
འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟོགས་ན་མཐར་འཛིན་
གྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་ས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། དང་
པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཞེས་པ་མ་
བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱུང་བ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་གྱུབ་པ་མེད་
དེ། བདག་ལྟ་དང་། སྤང་པོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་བདག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའམ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བདག་ཉིད་
ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་
ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་དགོ་མི་དགོ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་པས། ལྟ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་བྱུང་བ་དང་། ལས་མི་བྱེད་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་བརྟགས་པ་དེ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །
འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བའི་རྟོན་དུ་གྱུར་བ་སྤང་པོ་ལྟ་ཡང་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་དམ་

རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྒོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ངན་པའི་གནས་ཞེས་
 ངན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལ་བསྟེན་པ་ཏེ་དེ་ནི་
 ལྟ་བའི་གནས་སྒྲུབ་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་བསྐྱེད་
 བས་ན་ངན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་བོའོ་ཞེས་འདུག །འགྱུར་ལ་ལ་ན་
 ངན་པར་གནས་ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་
 ཡིན་པས་ངན་པར་གནས་པ་སྤང་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་སྤང་བོ་ལྟ་
 བྱི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་
 མ་ཁྲབ་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 བྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཁྲབ་པ་དང་། རྟག་པ་དང་
 ལས་མི་བྱེད་པ་དང་གཅིག་ཤུར་འདོད་པ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡུལ་ཅན་འཛིག་ལྟ་དང་། ཡུལ་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་
 བདག་ཅིས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བདག་ཡོད་པར་
 མངོན་སུམ་ཆོད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བདག་བཀག་པ་དེས་
 ངར་འཛིན་ལྟར་སྟེན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ལེགས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ང་
 གཅིག་ལས་དུ་མ་མེད་པ་དང་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཐའ་མའི་བར་དུ་
 གཅིག་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབྱུང་བ་
 གསུམ་བྱས་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་

ཏེ་བདག་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་
ཅེ་ན། བདག་དེ་ནི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ཀྱང་
ཡོད་པར་འབྱུང་པ་འཕམ་ནོར་བའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
རྟོག་པ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་
ལམ་གྱི་ན་ཆུང་མ་མཐོང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཡོད་ན་ཉོན་
མོངས་པས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དེ་བཅད་ན་ཐར་བར་
འགྱུར་རིགས་ཀྱི་བདག་མེད་ན་སྒྲིམ་ཐར་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་
ཐར་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བདག་ཡོད་པ་དེ་ཐར་བའི་
ཕྱིར་བཅོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འབྱུང་ནས་སྒྲག་པ་
ན། སྒྲུལ་མེད་པ་མཐོང་བས་སྒོ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར། བདག་མེད་ཀྱང་
བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་
བར་སྐྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་མར་མྱོང་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ལས་ཉོན་འགག་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ནོར་བའམ་འབྱུང་
བའི་སྒོ་ཅམ་ཞིག་ཟད་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཡོད་པ་ཐར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཡོད་ན་བདག་འཛིན་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་ཅིང་། དེ་མ་སྤངས་ན་ལས་ཉོན་མི་
འགག་སྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་བརྟན་པ། ཇི་ལྟར་བདག་

དང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་བའི་སྒྲུ་བོ་
 ཡིས། འབྲུལ་བ་དེ་ཡི་རྒྱ་ལས་སྒྲུ་བ་དང་ན་བ་སོགས་སྟུག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་
 གྱི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཆགས་བ་ལ་གནས་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་སྒོ་འབྲུལ་བ་
 ལ་གནས་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལོག་ནས་འཆད་
 འགྱུར་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མི་མཐོང་བར་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐོང་བའི་
 ཟུན་པ་ཆེན་པོས་ཁེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་
 དག་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་འབྲུལ་བ་ཡིན་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་མེད་པས་ན་རིག་མེད་དམ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མིན་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པ་ཟག་བཙས་གྱི་ཤེས་པས་བདེ་སྟུག་བདར་སྟོམས་གྱི་ཆོར་
 བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བ་
 གསུམ་པོ་གང་མྱོང་ཡང་སྟུག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་
 བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་དང་། བདེ་ཆོར་ནི་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་
 དང་། བར་མའི་ཆོར་བ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་
 དག་པར་ན་སྟུག་བསྐལ་བ་མྱོང་བ་མེད་དེ་མྱོང་བ་པོ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་མྱོང་བུའི་ཆོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 བ་ལུང་ཁམས་སྒྲུ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ནི་འདི་
 ལྟར་སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་སྟིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། རོན་
 དམ་པར་ཆོས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་

དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་
 ལྟར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
 ལས་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ནི་མ་རིག་པ་དང་
 འདུ་བྱེད་སོགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་ཕྱི་དང་རང་གི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་སྤང་ན། སྐྱེ་བོ་སྤུན་པོ་
 དག་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རི་ལྟར་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 གྱིས་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན། གང་གི་ཕྱིར་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་ལ་ཡོད་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མི་མཐོང་བར། བདག་
 དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འདི་ལ་མེད་པ་ཡིན་པ་ཞིན་དུ། དེ་
 མཐོང་བ་འདི་འདྲའི་སྤྲོན་ནག་གི་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འཛིན་རྟེན་ན་
 གྲགས་པའི་སྤྲོན་པས་ནི་ཡོད་པ་བསྐྱེད་ས་ཤིང་མི་མཐོང་བར་བྱེད་གྱི་མེད་པ་
 མཐོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་
 པ་མ་རིག་པའི་སྤྲོན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མངོན་དུ་
 རྒྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་མཐོང་ལ། མེད་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོང་
 བས་སྟོན་མེད་ལ་མཚན་པའི་སྤྲོན་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་པ་
 གང་ཟག་གི་རྣམ་གངས་ཀྱི་མིང་དུ་ཡང་བཤད་དེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་
 དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་དང་ཤིང་ཅན་དང་ཤིང་སྤུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་

ནོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་སྒྲ་དེ་སྒྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་པ་ཆོས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ལ་སྒྲ་དེ་སྒྱུར་བའོ། ལུ་སྟེགས་རྣམས་གང་ཟག་གི་
 བདག་ལ་ཞེན་པ་དེ་བཅིངས་ཐར་དུ་འདོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོས་བཅིངས་ཐར་དུ་
 འདོད་པའང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཚུལ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཡིན་ཡང་འཁོར་
 འདས་དང་འཆིང་གོལ་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ། རོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་ཁྱ་གཉིས་ཀྱི་འགག་པའི་བར་གྱི་ཞི་བ་
 ལྷ་པོ་འདས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྟེགས་ཁྱ་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་
 བའི་བར་གྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དེ་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པས་ན་
 འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷ་པོ་འདས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་
 བོ་རྣམས་འཁོར་བར་གནས་པ་དང་། འགགས་པ་རྣམས་སྐྱ་པོ་འདས་པ་
 ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་བདག་
 དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་ལས་
 དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་

འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཞིན་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དགོ་བ་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་པས་
འཁོར་བའི་སྤྱི་བ་ཟད་པ་ཉན་རང་གི་ཞི་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པ་དུག་གི་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་
དག་ལམ་མཐར་ཐུན་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བའང་ཟད་པས་
འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཅོམ་ཡང་ཞི་བ་མི་གནས་པའི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་
ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་རྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚིགས་སྦྱོར་མཐོང་སྦྱོམ་གྱི་ལམ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མཆོད་ཅིང་ཚོས་ཉན་བསམ་བསྟོམ་པ་དང་། བར་ཐུན་དུག་གིས་བསྐུས་
པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐའ་ཡས་པ་གང་
ཞིག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་གངས་མེད་གཅིག་རྟོགས་པའི་བར་དུ་བསགས་པའམ་
ཡང་ན་དེའི་ཕ་རོལ་འཕགས་པའི་སར་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚིགས་རྣམས་
ལེགས་པར་བསགས་པ་དང་། མདོ་སྟགས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
བསྟན་དོན་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ། ཚུལ་བཞིན་

སེམས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་
 པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་འདྲི་ཡན་ཆད་རྟེན་པ་
 གསུམ་གྱིས་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པ་དང་
 ཆོས་ལ་སེམས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སྐྱོ་སྒྲིགས་དང་ཀ་བུམ་སྒྲིགས་ཕྱི་
 རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ།
 མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བརྩུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་ཏུ་མེད་པ་མིང་དང་བུལ་བར་རྟོགས་པ་ནི་དྲོད་སྒྲུང་བ་ཐོབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་མིང་གིས་བརྟེན་
 པའམ་དེ་དང་དེར་རྟོག་པ་ཙམ་ཏུ་དོན་རྣམས་ལྷག་པར་རིག་ནས་སེམས་
 ལས་དོན་རྣམས་སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་ནི་ཅེ་མོ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཞེས་བྱའོ། །གཞུང་བའི་ཆདེར་སྒྲུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སེམས་ཉིད་དེར་སྒྲུང་
 བ་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ནས་
 སེམས་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི་སྒྲོ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་བཟོད་པ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་གཞུང་འཛིན་དང་བུལ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་བུལ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་

བའམ་ཁྱིཾ་ན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རིག་ནས་དེ་ནས་གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་འཛིན་
པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི་ཕན་ཚུན་སྒྲོས་པས་ན་
གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་འང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་མཚོག་དེ་མ་
ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་སྤྱར་ཏེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་
དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་སྲུང་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པས་གནས་
ཏེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་སོ། །
དེ་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི། སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་རྟག་དུ་ཁྱིཾ་དང་ནང་གི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་འམ་ཀུན་ནས་ཀུན་རྒྱུ་མཉམ་པར་སོང་བ་སྟེ་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་དངོས་པོར་མི་རྟོག་པར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པར་སོང་བ་
ཡིས། བྱང་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱུད་དམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཞན་དབང་གི་མཚན་
ཉིད་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པའི་ཚོགས་གང་ཞིག་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་ནས་བསགས་ཤིང་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་དཀའ་བ་ནགས་ཚང་ཆོང་
གི་ཁྲོད་སྤྲུག་པོ་ལྟ་བུ་དག དཔེར་ན་དུག་གི་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ཐིགས་པ་འགའ་
ཙམ་དུག་གི་བུམ་པར་སྒྲུགས་ན་དུག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་དུ་འཕྱུར་བ་དང་། རི་

བསྐྱམས་པ་དང་ཁར་མུང་བ་ཙམ་གྱིས་དུག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པས། རི་ལྗར་དུག་སྒྲན་ཆེན་པོས་དུག་སེལ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བུའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱ་མོ་དུག་དང་འདྲ་བ་རྣམས་
 ཅུད་ནས་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོག་སྐུམ་གྱི་ཉེས་སྟོད་མཐའ་དག་གཏན་དུ་བསྐྱམ་
 སྟུང་བ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མདོ་མྱེ་སོགས་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་པའི་ཕྱིར་
 ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བརྟན་བུའི་དོན་གྱི་ཙ་བ་མཐར་
 སྟུག་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་སློ་གྲོས་སམ་ཤེས་རབ་བཞག་པ་ནི། མདོ་མྱེ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དེ་གཅིག་ལ་བསྐྱུས་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པས་རྩ་བའི་
 སེམས་ཞེས་ཀྱང་བུའོ། །དེས་དེ་ལྗར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་
 སེམས་པའི་དྲན་པའི་རྒྱུད་གོང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་རང་གི་
 སེམས་གྱི་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་རིག་ཅིང་
 སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པའི་བརྟན་པ་བྱུང་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའ་
 དེ་དག་འིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱུར་དུ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་འབྲས་
 ཆོས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱུས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པས་མི་སློབ་པ་བརྟན་པའོ། །འདིར་དབེ་པལ་ཆེར་དུ་དྲན་རྒྱ་ཞེས་པ་
 དབེ་མ་དག་པ་སྟེ། སློ་བརྟན་འགྲེལ་ཆེན་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་སྐབས་འདི་ལུང་

དངས་པར་ཡང་དུན་རྒྱུད་ཅེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་
རྒྱན་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །
རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའི་རྗེས་སུ། གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་
ཏན་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་མཐུའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། མཐུའི་ངོ་བོ་དང་།
རྒྱུད་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། ལྷན་པ་དང་། འཇུག་པའམ་དབྱེ་
བ་དུག་དང་མཐུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་བརྟན་པ་བཅས་བདུན་ལས། དང་པོ།
སྟེ་དང་ཞེས་པས་འཆི་བ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ནས་
ཤི་འཕྲོས་ཏེ་གང་དུ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་པའི་བར་དུ་རི་ཅམ་འབྱུང་
བ་ཤེས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་འཆི་འཕྲོ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སོ། །དག་
ཅེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལྷའི་རྣ་བའི་
མངོན་ཤེས་སོ། །སེམས་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་ཤེས་པ་ལ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སོ། །དག་
དང་མི་དག་བསྟེན་ཅེས་པ་སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་བྱས་པའམ་
བསྟེན་པའི་བག་ཆགས་གང་དང་ལྷན་པས་མཚོན་ནས་སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་
རྣམས་སུ་གང་དུ་སྟེས་པ་དང་ལས་ཅི་བསགས་པ་བདེ་སྤྲུག་ཅི་ཕྱིར་བ་ཆེ་རི་
ཅམ་བྱུབ་པ་སོགས་ཤེས་པའོ། །དེའི་གནས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་དུ་གནས་

པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་གནས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་
 དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེའི་གནས་སུ་ཐོགས་པ་
 མེད་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་ཤེས་སོ། །འབྲུང་བ་ཞེས་པ།
 ཐབས་གང་གིས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་ཟག་ཟད་གྱི་མདོན་ཤེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རྩར་
 རྫོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་མདོན་
 ཤེས་དུག་པོ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་མཐུ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱང་སྤྱོད་དང་
 ཉན་རང་གི་མདོན་ཤེས་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་
 ཐོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཡང་འགྲོ་བས་དང་། མདོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུ་མ་སྒྲེལ་
 པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ། ཐོགས་པ་མེད་པར་
 མདོན་དུ་འཇུག་པ་ནི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རང་དབང་ངམ་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཡི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོན་ཤེས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་མདོན་ཤེས་དེ་ཡི་རྒྱ་བཤད་པ་
 ལ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་སྟེ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡི་
 ཉིང་འཛིན་སྟེང་ལྟ་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཤས་ཆེ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོད་
 སྐལ་དང་ལུགས་འབྲུང་ལྷོག་གི་སྟོམས་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཅི་འདོད་

བཞིན་ལས་སུ་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཐོབ་ནས་སོ། །སྟོགས་ནམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའམ་བརྒྱང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་
ཚུལ་མངོན་ཤེས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་སམ་མངོན་ཤེས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །
རྣམ་གནས་ནི་མདོ་ལས་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟོགས་
ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བས་བྱབ་ཅིང་གཞུགས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བ་
དང་། རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་འདོད་པས་ལུས་ཡང་བ་དང་འདོད་དགུར་
བསྐྱར་བ། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་འདོད་པས་སྒྲའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་ལ་སེམས་
གཏད་དེ་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་གྱུར་བ། སེམས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་
གྱི་གནས་ཏུ་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་གྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་གྱུར་
བ། དེ་བཞིན་སྟོན་གྱི་གནས་སྐྱབས་དང་། བྱི་མའི་གནས་སྐྱབས་དང་།
བདེན་བ་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་དེ་ལྟར་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་
ལ་མོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་མཐུ་
གྱུབ་པ་ཡི་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་འགྱུབ་
སྟེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་སྟོགས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་མངོན་ཤེས་
གྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་གང་གིས་འཇགས་པའི་གནས་པ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་
དང་གཞན་ཡང་བདེན་པ་བཞི་དང་ས་དང་ཡར་བྱིན་གྱི་གནས་པས་གནས་
ལ་དེ་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགོག་སྟོམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྟ་

ཡི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིས་
 གནས་ལ་བྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བས་སོ། །ཆོངས་པ་ཡི་གནས་
 པ་ཆོད་མེད་པ་བཞི་ཡི་ཏིང་འཛིན་ལས་བྱད་པར་དུ་སྟོང་རྗེའི་གནས་པས་
 གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ནི་དཔེ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་རྟག་
 ཏུ་གནས་པས་གནས་པ་བྱད་འཕགས་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་མདོན་ཤེས་
 གྱི་མཐུས་བྱང་སེམས་དེ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་མཆོད་
 པ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རྩུ་འཕུལ་སོགས་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་
 ཏི་དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་
 ཉན་རང་སོགས་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་
 སོ། །བཞི་པ་མདོན་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས། མིག་གི་མདོན་ཤེས་གྱི་མཐོང་བའི་
 ལས་ནི། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྟེས་ཏི་ཆགས་པ་དང་། མཐར་འཛིག་པ་དང་
 བཅས་པའི་གནས་དེར་སེམས་ཅན་ཅི་ཅུ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་
 བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་སྟེག་རྒྱ་མི་ལམ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། རྩུ་འཕུལ་སྟོན་པའི་ལས་ནི། མདོན་པར་
 ཤེས་པ་དུག་ལ་ཅི་འདོད་པར་དབང་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པའམ་དབང་བཅུ་དང་
 ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་
 གང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཇུག། གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཇི་
 ལྟར་འདོད་པའམ་མོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་དག་སྟོན་པ་དང་། འབར་བ་

དང་འཕུར་བ་ས་གཡོ་བ། སྟོང་གསུམ་ཡུངས་འབྱར་འཇུག་པ་སོགས་སྟོད་
ལམ་སྒྲ་ཚོགས་པ་མངོན་དུ་སྒྲུང་བའམ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་
མེད་པ་སྟེ་འོད་ཟེར་བཏང་བས་འོད་དེས་རེག་པའི་མོད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུག་བསྐལ་
བའི་ངན་པར་སོང་བ་དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དག་གི་སྒྲུག་བསྐལ་ཞི་
ཞིང་དད་པ་ཐོབ་པའི་མོད་ལ་གནས་དེ་ནས་འཕོས་ཏེ་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མིའི་
གནས་སྒྲུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། འོད་ཟེར་དེས་བདུད་ཀྱི་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་
བརྟེན་ས་མ་མཐོ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀོད་པ་དུ་མས་མཛེས་པ་དང་། དེར་
གནས་པའི་བདུད་འཁོར་དང་བཅས་བསྟོད་ཅིང་སྒྲུག་པར་བྱེད་ལ་བདུད་ཀྱི་
ལས་བྱེད་པའི་སྤྲ་བཀོད་བར་མཛད་དོ། །

རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་མཚོག་
གི་ཚོགས་འདུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་
བོ་རྣམས་འདུས་པའི་ནང་དུ། དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་།
ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྟོམས་
བར་ཞུགས་ཏེ། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱང་ནས་
སྟོན་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འཇམ་དཔལ་དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་རོལ་བསྟན་པ་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུལ་
པའི་ལས་ནི། བཟོ་དང་སྦྱེ་བ་མཚོག་གི་སྒྲུལ་པ་ཡིས། རྒྱགས་བཙུའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཉི་ཆོ་བ་མིན་པར་དུས་ཀྱང་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་ལ་

བཟོ་སྐྱལ་སྐྱུ་དྲི་བ་རབ་དགའ་འདུལ་ཕྱིར་དྲི་བ་པི་ཨི་ལེན་པར་སྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་
 སོགས་སོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་ལྟ་དང་དེས་མཆོན་ནས་གཞོན་
 སྐྱེན་དང་བྱོལ་སོང་ལ་སོགས་དེ་དང་དེའི་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལུས་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི་དགའ་
 ལྡན་ནས་འཕོ་བ་སོགས་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་མུངན་ལས་འདས་
 བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུར་སྟོན་པའོ། །བཟོ་སྐྱལ་སྐྱུ་ལ་
 སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་བར་ལས་སྐྱལ་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་བཟོ་གནས་བྱེད་
 པ། རྩ་མཐའ་དང་པི་ཨི་མཐའ་སོགས་སུ་སྐྱལ་ནས་བཟོའི་གནས་རྣམ་པ་
 སྣ་ཆོགས་སྐྱལ་ཏེ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཡང་བཤད།
 མངོན་པར་ཤེས་པའི་ལས་དུག་ཅིས་འགྲེལ་ཆེན་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བའི་
 ལས། སྟོན་པའི་ལས། འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ངན་སོང་འདྲན་པ་དང་། བདུད་
 སྐྱ་བཀོང་བ་གཉིས། རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལས། སྐྱལ་པའི་ལས་དུག་ཏུ་བཤད།
 ཡང་མངོན་ཤེས་དུག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། དབང་བཅུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་
 དག་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཤེས་དང་གསེར་ལ་སོགས་ཀྱི་
 ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱིབས་དང་བཀོད་པ་
 ཐ་སྐྱ་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བཤད།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲིམ་གྲགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ནམ་སྒྲིམ་ཡང་དག་པར་བསྒྲགས་པས་དེ་དག་དང་པ་སྒྲིམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གཞན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་བརྟུང་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱང་པར་བཤད། དེ་དག་གིས་ལས་བཤད་ནས། ལྷ་པ་མངོན་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རབ་རྩ་བསྒྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། རི་ལྷར་འདབ་གཤོག་ཀུན་རྩ་རྟོགས་པར་རྒྱས་པའི་བྱ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་དགའ་མགུར་དགའ་བ་མེད་པར་འགྲོ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། མངོན་ཤེས་དུག་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆོག་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟུ་བ་བཞིས་བསྟུས་ནས་དགེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མཆོག་རྩ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དེ་བ་ཞུས་པས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བ་ནི་ལེགས་སྟོབས་དང་། གཞན་ཡང་བསྒྲགས་པ་སྒྲ་ཆོག་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་དང་། རྩ་འཕུལ་སོགས་བྱང་སེམས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་མགུ་བའི་ཕྱིར་སྒྲེད་ཀྱི་རྣམས་ལ་དེས་རི་ལྷར་བསྒོ་བའི་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་ཉིད་དུ་

འཁྱུར་བས་སེམས་ཅན་སྐྱུ་གུང་དེའི་ངག་མི་གཅོག་པའོ། །དུག་པ་མངོན་
 ཤེས་སམ་མཐུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་འཕྲུག་
 བ་བསྟན་པ་ནི། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མིག་གསལ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནས་ཟག་
 ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་བར་དུག་པོ་སྤར་བའད་པ་མཐུའི་རྣམ་པ་སྡེ་ཆོན་གཅིག་
 ལོ། །དེག་པ་གསུམ་ནི་དེའི་ནང་ནས་སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ། ཟག་ཟད་གསུམ་
 གྱིས་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་ད་ལྟའི་དུས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་ཕྱིར་འདི་ནི་སྡེ་ཆོན་
 གཉིས་པའོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། དེ་བཞིན་
 གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ། བཟང་པོ་འམ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་
 དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་གྱི་གཟུགས་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་བཞི་
 དང་། འཕོག་པའི་སྟོམས་འཕྲུག་གི་རྣམ་ཐར་བཅས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི་སྡེ་
 ཆོན་གསུམ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆོད་བརྒྱད་ནི་ནང་
 གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱུད་བ་ཁ་དོག་བཟང་ངན་
 གྱུ་ཞོམ་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཆོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་
 དང་། རྣམ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་པ་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱུད་ཏུ་
 ཆོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་ཏེ་བཞི། སྟོ་སེར་དཀར་དམར་ཟེལ་གཞོན་བཞི་
 སྟེ་བརྒྱད་དོ། །འདི་ནི་སྡེ་ཆོན་བཞི་པའོ། །ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆོད་བཅུ་ནི། ས་
 རྩམ་རྒྱུད་། སྟོ་སེར་དཀར་དམར་བརྒྱད་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་།
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བཅས་བཅུ་སྟེ་སྡེ་ཆོན་ལྔ་པའོ། །རྣམ་ཐར་དང་ཟད་

པར་ཟིལ་གཞོན་འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲུལ་པ་ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་
ལམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱིས་དང་པོར་རྩོམ། ཟིལ་གཞོན་གྱིས་བསྒྲུབ། ཟད་
པར་གྱིས་ཆེས་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
ཐུའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཐུ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་སྡེ་ཚན་དུག་པའོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དུག་
པག་དང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པའམ་
མཐུ་དང་ལྟན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདུན་པ་མངོན་པར་ཤེས་
པ་དུག་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་
ནི། དབང་གི་ཆེ་བ། དགའ་བའི་ཆེ་བ། སྤྱིད་པར་མི་འཛིགས་པའི་ཆེ་བ་
གསུམ་བསྟན་པ། མཐུ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དབང་རྣམ་པ་
བརྩམས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ན། དབང་མཆོག་ཐོབ་
པའི་སྒྲོ་དང་ལྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲོ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །རྒྱ་དེའི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཆེ་འདིར་ཡང་དེས་གར་དྲངས་
སྟེ་འཐུག་པ་ལས་རང་དབང་རྩལ་ཟད་མེད་པ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་
ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་གང་དུ་འཕངས་སར་མི་འདོད་ན་ཡང་འགྲོ་དགོས་པས་
རང་དབང་རྣམ་ཡང་མེད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩེ་འཐུལ་སོགས་

གྱིས་བརྟལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་
བ་ལ་བཀོད་པའི་རིམ་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བཞིན་དུ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་གི་ཆེ་བའོ། །བྱང་སེམས་
རྣམས་བདག་གི་དོན་ལ་མི་སེམས་པར་དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་
བ་ལ་གཅིག་ཏུ་དགའ་སྟེ། ཞེས་པ་དགའ་བའི་ཆེ་བའོ། །དཔེར་ན་སེང་
གོ་ནགས་དང་ནགས་ཀྱི་འདབས་ན་ལུག་དང་རི་ལ་སོགས་པར་གནས་ཤིང་
རྒྱ་བའི་ཆོ། རི་དྲགས་གང་གིས་གྱང་མི་འཛིགས་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དབང་ཡོད་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལམས་གསུམ་སྤིང་པར་གནས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་བདུད་དང་མུ་
སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གྱང་མི་འཛིགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པས་
གོས་སུ་དོགས་པ་དང་སྟག་བསྐལ་བའི་འཛིགས་པའང་རྩང་ཟད་མེད་པས་
རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་གདེང་འཛིགས་པ་མེད་པར་སྤིང་བ་འདི་ན་སྦྱོད་དོ། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་ལས་མཐུའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་བཤད་
པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་མཐུ་ཐོབ་པ་སོགས་ནི་རྒྱད་ཡོངས་
སུ་སྒྲིན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་བཤད་པ་ལ། རང་སྒྲིན་པ་དང་། གཞན་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་
གསུམ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་སྟོན་པ་དགོ་བའི་

བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་རྒྱུད་བས་སྤོང་བའི་མཐུ་
དང་ལྷན་པར་བཞི། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་
དུ་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་དང་། མོས་སྦྱོད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་
གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་ལུས་པ་སྤོཾ་བའམ་ཡིད་གཞུངས་པ། ཆོགས་
ཤས་ཆེར་བསགས་པས་ཉོན་མོངས་པས་མི་རྒྱུགས་ཤིང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་ལུས་
བའི་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་ནི། ལམ་ལས་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་སོགས་
གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་དད་པ་དང་། གཡོ་
མེད་པ་དང་། རླུ་མེད་པ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། གནས་སམ་རྟེན་མཐུ་དང་
ལྷན་པ་སྟེ་ལྷ་པོ་ཆང་བ་དང་། དེ་ལྟར་དགའ་བ་སོགས་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པ་དགུ་
པོ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་སྔ་མའི་རིམ་བ་དང་མཚུངས་པར། དང་པོ་དགའ་བ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ་ནི་སྟོགས་མཚོག་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་པ་སྟན་
པའོ། །ལ་སོགས་ཞེས་པས་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དོན་རྒྱལ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པ་གསུམ་མོ། །དང་སྐྱ་སྤྱད་པའི་དོན་ཉི་འདི་འདྲའི་ཆོག་སྤྱད་འགའ་
ཞིག་འབྱུང་འབྱས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་
བསམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱན་དུ་བརྩོན་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
ལས་དང་། རྟགས་དང་སྒྲན་གྱི་མཐུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣལ་
འབྱོར་པའི་སྦྱོད་ལུལ་དང་བཞི་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་བཞི་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཟབ་མོ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་ནི་མཐར་ཐྱིན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དང་ནི་
 བརྩོན་པ་བཅས་ཏེ་གཉིས་པོ་དགའ་བ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་
 བསྟན་པ་ལོ། ། བྱེད་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྟུང་
 ཅིང་མི་ཉམས་པར་སྐྱད་བ་སྟེ། རང་གིས་བཤད་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་
 བཤད་སྐྱབ་བྱེད་པ་རྣམས་བསྐྱད་པའི་སྟོན་སུམ་ཆོས་མི་རྣམས་པར་བྱེད་དོ། །
 དགའ་བ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དམ་ཆོས་
 རྒྱ་ཆེར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྩེ་ཅན་དེ་ཐེག་ཆེན་
 ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །
 གཉིས་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཤམ་པ་རྒྱུད་དུ། སྟོན་པ་ལ་དད་
 པ་མི་ལྷོག་པ་རྟེན་བས་སྟོན་པ་ལས་སེམས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ་འབྱེད་མི་རུས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་གཤམ་ནས་དད་པ་མི་ཕྱེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དད་པ་མི་ཕྱེད་པ་ཐོབ་
 པ་དད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དད་པ་སྒྲིན་པའི་བྱེད་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་སྐྱར་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་
 འབྲས་སུ་མདོན་པར་གཤམ་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དགོས་
 པ་སྟོན་པ་མཆོག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བྱིར་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི།
 དད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །གསུམ་

པར་བཞི་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་
ལ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་ཉེས་སྦྱོད་རྣམས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་
ཞིང་། ཉན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱོང་བ་ནི། རབ་ཞི་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་
ངོ་བོའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཉན་མོངས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
སྒྲོམ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཕྱོགས་སྦྱོད་པ་
ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་རབ་ཞི་ཡོངས་སྒྲིན་འདི་ནི་
དགོས་པ་ཉན་མོངས་པ་བསལ་བའི་བྱིར། ཡང་དག་ཡོངས་སྤྲུལ་སྒྲིན་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་བ་སྟིང་རྗེ་ཡོངས་སྤྲུལ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་རིགས་
ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་བརྟེ་བ་གས་ཆེ་བ་དང་།
དམིགས་སྟེན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མཐོང་བ་ཉན་རང་གི་ལྷང་
འདས་འདོད་པར་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོང་
བ་དང་གསུམ་ལས་སོ། །སྟིང་རྗེ་དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་
བ་ནི་སྟིང་རྗེ་ཡོངས་སྒྲིན་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་དང་
སྦྱོར་ལམ་དང་དེ་བས་ས་ཐོབ་པའི་སྟིང་རྗེ་འཕགས་ཤིང་ས་དང་པོ་པའི་སྟིང་
རྗེ་ལས་ས་གཉིས་པ་ཡི་སྟིང་རྗེ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །བྱེད་
ལས་ནི་འགྲོ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཐོབ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་བ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་ནས་མཚན་དཔེ་ཡང་ཐོབ་པོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་

ལ་སྟོང་རྗེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལྷ་པ་བཟོད་པ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱལ། རིགས་གྱི་སྟོབས་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་ལ་སེམས་མི་ཞུས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་པ་བཟོད་པའི་རང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་དེ་ཡི་དོན་བཞིན་སོ་སོར་བརྟགས་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱུང་པ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་པ་དང་གཞན་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་པ་དང་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བསྒྲུམ་པ་ནི་རྒྱུ་ལོ། །ཤང་པ་དང་ཆ་བ་གཞན་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དག་ཏུ་མི་མཛེད་པ་སྟེ་མི་ཚུགས་པ་འཕམ་མི་ལྟོག་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་དོ་པོ་ལོ། །བྱེད་ལས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་དང་པར་ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཕྱིར་མི་ཚུགས་པར་དང་དུ་ལེན་པར་དགའ་བ་ལོ། །འདི་དག་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

དུག་པ་ཡིད་གཞུངས་སམ་ཡིད་རྫོང་པ་ཡོངས་སྒྲིན་ལ་ཆེ་རབས་སྐྱ་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་དང་བསམ་པ་སོགས་དགེ་བ་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་དབང་པོ་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་རྣམ་སྒྲིན་དག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་པ་དང་ལྡན་པས་ཐོས་བསམ་སོགས་གྱི་དོན་མི་བརྟུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་

བཤད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་བསྟན་པ་ཉེས་པར་སྒྲིམ་པ་དག་རབ་ཏུ་
འབྱེད་རྒྱས་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ངོ་བོའོ། །དྲན་ཤེས་གཉིས་པོ་འདིས་ཡིད་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་གཞུངས་ཞེས་བདག་པ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་
ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་གཞུངས་པ་དེའི་རྒྱ་བྱས་ནས་སྒྲོ་ན་
འཕར་ཏེ་འཕགས་པའི་སའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲེ་བར་རུང་བ་ཉིད་ནི། ཤིན་ཏུ་
ཡིད་གཞུངས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །བདུན་པ་མཐུ་
སྒྲོ་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་གྱི་དགོ་
བ་གཉིས་ཤས་ཆེ་བར་སྒྲོད་པས། དགོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་སམ་ས་སྟོན་
ཀྱུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བརྟན་པ་ཡིས། ས་སྟོན་རྒྱན་དང་ཐུད་པ་སྒྲེ་
རུང་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཁམས་གཉིས་བརྟན་པའི་རྟེན་དེ་ལས་ནི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྒྲེ་བར་རུང་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོའོ། །སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་ཏུ་
རུང་བའི་མཆོག་ཅེས་འདུག་རྟེན་ནི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་བྱ་
བའོ་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་འཕགས་ལམ་རྟེན་དེར་ཐོབ་རུང་དུ་གྱུར་པ་ནི་
མཐུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ལས་མཐུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་ལྟན་
ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སོགས་གང་འདོད་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཡིད་ལ་ཅི་བསམ་པ་འགྲུབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལུས་དང་ཡོངས་
སྒྲོད་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བྱེད་འཕགས་

ཐོབ་པས་འགྲོ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་དང་
 བོ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཐུ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་
 ཉིད་དོ། །བརྒྱད་པ་མི་འཕྲོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་བཟང་པོ་ཡི་དགོངས་དོན་
 ལ་རིགས་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་དོན་གཏན་ལ་ཡབ་ཅིང་
 ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་བསམ་པ་རྟེན་པ་ཅན་ནོ། །དོ་བོ་ནི་དུས་དྲག་ཏུ་བདུད་གྱི་
 བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཟབ་མེའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པ་
 ཐོབ་པས་ལམ་དེ་ལས་བདུད་དང་སྤྲུལ་སྤྲུག་གིས་གཞན་དུ་བྲངས་མི་བཏུབ་
 པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟགས་གྱི་བསྟན་དོན་ལ་གཞན་ལས་
 བྱེད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་གྱི་གཞུང་འཇུགས་
 བར་རུས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ལྟར་སྤྱང་བ་གཞན་གྱི་ཐུགས་
 སྟན་འབྱེན་བར་རུས་པའོ། །སློབ་དཔྱད་འགྲེལ་བར་བྱེད་པར་རྟེན་པ་ནི་གོང་
 བས་གོང་དུ་རྣམ་དབྱེད་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་གསུངས། རྒྱུད་དང་བོ་
 བྱེད་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི་མི་འཕྲོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཏུ་འདོད་དོ། །དགུ་པ་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 པ་ཞེས་པ་ས་དང་བོར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་མདོན་སུམ་རྟོགས་ནས་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྤངས་པ་ལ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་དད་
 སྟགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བོ་ནི་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཅས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བོ་རྒྱུ་

དང་རང་བཞིན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོང་བའི་
ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོ་བ་བསགས་
བ་སྟེ་འདི་དང་བ་དང་སྦྱར་རོ། །རྟེན་ཀྱང་བརྩོན་པར་རུང་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་ནི་
ལུས་རྟེན་ལ་བྱ་སྟེ། དགོ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པའོ། །
འདི་ནི་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལྷ་ལས་ནད་མེད་
བ་དང་སྦྱར་རོ། །འདྲུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབེན་བ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དབེན་བ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་དབེན་བ་མཆོག་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པ་མཆོག་
ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་བྱེད་ལས་སོ། །
དབེན་བ་ལ་དགའ་བ་གཡོ་དང་སྦྱ་མེད་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་ཤེས་
རབ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་ལྷ་སྒྲིན་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷན་པ་ཡི་ཡང་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བ་དང་། སྒྲིན་པའི་དཔེ་བཤད་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ། རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་རྣམ་པ་དགུས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དེ་ནི་པ་རོལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་རུང་
བ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཏེ་རང་སྒྲིན་པས་གཤམ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལུས་པས་སོ། །
ཕར་བྱིན་དུག་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་

བདག་ཅན་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་འགོ་བའི་
གཉེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རང་སྒྲིབ་པ་དེ་གཞན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ལུས་འཕེལ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་
གཉིས་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེན། དཔེ་རི་ལྟར་ན་
མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་རྣག་གཟེག་པ་དང་སྟོད་དུ་བྱུང་བ་ནི་
སྒྲིབ་ཅོ་ཞེས་འདྲི་ག་རྟེན་ན་འདོད་པ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་འགོད་པ་སྟེ། འབྲས་
སོགས་རྣག་ཏུ་མ་སྒྲིབ་པ་བཏོད་ན་རྣག་གཟེག་ཏུ་མེད་ན་ནད་ལ་མི་ཕན་པ་
དང་། རྣག་ཏུ་སྒྲིབ་ན་མ་བཏོད་པ་ལས་རྣག་གཟེག་ཏུ་བྱུང་བས་དུས་ལ་
བབ་པ་ལ་མ་སྒྲིབ་ཅོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་འབྲུམ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིབ་
པའམ། ཁ་ཟས་གཡོས་སུ་གྱུར་བའང་མ་ཆོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྒྱུད་དུ་མི་
བྱུང་ལ། ལེགས་པར་ཆད་དུ་སྒྲིབ་ན་སྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བོ་ལྟའི་
རྟེན་འདིར་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་ཚུགས་གཉིས་གོང་གི་གོ་རིམ་ལྟར་ཞེ་
བ་དང་ཡོངས་སྒྱུད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འབྲས་
ཀྱི་ནད་སོགས་རྣག་གིས་གང་སྟེ་སྒྲིབ་ནས་མྱར་གྱུར་པ་ལ་རྣག་ཟེག་ནས་ནད་
ཞེ་བ་ལྟར་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་
བྱས་པས་ཞེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཟས་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སྒྱུད་པ་ལྟར་རྟེན་དེ་
ལ་དགའ་བའི་ཚུགས་རྒྱན་དུ་སྟོད་ཅིང་སྒོམ་བྱས་པར་གྱུར་ན་གང་ཟེག་དེ་ཡོངས་

སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་དགའ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 མ་སྤྲིན་པ་ན། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཆོས་མཉན་བསམ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་
 བས་དང་དུ་ལེན་མི་རྒྱས་ལ། དགའ་བ་ཡོངས་སྤྲིན་པའི་ཆོན་དམ་ཆོས་
 འཛིན་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་གཞན་མ་བརྒྱད་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 ཡོངས་སྤྲིན་པ་ན་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་དངོས་སྤྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་སྤྲིན་པ་གོང་ནས་
 གོང་དུ་འཕེལ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་རང་རྒྱད་ལ་
 རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
 དུས་དང་དུས་སྤྱེད་དབང་པོ་ཡོངས་སྤྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
 དབང་པོ་དམན་པ་འབྲིང་དང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་གོང་
 བས་གོང་དུ་ནམ་པར་སྤྱུང་བར་བྱ་བ་གནད་ཆེ་སྟེ། དབང་པོ་སྤྱུངས་ན་སྤྱར་
 མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 ཆེར་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་
 ཅན་གཞན་སྤྲིན་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱར་བ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དེ་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ནམས་ཆགས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་ཀུན་ཡོངས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཁམས་གོང་མར་སྤྲིན་པར་བྱས་པ་ནི་སྤྱར་ལྟོག་པ་ཡིན་ལ་

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་སྤར་ལོག་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆགས་ཅན་
 ལ་མི་སྟུག་པ་སོགས་འཆོམས་པར་ཆོས་བརྟན་པས། རྗེས་སུ་སྒྲིན་པའམ་
 མཐུན་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ནི་སྤེལ་ལས་གཞན་ནོ། །ཕྱོགས་ལུང་མེད་པ་དང་གཞན་
 ལ་གྲས་པ་དང་བཅས་པས་ནན་ཏན་བསྒྲིམས་ཏེ་ལེགས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། བདག་གིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ལྟག་པར་
 སྒྲིན་བྱེད་དམ་ཆོགས་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་
 ཆོས་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟག་ཏུ་བརྟན་པས་
 རྟག་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མོས་སྦྱོད་ཀྱིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་བཅུ་པའི་
 བར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་
 བྱེད་པར་ནི། རི་ལྟར་རྒྱལ་སྤངས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་
 རྒྱལ་ས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་ཐན་པའི་བསམ་
 པས་མྱིད་པ་འདིར་འགོ་བ་ཀྱན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་ལྟར་
 རམ་རི་ལྟ་བུ་བདེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣམས།
 རང་རང་གི་བྱ་དང་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་
 མི་གནས་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་བྱ་སོགས་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་
 ཀྱང་གནས་རྒྱལ་ས་ཆོའདིར་ཐན་པ་བྱུང་བྱེད་བྱས་ཀྱང་གཏན་དུ་བདེ་བའི་
 རྒྱུའི་དགོ་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱོད་མི་ཤེས་པ་དང་ལ་ལར་སྟིག་

པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བས་སོ། །རི་ལྟར་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་པའི་བྱིར་རམ་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཆོན་སེམས་ཅན་གཞན་འབྲལ་དང་གཏན་དུ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་བྱམས་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རམ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། །འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོལ་བོ་རྣམས་བདག་རང་ཉིད་ལ་ཡང་བྱམས་པར་མི་འདོད་ན་དེ་དག་གིས་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲུག་པར་སྤྱར་བའི་སྦྱོལ་བོ་གཞན་ལ་སྦྱོས་ཅི་དགོས་ཞེས་སོ་སོའི་སྦྱོལ་བོ་རྣམས་བདག་ལ་བྱམས་མོད་ཀྱི་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱོག་གཙོད་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སོགས་མི་དགོ་བའི་རྒྱས་ཆེ་འདིར་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སོགས་དང་། བྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གསོད་པ་དང་བྱི་དང་བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞལ་སོགས་དཀའ་བྱུང་བར་པས་རང་འདི་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཏན་བདེའི་ལམ་མི་གེས་པས་དེ་ལ་འཇུག་པ་སྤངས་པས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དགོ་ཞིང་གཏན་བདེ་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་བྱང་བར་ནི་ཡ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་གིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་དུག་དང་། མཇུག་ཏུ་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་བཅས་བདུན་ལས་དང་པོ། སྦྱིན་པ་ཅི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་དང་། མཉམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། མི་ངོམས་པར་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་དག གཞན་ལ་དོན་དུ་

འགྱུར་བར་མཐོང་ན་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅམ་གཏན་ནས་སམ་ཡོང་ཡེ་མེད་
 དེ་རང་ལ་དབང་བའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ངོ་། །སྦྱིན་པ་དེས་ཀྱང་
 དངོས་པོ་དེ་བྱིན་པས་ཕན་འདོགས་པ་ཅམ་ཁོ་ནར་མ་བཟད་དེ། །ཆེ་འདིར་
 སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་ཙོལ་པོ་དེའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་
 ཆེ་འདིར་ཕན་བཏགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་དགེ་ལ་བཀོད་ནས་སྦྱིན་པར་
 བྱས་པས་ཆེ་བྱི་མར་ཕན་འདོགས་གིང་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པས་གཏན་
 བདེ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་འཕམ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་འདོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་བཟང་ངན་
 མཐོང་དམན་ཉེ་རིང་སོགས་ཀྱི་སྟོགས་ལྟར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
 སྟོམས་པས་མཉམ་པར་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་
 འགའ་ཞིག་བྱིན་པ་དང་ཡོ་དང་བསྐྱལ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱིན་པས་ཆོག་པར་
 མི་འཛིན་པར། འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 ངོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩལ་བྲིམས་ནི་བརྟན་པ་ཞེས་པ་
 དུས་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་རྟག་
 ཏུ་རྩལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་རྟག་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཉེ་སྟོབ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་
 འགྱུར་ན་རྟག་ཏུ་ཞེས་འདུག་གོ། །སྦྱོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 གཤེས་ཀྱིས་མི་དགེ་ལ་འཛོམ་ཞིང་དགེ་བ་སྦྱོང་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྩལ་བྲིམས་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་འཆོབ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་རྩལ་ལྷུ་ལྷུ་

དུ་ཡང་མི་སྤྱོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ས་གཉིས་པ་ན་ཐོབ་
 བོ། །བདག་དགའ་ཞེས་པ་ས་དང་པོར་བདེན་པ་རྫོགས་པའི་དབང་གིས་
 ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་དགུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པས་མི་དག་
 བའི་སྤྱོད་པ་དང་གིས་སྤངས་ཤིང་དག་པ་ལ་དགའ་པ་ལྷག་པར་རྫོགས་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བག་ཡོད་ཅེས་པས་སྤྱོད་ལམ་ཀྱང་ཏུ་ལྟོང་བའི་རྫོགས་
 པའམ་འབྱུལ་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་འབྱུལ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་མཚོག་ལ་རང་གནས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འགོད་ཅིང་། འདི་དང་བྱི་མར་རམ་འབྲལ་
 དང་གཏན་གྱི་ཕན་ཚུལ་པ་གཉིས་འདོགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 བཀོད་པས་ལྟ་མིར་སྤྱོད་པ་སོགས་རྣམས་སྤོང་ཡིད་འོང་རྟེན་བརྒྱད་མར་ཐོབ་པ་
 དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་སུ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལོན་པ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བས་གཞན་སྤོང་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་
 བཟོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལུས་
 དང་སྒོག་ལ་གཞོད་པའི་བར་གྱི་གཞོད་པ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ་བདག་
 གི་བཟོད་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཞེས་དག་པའི་བཤེས་གཉན་དང་
 འབྲ་བར་སེམས་ཅན་དེ་བདག་ལ་ཕན་བྱེད་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དང་ལྟན་པ་དེས་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་ལུས་ཀྱི་གཤམ་དང་རུས་པ་དུམ་བུ་རེ་རེ་ནས་
 གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཟོད་ན་གཞོད་པ་ཆུང་ཏུ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་

ལྟར་བཟོད་པ་བསྐྱེམས་པའི་ཐབས་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དང་དེར་མ་ཟད་ལ་རོལ་གཞོད་བྱེད་དེ་ལ་འབྲལ་དང་
 ཡུན་དུ་ཡན་པའི་ཚུལ་དེས་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རིག་ཅིང་དེའི་
 བྱིར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཟོད་པ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་པོ་དེ་དགོ་བ་ཡང་
 དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི།
 རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་པོ་གོ་ཆ་དང་སྒྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོག་ཅིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནི། བརྩོན་
 འགྲུས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རབ་དུ་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་པ་ན། ལ་རོལ་པོ་དེ་ནམ་ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དགོ་བ་
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྒྲེ་བྱས་པར་གཞིགས་ན་དེའི་ཆེད་དམ་
 བྱིར་དུ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་འབད་བ་ཅི་ཅམ་ཚུམ་དགོས་པ་ཚུམ་
 པར་མཛད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་དོ། །ལྷ་པ་བསམ་གཏན་
 བྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་སམ་ཡིད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱིས་སེམས་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་
 རབ་དབྱེར་སྡེ་ཆོན་དུག་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་དཔའ་
 བར་འགོ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་
 པར་ཅན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་དབང་སྒྲུབ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་

བཀུར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་སྒྲོག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིང་རྗེད་པར་འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བཅོམ་སྟེ་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་གཏན་མེད་པར་མཚོག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་དག་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་
ཀྱི་དགོ་བ་པར་བྱིན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ་མངོན་པར་ཤེས་
པའི་མཐུས་རྒྱ་འབྲུལ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཤེས་པས་གཞན་ཀྱི་རྒྱུ་དང་
མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དུག་པ་ཤེས་རབ་ནི། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་རྩལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རབ་རྒྱ་ངེས་པ་སྟེ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་
དགོངས་དགོངས་མིན་ཐམས་ཅད་རྩལ་བཞིན་རྟོགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
མཁས་པར་གྱུར་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དགོངས་དགོངས་
མིན་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་དག་གི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་རྩད་ནས་བཅད་དེ་
ཤིན་རྒྱ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བ་དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་ལ་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་གྲུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཤེས་
རབ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བཀོད་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་གྲུས་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས།
རང་དང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །
བདུན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས། འགྲོ་བ་ཀུན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་བདེ་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་མི་
འཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ། གང་ཟག་རིགས་ཆད་པ་དག་གུང་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་འཕྲད་ན་དག་བརྩུ་ལ་བཀོད་པས་གནས་སྐབས་
 རྒྱ་བདེ་འགྲོར་སྒྲིབ་པར་མཛད་དོ། །འཕ་ཞེས་པ་ཚིག་འོག་མ་སྤྱད་པའི་སྒྲུའོ། །
 དག་ག་སྐུམ་ལ་ཞེས་པ་གཏན་བདེ་ཐར་བ་བྱང་རྒྱལ་ག་སྐུམ་གྱི་དག་བ་ལ་འགྲོད་
 པ་སྟེ། དེགས་ཅན་ག་སྐུམ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལམ་ལ་འགྲོད་པའོ། །ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་འགྲོད་རྒྱུ་ཤེས་པ་བྱེད་པའད་པ་ནི། ཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 རྒྱུ་འཕྲོ་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། མཆོག་དག་པ་ས་ག་སྐུམ་
 རྒྱ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་རྒྱ་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད་པ་དག་གིས་སོ། །དུས་རི་སྤྱིད་ཅིག་རྒྱ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅེན། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་མཐའ་རི་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པས་འདུལ་ལོ་ཞེས།
 ཅམ་མཁའ་ཁའི་ཁམས་རི་ཅམ་པ་སྟེད་དུ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུང་། ཅམ་མཁའ་དང་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དང་མཉམ་པར་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་འདུལ་
 ཉེ་མཐར་ཐུག་པ་མཛད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་ལས་ཡོངས་སུ་
 སྒྲིབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

སྒྲིབ་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་གཙོ་ཆེར་མོས་སྒྲིབ་ཀྱི་སའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཛོན་
 ཡང་སྦྱར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་དབང་པོ་སྒྲིབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ས་
 བརྩའི་རྒྱལ་མཐར་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ན་ཡོངས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲས་
 རུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡོན་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་

བསྟན། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། རོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ་
དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་རོན་
བཤད་པའི་ཆོགས་བཅད་བཅས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ལུས་དང་ཡོངས་
སྤྱོད་གཏོང་བ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་གི་ལམ་ལ་འབད་པའི་དཀའ་སྤྱད་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་གང་ཞིག་བརྒྱ་ཕྱག་ཅེས་མང་པའི་རོན་ཅན་གྱི་ཆོག་སྟེ་དེ་འདྲའི་
དཀའ་སྤྱད་ཉན་རང་ལ་མེད་དེ། །མདོ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་ཏུ་ངས་མིག་
ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བསགས་ན་རི་རབ་བས་ཀྱང་མཐོ་ལ། །ཐག་བཏང་བ་
ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་མང་ངོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཚུལ་བྱིམས་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་མཛད་
པ་མདོ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །པར་བྱིན་ས་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བརྩོན་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱིབ་པ་བྱང་པའི་
བྱིར་ན། སྐྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་འཐོབ་པ་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་བཀའ་བའི་སྤྱོད་ནི་ཁ་བྱེ་བ་
ན་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དངོས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རོན་བསྐྱུས་ན་གཞན་གྱིས་མི་
ལུས་པའི་ངལ་བ་བརྒྱས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོས་དཀའ་བ་

སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་དོ། །སྤང་བྱང་སྟོགས་པར་ཕྱིན་རྣམས་
 ཉི་ཆོ་བ་གངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཉན་རང་གི་དགོ་ཅུ་ལས་འདས་པའི་མྱད་
 ཏུ་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསགས་
 པའི་ཕྱིར་དགོ་བ་དཔག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དུས་དཔག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ན་
 བསྐལ་པ་ཆུང་ཏུ་བར་བསྐལ་མ་ཡིན་གྱི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཡང་བསྐལ་
 ཆེན་གཅིག་དང་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་
 བསྐབས་པས། དུས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བས་པལ་བའི་སྟོས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའོ། །སྦྱིབ་པ་དཔག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ན་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་འགོ་བའི་སྦྱིབ་པ་ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
 སྦྱིབ་པ་དང་རྣམ་པ་དམིགས་ཡུལ་སོགས་གྱི་སྟོན་ས་སྟེན་མཐའ་དང་གངས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་
 སྤང་ས་སོ་སོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱང་གཏོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་ས་བཅའི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་རིམ་བར་བཙོམ་ནས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཐུ་མོ་མ་རིག་བག་ཆགས་
 གྱི་ས་ཡང་རྫོང་རྫོང་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བཙོམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། སྤང་
 བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི། དགོས་འདོད་
 ཅུ་ལ་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ལྟར་པའི་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་གྱི་སྟོན་ཁ་སྟེ་བ་ལྟར་
 སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ཆོས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་

དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ཡི་སྒོ་
ནས་སྒྲིབ་བསྟན། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་
རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་གཉིས་སུ་ཆོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱབས་གྱི་
དམ་པར་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། གནས་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། ཀྱུན་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཡོན་ཏན། མཛད་པ་རྟོག་མེད་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན། ཟབ་
མོ་དབག་པར་དཀའ་བའི་ཡོན་ཏན། སྤིང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན།
འཕྱོར་བ་ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་བཅུ་ལས་དང་པོ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེ་དང་། སུན་
མོང་དུ་བཤད་པ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བཅས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའམ་ཡོད་མེད་
གཉིས་སུ་མེད་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་གཞུང་
འཛིན་གཉིས་སྤངས་པས་དང་། གཞུང་འཛིན་ཀྱུན་བརྟགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་
དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་ཡོད་མེད་
ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གཉིས་དང་བྲལ་
བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་
རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སངས་

རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ལགགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོ་རྩེ་གཙོད་པ་
 ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྒྲུབ་ཤེས་པ། །
 ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་
 པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་ན་རི་ལྟར་སྒྲུང་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས། གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་
 སྐྱེ་བམེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་ན་ཆོས་ནི་གང་ཡང་བྱིས་པ་
 སོ་སེའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ཀྱང་བུང་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ས་དང་པར་ཕྱིན་དང་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་འདས་དང་པར་ཕྱིན་
 བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བླ་བ་
 མེད་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གཉིས་ཆོས་གཟུང་འཛིན་ཅན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་
 དམིགས་པའི་སྟོད་ལུལ་ཅན་དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་འདྲི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བརྗོད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། གཏོང་

བ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་ལེན་བ་པོ་དང་། གཏོང་རྒྱའི་རྣམ་ལྟ་བུར་རྣམ་པ་གསུམ་
 ཏུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་
 བོ་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པས་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུན་ཏིང་གཉིས་སུན་ཆོགས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟེ། རི་
 ལྟར་ཞེན་སངས་རྒྱས་དེ་ལྟར་གི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་
 རྟོགས་བཅུ་མི་འཛིགས་བཞི་སྟགས་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་བྱེན་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་དེ་ལྟར་པེར་ན་འཛིན་སྣ་
 ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་བཞིན་དུ་བྱུར་བ་ནི་བདག་གི་དོན་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏྲུག་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་བྱིར། སངས་རྒྱས་དེ་ལྟོ་སྒྲིན་དང་འདྲ་བར་
 འདོད་དེ་གཞན་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཐུ་མངའ་བའོ། །ཤོང་གི་ཆོགས་
 བཅད་གཉིས་པོའི་དོན་བཤད་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་
 དང་ལྡན་པའམ་ཡང་ན་ཆོས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ལྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
 ཏིང་སྟེང་པའི་ངོས་ནས་གཞལ་བའོ། །ཡང་རི་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་
 ཆོས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ལྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་དང་གཉིས་ཆོས་
 ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་

དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། རྟོགས་
 པའི་ཆོས་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཡངས་པ་ཆོད་
 མེད་པ་འབྱུང་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་
 བཞིན་ནོ། །སྟེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་གང་ཞིག་དེའི་དོན་ལན་གཅིག་རྟོགས་ན་ལམོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་མི་ཟད་
 པའམ་ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཐའ་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
 འབེབས་པས་ན། སྟེ་དགུ་འམ་འབྱུང་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་ལྟ་བུ་དཀར་པོ་
 ཟག་མེད་པར་ཕྱིན་གྱི་དགོ་བའི་ས་པོན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་འཇེལ་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལ། བདག་གི་དོན་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུབ་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུབས་དཔེ་མེད་པར་བརྒྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་
 ལ་རྒྱུབས་སུ་སོང་ན་དུས་རེས་འགའ་བའི་རྒྱུབས་མིན་པར་རྟག་ཏུ་མ་རིག་
 པ་དང་སྟེད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱུན་དང་། མི་དགོ་བཅུ་དང་
 མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉེས་པར་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོབ་
 པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ཆོའམ་སྟེ་བའི་
 ཀྱན་ཉོན་གསུམ་པོ་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལ་རྒྱུབས་སུ་འགོ་བཙོ་དེ་
 བམ་ཞིག་འབྲས་བུའི་རྒྱུབས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པས་བདག་གི་རྒྱལ་པས་སུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་འཛིགས་
 པས་ཉེན་པ་དག་རི་དང་ཐུག་པ་སོགས་སུ་བྱོས་ཏེ་རྒྱལ་པས་འཆོལ་བ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཐུ་མོ་རྣམས་དང་ཆོངས་པ་
 དང་དབང་ཐུག་སོགས་ལ་རྒྱལ་པས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པས་མི་རུས་སོ། །
 གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱལ་པས་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་
 དེ། འཛིག་རྟེན་ན་འཆོལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱུ་བ་པ་དང་།
 ཞེས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་པས་ལོང་བས་མིག་རྟེན་པ་དང་།
 འོན་པས་རྒྱ་ཐོས། རྒྱུན་པས་བྱན་པ་རྟེན། བད་རྩ་ཆོགས་ལོ་ཉེས་སོགས་
 སངས་རྒྱས་གྲོང་དུ་གཤེགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞི་བ་དང་། གང་གིས་གསོལ་བ་
 བཏབ་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་འོད་ཟེར་བཏང་བས་དཔུལ་བ་སོགས་ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་རེག་པའི་
 མོད་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྦྱེ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། དཔུལ་བ་སོགས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱན་པ་འཕམ་མཆོན་ཐོས་པས་
 གྲུང་དེ་ལས་ཐར་པ་དང་ནི། ཡང་སྙུ་སྟེགས་ཅན་སོགས་ཐར་པའི་ཐབས་མིན་
 པ་དཀའ་ཕྱབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལམ་དེ་ལས་
 བསྐྱེད་ཏེ། མཐོ་རིས་ཐར་ལམ་ལ་འཛིག་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་བདག་
 དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས་ཉན་རང་གི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་

སྐྱེ་བ་དང་། མའེས་པའི་རིགས་ཅན་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའམ་འཇུག་
 བར་འདོད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུད་པས་ཐེག་པ་དམན་པ་དག་
 ལས་སྐྱེ་བ་པ་དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །
 གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་སྐྱབས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབས་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པ་གསུམ་ཆོགས་བཅད་རེ་མེས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་དོན་བསྟུས་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་གནས་རྣམས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་
 ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འཛིག་
 རྟེན་འདས་པའི་སྐྱབས་གནས་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དེ་འདྲའི་
 སྐྱབས་ཀྱི་དཔེ་གཞན་མེད་པ་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། རྒྱ་མཚན་
 ཅིའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་དེས་འཁོར་བ་འདིར་སྣ་ཆོགས་པའི་འཛིགས་པར་
 བྱུང་བ་ཉི་ལྔ་པར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་
 བ་ངན་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ངན་སོང་གི་འགོ་བ་རྣམ་
 པ་མང་པོ་དག་གི་སྐྱུ་གཤམ་ལ་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མེན་པར་ཞུགས་པའམ་
 སོང་བ་རྣམས་སྐྱེ་དང་འཆི་དང་དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་ལས་རྣམས་ཀྱིས་ལས་
 གཏན་དུ་སྦྱང་བའི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དཔེ་ལ་ལར་ལས་ཀྱི་
 ཆབ་ཏུ་ངན་སོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་མཚམས་མེད་
 པ་དང་མི་དགོ་བཅུའི་ལས་སོགས་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གོ་བར་
 བྱ་དགོས་སོ། །སྐྱབས་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བདག་དོན་དང་གཞན་

དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་སྟོབས་
སྟོགས་འབྲས་སུའི་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་
གང་ཡིན་པ་བདག་གི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དམ་པའི་
ཆོས་མདོ་ལྟེ་སྟོགས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་རྒྱུས་འཛུགས་ཅིང་
ཐབས་དེས་དེ་དག་རབ་ཏུ་འདུལ་བ་ནི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་
བར་བསྟན་པས་རྒྱད་གྲོལ་བར་མཛད་ཅུས་པའི་མཁྱེན་པ་སྟོགས་པ་མེད་པ་
ནི་ཤེས་རབ་པོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་པའི་སྟོགས་བརྩེ་བའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
དོན་མཐར་ཐུག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་
མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དེ་སྤྲོད་པ་འདིར་ནི་སྟོབས་ཀྱི་མཆོག་
ཏུ་འདོད་དོ། །སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་སྟོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རི་སྤྲོད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་མཐའ་
དག་བསྐྱོག་ཅིང་གཏན་དུ་ཞིབ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་མཐུ་མངའ་བའི་ཕྱིར་།
སངས་རྒྱས་ནི་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་བ་གནས་གྱུར་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ། གནས་གྱུར་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་བྱུང་བར་འཕགས་
རྒྱལ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཤེས་པའི་རྒྱད་གང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་བག་ཆགས་སམ་ས་པོན་གང་ཞིག་དུས་ལྟར་རིང་པོར་

ལམ་པ་ལོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྲལ་མ་གྱིང་བར་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་
 ལྷན་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་བ་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་ཞིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནས་མཁའ་མཉམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་
 པ་གང་ཞིག ས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟགས་དགུ་རེ་ཡོད་
 པས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྷན་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་
 རབ་ཏུ་བཅོམ་པའམ་སྤང་བར་གྱུར་ཅིང་། ཡུལ་ཡུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་གྱུར་པའམ། ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོགས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་
 བཞིར་གནས་གྱུར་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མདོར་ན་
 གནས་སུ་སྤང་བ་སྟོང་དང་། དོན་དུ་སྤང་བ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དང་
 ཡུས་སུ་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་མ་དག་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་མོད་ཀྱི། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེདས་
 བས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ། རྣམ་
 པར་དག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྤང་བ་རབ་འབྱམས་ལུ་མེད་པ་ནི་གནས་
 འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 ཆོས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། རི་སྟེང་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་སྣང་བ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་སྣང་ཡང་
རིས་ཆད་ཀྱི་མཆོན་མ་མེད་པ་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་གནས་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཆོས་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ཉན་
རང་ལ་མེད་པས་མཆོག་རབ་དུ་གྱུར་པ་ལྟན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་རབ་དུ་དག་པའམ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའི་ངོས་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཤེས་བྱ་
མཐའ་ཡས་པ་སྣང་ཡང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སམ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་བསྒྲུལ་
པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་མཉམ་རྗེས་ཐ་
དད་དུ་མེད་དེ་རང་བྱུང་ངམ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་རི་
ལྗང་རི་སྟེང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་དེ་ཉན་རང་གི་གནས་གྱུར་ལས་བྲལ་བར་
འཕགས་ཚུལ་དང་། དེའི་རབ་དབྱེ་བཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་སྐྱུ་ཆུད་པའམ་གསེགས་པས་
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གནས་གྱུར་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་
དེར་བཞུགས་ནས། དཔེར་ན་རི་ཡི་དབང་པོ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀུན་ནས་
མཐོ་བ་དེའི་སྤང་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་བལྟས་ན། ཉེ་བ་དང་རིང་བའི་གཞུགས་

བཟང་ངན་ཀུན་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་
གནས་སྐྱུར་ལས་འཕགས་ཤིང་མཐོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་
བ་རི་དབང་མཐོ་བ་ཡི་སྟོང་ན་བཞུགས་བཞིན་དུ་འགོ་བ་ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་གཟིགས་པར་མཛད་དེ། བདག་དོན་མཉམ་འདས་ཞིབ་མཛོན་པར་དགའ་
བའི་འགོ་བ་ཉན་རང་ལ་འད་ཐུགས་རྗེ་ལམ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། ཉན་
རང་དེ་དག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཉིན་དུ་སྐྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མ་བྱས་པར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་བྲལ་བས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་མ་རུས་པས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡང་ཐུགས་
རྗེ་བ་མཛད་ན། ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་སྟོན་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་
སྒྲེ་བོ་གཞན་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་དེ་དག་ཐུག་
བསྐྱལ་གསུམ་ལས་མ་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་
སྐྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་ནི། གནས་ལ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་བ་དེ་ལ་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ་
གང་ཞེན་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པས་གཞན་དོན་ལ་
འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐྱུར་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཉན་
རང་གི་གནས་སྐྱུར་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་
པ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉན་མོངས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཡུལ་ཉེ་བར་

གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་
ཉལ་མ་སྤངས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ནི་ནམ་ཡང་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་མི་འཇུག་པ་དྲང་། གནས་གྱུར་པ་དེ་ཐོབ་ནས་
ནམ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མི་དགེ་བའི་སྡོད་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་
འཇུག་མི་སྲིད་པས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། གནས་གྱུར་པ་དེ་དུས་ལན་གཅིག་
ན་ཐོབ་པ་དེ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཆད་
པ་མེད་པར་འཇུག་པས་ཀུན་འཇུག་དྲང་། ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཀུན་ལ་འཇུག་པས་ཀུན་འཇུག་ཞེས་གྲུང་རོ། །ཡང་
གཉིས་དང་ཞེས་པ་ཐོག་མར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་དང་མཐར་ཟུ་
ངན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་སྟོགས་
བརྩའི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱས་འདུལ་བ་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་དེ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མེད་དེ་འཁོར་བ་དང་ཟུ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གཉིས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་
ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཉན་རང་དང་ཆ་
འདྲ་བའམ་མཉམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ནི་གཤམ་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་འཕྲགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་རིགས་དང་དབང་པོ་མོས་པ་དང་འཚམས་
 བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པས་ཐེག་པ་ཀུན་འགྲོའི་བདུག་ཉིད། དེ་
 ལྟར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ཡི་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། དེ་བཞིན་གསུགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉིན་པོའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེར་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ཀུན་ཏུ་
 བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྦྲེང་གཉིས། དང་པོ་དུས་དང་
 རྒྱུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱལ་བའི་ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་དུས་
 གསུམ་པོར་ཏྲག་ཏུ་གསུམ་སོགས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བར་འདོད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟག་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་
 པ་དེ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་ཏྲག་ཏུ་དེ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བར་འདོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཞིང་དབྱིངས་དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངོ་པོའི་སྒྲོན་ས་
 བྱུང་མེད་པས་སོ། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་རིང་ཐུང་
 དཀར་དམར་བཟང་པན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་བྱལ་བའི་ཀུན་
 ཏུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་བཟང་པན་
 བར་མའི་ཆོགས་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱལ་བའི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་

སྤྱི་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒོ་བྱང་པའི་དྲི་མས་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སངས་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་
འགོ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། བདག་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཡང་དེ་
ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་བདག་གྲང་དེ་ཡིན་པས་བྱད་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེས་ས་བརྩུར་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་རྫོགས་པ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཐོབ་པའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
ཉིད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཐུགས་སྤྲུང་
པ་ཡོངས་སྤྲུལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་གས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་
བཞེས་བྱའོ། །ཀུན་གྱིས་པ་དོགས་པ་སྤངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་
བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སྤྱི་མཆོད་ཁོང་བྱད་མེད་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་
རྟག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་ཅིས་མི་མཐོང་ཞེན།
དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་སངས་རྒྱལ་མཐོང་
པའི་སྣོད་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཡོད་དུ་ཟེན་གྲང་། རི་ལྟར་རྒྱ་ཡི་སྣོད་ཆགས་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ན། ཟླ་
པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དེར་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་མ་བསགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དང་མི་དགོ་

བའི་ལས་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པའི་ངན་པ་དག རྫོང་ཆག་པ་ལ་
 རྒྱལ་མེད་པ་ལྟར་སེམས་དད་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་དྲུང་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ་། །རྩ་བ་ཞེས་པ་རང་
 བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀལ་འཇུག་པོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་
 གྲུ་མཐོང་པ་དང་མི་མཐོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་པས་མིན་
 གྱི། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཆོགས་བསགས་པའི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་
 བར་སྣང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་མི་སྣང་བ་ནི་རི་ལྟར་མེན་གཞན་བྱུང་གིང་ཡོད་
 བ་དེ་ཉིད་དུ་འབར་ཞིང་། གཞན་བྱུང་གིང་མེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་མེ་ཞི་བར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འབར་བ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུ་
 རྣམས་ལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་ཡོད་པ་ལ་ལར་སངས་རྒྱས་པ་དང་འཆོག་ཞེས་
 ཏེ་སྣང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 བས་མི་སྣང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྟོག་མེད་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་ཚུལ་རི་ལྟར་རྩ་དག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་
 རྟོན་པ། མཛད་པ་སྣ་ཆོགས་རྟོན་པ། རྒྱལ་མི་འཆད་པ་སྒྲེ་འབྱིར་སྣང་ཚུལ་
 བཞི་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་བདག་དོན་དུ་འབད་
 ཚུལ་དང་བཅས་ནས་མྱ་ངན་འདས་ཆེ་བྱ་བ་རྒྱལ་འཆད་ལ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་འབད་ཚུལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཞུགས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ལྟའི་བསོད་

ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་བོ་ཆེ་དག་ནི་ནམ་བུ་བྱིན་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འཇུག་
པ་ན་སྤྲུལ་གྲུང་མ་བརྒྱུད་ས་བར་འདོད་པ་ལྷ་ལ་དགའ་བར་འབྱུང་བ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲུལ་འབྱུང་རོ་ །ནམ་འདོད་ཡོན་ལས་ལྷོག་པར་འབྱུང་ན་
འདོད་ཡོན་ལྷ་ལས་བྱིར་ལྷོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲུལ་བ་དང་།
ལྷ་མིན་ལས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དང་། བག་མེད་པ་ལ་མི་
རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀྱེན་ཀྱུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲུང་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་
མི་མངའ་བ་རྣམས་ལ། གང་ཟག་འདི་དང་འདི་ལ་ཆོས་འདི་དང་འདི་བསྟན་
པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཞོ་བའམ་འབད་ཚུལ་མེད་པར། སོ་སོའི་
བསམ་བློ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་བཤད་པ་དག་ནི་ཀྱུན་ཏུ་འབྱུང་རོ་།
རི་ལྷར་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་རང་གི་འོད་ནི་སྤྱོད་ས་
ཀྱུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲུང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
ལ་འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་ཀྱུན་སྤྱོད་གི་གཞོ་བའམ་རྟོག་པ་མེད་པར། ཁོར་
བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཏུ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་སྟོན་ཏེ། །རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་ནི་
སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་གནས་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འགོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ལ་

གནས་ན་ཡང་། དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་བཅུར་བྱི་མའི་མུ་མཐར་
 ཐུག་གི་བར་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱལ་མི་འཆད་དོ། །རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཡིན་
 ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་སྒྲེ་
 འབྱིར་སྤང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འདི་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་ནི། བྱིད་ངན་
 གི་དངོས་པོ་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཉམས་ཏེ་ནགས་དང་
 ཁང་བྱིམ་སོགས་ཆོག་པ་དང་། མེས་མཆོག་འཆི་བ་ལྟ་བུ་སྤང་ཡོད་ཉམས་
 ཤིང་། ཡང་བྱིན་གི་དངོས་པོ་གཞན་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་
 ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐུ་འཛིག་ཏེན་ཏུ་སྤུལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསར་ཏུ་སྒྲེ་ཞིང་སྤང་ཡོད་
 འབྱི་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་པའི་ཚུལ།
 ལྷ་མ་བྱི་མར་བྱད་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་དུག་གིས་བསྟན་
 པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་ཟབ་པ། གནས་པ་ཟབ་པ། ལས་
 ཟབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད།
 བདག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད། ལུང་དུ་བསྟན་བྱ་མིན་པའི་དངོས་
 པོའི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་རིམ་བཞིན་ཆོགས་
 བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་གནས་སྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ། ལྷ་མ་དང་
 བྱི་མར་བྱད་མེད་དེ། ལྷོང་བ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་

ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། སྒོ་བྱར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་
མེད་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་འདོད་ཀྱི། སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་
བཅས་པའི་ཆོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་མི་བྱ་བས། རང་བཞིན་གྱིས་
དག་པ་ནི་གདོད་ནས་དག་པ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་དག་པ་འང་མ་ཡིན་ལ་བྱིས་
སུ་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པ་འང་མིན་པ་དེས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཟབ་སྟེ། གདོད་ནས་དྲི་མ་མེད་དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་སུ་ཅིས་མི་འགྱུར་སྟུམ་པ་དང་། བྱིས་སུ་དྲི་མ་དག་པའི་དུས་ཁོ་ནར་
སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་མ་ཡིན་སྟུམ་དུ་གཤམ་
རབ་ཆུང་བས་ཁོང་དུ་ཆུད་དཀའ་བའོ། །

གཉིས་པ། ཉྱེད་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་རང་སྣང་སྒོ་
བྱར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་པོ་
མེད་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་མཚོག་གི་བདག་ཉིད་དམ་
རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཐོབ་པས་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱིར། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མ་ཁོར་
བ་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རྟེན་ཞེས། བདག་
གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མེད་པའི་
བྱིར་རོ། །བདག་གཉིས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་
བྲལ་བ་ནི་གནས་ལུགས་མ་ཁོར་བ་ཡིན་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་བདག་

མཆོག་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་བྱིར་
 སངས་རྒྱས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་མིན་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོས་པ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཡང་ནི་མི་
 བརྟེན་དེ། གཉིས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོས་ཐ་སྟངས་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཉི་ཆོ་
 བ་སངས་རྒྱས་སུ་བརྩུང་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་མ་ལས་འདས་ནས་སྤར་
 འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དང་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་དེ་ཕན་
 ཆད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་སྟོ་ནས་སངས་
 རྒྱས་ལ་དེ་སྟངས་ཞུ་ཞིང་འདྲི་ན་གང་དུ་འང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དུ་འདོད་
 དེ། སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། འབྱུང་མི་འབྱུང་
 གི་ཐ་སྟངས་བྱར་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་དུ་སྤར་འབྱུང་
 མི་འབྱུང་དྲི་ན་གཏུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཐུལ་དུས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་
 སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་སྟིད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནས་འབྱུང་
 བ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། སེམས་ཅན་བརྟོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་འདྲི་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་རྣམས་གྱི་ནས་སྟེ་བ་ཡོན་བ་ལྟ་བུ་ལ་
 བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་སྤར་འབྱུང་མི་འབྱུང་དྲི་བ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྟེ་བ་དང་འབྱུང་བ་རང་མཚན་བ་མེད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གནས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཟབ་སྟེ། རི་ལྟར་ལྷགས་མེས་བསྟེགས་པའི་ཆ་བཞི་

བ་དང་། མིག་ལ་རབ་རིབ་ཞིབ་ལྟར་ཞེས་པ། ལྷགས་བསིལ་བ་ལ་ཆ་བ་ཞི
བ་ཡོད་ཅེས་མི་བརྗོད་དེ་ད་ལྟ་ལྷགས་བསིལ་བ་ཞིན་བ་དེའི་དུས་སྐབས་ཆ་བ་སྒྲར་
འགགས་ནས་མེད་ན་དེ་ཞིབ་འཕང་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་བྱ་གི་བ་བ་ཞིན་
ནོ། །ཆ་བ་ཞིབ་མེད་ཅེས་མི་བརྗོད་དེ་དེའི་ཆོ་ཆ་བ་མ་ཞིན་ཆ་བ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བ་ཞིན་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །
དེ་དཔེ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ལྷགས་ལྟ་བུ་
ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་ཆ་བ་འདྲ་བ་ཞིབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མིག་དང་འདྲ་བ་ལ་མ་རིག་བ་རབ་རིབ་འདྲ་བ་
ཞིབ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་དུ་འང་མི་བརྗོད་དོ། །ནམ་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དུས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་བ་
དང་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་སྒྲར་འགགས་པ་ད་ལྟ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ཞིབ་ཡོད་
པར་མི་བརྗོད་དོ། །མེད་པར་ཡང་མི་བརྗོད་དེ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྒྲ་མའི་རྗེས་སྐྱོད་པས་སོ། །འདི་མ་དག་
བ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་བསམས་ནས་སྤངས་པ་
དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བ་ཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གཞལ་ན་
ཡེ་ནས་གྲོལ་བ་བ་ཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སུ་མའོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་གསར་དུ་
གྲོལ་བ་འཕང་མེད་དོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་
སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་

དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་འབྲེལ་བར་གསུངས།
 ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རོན་ལ་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་པ་
 ཟབ་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 བི་ནམ་མཁའ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གཅིག་པས་ན་སོ་སོར་རིས་
 གུ་ཆད་པའི་ལུས་ནི་མེད་ཅིང་བདག་དུ་འཛིན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱས་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་གྱི་དུས་ན་མོས་པས་སྟོད་པའི་
 ས་ནས་ས་བརྩུ་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟུད་པ་
 བ་སོ་སོའི་ལུས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོན་པ་དེ་
 དང་དེའི་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་གཅིག་གྱང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དུ་མར་
 གྱུར་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་རྟོགས་དཀའ་བས་ཟབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་ཟབ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་
 གནས་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་
 དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་ལས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ལས་དང་།
 གྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་སའི་ཆར་མཐོང་བའི་ལས་དང་། ཡེ་
 ཤེས་མི་འཇུག་པའི་ལས་དང་། རྣམ་གྲོལ་མཚུངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་

གི་ལས་དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་བཤད་ནས། ཟབ་པ་གསུམ་གྱི་མཁུག་སྤྱད་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་བཅས་སོ། །

དང་པོ། སྟོབས་བརྒྱ་མི་འཛིགས་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ལ་དེ་ཡི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་
སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་པར་
ཐུན་དུག་གི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔེར་ན་སྤྱིན་ཆེན་པོ་
ལས་ཆར་འབེབས་པ་དང་ཡང་འབྲ་བར་བསྟན་རྟོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རབ་རྟུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་
ཐུར་ལྷ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་དེ། ལྷ་བ་ཉ་བ་ན་ཆམ་རྫོགས་པ་བྱུང་ཟད་
མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ལས་སོ། །
བཞི་པ་ཆོས་བསྟན་པའི་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྣང་བ་བྱེད་པའི་ཐུར།
ཉི་མ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འདོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་
གཅིག་ན་ཉི་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཉི་མས་ནི་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་མེད་སྣང་བར་བྱེད་
པས་ན་དེ་འདྲའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟོན་མེད་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་བུར་བརྟེན་པའོ། །
ལྷ་བ་སྟུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ནི། རི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལས་

བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་ཤིང་། འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་དུས་ཏུ་བྱ་བ་ཐ་དད་སོ་སོ་བ་མེད་
 བར་ལོ་ཏོག་སྒྲིན་པ་དང་འདས་སྒྲེམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དོན་གཅིག་པར་
 འཇུག་པ་དང་། འོད་དེས་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྣང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲིན་གྱི་
 ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པའི་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་སྐུའི་རོ་པོར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲེས་ཤིང་།
 གཤུལ་བྱ་འདུལ་བའི་མཛད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མཛད་པ་ལ་སྟོགས་བཅུའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བར་མཛད་པར་འདོད་དེ།
 སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་སྐུལ་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་ཕྱིན་ལས་སོགས་
 མཛད་ན། ཆོས་སྐུ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་ལས་དེ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་དང་།
 བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྐུལ་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་དང་གཤུལ་བྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། རྩ་འཇུག་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དུག་པ་ཡེ་
 ཤེས་འཇུག་པའི་ལས་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བྱུང་ན་སྟོགས་
 གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཆར་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་དུས་སྡེ་ཕྱི་མེད་པར་མཉམ་

དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་
གདུལ་བྱའི་དོན་གང་དང་གང་དྲིས་པ་ལྟ་བུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
བ་ན། སངས་རྒྱས་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྡུ་བྱི་མེད་པར་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་
ཅིང་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལས་ནི།
རི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གང་དང་གང་དུ་འཇུག་པ་ལ་འདྲིར་འཇུག་གོ།
འདི་སྣང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་བྱིར་འཇུག་པ་ལ་བདག་དང་
བདག་གིར་མཛད་པ་མི་མངའ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཆར་མཁྱེན་པའི་
ལས་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཡུལ་གང་དུ་བཏང་བས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་
ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་དང་ཚྭ་གས་བརྒྱས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཆར་སྣང་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་མཁྱེན་པ་
ཡིན་གྱི་འགའ་ཞིག་སྤར་མཁྱེན་འགའ་ཞིག་བྱིས་མཁྱེན་པ་དང་འགའ་ཞིག་
མཁྱེན་ཆོག་ཞན་མ་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་ཉི་ཆོ་བ་མེན་པར་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཅོག་མཁྱེན་པ་དཔེར་མེ་འོད་དངས་པ་ལ་སྦྱོད་ཡུལ་
དུ་གནས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འཆར་གྱི་སྡུ་བྱི་མེད་པ་བཞིན་

ནོ། །དགྲ་བཤེས་མི་འཇུག་པའི་ལས་ནི། རི་ལྷར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 རྣམས་ཀྱན་རྟུང་བ་ཀྱི་ཡང་། སྤྱིན་དང་ཁང་བྱིས་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་
 བ་འོད་མི་སྣང་བར་འདོད། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་
 ཟེར་ཀྱན་རྟུང་བ་ཏང་བ་རྣམས། སེམས་ཅན་གྱི་ནི་ཉེས་པས་བསྐྱིབས་ཏེ་མི་
 སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྟོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་པ་
 ཡིན་ནོ། །བརྩ་བ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་མདོན་དུ་བྱས་མོང་གི། རི་ལྷར་གོས་
 དཀར་པོ་ལ་མདུད་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས། ཆོན་དུ་བཙོས་པ་ན། མདུད་པ་
 མ་ཁོར་བ་ཆོན་གྱིས་འགྱུར་ལ། མདུད་པ་ཁོར་བར་དཀར་པོའི་རི་མོ་བཀྲ་
 བས། གོས་གཅིག་ལ་ཆོན་ཁྲ་པོ་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་སྟོབ་
 ལམ་དུ་སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་དབྱིངས་སུ་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་བ་དང་མི་བཀྲ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་
 རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཅུ་བ་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ཟད་པས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་སྤྱི་བ་
 སྤངས་པ་དང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ལས་སྐྱལ་པ་འགྲོད་པ་སོགས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྤང་ལ་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟ་
སུ་མེད་དོ། །བརྩ་གཅིག་པ་ཟབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་
རོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟབ་པ་བཞི་དང་ནི།
གནས་པ་ཟབ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་བརྩ་པོ་འདི་ལྟ་སུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོན་གྱིས་རི་མོ་འབྲི་བ་བྱ་དགའ་བ་ལྟ་སུ་སྟེ་
སྒྲོས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་སུ་ལྟོག་པས་འདི་ལྟ་སུ་འཁོར་མཆོན་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོན་གྱིས་རི་མོ་བྲིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོན་མི་ཆགས་པ་དང་
འདྲ་ལ་འོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་གནས་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་ནམ་
མཁའ་ལ་ཆོན་གྱི་རི་མོ་འབྲི་བྱས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་རིག་པར་
བྱའོ་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད། བརྒྱད་པ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་གདོད་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མས་དག་
པར་གྱུར་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡི་
ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བ་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་བདེ་གསལ་སྒྲིང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
གསལ་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟག་བརྟན་

ཞི་བ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་མཚན་འདིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་བ་
 འབྱོར་པ་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། འབྱོར་པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་ཡི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་པའི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་འབྱོར་པས་
 བློ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཚོགས་གཉིས་དང་དྲུང་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་
 འབྱོར་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་པ་ཡི་འབྱོར་པ་དེ་
 ཡིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ་དེ་ལས་འཕགས་ཤིང་
 རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡི་ཚོགས་གཉིས་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་བརྒྱ་
 སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔེ་དང་གངས་དང་རྒྱར་ཡང་མི་
 འགྲོ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ཡི་
 ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་སྟོབས་དང་མི་
 འཛིགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་པ་ལྟོན་པའི་འབྱོར་པའི་ཆར་
 ཡང་མི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཚད་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱེད་ན་
 རུལ་སྒྲུ་མོ་གཅིག་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་གཏོས་ཀྱི་བྱད་
 པར་བཞིན་དུ་བྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཐྱིར་ན་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་

ཆོད་མེད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་དང་བརྒྱུ་ལ་སོགས་གངས་ཡོད་པ་ཞིག་གི་
དོན་དུ་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཆོད་མེད་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁས་
གར་བྱལ་འཇུག་པས་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །རི་ལྗར་འཇུག་པ་ཡང་དཔག་ཏུ་
མེད་དེ། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཐབས་
ཀྱི་རོལ་བ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་དུ་ཆོད་མེད་པས་སོ། །རི་ཅམ་དུ་འཇུག་
པ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པས་དེས་
ཕན་བཏགས་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཞེས་བགྲང་དུ་མེད་པས་སོ། །དུས་གང་དུ་
འཇུག་པ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཟད་པ་
མིན་དུ་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཟད་པ་མི་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྗར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྱོར་བ་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་
པ་དང་། གང་དུ་འཇུག་པ་དང་། རི་ལྗར་འཇུག་པ་དང་། རི་ཅམ་ཞིག་
འཇུག་པ་དང་། དུས་གང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་འང་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཟབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་ཡས་པ་སྟེ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་།
རྒྱ་ཆེ་བས་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་གྱིས་
པ་གནས་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཕྱོར་བའི་རྣམ་གངས་བདུན་བསྟན་པས་
མཆོན་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ནི།
མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པའི་

དུས་ན། དབང་པོ་རེ་རེའང་དབང་པོ་ཡི་དོན་ཀྱང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བའི་
 འགྱུར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྤར་དབང་པོ་གནས་མ་གྱུར་པའི་
 དུས་ན་མིག་དབང་གིས་གཞུགས་འབའ་ཞིག་མཐོང་གི་སྐྱ་སོགས་དབང་པོ་
 གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་གཅོད་མི་རུས་སོ། །གནས་གྱུར་པའི་ཆོ་མིག་དབང་གིས་
 གཞུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཀྱང་འཛིན་རུས་པས། དབང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཀྱང་ལ་
 འཇུག་རུས་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ནི་སྒྲོ་བརྟན་འབྲེལ་
 བར་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གཞུངས་དབང་གི་མདོ་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་འབྱུང་
 བ་བཞིན་དུ་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས། ཁཅིག་མཆོན་དཔེ་བསྟོམས་པས་བརྒྱ་
 བརྒྱ་གཉིས་ལ་འདོད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་འདོད་པ་
 དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པས་སྐབས་འདི་དང་མི་འབྲེལ་ཞེས་སྤྲོ་མ་དག་
 གིས་བཤད་པ་ལྟར་ངེས། ཡང་སྟོགས་དུག་དུ་སྟེས་ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོགས་
 བརྒྱར་སྟེ་བའི་དོན་ལྷ་ལ་མིག་ལ་མཆོན་ན་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བ་བྱུང་
 ཆོས་མིན་པས་མི་བརྟེ་བར། སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བཞི་འཛིན་པས་མིག་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ། ལྷ་ག་བསྟོམས་ན་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ཆོན་
 བ་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱུར་པའི་གུངས་བྱེད་པའང་སྤྲང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་
 ལས་ཆོས་དེ་གཞུང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བའི་ཤའི་དབང་པོས་སྟོགས་

ཀུན་གྱི་གཞུགས་སོགས་ཀུན་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་སྤྱར་
ཞིབ་ཏུ་མདོ་དང་བསྟན་ནས་དབྱེད་ཅེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཐུན་གྱིས་བྲེལ་བས་
མ་གྲུབ་པོ། །འདིར་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་
དང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་གཉིས་ཀ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་དབང་པོ་གནས་འགྱུར་
ཟེར་ན། རང་གི་ས་པོན་གང་དག་ལ། རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པ་གང་འབྱུང་བ། སྦྱོ་
མཆེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས། །དེ་དང་དེ་དག་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་
ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལས་
སྤྱི་དང་ནང་གི་སྦྱོ་མཆེད་དུག་ཏུ་སྒྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་སྦྱོད་པའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་
པའི་ནང་གི་ས་པོན་ལ་མིག་ཅེས་སུ་འཛིན་ཅིང་། མིག་ཤེས་ལས་གཞུང་ཡུལ་
གཞུགས་སུ་སྒྲུབ་། འབྱུང་བ་ལ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དབང་པོ་
གཞན་ཡང་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དོས་ནས་སྤྱི་ནང་གི་སྦྱོ་མཆེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་ཡོད་ལ། གང་ཆེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནང་གི་མདོན་པར་
ཆགས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པས་གནས་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ནི་ཞེས་པ་
ཉན་ཐོས་པས་རྣམ་ཤེས་དུག་འདས་མ་ཐག་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཟེར་ཡང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་དེ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་
ལ་ཡིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་
ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་
དེ་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་དུས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བམ་བདག་

དང་བདག་གིས་འཛིན་པ་དང་བུལ་ནས་གནས་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ན། གནས་སུར་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་འབྱོར་པ་དང་མཐུན་པར་
 རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཡིད་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཡང་
 དབང་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་བ་འཛིན་པར་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་
 མེད་པ་ལ། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་དབང་ལྟའི་རྣམ་
 ཤེས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་
 བཞིན་དུ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་
 དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་རྟོག་འབྲེལ་ལས་དོན་གཟུགས་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་བར་དོན་དུག་དང་དབང་ཤེས་ལྟ་གནས་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས། མ་དག་
 པའི་དབང་ཤེས་སོ་སོས་རང་ཡུལ་ལས་གཞན་མི་ཤེས་ལ། གནས་གྱུར་ཆོ་
 རེ་རེས་ཀྱང་ཡུལ་ཀུན་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་
 གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། དུས་རྣམས་རྟོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲུལ་པ་སྟོན་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཀུན་ལ་ཐོགས་
 པ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོན་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་ནི་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་

ལ་གནས་ནས་ནི། འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི། འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་
 མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོང་པའི་འབྲིག་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྟོན་པ་བྲལ་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། མོ་རྣམས་
 མཐོང་ན་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན། རམ་
 མཁའ་ལས་ཅི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱོར་བ་ནམ་མཁའ་མཛོད་
 གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། རམ་མཁའ་དང་རི་བླ་སོགས་ལའང་ཐོགས་
 པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཞུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་སྣང་བར་འདོད་
 ན་ནམ་མཁའ་ལས་གཞུགས་གང་ཡང་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་སྣང་བར་
 འདོད་ན་ལུས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་དུ་གཞུགས་མི་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས། གནས་སུ་སྣང་བ་དང་།
 ལུས་སུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་དག་
 པར་གནས་གྱུར་པའང་དེ་སྟེད་དུ་ཚད་མེད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱི་
 མ་མེད་པའི་གནས་ན། གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ལ།
 གཏུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསམ་ཡས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡི། ཡོན་

ཏན་ནམ་མཐུའི་འབྱོར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་ཚད་དབག་ཏུ་མེད་པ་བརྟེས་ནས། བརྩ་བ་དེས་
 སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རི་ལྟར་སྒྲིན་པའི་བྱ་བ།
 དེས་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་སྒྲིན་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོག་ས་མཛད་པ། སྒྲིན་
 པར་མཛད་པ། སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ། རྟོག་ས་ལྟར་མེད་
 པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིན་པ། རོམས་པ་
 མེད་ཅིང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་བདུན་ལས། དང་པོ།
 སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་རི་
 ལྟར་སྒྲིན་པར་མཛད་ཅེན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པའི་རྟོག་ས་འགའ་
 ཞིག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་ས་བརྩའི་རྟོག་ས་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུའོ། །གང་
 གིས་སྒྲིན་པར་མཛད་ན་རྒྱལ་བས་སོ། །ཐབས་ཅི་ཡིས་ན། གསུང་རབ་དམ་
 པའི་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་བས་སོ། །རི་ལྟར་སྒྲིན་ན་མོས་སྦྱོད་ནས་ས་
 བརྩའི་བར་དུ་པར་སྒྲིན་དུག་གི་དགོ་བ་འཕེལ་བའི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ནི་གོང་
 བས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོག་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་དག་ཏུ་འགོ་
 བས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤར་དགོ་བ་མ་བསགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་དགོ་བ་གོང་བས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བའི་མཆོག་ཏུ་འགོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་

མ་སྒྲིན་པ་ནམས་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་
 པའི་ཐིན་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའམ་འགྲོ་
 པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྒྲིན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བའང་མིན་ཏེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པས་བྱི་བ་མེད་ལ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྒྲིབ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྤང་
 པ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀྱན་ཉོན་དང་ནམ་བུར་གི་སྤང་ཚུལ་ཟད་པ་མི་སྤིང་
 དོ། །གཉིས་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཆད་མེད་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་འདིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་
 ནམས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ནམས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེའི་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་ཏྲག་པར་ཡང་རྒྱན་
 མི་འཆད་པར་དུས་ཀྱན་ཏུ། འབྲས་བུ་སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གིན་
 ཏུ་འཐོབ་པར་དགའ་བ་ཐོབ་ན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 དང་ལྡན་པ། འདིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལས་སྤང་དུ་བྱུང་བ་ཅན་ཐོབ་ནས་
 འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པས་ཏྲག་པ། ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པས་
 བརྟན་པ། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བའི་སྐྱུབས་མེད་པ་ནམས་
 ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 སྐྱུབས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གང་ཟག་མང་
 པོས་རྒྱན་དུ་རིམ་པར་ཉི་མ་རེ་རེའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆོལ་ཐོབ་པ་དེ་ནི། གིན་ཏུ་

ཡ་མཚན་ཆེ་ལ་གང་ཟག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་པར་བྱིན་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོག་སྒྲིལ་གཉིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་བཟང་པོ་ལ་སྦྱུད་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡ་མཚན་ཆེ་བའང་མེད་དེ་རྒྱ་མཆོག་ལས་འབྲས་བུ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲིན་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོག་སྒྲིལ་མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དུས་ཅིག་ཆར་སྟེ་སྟེ་བྱི་མེད་པར་ཡུལ་ལ་ལར་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་མང་པོ་བརྒྱ་སྟེ་ཡུང་ཁམས་སྒྲིལ་ཆེད་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་པ་སྐྱེད་པར་བྱིན་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་སྒྲིལ་པ་མང་པོ། རྟོན་བྱེད་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་ལེའུ་དང་ཆོག་སྒྲིལ་བཅད་སོགས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་ཡི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྒྲོར་བ་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་ཏེ་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲིལ་བ་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་མི་སྣང་བ་ཞེས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མི་སྟོན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་ཏོ། །ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་སྒྲིལ་བའི་སྟོན་པ་སྣ་ཆོག་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་བའི་རབས་གྱི་སྟོན་པ་མཛད་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོན་པ་མཛད་དེ་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་སྣ་ཆོག་སྒྲིལ་གཏོང་བས་ཕན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གཤམ་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་སྟོན་པ་སྟོན་པ་དང་།

སྐྱེ་བའི་གནས་བཟང་ངན་བར་མ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པའོ། ཞིང་ཁམས་ལ་
ལར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། ལ་ལར་རང་
རྒྱལ་ལ་ལར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་སྟོན་ཏེ་གཏུལ་བྱ་འདུལ་
བའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །སྒོ་བརྟན་
འགེལ་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་དེ་ནི་
ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བྱི་མེད་
བར་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་གནས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་རྩང་ཟད་གཡོ་བ་མི་མངའ་
ལ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་འདི་སྒྲམ་དུ་ལུས་ཅན་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱས་
སོ་ཞེས་བསམ། འདི་ནི་མ་འོངས་པ་ན་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
འདི་ནི་ད་ལྟར་སྒྲིན་པར་བྱེད་སྒྲམ་དུ། མཛོན་པར་འདུ་མཛད་པའི་འབད་
ཚུལ་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བ་ཡང་སྟོགས་ཉི་ཆོ་བ་མེན་པར་སྟོགས་དང་སྟོགས་
ལུ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་དུས་སྤེམ་མའི་མཐའི་བར་དུ་རྟག་པར་ཐེག་པའི་སྒོ་གསུམ་
ཆར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ལྷ་པ་སྟོགས་ལྟར་མེད་པ་ནི། རི་ལྟར་ཉི་མ་
འདི་ཡིས་འབད་པ་མེད་བཞིན་དང་སྟོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྟོགས་སྟོགས་

ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་དག རབ་འབྱམས་གསལ་བ་མང་པོས་ལོ་རྟོག་མང་པོ་
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 གྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མའང་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་
 ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་བྱ་ངན་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་འོད་
 རབ་འབྱམས་དག་གིས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཚད་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཕྱོགས་ལྗང་མེད་པར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་ལས་སྤར་
 བའི་མར་མེའི་ཆོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྒོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་གངས་
 བགང་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཡང་། མར་མེ་སྤར་པ་དེ་ལ་མང་པོ་འཕེལ་བས་ཟད་
 པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲིན་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་སྒྲིན་
 བའི་ཆོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རེ་རེས་ཀྱང་མང་པོ་སྒྲིན་ཞིང་། དེས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་གཞན་མང་པོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་བྱི་མའི་མཐའི་བར་ཏུ་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་པས་སྒྲིན་པ་གངས་མེད་དཔག་མེད་འབྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་
 སྒྲིན་པ་ཟད་པ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་རྒྱན་ནམ་ཡང་ཟད་པ་མེད་དོ། །པདུན་
 པ་རྣམས་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་འབྱི་མེད་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཆུལ་ནི། ཇི་
 ལྟར་བྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདྲི་ནི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་རྒྱ་ཁྲུང་དང་རྒྱ་ཐོག་སྤྱོད་ཆོགས་
 ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བབས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིས་ཆོག་པ་དང་རྣམས་པར་མི་

འཇུར་ཞིང་རྟག་ཏུ་དེ་རྣམས་འབབ་པ་ལ་གོ་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་མང་པོ་
རབ་ཏུ་འབབ་པས་རེ་མང་ཏུ་འཕེལ་བར་ཡང་ནི་མི་འཇུར་བ། དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པ་དག་གྱང་།
སྒྲིབ་པ་དག་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
རྣམས་འཇུག་པ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པས་ངོམས་པ་མི་མངའ་ལ་འཕེལ་
བར་མི་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདིར་ངོ་མཚར་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོག་གོ །
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམས་གྲངས་བརྩའི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ངོ་བོ་སྟགས་
རྣམ་གཞག་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟགས་ཆོགས་
བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ། ཆོགས་བཅད་བཞི་པོ་འདིའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པ་ཡོན་པས་འདི་དང་པོ་
བཤད་ནས། དེ་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་བཤད་པ་དེས།
འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ཆོས་ལྡན་བསྟུས་
ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་
བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་དེའི་
དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་གཏན་ལ་འབབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་

ཤེས་བྱ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ནི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་
 ཉོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་
 བྱད་པར་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཞེས་
 བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱད་པར་ཐད་དུ་
 གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། རང་སྣང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོ་བྱུར་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
 སྒྲིབ་པ་སྟོ་བྱུར་བ་སྤང་རུང་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ཉིད་ནམ་ཡང་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པ་
 ཡིན་པས། ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏུས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །འདིས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་
 ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཟད་མི་
 ཤེས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན་དངོས་

པོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་དངོས་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཞན་དབང་གི་
མཚན་ཉིད་གནས་གྱུར་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་
དག་པར་ཤེས་ཞེས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་ཞེས་གསུངས་པ་འབྲུ་འགོ་ལ་ཚུལ་
མི་འདྲ་ཡང་དོན་འདྲ་སྟེ། དབང་མི་ཟད་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་འཆད་པས་སོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ན་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་ཏུ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རི་ལྟར་
གཟིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་
མི་དད་པ་ཡིན་ཐུང་། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ན་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟར་
བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་པ་འང་འབད་
མེད་ལྟན་གྱུར་ཏུ་མཁྱེན་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེལ་མཚན་སྐྱེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་འོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་བྱེད་དམ་མཛོན་དུ་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་
དེ་ཐོས་བསམ་བསྟོམས་པས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་མོས་སྦྱོང་གི་སར་ཆོག་ས་
གཉིས་བསམགས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོམ་པར་བྱས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སྟུམ་

ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་
 དེའི་རྗེས་སྐྱ་ས་བཅུའི་རྒྱལ་མཐའི་བར་དུ་ཐབས་སྣ་ཆོག་གི་སྒོ་ཐམས་ཅད་
 རས་བསྐྱོམ་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་
 མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་དང་
 ཡུན་གྱི་ཡན་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འཁོར་བའི་མཐའ་
 ཅི་ཅམ་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མི་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ལས་ནི་ཀུན་སྣང་བ་དང་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའི་རྒྱལ་པའི་ལས་སམ་སྟོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཅན་ནི། རྒྱ་
 རྒྱལ་པའི་སྟོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བར་སངས་
 རྒྱས་སྐྱ་རྟེན་པ་ནས་ལྟ་དང་རྒྱ་སོགས་སྣ་ཆོག་པའི་ལུས་སྐྱུལ་བའོ། །དེ་
 བཞིན་གསུང་གིས་དངོས་སུ་འཇུག་མ་མཁའ་དང་ཅིག་པ་དང་གིང་སོགས་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བའམ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྐྱོན་
 པོས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་འཇུག་དང་རབ་འབྱོར་
 སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་འཆད་དུ་བཅུག་
 པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོར་བ་ཞེས་པ་ལས་དང་ཐབས་ཞེས་པ་རྒྱལ་པ་དེ་བྱེད་པའི་
 ཐབས་མཁའ་བའམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་རྒྱལ་པའི་ལས་དེ་སེམས་ཅན་འདུལ་
 བའི་ཐབས་སྐྱུ་གྱུར་བའོ། །དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་
 སོགས་པ་ཉིང་འཛིན་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཉོག་དང་

སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བསོད་
 བློ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷན་
 པའི་དོན་ཏེ། གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཆོགས་གཉིས་དཔག་མེད་དང་ལྷན་
 པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་དོ་བའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་དང་། རྣམ་པའི་
 ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲུང་དང་། གཞན་
 དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུལ་པ་ཡི་སྒྲུང་གིས་ཐད་དུ་འཇུག་པ་དང་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་དུག་གིས་བསྟན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རྣམ་པར་དག་པར་བཤད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་ཉིད་དོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་འཇུག་པའམ་དབྱེ་བའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཉེན་སྒྲུ་
 གསུམ་བཤད་པ། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུལ་
 དབྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུའི་ཆོས་སྒྲུལ་ལྟེ། བམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་
 པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཅི་བཞིན་གཟིགས་
 པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་
 བམ་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོས་སྒྲུལ་ཤེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་བྱུང་
 འཇུག་གི་གནས་ལུགས་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་

འཛིན་དགོས་ཀྱི་སྣང་ཆ་སྟོང་ཆ་ཡ་བྲལ་ལ་གོ་མི་རུང་བ་ནི་སྤྱིར་གཞུང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ནམ་
 ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ཏེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་བ་དང་།
 ཡིད་ཤེས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་བ་གང་ཞིག་ས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་མཛད་པ་
 དང་། སྐྱེ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། བཅས་སྟོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་
 གནས་གྱུར་ནས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེན་འཛམ་
 སྐྱིང་གི་སེམས་ཅན་སོགས་སྤྱིར་བར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་སྐྱེ་ནི་བྱི་མ་
 གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་པོའི་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱུ་གཉིས་སུ་
 སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་སྐྱུ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་བ་དང་། བསྐྱེ་
 བ་དང་མཉམ་བ་རྟག་བ་གསུམ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ། ཡོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས་པ་ཡི་སྐྱེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཏུ། འཁོར་
 གྱི་བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཐ་དད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོན་ཐ་
 དད་པ་དུ་མའི་འཁོར་མི་འབྲུ་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་ཀྱང་ཤེས་དང་གསེར་
 དང་བེཊུའུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མཆོན་གྱང་ཐ་དད་
 དེ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
 སྐྱུ་ཡང་ཐ་དད་དེ་ཁ་ཅིག་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ། ལ་ལ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པར་

སྤང་བས་སོ། །ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱད་པ་ཡང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། ཁ་ཅིག་གིས་ས་བརྩུ་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
རྣམས་གངས་སྤྲོ་ཆོགས་འཆད་པའོ། །མཛད་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་ལ་ལས་སྒྲུ་ཆེ་བར་མཐོང་ལ་ལས་ཆུང་བར་མཐོང་། དེ་བཞིན་ཁ་
དོག་སོགས་དང་ཆོས་གྲང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་
སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་
མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐ་དད་མེད་
བར་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་གི་རང་བཞིན་ལས་མི་མཐུན་པར་སྤང་བ་མེད་པའོ། །ཐ་ཞིང་ཞེས་པ་
ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སྤྱད་རྫོགས་
པའི་སྒྲུ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ཡོངས་སྤྱད་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །
རི་ལྟར་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་ཡོངས་སྤྱད་བྱུང་ནས་ས་ལ་ཞུགས་
པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དགུས་དགུར་ཏེ་འདོད་
དགུར་ཡོངས་སྤྱད་པར་བརྟན་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱད་ནི་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་
ཆོས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་རྫོགས་པར་འཁྱོར་བའམ་རུས་པའི་རྒྱར་འདོད་དེ་ཡོངས་
སྤྱད་འཁོར་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
མཐའ་དག་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱད་ས་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་བྱིའི་
ཡོངས་སྤྱད་ཞིང་ཡོངས་སྤྱད་ག་པ་དང་ནང་གི་ཡོངས་སྤྱད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཆོས་དེ་གཉིས་དབྱེས་དགའ་ལོངས་སྟོན་པའི་དོན་དེ་ལོངས་སྟེས་མཛད་པའི་
 སྟོན་དུའོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡི་རྒྱ་ནི། གང་ལ་གང་འདུལ་
 ཏུ་རྒྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པའི་རྒྱར་ནི་འདོད་པ་སྟེ་མཆོག་
 གི་རྒྱལ་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་གཞུགས་
 རུ་རྒྱལ་པ་འང་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་དོན་ཕུན་ཆོགས་དང་
 གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལོངས་སྟོན་དང་རྒྱལ་གྱི་གཉིས་ལ་གནས་ཏེ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་དོན་མཐར་ཐྱིན་ནས་ལོངས་སྟོན་དག་པའི་ཞིང་དུ་འཁོར་
 དག་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟེལ་པའི་རྣམ་པ་རྟག་
 ཏུ་བཞགས་པ་གཞུགས་སྟེའི་མཐར་ཐུག་ལོངས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་
 པའི་རྒྱས་གཞན་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གཞན་
 དོན་ཕུན་ཆོགས་མཛད་པའོ། །འདི་གཙོ་ཆེ་པའི་ཆ་ནས་བཟོད་པའོ། །ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱ་ནི་རང་དོན་གཞན་དོན་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་མེད་དེ། དོན་གཉིས་ཕུན་
 ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་འབྱུང་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པའི་རྒྱས་གཞན་དོན་
 བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། བཟོ་སྟོན་པ་དང་། སྟེལ་སྟོན་པ་དང་། མདོན་
 པར་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ལས་འདས་པའི་སྟོན་པ་བཞི་
 བྱི་མའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་སྟོན་པས་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་འདི་ཉིད་སེམས་
 ཅན་རྣམས་བྱང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཐབས་

ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོ་སྟོན་པ་གིང་མཁན་ཇ་མཁན་པི་མི་མཁན་
སོགས་བཟོ་སྟོན་པ་འོ། །སྟེ་བ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་དང་
བཅས་ཟེའི་རིགས་སོགས་སྟེ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དང་།
མཐར་ཐུངས་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་འོ་ཞེས་སྟོབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ་གོང་དུ་འད་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལོངས་སྟོབ་སྟོབ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་
ཆོས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་
རྒྱ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། ལོངས་སྟོབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལོངས་སྟོབ་
བསྐྱུ་བ་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་པའི་སྟོབ་བསྐྱུས་པས་རྒྱ་
གསུམ་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ།
རྟེན་ནམ་གནས་མཉམ་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཆོས་སྟོབ་མཉམ་
ཞིང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། དགོངས་པ་མཉམ་པ་ནི་ལོངས་སྟོབ་ཐམས་ཅད་
དགོངས་པ་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་མེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
བདེ་མཛད་པར་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
ཐོན་ལས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མཛད་པར་མཉམ་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟོབ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཏྲག་པོའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 ཏྲག་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགགས་མེད་པས་ངོ་པོ་
 འམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཏྲག་པ་དང་ནི། ཡོངས་སྐྱེ་རྣམས་ནམ་ཡང་ཆོས་སྟོན་
 པ་རྒྱལ་མི་འཆད་པས་ཏྲག་པ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་ཏྲག་པ་
 སྟེ། ལ་ལར་མི་སྣང་ཡང་དེའི་ཆོ་ལ་ལར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 མཐའི་བར་རྒྱལ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཏྲག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་གསུམ་
 པོ་དེ་དག་ཏྲག་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན།
 རོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད། ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྟན། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པར་བསྟན་པ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཏྲག་ཏུ་མི་གཡོ་བ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་
 ཏུ་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་མེ་
 ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་འབྱུང་འཇུག་ཡོད་
 པས་གཡོ་བའོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེན་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་སོ་སོར་
 ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབང་པོ་སྒྲོ་བུའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་བྱ་
 བ་གྲུབ་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བརྒྱད་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་བཞི་ཁོ་ནའོ། །སོ་སོར་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་

ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
 ཉོག་པ་དང་། ད་དང་བདག་ཏུ་ཉོག་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འབད་
 རྩལ་མེད་པས་ང་ཡི་བ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་གཟུགས་བརྟན་
 རྣམ་པ་མང་པོ་སྤང་ཡང་དེ་མེ་ལོང་ལ་དེ་དག་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཉོག་
 ཅིང་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་ལ་འཇུག་
 ཁ་ཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར་རིས་སྒྲུ་མ་ཆད་
 པར་འཇུག་པས་ཡོངས་སྒྲུ་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ནི་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་
 འབྱུང་བས་ཉག་ཏུ་ལྷན་པ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བལ་བས་
 དམིགས་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆོངས་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཉོགས་པའོ། །རྣམ་
 པ་ནི་དུས་ཉག་ཏུ་ཤེས་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་རྣམ་པར་ཉོག་པས་
 མངོན་ཞེན་གྱིས་མི་འཛིན་པས་དམིགས་པ་དེ་ལས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མེད་
 པ་སྟེ་སྤང་ཡང་རིས་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་
 ཤེས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདུའོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ན། མེ་ལོང་དྲངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་
 ཐམས་ཅད་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་འདིར་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཅིག་གི་རྣམ་པ་སྤང་
 བས། དེ་དག་ངེ་ལྟ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཉོགས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མ་འདྲེས་

པར་རྟོགས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
གཟུགས་བརྒྱན་ནམ་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
ཐུར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་དང་
པོའི་དུས་བདག་དང་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ས་བརྩུ་བའི་
བར་དུ་བསྐྱེམས་པ་ས། ང་དང་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཐུ་མོ་ཡང་
སྤངས་ནས་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་
ལ་འདོད་དོ། །མིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཕྱོགས་སམ་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འཁོར་
འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་མིད་ཞི་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་ཞི་
བ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དུས་རྣམས་ཀྱལ་ཏུ་
བུམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེའམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན་ལ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོ་རང་རང་གི་རི་ལྗང་མོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱལ་ལ་དུས་ཏྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིའི་འདོད་ཡོན་གྱི་འཕྱོར་པ་ཞིང་དག་པ་ས་གཞི་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། བདུད་ཅིའི་ཁུ་

ལྷུང་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་བཀོད་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
གཟུགས་སྒྲིའི་རོ་རེག་བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོན་ལུང་འབྲིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། བད་ཚེས་
ཀྱི་འབྱོར་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
ལྷོན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་འཁོར་གྱི་སྒྲུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ཡི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཚོས་ཆེན་པོའི་ཆར་ནི་རབ་རྩ་
འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་རྩ་སྒྲུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་
སྒྲ་ཚོགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་གྲངས་དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་སྒྲོས་བསམ་ཡས་
པའི་སྒྲུལ་པ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །འབད་མ་ཐག་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དེ་སྒྲ་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་།
བསམ་ཡས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རུས་རྟག་རྩ་སེམས་ཅན་ཁམས་དང་
དབང་པོ་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་མཛད་པའམ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
སྒྲ་ཚོགས་པ་རྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུལ་
པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་ཐམས་
ཅད་རྩ་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་སྒྲུལ་པ་མི་
འདྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཚད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལྷིང་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུལ་
པ་ཡང་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གྲངས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པས་ན་དཔག་

ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞིང་གིས་ཞེས་པ་གདུལ་བའི་ཞིང་ནི་ཞིང་གཅིག་དང་
 བརྒྱལ་སོགས་པ་ནི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པར། གསྐའི་རྒྱལ་གྱི་གངས་ལས་འདས་
 བའི་ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་སྐྱལ་བའི་རྣམ་
 བར་རོལ་པ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
 རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ།
 དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་སུ་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཉན་བསམ་བསྟོམ་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་སྟེ།
 རྒྱ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་ཀུན་གཞི་གནས་ཀྱང་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གཞན་མ་
 གསུམ་ལའང་དེའི་འགྲེས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་སུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་དང་འདྲ་བར་བྱམས་པའི་སེམས་ལ་སྟོ་
 རྒྱུངས་ཏེ་སེམས་མཉམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 འབྱུང་ངོ་། །མོས་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་
 རང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་

ལྟར་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེའི་སྤྱིར་
 སོ་སོའི་སྒྲེ་པོའི་དུས་ན་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་ཅི་དུས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་
 ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་དག་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ན་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ལས་ནམ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཆུད་མི་ཟ་བར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པ་དག་གིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 དུ་མར་འགྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་མཚན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་
 སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རང་མཚན་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་འདུས་བྱས་
 དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནམས་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་མིན་པར་
 གསུངས་པ་རི་ལྟར་འཐད། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆེ་ཐ་དད་མེད་ན་སེམས་
 ཅན་སོ་སོས་ལམ་བསྐྱབས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་
 རམ་སྟམ་ན། རི་སྤྱིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་
 སྤྱིད་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་སྤང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐ་དད་
 དུ་མར་སྤང་གི་ དོན་དམ་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར།
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་དེ་
 བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་

བ་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་ཡིན་
 བས། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་མཚན་བ་ཐ་མལ་བའི་སྒོས་བཟུང་བའི་རྣམ་
 པ་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་བས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དོན་
 དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ལ། ཐ་སྟོད་དུ་ཐ་དད་པར་གདགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་
 བ། རིགས་ཐ་དད་ཕྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཁ་ཅིག་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཛོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ན། དེའི་ཆོ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་གཞན་མི་སྟེ་མི་འབྱུང་བས་འཛིན་ཏེན་ཁམས་ཀྱན་ན་སངས་
 རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེས་འཛིན་ཏེན་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱུལ་བས་
 དོན་མཛད་ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སངས་
 རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟུང་དེ། གཅིག་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སྐྱེ་ཆོགས་མཛད་དོ་ཞེས་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་མཐར་ཐུག་གི་ས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ང་
 བདག་ཏུ་རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང་སྒྲིབ་གཉིས་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་ཐ་དད་པ་དུ་
 མ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། འཛིན་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་འབྲུག་བུ་གི་རིགས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་

ཡས་པས་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་
ན་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལས། འབྲུ་གཅིག་
ཁོ་ན་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བུང་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་མི་རིགས་པ་ལྟར་རོ། །
ཟས་ལེགས་པར་གཡོས་སུ་བྱས་པ་ནི་སུ་ལ་ཡང་འགྲངས་པ་དང་ཕན་པར་
བྱེད་པ་ལྟར། ཚོགས་གཉིས་པོ་གང་ཟག་སྒྲུས་པས་གས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་དོན་ཡོད་པར་འཇུག་གི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་ན་
གང་ཟག་དུ་མས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་པས་གས་པ་དོན་
མེད་པར་འཇུག་ནའང་དེ་མི་རིགས་པས་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སྐྱལ་བ་སྒྲིད་པ་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་དེ་གཅིག་ལུ་དེ་ལས་སེམས་
ཅན་གཞན་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་དེས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པ་མེད་པས་དེས་དང་པོར་དམ་བཅས་པ་ཡོངས་
སུ་མ་རྫོགས་པར་འཇུག་ནའང་། དེ་མི་རིགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
སངས་རྒྱས་གཅིག་ཡོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཞན་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་མེད་ཅེས་

ཟེར་བ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོས་
 རྒྱར་བ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དུས་གཅིག་མི་འབྱུང་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་
 བཞི་བའི་འཛིག་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཤུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
 བུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པོ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གཅིག་ན། སྤྱིར་བཞི་བའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཐལ་བ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྟོང་
 དུ་སྤྱལ་བ་དེ་སྟོང་ཅིག་དུས་མཉམ་པར་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱལ་
 པའི་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེག་བརྒྱུས་སུ་གསུངས། ད་ནི་དུས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོན་ཡིན་
 ཟེར་བ་བཀག་པ། གང་གི་སྤྱིར་བམོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མ་
 བསགས་པར་འཆང་རྒྱ་བཞི་མི་སྟོང་ལ། ཆོགས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལུང་འཕོག་
 པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་མེད་པར་རང་གར་མི་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་སྟ་མ་
 སྟ་མའི་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་གཞན་ཡོད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གཅིག་ལས་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱས་
 དུ་མ་བྱོན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་གཅིག་ཁོན་རུང་བ་མིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དུ་མ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་
 དྲི་མ་མེད་པ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཟེག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དམ་པ་ཐོབ་པའི་

དུས་ན་གནས་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའམ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་འང་མིན་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པ་
ཅོམ་དུ་རོམ་ཉམ་པའི་བྱིར་ཏེ་སྤར་ཡང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡར་བྱིན་ལྔ་
དང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡར་བྱིན་གཞན་དག་པར་བྱེད་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འཛོལ་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་བཤད་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
སོགས་ཀྱང་རྒྱ་བྱིན་པ་ཉག་སྤྲེལ་པ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མར་དམིགས་པ་མེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། རོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་
གང་ཞིག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡི་ནི་དམ་
པར་འདོད་དོ། །འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བསྟན་པའོ། །སྒྲོས་པའི་མཚན་
མ་གང་དུ་འང་རྣམ་པ་ཀྱང་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
དམིགས་པ་ཡི་ནི་མཆོག་རྒྱ་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཇི་བཞིན་གཏན་
ལ་ལབ་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་
ས་དང་པོའི་ཆོ་ཐོབ་པོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་

ཅད་བུལ་བ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་
 གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་དམིགས་པ་གང་དུ་འང་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་དམ་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་རྟོ། །བསྒྲོམ་པ་གསུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲོམ་པའི་དམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་དང་དེ་
 ཁོན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་
 དང་སྒྲོམ་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ས་གནིས་པ་
 ཅས་བརྩུ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། རྗེས་མཐུན་པ་མོས་སྦྱོད་དུ་ཡང་ཡོད་དོ། །
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་པས་
 དབེན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བདེན་གྱུ་བ་གྱི་རྣམ་པས་ཐོབ་པར་ལྟ་བུ་མེད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་ནི་དམ་པར་འདོད་དེ། རི་སྒྲིད་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་
 ལུ་འཛིན་པའི་མདོན་ཞེན་མ་སྤངས་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་ལ།
 ཐོབ་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། མི་གནས་པ་གནས་པའི་མཆོག་
 དང་། ཐོབ་མེད་ཉིད་ཐོབ་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་
 ལུའི་ཆོས་རྣམས་སྦྱོས་པའི་མཆོན་མ་ཀྱུན་གྱིས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
 རོ་མཉམ་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱི།
 མཆོན་མའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱས་ན་འབྲས་བུའི་ཤར་བྱིན་ལས་རིང་བར་གྱུར་
 ཅས་མི་ཐོབ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པར་རྟོགས་ན་མི་རིང་བར་གྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་

ཚུལ་གསུངས། སྤྱི་མ་རིགས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་བཤམ། ཡང་ན་གྲུ་
རུའི་སྤྱི་མེ་བ་ལ་འཇུག་པས་སྤྱི་བརྟན་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན། མེ་བ་དང་ནི་རིང་
བ་དང་། །མཚན་མ་དག་གིས་བརྟེན་འགྲུས་མཐོང་ཞེས་འདུག་པ་ལྟར། སྤྱི་
མེད་བྱང་ཆུབ་སྟོབས་སོགས་མད་རྟུ་བྱང་བའི་ཆོས་དང་ལྟན་ཡང་དེ་བསྐྱབ་
དཀའ་བས་མེ་བར་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་
བར་རྟུ་བསྐྱབ་དགོས་པས་ཡུན་རིང་བ་དང་། བསྐྱེམ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་
མཚན་མ་དང་། བདག་གིས་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟེན་འགྲུས་བརྩམས་
པས་གཞན་ལས་ཆེས་ལྟག་གོ་སྟམ་རྟུ་ལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམིགས་
པ་ལ་གནས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ལས་རིང་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་དེ་དང་མ་བུལ་བར་རྟུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
ལམ་ཡང་དག་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་བཤད་མ་ཐག་པ་དམིགས་པ་
ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་དག་ཀྱུན། བཏགས་པ་ཅམ་དང་རང་གི་དེ་དང་དེར་རྣམ་
བར་རྟོག་པ་ཅམ་ལས་གཞན་རྟུ་དོན་གྱི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་སེམས་ཅམ་རྟུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མཚན་
མར་མི་རྟོག་པར་ལྟ་བཤམ་མཐོང་བ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་
མའི་མཛོན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་རྣམས། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་ངེས་
པར་བརྗོད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེས་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལྟར་རྟུ་

ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་རང་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་ཐ་
དད་པ་དང་ཆོས་སྣ་ཆོག་ས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་ནི་འགོག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་འཇམ། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་
དེ་ཅུམ་ལས་དོན་སོ་སོར་རང་གི་དོ་བོའམ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་
པས། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་པར་སྒྱུར་ས་
པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་ས་པའི་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པས་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་
འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མི་འདྲ་བ་མེད་
པར་མཉམ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་གྲུང་དག་ས་ཡི་འོག་ཏུ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་སོང་བའམ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ཡི་ཆེན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ཁམས་སོ་སོས་དབྱེ་བས། གནས་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ཡང་གཞུ་
དང་སིལ་སོགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་ཐོན་རྒྱུད་ཅུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷོས་ན་རྒྱུ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡང་རྒྱུད་ལ། སོ་སོའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་
དད་བྱེད་དེ་ལ་ལས་རྒྱུད་དང་ལ་ལས་མཁྲིས་པ་ལ་ལས་བད་ཀན་སོགས་སྒྱེད་
པ་དང་། ཞིང་ལ་སྒྲགས་པ་དང་འབྱུང་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐ་དད་སྣ་ཆོག་ས་
ཀྱིས་སྒྱེད་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ལ་གནས་པའི་སྒོག་
ཆགས་སྒྲ་མོའམ་བོང་རྒྱུད་པ་སྤྲལ་ལྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཉི་བར་སྒྱུད་པར་འགྱུར་ལ།

ལྷ་ཡི་རྒྱན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚོར་སོང་བར་གྱུར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
གཅིག་པུ་དེར་འདྲེས་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་བས་གནས་རྣམས་ཐ་
དད་མེད་བར་གཅིག་ཅིང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཡང་ཁ་ཞེད་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་
བས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལན་ལྔའི་
རོར་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་ཡི་རྒྱན་རྣམས་སློ་ཞིང་སྤྱད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཅིང་།
རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ལ་གནས་པ་ཡི་སློག་ཆགས་རྒྱ་སྤོང་དང་ཉ་མིད་ལ་སོགས་པ་
པོར་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མང་པོའི་རྟག་ཏུ་ཉར་བར་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་
ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ས་ཉིད་
དུ་མ་ཞུགས་པའི་བརྟན་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པར་རྣམས་སོ་སོའི་ཐུང་པོ་ལྔའི་
རྟེན་གྱི་ཐ་ཐ་དད་པ་དང་། སློ་གོས་ནོར་ཏུ་ལ་དང་བཟང་ངན་ཆེ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཅིང་།
སློབ་པ་མཐའ་དག་མ་སྦངས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་
རྟོགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་ལ། རང་རང་གི་བྱ་བ་སྤྱོད་
སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པ་དེ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་བྱ་བ་ཡང་ཐ་དད་པ་དང་
དེ་དག་གི་ས་རང་རང་གིས་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅན་ཏུ་བྱུང་བཞིག་གི་
དོན་བྱེད་པས་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་ཉར་སྤྱད་དུ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་
དུ་སྤྱོགས་བཅུའི་ཐམས་ཅན་ཆོད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །བྱུང་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་

དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ན། རྟེན་ནམ་གནས་ཀྱང་གཅིག་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་
པར་དག་པ་དེ་གཅིག་ཤུ་ལས་མུང་པོའི་རྒྱད་ཀྱིས་བྱེ་བས་རྟེན་པ་དད་མེད་
ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྲུང་དུ་མཁྱེན་
པའི་རྟོགས་པ་ཆེ་ལ་དབང་པོ་རྣེ་རྩལ་སོགས་པ་དད་དུ་བྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གཅིག་གོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་པ་ཐ་དད་པ་
མེད་པར་གཅིག་དུ་འབྲིས་ཤིང་དུས་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པས་རྟག་པར་ཡང་།
ཚྭ་གས་བརྩའི་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླུ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེའི་ཞེས་
པ་ཆེས་ཆེན་པོ་ཆད་དང་མུ་མཐའ་གཞལ་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་
བདེ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཆེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱུགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་
པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་ལེའུའི་མཆུག་སྤྱད་པ་ནི། རི་རྒྱད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་རང་དོན་ནས་ཟག་པ་མེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་པར་བྱེན་
དང་བྱང་ཚྭ་གས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་དཔེ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་
བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡི་བྱིར་ཏེ།
འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་
གྱི་ཉེས་སྦྱོད་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བའི་དགེ་བ་དམ་པ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པའི་
འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པར་

རིགས་སོ་ཞེས་གདམས་པར་མཛད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
ལས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །
སྟོམ་ནི་གོང་གི་ལེའུའི་གདམས་བསྟུ་བ་སྟེ། ལེའུ་དང་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་
ཚུལ་གྱི་ལེའུ་ལ་ཆོགས་བཅད་ལྟའོ། །ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་པ་པ་ཆོགས་བཅད་
བཅོ་ལྔ་ས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བས་འགོ་ལ་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་
གྱིས་སོ། །རིགས་ལ་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཆོགས་བཅད་ནི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱིས་སོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱུ་
བ་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱ་བས་ལ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་དང་། ཆོགས་
བཅད་དུག་གིས་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་ཡང་དག་པའི་
དོན་ཆོགས་བཅད་བཅུ་ས་བསྟན་ཏོ། །མཐུ་ཆོགས་བཅད་བཅུ་ས་བསྟན་ཏོ། །
བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཆོགས་བཅད་ནི་ཤུ་སོ་གཉིས་སོ། །བྱང་
རྒྱུ་ནི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱིས་བསྟན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་
ལེའུ་བཅུའི་རྗེས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོམ་བསྟན་པ་ནི་འབྱོར་པའི་དོན་ཚུལ་སྤྲུལ་
གྱུར་པ་ལྟའི་ནང་ནས་དང་པོ་བཞི་བསྟན་པ་འདི་ལམ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་
པ་དང་། གཞི་རིགས་དང་། ལམ་གྱི་ཅུ་བ་རྒྱུ་བས་འགོ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
ཁྱད་པར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་རྒྱུ་བ་པ། རྒྱུ་བྱེད་ཁྱད་པར་
ཅན་མཐུ་དང་ཡོངས་སྒྲིན། བསྐྱུ་བས་པའི་འབྲས་སུ་བྱང་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་
རིགས་ནས་བསྟན་པས་གང་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་

ཐུ་བཅས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་ནས། ལམ་གྱི་གཞི་བཤིང་བའི་ཚུལ་དུ་དང་
 བོར་བཤད་ནས། དེ་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་ཐུ་སྤྱེད་བྱང་
 ཚུབ་དེ་ཉིད་མདོན་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 བཤད་པ་འབྱོར་བའི་དོན་ཚུལ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་འདི་མན་ཆད་གྱིས་
 སྟོན་པས་དང་པོ་སྟོམ་གྱིས་བཅད་པ་འདི་ཡན་ཆད་འཇུག་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཚུལ་སྤྱི་རིགས་ནས་བསྟན་པས་ལམ་གོ་ལ་བ་མེད་པས་དཀྱུས་བསྟན་པའི་རྟ་
 ལྟར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོགས་བཞི་བསྟན་
 ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོམ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཡང་དོན་ཚུལ་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་བྱང་བསམ་པར་བྱ་བའང་ཡིན་པས་
 ཐོན་ཡིག་ལེགས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་འོ། །རིན་ཆེན་གྱི་སྟོམ་དངོས་སུ་ཁ་བྱེ་བ་
 ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུ་ན་ཡིན་ཡང་། དངོས་སུ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་
 པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས།
 བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་པ་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན་ཙམ་འབའ་ཞེག་ལ་མི་འདོན་པར་མོས་པ་དང་སྟོད་པའི་བར་ལ་གོ་
 དགོས་པ་སྟོན་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་གང་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གང་ཡིན་གཤམ་
 པའི་སྤྲད་དུ་བྱང་ཚུབ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་སོ་
 སོར་རང་གིས་རིག་བྱ་ལེའུ་བཅུ་པས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ་ལེའུ་བཅུ་མན་ཆད་
 དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་ཡིན་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་

མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་བྱང་སྟོགས་ཉམས་སུ་བྱུངས་
པས་ས་བརྩ་བཤོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོད་མེད་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟེལ་
གཞོན་དང་སྟོབས་བརྩ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་སྒྱུར་པའི་བར་ནི་དོན་ཚུལ་ལྟ་
བ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་འདི་
ནི་མོས་པ་ནས་སྦྱོད་པའི་ལེའུའི་བར་ལེའུ་ལྟག་མ་བརྩ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་
ཡིན་ལ། འདིར་མཆོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་དང་ཆ་འདྲ་སྒྱུར་ན་མོས་པ་
ནས་གདམས་དག་རྗེས་བསྟན་གྱི་བར་ལེའུ་ལྟ་ནི་གཞི་དང་། ཐབས་ལྟན་ནས་
བྱང་སྟོགས་བར་ལེའུ་བཞི་སྦྱོད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ། སྦྱོད་
པའི་ལེའུའི་ས་བརྩ་མཐུག་སྦྱད་གྱི་ཆོགས་བཅད་བཅས་སྣང་བ། མཐར་ཐུག་
འབྲས་ཆོས་གྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཉེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བསྟན་ནས་
རྩ་བའི་ས་བཅད་ལྟ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བ་མོས་པ་སོགས་ལེའུ་ལྟ་དངོས་གཞི་ཐབས་ལྟན་སོགས་ལེའུ་བཞི།
དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་དང་། སྦྱོད་པའི་ས་བརྩ་
བཤད་པའི་བར་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་འབྲས་ཆོས་བཤད་པ་བཞི་
པོ་འདི་འབྱོར་པའི་དོན་ཚུལ་སྒྲ་མེད་ལྟའི་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོམ་ཁ་བྱེ་བ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་མོས་པ། ཉམས་ལེན་ཆོས་འཚོལ་ཆོས་བཤད་

ཆོས་སྐྱབ་པ་གསུམ། དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན་
 གྱི་ལེའུ་བཙས་ལྟ་ལས། དང་པོ་མོས་པ་བཤད་པ་ནི། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཐོག་མར་མོས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། །ཅུ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་ཞེས་པ་ལྟར་དག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོད་
 ཐོག་མར་མོས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པ་འབྱུང་ཀྱི། མོས་པ་མེད་ན་
 དག་པ་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བས་མོས་པ་སྐྱེད་དགོས་
 ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། དད་པ་སྟོན་འདྲན་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་
 སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཞིང་འཇེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་
 ཅུ་བོ་རྣམས་ལས་སྟོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གོང་ཁྱེར་མཆོན་པ་ཡིན། །དད་
 པ་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དྲངས་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྟོང་ཞིང་གུས་པའི་ཅུ་བ་
 ཡིན། །དད་པ་གཏེར་དང་ནོར་དང་རྒྱང་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་དག་
 སྟེ་ཅུ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དད་པས་བདུད་གྱི་ལམ་ལས་འདའ་
 བྱེད་ཅིང་། །ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ཞིང་གི་
 ས་པོན་མ་རུལ་བ། །དད་པ་བྱང་ཆུབ་གིང་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེད། །ཅེས་སོགས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་མོས་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། མོས་པའི་རྣམ་
 གངས་ཉི་ལྔ་ག་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡི་བར་དུ་གཅོད་པ་བཅུ་དྲུག་ མོས་པའི་ཕན་
 ཡོན་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པའི་རྣམ་གངས་སྦྱར་བསྟན་ནས། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་ཁྱད་

པར་དབེས་བསྟན། དེ་ལ་མ་ལུས་ཞིང་སྒྲོ་བས་འཕྲུག་པར་གདམས་པ་གཉིས་
 གྱིས་ལེའུ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་མོས་པའི་རྣམ་གངས་ཉིང་དུག་
 བསྟན་པ་ནི། སྦྱིར་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་
 འདི་ནི་འདི་བཞིན་དུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བདེན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སེམས་ལས་
 བྱུང་པའི་ཆོས་ལ། དད་པ་འཕམ་མོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་འདས་ད་
 ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་ཉི་བ་དང་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་རྣམས་ལ་གཞུགས་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ། མོས་པ་འདི་ལ་ཡང་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་
 པ་ནི། དད་པ་གང་ཞིག་སྟོན་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དད་པ་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཛིན་
 པའི་མོས་པ་ནི་སེམས་བྱུང་མོས་པ་ཁོ་རང་སྟེ་འདི་ནི་ནང་གི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། གཞུང་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་ནི་སྤར་བྱུང་པའི་མོས་པ་ལ་དམིགས་
 བས། འདི་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་ཞིང་དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་གཞུང་བའི་མོས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་མོས་པ་ཞེས་
 ཐ་སྟད་བྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྐབ་པ་
 ལ་མོས་པ་ནི་གྲོགས་ལས་སྤངས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མོས་པ་
 རགས་པའོ། །བདག་ཉིད་ལ་དད་མོས་ཀྱིས་བོན་ཡོད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་
 སྟོབས་ལས་མོས་པ་སྦྱེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འདི་ལ་

མོས་པ་ཐུ་བ་ཞེས་སྤྲུལ་འདོགས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་པ་ནི་ནོར་བའི་མོས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་ངན་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་
 མི་རྟག་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བདག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་
 པ་ནི་མ་ནོར་བའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་མོས་པ་བཟང་པོའོ། །མོས་པ་སྟེ་
 བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱང་ཆོགས་ནས་མོས་པ་མངོན་དུ་སྟེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མོས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མོས་པ་ཉི་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །མོས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་
 རྒྱུན་མ་ཆོགས་པས་ད་ལྟར་མངོན་དུ་མ་སྟེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་
 མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བམ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཆོགས་ན་སྟེ་རུང་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་
 མོས་པ་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་མོས་པ་རིང་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་
 ཉན་པ་ལས་སྟེས་པའི་མོས་པ་ནི། སྤྱི་ལྟར་ལས་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་མོས་
 པའོ། །རི་ལྟར་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ཏེ་མོས་པ་སྟེས་པ་ནི་
 བསམ་བསམ་འཆོལ་བའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནི། བསྐྱེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 དོན་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མོས་པ་ནི་ལྟ་བུའི་མོས་པ་འཕམ་དོན་ལ་ལྟ་བུ་པོ་
 ཡི་མོས་པའོ། །དད་པ་སྟེས་ཀྱང་བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་
 གཞན་དུ་བྱངས་ན་དད་པ་འབྱུང་བ་ཅན་ནི་འཕྲོག་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདི་
 ནི་མོས་པ་རྩུང་དུ་ཡིན་པ་དང་། དད་པ་འབྱུང་ཡང་བར་སྐབས་སུ་མ་དད་པ་
 ཡང་འབྱུང་བས་འདྲེས་མར་གྱུར་པ་ནི་འདྲེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་

འབྲིང་པོ་ཞེས་གདགས་པ་དང་། དད་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་ཏུ་འབྱུང་གི་མ་དད་
པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མི་མཐུན་སྤྱུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་
པ་ཆེན་པོ་འོ། །རང་དོན་ཉེར་ཞིའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ནི་
དམན་པ་འམ་ཆུང་དུའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་གཉིས་ལྟན་གྲུབ་མི་
གནས་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་པའི་
མོས་པ་འོ། །མོས་སྦྱོད་དྲོད་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཡང་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་མོས་པ་ལ་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པས་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསྐྱིབས་
པའི་མོས་པ་དང་། བར་གཅོད་དེ་དག་མེད་པ་ལམ་བསྐྱིབས་པའི་མོས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷན་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་པས་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་འབྱུང་བའི་མོས་པ་ལ་བརྩོན་པའི་མོས་པ་འམ་ལྷན་པའི་མོས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་མོས་པ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་
མོས་པ་འམ་མི་ལྷན་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སར་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་
ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་ལྷན་པའི་མོས་པ་ལ། ཆོགས་བསགས་པའི་
མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཆོགས་དང་མི་ལྷན་པའི་མོས་པ་ལ་ཆོགས་
མ་བསགས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་ཡང་ཆོགས་བསགས་དང་ལྷན་མི་
ལྷན་གྱི་དབང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་བརྟན་མི་བརྟན་དུ་

འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་
 པ་ནི་བརྟན་པར་ཁྱལ་ས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མོས་པ་ལ་གྲིབ་
 དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྩ་པའི་བར་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་པའི་ས་ལ་བཁྱལ་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ནི་རིང་དུ་
 སོང་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་མོས་
 པ་དང་ལྟན་པས་མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚུལ་གྱི་ས་ལས་
 རིང་དུ་སོང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་
 མོས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་མོས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་
 བརྩ་དུག་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་
 ལ་དད་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ་གསལ་ཆེར་གྱུར་ན། དེས་སྐྱེས་པའི་
 མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། སྟོན་དང་ད་ལྟར་མོས་པ་ལན་འགར་བྱུང་དུ་
 ཟེན་ཀྱང་དེའི་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ན་དད་པ་དེ་ཡལ་བར་འགྱུར་
 བས་སོ། །ལེ་ལོ་ནི་དད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། དད་པ་
 བསྐྱེད་ཕྱིར་མི་བརྩོན་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་དད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་
 འབྱོར་འབྲུག་ས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་
 བས་གཞུང་བའི་དངོས་པོར་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིན་པ་ད་ལྟར་གྱི་མོས་
 པ་ལ་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ཆགས་པ་བྱུང་བ་དེས། གཞུང་འཛིན་གྱི་དངོས་
 པོར་མ་ཞེན་པའི་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་

ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དེས་ན་གཟུང་བའི་མོས་པ་དང་། འཛིན་པའི་མོས་པ་
གཉིས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བཤད་པ་དང་། གྲོགས་ངན་ཏེ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་
མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གྲོགས་ལས་སྤངས་པའི་མོས་པའི་བར་གཅོད་
ཡིན་ཏེ། ལྷན་དག་བའི་གྲོགས་ལས་སྤངས་པའི་མོས་པ་ཡོད་པའམ་སྤྲིག་
གྲོགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་བརྟན་པས་ཆུད་བ་པ་དང་། སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་
ལ་དག་བའི་བཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་མོས་པ་མི་སྦྱེས་པས་
སོ། །དག་ཅུ་བསགས་པ་ཞན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
དེ། བདག་ཉིད་ལ་རིགས་དང་མོས་པའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་དག་བཆེར་མ་
བསགས་ན་བདག་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སོགས་ལ་མོས་པ་མི་འབྱུང་བས་
སོ། །རྟག་བདེ་གཅོད་བདག་གི་རྣམ་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་
ལ་བྱེད་བས་མ་ནོར་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཚུལ་
བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །བག་མེད་པས་ནི་མངོན་དུ་བའམ་མངོན་
སྲུང་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མངོན་སྲུང་བའི་མོས་པ་ནི་ཆགས་
སྤང་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་སྦྱེ་ལ། རྒྱུན་དེ་བཞི་
ལ་བག་ཡོད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་ལེ་ལོ་བཞི་ནི་བག་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེས་དེ་ལྷན་བར་དུ་གཅོད་དོ། །དང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ཅམ་ཐོས་ཀྱི་ངས་དོན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སོགས་མ་ཐོས་པ་ལྷ་བྱ་དོན་ཉི་ཆོ་
བ་སྟོན་པའི་ཐོས་པ་ཉུང་བ་ཡིས་སྐྱས་བྱུང་གི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ་

གང་མ་ཐོས་པ་དེའི་དོན་མི་ཤེས་པས་དེ་ལ་མོས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་མ་ཐོས་པ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲག་ནས་མི་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པ་གང་ཡང་རུང་པ་ཉུང་རུས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་ནི། ཆོལ་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། དེས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངས་པའི་མོས་པ་མི་བསྐྱེད་བའམ་རུང་ཟད་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་བའམ་རུང་ཟད་བསམ་ན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མ་བསམ་པར་བསམ་པ་ཉུང་རུས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སྣ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་བྱུང་གིས་ཆོལ་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མདོར་ན་ཐོས་པས་མ་ཉུང་རུས་ཆོག་འཛིན་ནི། བསམ་བྱུང་གི་མོས་པ་མི་སྐྱེ་བའམ་རུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ལེགས་པར་རྫོགས་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་ཙམ་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་ལྷག་མཐོང་མི་སྐྱེད་པར་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ལྷ་བའི་མོས་པ་འཕམ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་བདེན་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་སྐྱོར་བ་ཡང་ལྷ་བའི་མོས་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ། །བལྟ་བ་ཞེས་པ་དྲི་གའི་

སྒྲུ་ལས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསྒྲུ་མས་
བ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་མ་འདྲེས་ཡིན་
པར་འདོད་ཅེས་པས། སྒྲུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་མོས་
བ་དེ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པའམ་མ་འདྲེས་པས་ནི། འཕྲོགས་
པའི་མོས་པ་དང་། འདྲེས་པའི་མོས་པ་གཉིས་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མོས་
བ་ཡང་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་འདྲིས་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས། མོས་པ་
སྒྲེས་ཀྱང་རྒྱེན་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དད་མི་དད་འདྲེས་མར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། མ་འདྲེས་པ་དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འདྲིས་གོམས་ཆེ་
བའི་མོས་པ་ནི་རྒྱེན་གྱིས་འཕྲོག་དགའ་བ་དང་། བར་སྐབས་སུ་མ་དད་པ་
ཡང་འབྱུང་དགའ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གཅོད་ནི་མོས་པ་རང་
རྒྱུད་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འཁོར་བ་ལ་མི་སྒྲུབ་ནི་ཐེག་པ་
ཆུང་དུ་འོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ། འཁོར་བ་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་ཆགས་ན་
ཞིབ་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི། ཐེག་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པའི་བར་གཅོད་དེ། འཁོར་
བར་སྒྲུབ་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་འདོར་འདོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཞི་
བར་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབས་པ་ནི་གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་མོས་པའི་
སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་ནི། མ་བསྐྱབས་པའི་མོས་པའི་
བར་གཅོད་ཡིན་པ་དང་ནི། མི་བརྩོན་པས་ནི་བརྩོན་པའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་

གཙོད་དོ། ཆོག་ས་རྣམས་མ་བསགས་པ་ནི། ཆོག་ས་བསགས་པའི་མོས་པ་
 འབྱུང་བ་ཡི་བར་དུ་གཙོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བར་ཆད་བཅུ་དྲུག་
 ལས་མ་བཤད་པ་ནི། ཅོར་བ་དང་། མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་། བསྐྱིབས་པ་
 དང་། མི་བརྩོན་པ་དང་། ཆོག་ས་མ་བསགས་པ་ལྟ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བར་ཆད་གཞན་བཤད་མ་དགོས་ལ། མ་
 འདྲེས་བརྟན་ཞུགས་རིང་སོང་གསུམ་གཉིན་པོ་བར་ཆད་དང་བུལ་བ་ཡིན་
 པས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་འཕྲོག་འདྲེས་གཉིས་གྱི་
 བར་ཆད་གཅིག་ཡིན་པས་མོས་པ་བཅུ་གྲི་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 འདུས་སོ། །བསམ་བྱུང་ལ་ཐོས་པས་ཆོག་པ་དང་། ཐོས་པ་ཉུང་དུས་ཆོག་པ་
 གཉིས། བསྐྱོམ་བྱུང་མོས་པ་ལ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་དང་། ཞི་བ་ཅམ་
 གྱིར་རྒྱལ་སོ་སོར་ཕྱིན་བར་ཆད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བགྱང་བྱུང་ཡང་། བར་དུ་
 གཙོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་བྱས་པ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མོས་པ་སོ་སོ་དང་
 མ་སྐྱུར་བར་སྐྱུར་ཡང་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གིས་མོས་པ་ལ་ཅི་རིགས་
 སྐྱེལ་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་
 གཅིག་ནི། བསོད་ནམས་ཆེ་དང་སོགས་ཆོག་ས་བཅུད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་
 ཏི། ད་ལྟའི་མོས་པ་ནི་ཆོས་ལ་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་འཕེལ་བ་དང་། འདས་པའི་མོས་པ་ནི་སྒྲོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་
 ནི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཡང་དེས་འགྱོད་པ་མེད་པས་སོ། །གཟུང་བའི་

དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོར་མ་ཆགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་གཟུང་
བ་རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤོབ་པས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། འཛིན་
བ་རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གས་ཀྱི་མོས་པ་ཆོས་མཆོག་གས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མོས་པར་རྒྱེན་གྱིས་
བར་ཆད་མ་བྱས་ན་དགོ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཡོན་ཏན་སྤོབ་པ་དང་། བདག་
ཉིད་ཀྱི་མོས་པར་བར་ཆད་མེད་ན་དགོ་ཅུ་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་
དེ་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བ། མཛོན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
པ། མ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་བདུན་ལ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ན་དེ་རྒྱལ་ས་སོ་སོ་རང་གི་མོས་པ་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་
བའི་ཡོན་ཏན་སྤོབ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆད་མེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཞི་མཛོན་པར་ཏེ་གས་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་དང་པོ་སྤོབ་
པར་འགྱུར་རོ། ཐེག་དམན་ལ་མོས་པར་བར་དུ་གཅོད་པ་གཞན་མེད་ན་
བདག་གི་དོན་ཞི་བ་མུང་འདས་སྤོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བར་ཆད་
དང་བྲལ་ན། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་སྤོབ་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་
རོ། བསྐྱེད་སྤོབ་མེད། བརྩོན་པ་ཆོག་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་
གི་མོས་པ་ལྷ་པོ་རྒྱེན་གྱི་གཞན་དང་བྲལ་ན། མཛོན་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཡི་ཡོན་
ཏན་སྤོབ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

གཉིས་ཀྱིས་ལྷུང་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
གྲངས་བརྩུ་གཅིག་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། མོས་པ་ཡི་ནི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ།
ནོར་བ། མདོན་སྒྲུམ་མིན། མ་འོངས་པ། བསྐྱིབས་པ། མི་བརྩོན། མ་
བསགས་པའི་མོས་པ་དུག་ལ་ཕན་ཡོན་མ་བཤད་དེ། དེ་དག་ལ་ཕན་ཡོན་
སྲིད་པ་རྣམས་ནི་དད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་ལ། མ་འོངས་པའི་
མོས་པ་མ་སྐྱིས་པ་སོགས་དང་། ནོར་བ་སོགས་བར་ཆད་དང་བཅས་པའི་
སྤྱིར་ནོ། །དེ་ལྟར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་འདི་དག་སོ་སོར་མ་བྱེས་པར་སྤྱིར་
དད་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་
པའི་བྱུང་པར་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཆགས་ཤིང་
དེ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཁམས་པ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་མོས་པ་དེ་ནི་དཔེར་
ན་ཁྱིད་དང་འདྲའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
སྤྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་མོས་
པ་ནི་རུས་སྤལ་བཞིན་ནོ། །ཉན་རང་གང་ཞིག་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་མོས་པ་ནི་བྲན་དང་འདྲའོ། །བྲང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་མོས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རི་ལྟར་ཁྱིད་དང་འདྲ་ན། ཁྱི་ནི་
རྟག་ཏུ་ལྷོགས་ཤིང་། བགྲེས་པའི་ཡིད་དང་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་

གྱིས་ཉེན་བཞིན་ཟས་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཡིད་དང་། ཇི་ལྟར་རུས་སྤུལ་དེ་
ནི་ཆུ་ཡི་ནང་ན་གཞན་གྱིས་འཆོར་དོགས་པས་རང་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་ནས་
ནང་དུ་བསྐྱམས་ཤིང་འདུག་གོ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱན་ནི་དུས་དྲག་
དུ་རྗེ་བོའི་སེམས་དང་ཆོག་ལས་འགལ་བར་དོགས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་
པའི་ལུས་ཀྱིས་རྗེ་བོའི་བྱ་བ་ལ་ནུམ་པར་རྒྱུའོ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཡང་ནི་
རང་གི་བཀའ་ཡིས་ཆབ་འོག་གི་ཡུལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་ཏེ་གནས་
པ་ལྟར་རོ། རིམ་བཤེ་བཞིན་དུ་ཁྱི་ལྟར་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ཐུའི་འདོད་
ཡོན་ལ་དྲག་དུག་ཡེལ་ཞིང་གཡེང་བས་རང་དབང་མེད་པར་འདོད་པའི་དབང་
དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རོས་གཡེང་བས་འཛིགས་ནས་
བདག་གི་སེམས་བྱང་རྣམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ལ་གནས་པ་ལས་ཤེས་
བུའི་རང་བཞིན་ཟབ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་སློ་མ་སྤྱོད་པས་རུས་སྤུལ་འབྱུང་བ་
ལྟ་བུའི་མོས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་རང་ལ་པན་པར་
བྱ་བའི་དོན་འབང་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྤུལ་གྱིས་
ཤིན་དུ་འཛིགས་ཤིང་། འཁོར་བཤེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལས་རྩུང་ཟད་ཅིག་འགལ་ན་ཡང་
ཐར་ལམ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་རྣམ་སྒྲིབ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྒྲག་བཞིན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱར་དུ་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་ཆེས་འབད་བར་བྱེད་
པ་དེའི་མོས་པ་ནི་བྱན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དང་རྩལ་འདྲའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་སྟོན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་
ལྟན་པས་ལུལ་ཁམས་ལ་རང་དབང་འབྱོར་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་
འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མི་གོས་པ་དང་། ཞི་བ་བྱུགས་གཅིག་པའི་མཐའ་ལ་མི་
གནས་ཀྱང་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ལ་བརྟེས་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀར་དབང་
འགྱུར་ཏེ་བདག་གི་དོན་དང་གཞན་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དང་
གཏན་དུ་ཡན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
འདོད་ཁམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་
རྣམས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་མོས་པ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་མོས་པ་ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཁམས་
ཀྱི་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དག་གི་ནང་ནས་རྟག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་
པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་ནི་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཚུལ་བཞིན་རིག་
ནས་ནི། མོས་པས་འཇུག་པའི་སྐབས་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་
པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ལ་མོས་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པར་རབ་ཏུ་འཛོལ་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མོས་པའི་བྱེད་པར་དཔེས་བསྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་དེ་ལ་མ་
ཞུགས་པར་སྟོབས་འཇུག་པར་གདམས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འཇུག་པ་དང་།

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཕྱིར་སྒྲོ་བས་འཇུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་
 བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པས་མཇུག་སྟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མགོ་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སོགས་དང་།
 འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་འཛིགས་པའི་དཀའ་སྟུང་དང་དུ་ལེན་དགོས་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་མད་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་
 འགྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་གང་ཟག་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་
 གྱི་བདག་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ་པལ་གྱིས་ཐོབ་ག་ལ་རྣམ་སྟུམ་དུ་
 སེམས་ཁུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་རྟེན་མིར་གྱུར་པས།
 ཞེས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ནི་ལྟ་ཡི་རྟེན་ལས་ཀྱང་མི་མཚུག་ཡིན་ལ། མིས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་མི་ལ་ལ་རེས་འགའ་ཅམ་དང་ཉུང་དུ་ཅམ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཚད་མེད་པ་མང་པོས་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་དུས་རེས་
 འགའ་ན་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ད་ལྟའི་རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་། རྟོགས་
 བརྩའི་འཛིག་རྟེན་སྟེ་མེད་པ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པས་
 སྟེ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་གིས་བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་མི་རྣམ་སྟུམ་པའི་ཁུམ་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ཀྱང་
 མིར་སྐྱེས་ལ་གཞན་ཡང་མིར་སྐྱེས་པ་འདྲ་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་ལ་མོས་སྟོན་ནས་རིམ་པར་བསྐྱབས་པས་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྩེ་
 སྟོབས་སུ་གྱུར་ཏེ་འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་། སེམས་

ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱུགས་རྫོགས་པའི་ཆོ་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་དཀའ་བ་རྟོགས་པ་
 མེད་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲན་མི་རུས་པ་ལ་སྦྱུད་ནས་
 རྟོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཐོབ་
 རྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་དང་པོར་བདག་ལྟ་བུའི་སེམས་
 ཅན་པ་ལ་ཡིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ལྟར་གྱུར་བའི་
 བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐོག་མར་མོས་པ་ཅམ་ཡང་
 གན་ཡོན་ཆོད་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ན་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་
 གྲོས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ན་གཞན་རྟོན་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་
 འཕེལ་བ་རྗེ་ལྟ་བུར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་དབང་གིས་བསོད་
 ནམས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་རང་གིས་མོས་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལས་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡི་བསོད་ནམས་ཆེར་འབྱུང་བ། དཔེར་
 ན་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སུལ་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 བཤད་པ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར། རང་གི་རྟོན་གྱི་རྟེན་
 གྱི་ཆོས་ཐེག་དམན་བསྟན་པ་ལས་ནི་ཕན་ཡོན་བཟང་པོ་ཡོད་མོད་གྱི་ཐེག་

ཆེན་བརྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ལྟར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཁུག་སྤྱད་
གྱི་ཆོག་ས་བཅད་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྟོང་དང་ལྷན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་མོས་པ་ཆེར་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་བསོད་ནམས་
རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་། མོས་པ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་
དུ་ས་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་
སྟོའི་རྒྱན་ལས། བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པའམ་མོས་པའི་ལེུ་སྟེ་བརྒྱ་
གཅིག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

དེ་ལྟར་མོས་པའི་ལེུ་བཤད་ནས་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གང་ལ་མོས་
པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐོས་བསམ་བསྒྲམས་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐོས་པ་མང་དུ་བསགས་ཤིང་དེའི་
དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱ་དགོས་པས་ཆོས་འཕྲོལ་གྱི་ལེུ་བཤད་པ་འདི་ལ་
བཅའ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འཕྲོལ་བ་དང་། ཡོངས་
སུ་འཕྲོལ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཆོས་འཕྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའི་
ཆོག་ས་བཅད་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱ་ལུང་གི་ཆོས་བཅའ་བ་
དང་། རྟོགས་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་
གསུང་རབ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་དང་། དེས་བརྟན་དོན་དམིགས་པ་རྙེད་

པ་ཡོངས་སུ་བཅལ་བ་དང་། འཕྲོ་ལྟེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅལ་བ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་
པའི་ཕྱིར། རྟེན་སྟོན་དག་ནི་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་དམིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྟེན་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་བེ་ཀ་ཞེས་པ་རྟེན་སྟོན་དེ་དེའི་ནང་དུ་ཤེས་བྱའི་དོན་མང་པོ་འདུས་པའི་
ཕྱིར་དེ་སྐད་བཏགས་ཏེ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲེ་བོ་ཆེ་ལའང་མིང་དེ་འདྲུག་པ་ནི།
དེའི་ནང་དུ་བྲེ་ཆུང་མང་པོ་འདུས་ཤིང་གོང་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་རྟེན་སྟོན་
དེར་བརྟེན་བྱ་ཤེས་བྱའི་དོན་མང་པོ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་སྟོན་དག་གི་
དབྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྟེན་སྟོན། འདུལ་བའི་རྟེན་སྟོན། མདོན་པའི་རྟེན་སྟོན་གསུམ་
མཁ། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་སྟོན་དང་། ཐེག་པ་
ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་སྟོན་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། །རྟེན་སྟོན་གྱི་ངེས་
ཆོག་ནི་དོན་མང་པོ་དེའི་ནང་དུ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བརྟན་པ་བཞིན་
ནོ། །གསུང་རབ་ལ་རྒྱས་པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་རྟེ། མདོ་སྡེ་
དབྱངས་བསྟན་ཡུང་བསྟན་ཆོགས་སུ་བཅད། ཆེད་བརྟེན་གླིང་གཞི་རྟོགས་
བརྟེན་དེ་ཉུང་བྱུང་། སྟེས་རབས་རྒྱས་དང་ཆུང་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ། །
ཅས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྟེས་རབས་
ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་སྟོན་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལས་པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་དང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱན་མོང་བར་གྱུར་པའང་ཡོད། པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེ་

སྒྲོང་ལ་གདོགས་པ་འང་ཡོད། བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་སྒྲོང་གསུམ་དུ་འདུའོ། །སྒྲོང་གསུམ་དུ་འདོག་པའི་རྒྱ་ནི་དགྲར་འདོད་དོ། །
ཞེས་པ་སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དང་། བསྟན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དང་།
ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་གསུམ་སེལ་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མདོ་སྒྲེའི་སྒྲོང་བཤད་དེ། སྤང་ཁམས་
སྒྲེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་པ་ས་དང་པར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་རང་དང་སྒྱུའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གང་དང་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
དག་ལ། དེ་དག་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས་དོན་དེ་བཞིན་
རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཤེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འདུལ་བ་ནི་འདོད་པ་བསོད་སྒྲོམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དཀའ་ཆོགས་ངལ་དུ་བ་
ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བའི་
གཉེན་པོ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོ་བྱད་
སྒྲ་ཆོགས་ཅི་བདེ་བར་ཡོངས་སྦྱོད་པ་བྱིམ་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་འགོག་ཕྱིར་འདིག་
རྟེན་པའི་སྦྱོད་པ་རན་པ་གང་གིས་པས་པས་པ་དང་ལྷག་མ་དང་། ལྷང་བ་
དང་། ཉེས་བྱས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྦྱོད་པ་ནི་བཀག་སྟེ་མ་གནང་ངོ་། །
ལྷང་བ་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་རང་ཉིད་འཆོའི་ཡོ་བྱད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལྟར་དཀའ་བྱུང་བྲག་པོ་དང་

ཐལ་བ་ཆེར་མའི་ཁྲོད་དུ་ཉལ་བ་དང་། གཅེར་བུ་དང་ཟས་གཅོད་བ་དང་།
 ཁྲི་དང་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་ངལ་ཁིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་འཆོ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཡོ་བྱད་སྤྲིག་མེད་རྣམས་རབ་
 བྱུང་བུན་མོང་བ་རྒྱན་ལའང་གནང་ཁིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་བ་དང་ཡོན་
 ཏན་ལྡན་པའི་དགོ་སྟོང་ནི། ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་བ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་རི་
 བའི་གོས་དང་། ཁང་བཟང་བཀོད་མཛེས་མིག་མང་དག་ཀྱང་སྟོད་དུ་གནང་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་སྟོད་བཟང་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཡང་ཆགས་བ་
 དང་རྒྱགས་བ་མེད་ན་དེ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་བ་སྟོད་བ་ཡོད་ལ། སྟོང་ད་
 ཀྱི་ཟས་དང་ཕུག་དར་ཁྲོད་པའི་གོས་སོགས་འཆང་བ་ལ་གནས་ཀྱང་ཆགས་
 བ་དང་རྒྱགས་བ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་སྟོད་བ་ཡོན་པས། དེ་ལྟར་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤྲངས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སྟོད་
 པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད་ནི་
 བདག་གི་ལྟ་བ་སྟེམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་ཐོས་པས་ང་
 རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་ཆགས་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 གྱི་དུང་དུ་མང་དུ་ཐོས་བ་མི་འཆོལ་བའི་ལྟ་བ་སྟེམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོན་
 བར་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་དེ་
 ཐོས་ན་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདོན་པའི་སྟེམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་
 དང་ལྟ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཐུན་སྐྱུལ་ཆོག་པ་འཕམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པ་དག་པ་ཆོས་
 སྦྱོང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་སོ། །ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ནི། ཐུན་མོང་དུ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བརྒྱུད་དང་། ཐུན་
 མིན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔའ་བར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ནོ། །
 ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། ཐུན་མོང་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 དང་། ཐུན་མིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་
 མདོ་སྡེས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀ་སྟོན་ཏོ། །འདུལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་
 འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སྟོན་ཏོ། །འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་
 བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ནི་འགྲོད་པ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་བས་ནི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་མ་ནོར་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡང་དག་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་མདོ་སྡེས་ཆོས་དང་དོན་བཤད་དོ་ཞེས་པ། ཆོས་ནི་མིང་
 དང་དོན་བརྗོད་བྱ་གཉིས་བསྟན་པའཕམ། ཡང་ཐུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་སོགས་
 བསྟན་པ་ནི་ཆོས། དགོངས་ལྗེས་དགོངས་བཞི་ལ་དོན་ཞེས་དང་། ཡང་མཐོ་
 རིས་འཐོབ་བྱེད་དག་བཅུ་ལ་ཆོས། བྱང་འདས་འཐོབ་བྱེད་བྱང་ཚུབ་སྦྱགས་
 ཆོས་སོ་བདུན་སོགས་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དག་མདོ་སྡེས་བཤད་པས་སོ། །

འདུལ་བས་ཆོས་དང་དོན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ལ་བརྩོན་
 བས་དེ་གཉིས་མདོན་དུ་བྱས་པའམ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་བསྒྲུབ་པའོ། །མདོན་
 བས་ཆོས་དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་
 ཏེ་མཁས་པར་བྱེད་དོ། །སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཆོས་དེ་དག་བཅའ་བའི་དགོས་
 པ་གང་ཞེན། དེ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་ཁིང་ཉམས་སུ་བསྟར་
 བ་དེས་ནི། ཐོས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་
 དང་། བསམས་པས་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་།
 བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གཡང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །སྡེ་སྟོན་གསུམ་དོན་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་དང་དེ་དག་གི་ངེས་ཆོག་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། མདོ་སྡེ་དང་ཆོས་མདོན་པ་
 དང་འདུལ་བ་དག་ནི། མདོར་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་
 བློ་རྣམ་པ་བཞིར་འདོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོ་དང་ལྡན་པས་ཐེག་པ་
 ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པོ་དེ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ལམ་སྤྱངས་
 བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཐོབ་པོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཆོལ་བས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་མ་ཤེས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅམ་སྟོན་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་
 ལམ་གྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྡེ་སྟོན་གསུམ་

གྱི་མདོར་བསྟུན་པའི་དོན་བཞི་པོ་གང་ཞེན། མཉན་ཡོད་སོགས་ཡུལ་གང་
དུ་བཤད་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གིས་བཤད་པ་དང་། ལྷན་པོ་སོགས་
གང་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་གསུམ་པོ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ་མདོ་སྟེ་འབྱུང་བའི་
གནས་སམ་གླེང་གཞི་ཡིན་པས་ན་དེ་འདྲའི་གནས་རྒྱུ་མས་དང་ནི། བདེན་པ་
གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་གྱི་
ཆོས་དང་། དེའི་དོན་དགོངས་དགོངས་མིན་ལྡེམ་དགོངས་སོགས་སྟུ་རྒྱུ་
པར་འབྱེད་དེ། མདོ་ཙམ་དུ་སྟོན་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་སྟོ་
ལས་བྱངས་ནས་དོན་དེ་དག་དེར་དགྱི་བའམ་མདོ་ཙམ་དུ་ཆང་བས་སོ། །ཨ་
རྩའི་སྟོ་ལ་མདོན་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཨ་རྩེ་སྟེ་ཁ་ཞེས་པ་མདོན་དུའི་ཞེས་
མདོན་དུ་སྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། བདེན་པ་བྱང་སྟོགས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་གྱི་
དོན་མཐོར་བར་གཏན་ལ་དབབ་པས་བྱང་འདས་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞུགས་ཅན་ཡིན་མིན་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་སྟོ་ཆོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུ་
པར་འབྱེད་ཅིང་མདོན་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་ལྷན་པར་འབེལ་
གཏམ་དང་བརྟུན་པ་ཡི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་བ་མདོན་པར་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། མདོ་སྟེ་འི་དོན་རིགས་པ་དང་རྒྱུ་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མདོན་པའི་ཆོས་ཞེས་
བྱའོ། །ཁི་ན་ཡ་ཞེས་པ་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷུང་བའི་སྟེ་ལྷ་སྟེ། ཙམ་

ཡམ། ལྷག་མ། ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོ། ལྷུང་བྱེད། སོར་བཤགས་ལྡོའོ་ཞེས་དང་།
 ཡང་ན་ཡམ་ལྷག་ལྷུང་བྱེད་སོར་བཤགས་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྷུང་བ་དེ་སྒྲེ་བའམ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ལྷུང་བ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་བཞི་ཡིན་པ་དང་།
 ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་བའམ་བསྐྱང་བ་ནི། བསམ་པའི་སྒྲོན་ས་འགྱུར་ཅིང་ཕྱིན་
 ཆད་མི་བྱ་བར་བསམ་པའི་སྒྲོན་ས་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱང་བའོ། །ལྷུང་བ་ལས་
 དབྱུང་བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། དང་པོར་སོ་སོར་བཤགས་
 པ་ནི་དགོ་སྒོར་གཅིག་གཤམ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ནས་བཤགས་
 པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆད་པའི་ལས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཡམ་པ་འཆབ་སེམས་
 མེད་པར་སྒྱུད་ཅིང་ཕྱིས་འགྱུར་པ་སྒྲེས་པ་ནས་བཤགས་པ་ལ་ཆད་པའི་ལས་
 ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲལ་གྱི་མཐར་བཞག་ཅིང་ཐ་མར་བཟའ་བ་སྒྱུན་པ་སོགས་
 ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་སྟེ་སྒྲར་བསྐྱབ་པ་སྒྱུན་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱར་བས་
 དབྱུང་བ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་དོའི་ཁ་ཟས་བཟའ་བར་མ་གནང་བ་
 ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སོན་པ་ལ་དུས་ཞེས་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་
 པ་དགོལ་བ་ཞེས་སྒྲོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་ང་ཡོངས་
 རྒྱ་མུ་འན་ལས་འདས་པའི་དུས་རྒྱ་འན་པར་ཀྱིས་དང་བསྐྱབ་གཞི་བཅས་པ་
 རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ཐུན་ཆོགས་རྣམས་དགོལ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་མུ་འན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་ཀུན་དགའ་པོ་མུ་འན་ཀྱིས་ནོན་

ནས་ལྷ་བར་མ་བྱུང་བས། བྱིས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སོགས་སྤྱད་བྱེད་ནམས་
 གྱིས་དེ་ཅིའི་བྱིར་མ་ལྷས་ཞེས་ཉེས་ཆད་དུ་བསྒྲགས་སོ། །
 བསྐྱབ་ཆོག་ཕྱན་ཆོགས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱོད་གཞུང་གི་སྡེ་ལས་དགེ་འདུན་ཆོགས་པས་བསྐྱབ་ཆོག་ཕྱ་
 མོ་ནམས་དགོལ་བར་བྱ་བ་ཡོད་ཅིས་གྲགས་པ་ཅམ་ལས། བསྐྱབ་ཆོག་ལས་
 དགེ་འདུན་གྱིས་དགོལ་བ་སྤར་ཡང་མེད་དེ་ལྟར་ཡང་མེད་ཅིས་སྒོ་བརྟན་
 འགེལ་ཆེན་དུ་གསུངས། ལྷ་པ་གནས་སམ་རྟེན་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དགེ་སྦྱོང་
 རམ་དགེ་སྦྱོང་མ་པན་ཚུན་མཆོན་འགྱུར་ན་དེ་དག་གི་ལྟུང་བ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ལ་
 བས་པམ་བཞི། དགེ་སྦྱོང་མ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པས་པམ་པ་དང་ལྟུང་བ་མང་
 ཉུང་དུ་གྱུར་པས་ན་དགེ་སྦྱོང་མར་མཆོན་འགྱུར་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆེའི་ལྟུང་བ་
 ལྟུང་ཡང་། ལྟུང་བ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་ཉིད་གྱིས་བཤགས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པས། ལུང་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ཉེས་པ་བཤགས་པ་སོགས་ཆོ་ག་མ་
 བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྦྱོང་མ་མཆོན་འགྱུར་
 བཤང་དེ་བཞིན་རོ། །དུག་པ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་
 གྱི་མདོ་བཞིའི་དོན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་ལ་བརྟགས་ཏེ་དོན་གཤམ་
 རབ་གྱིས་མཐོང་བས་ཉེས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བདུན་
 པ་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ན་སྟོན་ཉེས་
 པ་ཕྱན་ཆོགས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཐར་ལ་བྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་

ལྷུང་བ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འདུལ་
བ་བཞག་པ་དང་། ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཞག་སྟེ་
གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ཆོག་བཅས་པ་ནི། ཐོག་མར་བཟང་
བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་པ་སྟོན་པར་མི་གནང་བའི་བསྐྱབ་ཆོག་བཅས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། བཅས་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་
དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དག་
འདུན་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་དུ་དག་སྟོང་དག་དེར་བྱིན་ཆད་དག་སྟོང་རྣམས་
ཆོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་མི་གནང་ངོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་དང་ནི།
བཅས་པ་དེ་ཡི་རབ་དབྱེ་ནི་དེ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་ཞིབ་
ཏུ་བཤད་པའོ། །ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདི་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་བར་འགྱུར་
ལ། འདི་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའམ་
རྣམ་པར་རེས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་འདུལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གང་
ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ནི་ལུང་སྡེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་
པ་དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་དང་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་
དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པའི་ཆོས་བཅའ་ཉེ་རྟེན་ནས་དེའི་དོན་གཏན་
ལ་ཡང་ནས་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་དོན་ཤེས་པར་གྱུར་པའོ། །དམིགས་པའི་
ཡུལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་དེ་དག་

ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།
ནང་རང་རྒྱད་གྱི་སྤང་པོའམ་འཛིན་པ་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་དང་ནི། བྱིན་
རང་རྒྱད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་གཟུང་བ་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་དང་། བྱིན་གཉིས་
ཀས་བསྐྱུས་པ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།
དེ་ལས་གཟུང་བ་ཕྱི་དང་འཛིན་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དམིགས་
པའི་དོན་གཉིས་གྱིས་ནི། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་དོན་
གཉིས་པོ་རྟེན་དེ་རམ་ཕྱིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ན་ཕྱིའི་དམིགས་པ་རྟེན་པ་
དང་། རམ་ནང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཤེས་ན་ནང་གི་དམིགས་པ་
རྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་
རྟེན་པ་ནི་བཟོད་པའི་དུས་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ན་
རྟེན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་རྟེན་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་
པོ་དག་ནི་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ས་དང་པོ་
ཐོབ་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་རྟེན་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་པའོ། །དྲིད་དང་སྒྲི་པོའམ་རྩེ་མོའི་དུས་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟེན་པ་མིན་པས་དམིགས་པ་རྟེན་པར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་པ་ཡང་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་མངོན་སུམ་
གྱུར་པ་ཡིན་འདྲ་སྟུམ་མོ། །སྤྲང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་
སྟོས་ནས་རྟོགས་པ་ཕྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོད་

མཛད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པའི་རྒྱལ་ནི། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པས་ཞེས་
 ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས། སྡེ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལས་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་
 རོན་ལ་སེམས་རབ་རྒྱ་དྲུངས་བ་སྟེ་དད་པ་རྟེན་ནས་དེའི་རོན་དེ་བཞིན་རྒྱ་འཛིན་
 པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་ལན་
 བོ་དང་སྟོབ་དཔོན་གང་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྣ་བ་བྲགས་ཏེ་ཉན་ནས་
 རོན་ལ་སེམས་པས་དཔེར་ན་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་འདི་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ལ་སྦྱང་བར་ཟད་དོ་ཞེས་ཆོག་གིས་བསྟན་པ་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་
 ཡིད་ཆེས་བ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པའི་
 བག་ཆགས་ལས་ཀ་བུམ་སོགས་ཆོས་འདི་དག་རྒྱ་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་རོན་
 གྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་རྒྱ་མེད་པས་རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་རོན་གཞན་མེད་པ་ཡིན་
 བར་རབ་རྒྱ་འཛིན་པ་ནི་དམིགས་པ་རྟེན་པའོ། །བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སེམས་ནི་མིང་ལ་ཞེས་པ་མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་མིང་གཞི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་སྟེ་མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་སེམས་ཀྱིས་
 བརྟགས་པ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་
 པས་སེམས་ཙམ་དང་སེམས་དེ་ཡང་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྟུ་མི་
 དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་ཞིང་འོད་གསལ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་
 བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས། སྡེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་

པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་ཐོས་པ་བཞིན་མིང་གི་སྒྲོན་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་
མེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་ནས་དོན་དེ་ལ་བསམ་པས་ངེས་པ་རྟེན། དེ་ནས་
དེ་བསྒྲོམས་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནམ་
དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་དམིགས་
པ་ནམ་པ་གསུམ་རྟེན་པ་དེ་དག་སྤར་ཐོག་མར་བཤད་པ་ཆོས་ཀྱིས་དམིགས་
པ་རྟེན་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཆོས་ཐོས་ཤིང་དོན་བསམས་
ནས་མ་བསྒྲོམས་ན་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་
སུ་འཚོལ་བ་ནི། རིགས་གསུམ་པ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྷན་བསྟན་ཏེ།
དེ་ལྟར་དམིགས་པ་རྟེན་ནས་དེ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་རྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རིགས་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རིགས་གསུམ་
པ་དང་ཞེས་པ་འདི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བྱེད་
པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རིགས་གསུམ་པ་དང་ཞེས་
ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པས་
ཆོས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་
པས་དེའི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱང་མེམས་ཀྱི་

རིགས་སྤྱེའུ་དེས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།།
གཉིས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བྱ་བ་བྱེད་ཅིས་པས་བསྟན་ཏེ། ཆོགས་
བསགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མོས་སྤྱོད་གྱི་སར་
བསྐལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་
བ་རྣམས་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་ནམ་གནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཞོད་བཅས་
གཞོད་མེད་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་
ནམ་གནས་ནི་བྱིམ་ན་གནས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མང་བས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ལ་གཞོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་སྟེ་གཞོད་
པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་མོས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི།
མོས་པ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སྤྱི་
དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་རྗེས་སྤྱི་དྲན་པ་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་རྣམས་སམ། མདོར་
བསྟུན་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་
རྒྱུ་རྗེས་སྤྱི་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མདོན་པར་ཤེས་
པ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སྤྱི་
དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྟག་པའི་སྤྱི་སྟེ་རྟག་ཏུ་བྱི་མ་མེད་

པར་གྱུར་པ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་མངའ་
དབང་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའོ་ཞེས་གོས་པ་མེད་པར་རྩེས་
རྩུབ་པ་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བརྟན་
པའི་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་དང་གོ་ལ་པར་མཛད་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རྩེས་རྩུབ་པར་བྱའོ། །ལྷ་
པ་རབ་དུ་འདོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་འདུན་པ་དྲག་པོ་
བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྩེས་རྩུབ་ནས་དེ་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་སྦྱུབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
སྦྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྦྱ་གསུམ་
དང་ལྷན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཆོས་ནི་ལམ་དང་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དག་འདུན་རྣམས་
ལམ་ཡང་དག་ལ་ཞུགས་པ་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་ཡོན་གྱི་གནས་

ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོར་བྱེད་པའོ། །དྲག་པ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམན་དང་རྫོགས་རྟེན་རྣམ་
 པ་གཉིས། །རྫོད་དང་བཅས་དང་རྫོད་མེད་ཉིད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དམན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་
 པ་ནི་རྫོགས་པའི་རྟེན་རྣམ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དངོས་གཞིའི་
 ཉིང་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་ཙམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་བཅས་ཡིན་པས་བརྫོད་བཅས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། དག་ཀུན་ནས་སྒོར་བའི་རྒྱ་རྟོག་དཔྱད་ཡིན་པས་རྫོད་བཅས་སོ། །བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱང་སྣ་མ་
 དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་བྲལ་བས། བརྫོད་མེད་ཉིད་
 ཅེས་བྱའོ། །སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ཉེར་བསྟོགས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་བར་གྱི་བསམ་གཏན་
 རྣམས་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་མི་རྟོག་མི་དཔྱད་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི། ཤེས་པ་དང་ནི་མཚུངས་ལྡན་པ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དང་བདག་བཅས་
 དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཡང་

དག་ལྟན། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདུག དེ་ཡང་བསྐྱོམ་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ལྟན་པའམ་ཡང་དག་པར་
ལྟན་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅས་བྱའོ། །ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རམ་ནི་
ལྷག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནམ་པདག་ཉིད་དང་བཅས་པའོ་ཞེས། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་ངོ་
མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་
པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བརྒྱད་པ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་
ནི་འདྲེས་ལ་དམིགས་པ་དང་། །འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ།
འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། །མདོ་སྡེ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་
པ། ཆེད་བརྗོད་དམ་སྟོམ་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ། གྲུང་
གཞི་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ། འཛིན་པ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ།
འཆད་པ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ལྟ་ལས་དང་པོ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་ལྟ་
བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་སྦྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་། ལེའུ་རེ་རེ་བརྟན་དོན་དོན་དུ་འཛད་ཏུ་འདུས་པར་བསྐྱོམས་ནས་
དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གྲུང་གཞི་དང་གཞུང་དོན་མཐུག་སྟུང་ལྟ་བུའི་
སྦྱི་ཆེངས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དུ་ཁོག་དོན་བསྟུས་ཏེ་དམིགས་པ་དང་། རང་གིས་ངེ་ལྟར་
བབྱུང་བ་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟུང་པ་སྟེ། མདོར་ན་མདོ་སྡེ་

དག་གི་དོན་དང་། དེའི་བར་བར་དུ་ཆེད་བརྗོད་དམ་དོན་བསྐྱུས་པའི་ཚིགས་
བཅད་དང་། སྤང་གཞི་བསྐྱུས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་དོན་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེའི་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་བསྐྱུས་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡིན་
ལ། ཟབ་པའི་དོན་བསྐྱུས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བདག་དང་གཞན་
སོགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཀྱང་མཐའ་དེ་ལ་ཐུག་པར་གཤམ་པ་དང་། རྒྱ་
ཆེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཞི་བདེན་
གཉིས། ལམ་ཚོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལྟ་བུར་བསྐྱུས་
ཏེ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དགུ་པ་ཐ་དད་པའམ་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་
པ་ནི། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་རྣམ་བདུན་
ཉིད། ཅེས་བས་བསྟན་ཏེ། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་
ཡོད་དེ། མིང་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་
ལ་དམིགས་པ་ཀ་བ་རིང་པོ་བུམ་པ་གསར་པ་ལྟ་བུ་མིང་དང་དེའི་ཁྱད་པར་
སྐྱར་ནས་སྟོན་པའོ། །ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། མིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུམ་
གཞི་ཨ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་
རྗོད་བྱེད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ནས་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཚིག་དང་མིང་དང་ཡི་
གེ་འདི་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་འདི་སྟོན་ནོ་ཞེས་དམིགས་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་

དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཚིག་ཡི་གཤེད་
རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་དག་གིས་དོན་སྟོན་མོད་སེམས་ཀྱིས་བརྟུན་
བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་བརྟུན་དུ་མེད་པར་འཇུག་
གོ། བརྟུན་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་།
གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཞུང་ཆར་སྒྲུང་བའི་གཞན་དབང་གཞུགས་
ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། སྤྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དམིགས་པ་དང་། འཛིན་ཆར་སྒྲུང་བའི་གཞན་དབང་
གཞུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་མི་རྟག་
པར་དམིགས་པ་ལོ། བརྟུན་པ་ཡོངས་སྤྱེས་པའི་ངེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི།
འདི་ཡི་ཡོངས་སྤྱེས་པ་ལྷ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡི་
དམིགས་པ་ཡོངས་སྤྱེས་པ་ནི་ལྷ་ཡོད་དེ། ལྷ་པོ་གང་ཞེན། ཡོངས་སྤྱེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་བདེན་པ་བཞི། ཡོངས་སྤྱེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མི་
རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བརྟུན་ལ། ཡོངས་སྤྱེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་
ལམ་གཉིས། ཡོངས་སྤྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རྣམ་གྲོལ་
དེ་ཉིད་རབ་དུ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ལོ། །དེ་
ཡང་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་

མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་
 སྒྲོམ་ལམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལམ་དེས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་སེམས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དེ་མཐོང་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་ལ་
 བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་བསྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞི་དང་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་
 རོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའམ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་
 པ་བཞི་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། མཐོང་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་དང་།
 ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུང་ལྷ་མི་རྟག་སྟགས་
 བཞིར་རྟོགས་པ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་མོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོམ་མོ། །
 མཐོང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དུག་ལས་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་བ་
 དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །ཡང་ན་ཞིག་ནས་ལ་མཐོང་བ་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་
 བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཏེ། ལུས་མིག་ཙང་
 བ། ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་སེམས་མི་རྟག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་བཞི། ལྷག་པའི་བསྐྱེད་

པ་གསུམ་མ་སྒྲིལ་པ་བསྐྱེད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཡང་
 དག་སྒྲོང་བ་དང་པོ་དང་། བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་སྒྲིལ་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་གཉིས་
 པ་དང་། གདོན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིལ་པ་རྣམས་སྒྲོང་པའི་བྱིར་འབད་པ་གསུམ་པ་
 དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་པའི་ཆོས་མ་
 སྒྲིལ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་བྱིར་མི་སྐྱུག་པ་དང་བུམས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་
 བསྒྲོམ་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ནས་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། འདུན་པ་ནི་ཆོག་
 པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་འགྲུལ་ནི། གཡང་
 བ་དང་ཐེ་ཆོས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་པ་ནི་སེམས་རབ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གོང་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དབྱེད་པ་ནི་
 རྒྱགས་པ་དང་ཁུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ལྗེའི་དད་པ་
 ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་བརྟེན་པ་འབད་པའི་
 རྣམ་པ། དྲན་པ་མི་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་གནས་པའི་
 རྣམ་པ། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པའོ། །དབང་པོ་
 ལྗེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་པ་ནི་སྟོབས་ལྡེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
 བྱང་རྒྱུ་པ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་གང་ཞེན། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་བདག་ཉིད་ནི་བྱང་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དྲན་པ་སོགས་

བདུན་ནོ། །ཡང་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་
 ཚུབ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་པ་དྲན་པ་སོགས་བདུན་པའོ། །འདི་
 རྣམས་ལ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ། བསྐྱོམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 བར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དགོ་བ་ལ་
 སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། ཡིད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དགའ་བ། ལས་སུ་རུང་བ་
 ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ། མཉམ་པར་གནས་པའི་བདེ་སྟོམས། སེམས་གནས་པ་
 ཉིང་འཛིན་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནོ། །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་གྱི་ནི་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་
 དང་པོར་གདོན་མི་ཟ་བའམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་
 ཟེན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱོམ་
 བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པའི་ས་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མོས་སྦྱོད་ནས་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པ་
 རིམ་པར་འཕེལ་བས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་ནི་
 ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ནས་
 བདག་གིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ལྟ་བུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་
 ཤེས་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དག་ནི་ལ་རྩལ་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་
 བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་དང་། ཡང་དག་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་

འཕགས་པ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲམ་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་
 དག་པའི་འཆོ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲམ་པ་
 ཞེས་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་ཞིང་ལོག་འཆོ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་
 ནི། སྒྲོན་ཡོངས་སུ་བསྒྲམས་པས་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པའི་རྣམ་པ་ལ་
 བསྒྲམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མོས་སྒྲིབ་ནས་ས་དང་པོའི་བར་དུ་བསྒྲམས་པས་ས་
 དང་པོར་བརྩོན་འགྲུས་བྱུང་འཕགས་ཐོབ་ནས། ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བརྩོན་
 འགྲུས་བྱུང་ཞུགས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་བ་
 ནི་ཆོས་གནས་པའི་མཆོན་མ་མི་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ལ་ཅུ་གཅིག་གནས་པའི་ཆེ་ལྷན་
 རྟོན་བྱུང་ན་གཉེན་པོ་མཆོན་མ་གསུམ་གྱིས་བསལ་ཏེ་མི་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་
 བསྒྲམ་པ་ཡིན་ལ། མཆོན་མ་གསུམ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། རབ་ཏུ་
 འཛིན་པའམ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་མཆོན་མ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་
 མ་སྟེ། རྟོན་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་མ་བསྒྲམ་སྟེ་ཞི་བར་བྱ། ལུས་ལྷུགས་
 བྱུང་ན་གཟེངས་བསྟོད་པའི་མཆོན་མ་རབ་ཏུ་འཛིན་པས་ཞི་བར་བྱེད། ལུས་
 རྟོན་མེད་པར་ནམ་གུར་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་སེམས་
 མི་བསྒྲིབ་པར་རྣལ་དུ་བཞག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མཆོན་མ་
 མེད་པ་སྒྲམ་པ་ཉིད་གནས་གུར་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་

རྟོན་དང་བྲལ་ཏེ་མཚན་མ་གསུམ་བརྟེན་མི་དགོས་པས་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་མེད་དུ་
 གནས་སྐྱུར་པའི་སྟིང་རྩེ་ཐོབ་པའོ། །བརྩུག་ཉིས་པ་ལམ་ག་ཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ནི་ལམ་ག་ཉིས་རང་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
 བསྒྲོམ་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ག་ཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ།
 མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གིས་དོན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ།
 བརྩུག་སྐྱུམ་པ་ལེགས་པའམ་པན་ཡོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། པན་ཡོན་ག་ཉིས་
 དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་གནས་ངན་ལེན་སེལ་བ་
 དང་། ལྟ་བ་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པའི་པན་ཡོན་རྣམ་པ་ག་ཉིས་སུ་བཞག་
 གོ། །གནས་ངན་ལེན་ལའང་ག་ཉིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་སྒྲོག་བཅོད་
 དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་རླུང་ལ་སོགས་པ་མི་
 དགེ་བ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་མི་དགེ་བ་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་
 ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 གང་གིས་གནས་ངན་ལེན་དེ་སེལ་ཞེན་ཚས་ལ་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ཅིང་ཁོང་དུ་རྩུང་པས་སེལ་ལོ། །གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྩུང་
 པས་འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཆོག་འཛིན་ག་ཉིས་བཅས་ལྟ་བ་ལྟ་བོ་སེལ་
 བར་བྱེད་དོ། །བརྩུ་བཞི་པ་གང་མས་དག་རྩེས་བསྟན་ཡང་དག་པར་འོད་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། འོད་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

རིགས་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་
 སར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབའ་རྣམས་ལས་ལེན་ཞིང་འཛིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ནོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙོ་ལྷ་བ་སྦྱོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་བ་པ་དང་ཞེས་
 པས་བསྟན་ཏེ། གདམས་ངག་ནོད་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་
 ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གངས་ལ་ཉེར་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་གཞུང་གང་གི་གདམས་ངག་རང་གིས་ནོད་པ་དེའི་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་
 གའི་གངས་དང་ཤུ་ལོ་ཀ་སོགས་ཀྱི་གངས་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་པའོ། །
 གཉིས་པ་གནས་པ་འཕམ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་
 བ་ནི་རྫོད་བྱེད་དེ་དག་གི་གནས་སྟུང་ནི། ཡི་གེ་ནི་མིང་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩ་བའམ་ཕྱི་མོ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་ལ་ཆད་
 ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་ཆོག་ནི་ཆད་མེད་དེ་གེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ན་མིང་ཆོག་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་མདོ་སྡེ་འབུམ་
 གྲག་དུ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཆད་མེད་པར་གནས་པ་འཕམ་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་པའོ། །
 གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཟག་གམ་ཡིད་
 བྱེད་གང་གིས་སུམ་པ་ཞེས་པ་ལྷ་སུའི་མིང་དང་། དེའི་དོན་ལྟ་མྱོང་བ་ཆུ་

སྤྲུགས་པའི་སྟོན་ལྟ་བུར། མིང་དེ་དང་དོན་དེ་འབྲེལ་ནས་འདིའི་མིང་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ་ལ། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གདམས་ངག་སོགས་མོད་པའི་མིང་
དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མིང་གི་སྒྲ་སྒྲི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་མིང་
ནས་དོན་གོ་བ་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་
ཆེ་དོན་སྒྲི་ལ་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྟོགས་པ་
མིང་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་འོ། །

བཞི་པ་རིམ་པ་ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་ཅན་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་
སྒྲུམ་བུ་མི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྒྲ་ཆོགས་བཏགས་པ་ལ་འདྲིས་ནས།
མིང་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟོན་པའི་ཆེ་དོན་གང་དང་
གང་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་སྦྱེ་བའི་སྒྲ་རྣམས་དེའི་མིང་སྟོ་ལ་འཆར་ཞིང་དེ་
ལས་དོན་རྟོགས་པ་འོ། །གངས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་བཞི་པ་དེ་
ནི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཆོས་ཉན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟོན་པའི་ཐབས་སོ། །
རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་ནི་སྦྱར་ལམ་སོགས་སུ་སྟེ། འདི་ལ་རྣམ་གངས་
བརྩ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རྟོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་
བྱའོ། །བརྩ་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། སྦྱར་ལམ་དུ་བཞི། མཐོང་ལམ་དུ་གཅིག་
རྟོགས་བྱའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས། མཆོག་དམན་གྱི་གཉིས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དབྱེ་
བས་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། སྦྱར་ལམ་གྱི་བཞི་ནི། རྟོན་གྱི་དུས་སུ་མིང་དང་དོན་

ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མིང་ལ་དོན་དུ་བཏགས་པ་དང་དོན་ལ་མིང་དུ་
བཏགས་པ་འདི་དག་སྒོས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མིང་དང་དོན་ཞེས་བཀོད་པ་ཙམ་
དུ་རྟོགས་པ་ནི་མིང་དང་དོན་གྲོ་བྱུང་བྱུང་བར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཅེ་མོའི་དུས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་འདི་དག་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་ཡོད་བྱུང་བྱུང་ལྟར་མངོན་དུ་སྒྲུང་
བའམ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་མིག་བཙུང་བའི་
དབང་གིས་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ནི།
ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་
ཞེས་པ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་སེམས་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྒྱད་བརྟེན་དོ། །བརྟེན་པའི་དུས་ན་གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
བར་གྱི་ཡུལ་དུག་གམ་དོན་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་གཟུང་བ་མི་དམིགས་
བར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མི་དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཆོས་མཚོག་གི་དུས་སུ་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཆོགས་དུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་
དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་
མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པའི་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
 རྟེན་ཕྱི་ལྟ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཅམ་མཛོན་སྒྲུབ་རྟོགས་ཏེ་རྒྱལ་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དུ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་ཟད་ཕྱི་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
 བཞིན་མེད་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 བསམ་བ་རྒྱུད་དུས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་འབྲས་
 བུ་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཏེ་འདི་དག་བདག་གི་དོན་བྱ་བ་ཅམ་དང་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བསམ་
 པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ས་བརྩུ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དང་བདག་མེད་གཉིས་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །རི་ལྟ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་དུས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་
 སྐྱེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་རྣམས་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་
 པར་བཞག་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་པའི་བར་
 ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་ལས་རང་རང་གི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་སྟོང་ལ་སོགས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་རྣམ་བཞག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལོ། །འདི་ནི་བསྒྲོམ་
ལམ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པས་སོ། །ཕྱི་མ་དུག་པོ་འདི་བསྒྲོམ་ལམ་
འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱར་བ་པོད་འགྲེལ་རྣམས་སྐྱར་ཡང་དབྱིག་གཉེན་དང་སྟོ་
བརྟན་གྱི་དགོངས་པ་དང་བསྒྲིག་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་ངོ། །བརྒྱ་དུག་པ་དབང་
བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དབང་སྐྱར་དང་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དབང་
བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་
དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ཐར་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་པས་དེ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་
སྤངས་ཏེ་ཕྱིས་མི་སྟེ་བར་བྱས་པ་ལོ། །འདི་ཙམ་ཉན་རང་དག་བཙོམ་ལ་ཡང་
ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་
ལ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་བྱས་པ་
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་མངོན་
ཤེས་དུག་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་
པའི་གོགས་སྐྱུར་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱས་པ་

ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ།།
 བརྩ་བརྩན་པ་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཙོ་
 བརྒྱད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་འདི་ནི། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཡོན་ཏན་ཅོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 འོ། །གཉིས་པ། རྟོགས་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་བཅའ་བ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་
 སྤྱུ་འཛོལ་བ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སྤྱུ་འཛོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་བྱ་
 ཡོངས་འཛོལ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཡོངས་འཛོལ། རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཅམ་ཡོངས་འཛོལ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་འཛོལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་
 འཛོལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་འཛོལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡོངས་
 འཛོལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སྤྱུ་འཛོལ་བ། རིག་
 པའི་གནས་ལྟ་ཡོངས་སྤྱུ་འཛོལ་བ་སྟེ། རྣམ་བྱངས་བརྩ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སྤྱུ་འཛོལ་བ་དྲག་ཏུ་གཉིས་བྲལ་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་ཡོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛོལ་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
 བྱུང་སྟེ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། ཏུས་དྲག་ཏུ་གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྲུང་བ་
 འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་

མེད་བཞིན་དེ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་འབྲུལ་བའི་གཞིའམ་རྟེན་གང་ཡིན་པ་གཞན་
དབང་དང་། གང་ཞིག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དག་གིས་བརྟེན་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་
གྱི་ཆོས་དང་བྲལ་བས་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་
བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་སྒྲུང་
བར་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་དབང་ལ་ཡོད་པའི་གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བར་
བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་
ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྟོ་བར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་
གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པ་དང་། གསེར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་དྲུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་དག་པ་ཡེ་ནས་མེད་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་
ལ་སྦྱིན་དང་། གསེར་ལ་འདམ་དང་། རྒྱ་ལ་རྟོགས་པ་བཞིན། སྟོ་བར་གྱི་
རྟོན་མོངས་པས་བསྐྱེབས་ཏེ་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་རྟོན་མོངས་དེ་དང་
བྲལ་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མངོན་ཏུ་གྱུར་པར་འདོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་
གནས་རྒྱལ་གྱིས་གཞལ་ན། ཆོས་ཅན་འགྲོ་བ་ཡི་ཁམས་དག་ན་ཆོས་ཉིད་

ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱར་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་
 ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་རང་ཚུལ་དུ་གནས་
 མོད་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་པར་
 གནས་ལུགས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པའི་བློ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་སུ་
 ཞེན་པར་སྦྱར་བ་སུན། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡོད་པ་
 ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་པ་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ། མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་འཛིག་རྟེན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་
 ཆབས་ཆེན་པོ་ཅན་འདི་ཀོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 བཅོ་ལུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་ཙམ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་
 ཡོད་པ་ས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་
 མེད་པ་སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་
 དེ་ལུ་སོགས་ལ་སྟགས་གྱིས་བཏབ་པའི་མཐུ་ལས་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་སོགས་གྱི་
 རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ཡི་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 སྤང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
 སྤང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པར་བརྟུན་
 དོ། །རྟ་སྤྱང་སོགས་སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལུས་དང་ཡན་ལག་ཁ་དོག་
 སོགས་རྟ་སྤྱང་དངོས་ལྟ་བུར་སྤང་བ་རི་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་

སྤྱུ་ལུལ་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་དོ་བོ་ཉིད་དོ། །མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་
ལུལ་པ་དང་འཛིན་པར་ལུལ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཀུན་བརྟགས་
པ་ཐག་པ་ལ་སྤྱུ་ལུ་ལུལ་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྤྱུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་
བཏབ་པའི་དེའུ་དང་གིང་བུ་སོགས་དེ་ལ་རྟ་སྤངས་སོགས་དེ་མེད་པ། དེ་བཞིན་
དུ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་འཕམ་གནས་
ལུགས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱུ་
གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །

རི་ལྟར་སྤྱུ་མའི་རྣམ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་རྟ་སྤངས་སོགས་དེ་ནི་དམིགས་པར་གྱུར་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུ་སྤྱང་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
འདོད་དོ། །སྤྱུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུལ་སྤྱུ་རྟ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་
སྤྱུ་ལུ་ལུལ་པ་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་དང་དེར་སྤྱུ་ལུ་ལུ་རྟ་སྤངས་སོགས་དངོས་
གསལ་བར་དམིགས་པ་རི་ལྟར་པ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
པའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་ནི་གཞན་དུ་
གྱུར་ན་རྟ་སྤངས་གི་སྤྱུ་ལུ་ལུལ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མི་དམིགས་
པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་སོ། །དེ་
ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེའུ་དང་གིང་བུ་དངོས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་
བར། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུ་སྤྱང་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པ་གཞན་དབང་ཉིད་དམིགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་

བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྷར་འཛིག་རྟེན་པ་སྐྱུ་མའི་རྣམ་སྟགས་ཀྱིས་མིག་མ་
 བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐྱུང་སྟགས་མི་སྣུང་གི་དེ་ཡི་རྒྱ་དེུ་ཤིང་བྱ་ཅམ་
 ལ་ཤེས་པ་འདོད་དགྱུར་ཏེ་མ་འབྱུལ་བར་སྐྱོད་པ་དེ་བཞིན་འབྱུལ་བའི་གཉེན་
 བོའི་ལམ་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་བཙུན་མ་འབྱུལ་བ་རྣམས་གཉིས་འཛིན་གྱི་འབྱུལ་
 སྣང་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་པའི་གཞན་དབང་ལ་དབྱེས་དགྱུར་སྐྱོད་
 ཅིས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཆགས་ཞེན་དང་འཛིགས་པ་སྟགས་མེད་པར་
 རང་དབང་དུ་སྐྱོད་པའི་དོན་རྟོ། །སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐྱུང་སྟགས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྣུང་བ་
 ཅམ་ནི་རྒྱ་དེུ་དང་ཤིང་བྱ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྟ་སྐྱུང་སྟགས་དེ་ཡི་དངོས་
 བོ་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་སྐྱུ་མ་མྱེ་ལམ་
 ལ་སྟགས་ལ། སྣང་ཅམ་ཡོད་པས་མེད་པར་མི་བརྟོན་ཅིང་། སྣང་བ་བཞིན་
 དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟོན་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་ཡང་མི་བརྟོན་དོ། །ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཆོས་མི་སྤྲིད་པས་གང་ཅུང་དུ་ཅིས་ཀྱང་འདོད་
 དགོས་སོ་སྟམ་ན། སྐྱུ་མར་སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་ཅམ་ཡོད་པ་ནི་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མེད་ན་རྟ་སྐྱུང་སྟགས་སྐྱུ་མ་སྣང་བས་རྒྱུན་པར་བཞག་ཏུ་འང་མེད་
 དེ་གཞི་མེད་པས་སོ། །སྣང་བ་དེ་དང་དེའི་དངོས་བོར་མེད་པ་ནི་ནམ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུན་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ་རྟ་སྐྱུང་དངོས་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་དག་གི་སྣང་བ་ལ་སྟགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་གཞི་གཅིག་
 གི་སྟངས་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའམ་འགལ་མེད་དུ་འང་བརྟོན་དེ་སྣང་སྟོང་ཉིས་

ཚོགས་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ནི་གཞན་དབང་དེ་ལ་ཡོད་
ཀྱང་། དེའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་གཞུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྒྲུབ་བ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་
བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། ཅིའི་བྱིར་ན་དེ་ལ་དེར་སྒྲུབ་བ་ཙམ་
ཡོད་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཞུགས་སོགས་སུ་གྲུབ་
པ་མེད་པ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི། དེའི་སྤྱིང་དུ་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོད་མེད་གཉིས་གང་རུང་རེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བར་
གཉིས་ཀ་ཚོགས་པར་བྱད་པར་མེད་པའང་སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་བརྗོད་པ་བཞིན་
དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བྱད་མེད་པར་སྒྲུབ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་
སྒྲུབ་བ་ལྟར་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པར་
སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྒྲུབ་བའི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི་མཐའ་
རྣམས་དགག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད་ལས། ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་
རྟོགས་ན་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་སྒྲུབ་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་
ལྟར་ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་མི་འཛིགས་ཤིང་། བྱང་འདས་ལ་མི་ཞེན་པའི་
བྱིར་ན་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་ལྷུང་དུ་ཞིབ་བྱང་འདས་

ཆོས་པ་ཐེག་པ་དམན་པ་ས་ནི་བདེར་འགོ་བ་དག་ནི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་དག་གི་
 བར་བྱ་བྱིར་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་དང་། འབྲུལ་བ་ནི་
 གཞུགས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པར་
 འདོད་དེ། འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ལས་ཐད་དཔ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་གཞུགས་
 དབང་པོ་ལྟ་དང་ཡུལ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་
 ལམ་ན་རང་གི་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཏྲ་སྒྲུབ་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་
 སྒྲུབ་བདེ་རྣམས་རང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཀྱང་ཆར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་མི་ཤེས་
 བར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ཡུལ་དངོས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་བྱེ་རོལ་
 གྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བདེ་ནི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་བའི་རོལ་ནི་གཞུགས་
 ཅན་མིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པར་འདོད་དེ་མིག་ཤེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཆོག་ས་
 དུག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བཟུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་
 འབྲུལ་ཀྱང་འཛིན་པ་ལས་ཐད་དཔ་དུ་གྱུར་བའི་གཞུང་བ་མེད་སྟེར་ཅིག་ཤོས་
 དེ་ལ་འཛིན་པ་འདྲམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཀྱི་
 ཅིག་ཤོས་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པས། དོན་ལ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་
 ཀས་སྟོང་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་མེད་
 ཅིང་། ཡུལ་གཞུགས་སོགས་མེད་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་རྒྱ་མེད་པས་སྟེ་བར་
 མི་རིགས་ན་ཡང་། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྒྲུབ་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་

ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་
འཐད་པ་འཛིན་ཏེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་
དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལས།

དང་པོ། སྐྱ་མའི་སྤྱང་པོའི་གཞུགས་མཐོང་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤེས་པས་འཛིན་
པ་ནི། རོན་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་འབྱུང་བའི་བྱིར། འབྱུང་ངོ་ན་གཞུང་
བ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་གཞུགས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ།
དེ་ལ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་
ཀྱང་། འབྱུང་བའི་སྒྲོས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་དུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་
ཅམ་ནི་འཛིན་ཏེན་ན་ཡོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡི་དབང་
དུ་བྱས་ན། མི་སྐྱལ་པ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་སྒྲུབ་
བྱུང་སྟེ་ཀེང་རུས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཀེང་རུས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
འབྱུང་བྱིར་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་ཅམ་སྟེ། ཀེང་རུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
འཛིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཇི་བཞིན་པའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་
པོ་དག་དུ་ཉེ་བར་དམིགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་
དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
བྱུང་གི་ཆོས་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱུང་པ་མེད་ཀྱང་
གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་

རྣམ་སྒྲིལ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་འབྱུང་སྐྱང་ཅམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བྱིས་པས་ཀྱལ་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་མེད་པ་དང་། དེའི་བྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་རམ་འགལ་
 མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་། སྐྱང་ཅམ་ཡོད་པ་དང་དོན་ལ་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བ་
 ཡིན་ནོ། །བཤད་བྱ་མདོ་སྡེ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་དང་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་དང་ཡར་
 བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལམ་དང་སྟོབས་སོགས་འབྲས་ཆོས་ཏེ་གཉིན་པའི་ཆོས་ནི་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཟུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱིས་པས་ཀྱལ་བརྟགས་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་པ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱང་བ་ཅམ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།
 སྐྱང་ཡང་སྐྱང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་མཚན་ཉིད་མེད་
 པས་སྐྱུ་མ་དང་ཡང་འབྲ་བར་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱུ་རན་ལས་འདས་པ་འང་སྐྱུ་
 མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྐྱུ་
 མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱལ་ཉོན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱོགས་རི་ལྟར་སྐྱོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་
 མཐུ་ཆུང་བ་ཞིག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ། སྐྱུ་མ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞན་གྱིས་ཡམ་པར་བྱས་ནས་གནས་ནས་བཏོན་པ་
 ལྟར་རྒྱལ་པོའི་གནས་ལྟ་བུ་ཀྱལ་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་བདག་

ལྷ་མོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ནི་སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་ཆུང་བ་ལྷ་ལ། དེའི་
 འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྒྱལ་པོ་དེའི་འཁོར་ལྷ་ལ། རི་སྤྱོད་གཉེན་པོ་མ་སྒྲུམ་
 གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཀུན་སྒྲུམ་པ་ལ་དབང་བས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལ་དེ་ཉིད་
 དེ་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
 དད་སོགས་དགེ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་བྱུང་གི་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་སེམས་
 བྱུང་དང་བཅས་པས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་རྩད་ནས་བཏོན་ཏེ་ཀུན་གཞི་གནས་
 བྱུང་བའི་གནས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀུན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གང་དག་གིས་ནི་ཀུན་བྱུང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་
 གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱད་བ་སྒྲུ་མ་ལྷ་ལུང་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གས་
 དེ་དག་ཀུན་ཉོན་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་གིས་འདི་
 ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་མངོན་པར་རྫོང་བའི་ད་རྒྱལ་མེད་དོ། །དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་
 པ། སངས་རྒྱས་གང་ཞེག་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པའམ་ཡང་དག་པར་མཁྱེན་
 པའི་མཆོག་སྟེ་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སྟོ་བརྟན་
 འགྲེལ་བའི་འགྱུར་ན་མཁྱེན་མཆོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཐྱིར་དང་།
 ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོ་རྒྱས་ཐྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱུད་ཏེ་རྟོགས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་རྟོགས་པ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གོ་ནས། སངས་རྒྱས་གོང་མ་ཁྱུང་གཞི་

དང་། འོག་མ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གོ་ན་སྐྱོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་
 པའི་གསུང་རབ་དེ་དང་དེ་ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དག་གི་ཚུལ་གསུངས་
 པ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་གཞུགས་བརྟན་འདྲ་བ་དང་། མིག་
 ཡོར་དང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་ནི་ཚུ་ཟླའི་གཞུགས་འདྲ་བ་དང་། སྤྱལ་བ་དང་
 འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་
 མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་དཔེར་འདི་རྣམས་གང་ཡང་བྱུང་མོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བྱེ་ན། བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱུ་མའི་མི་
 དང་ཏྲ་སྤང་སོགས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་དབང་པོ་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་
 མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་དང་སྟོག་དང་སེམས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་བར་གི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་འང་སྟོག་དང་གང་ཟག་སོགས་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། ཕྱིའི་
 སྐྱེ་མཆེད་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་
 ལམ་ན་བྱུང་མེད་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་སྐྱུ་དྱི་རོ་རེག་ཆོས་རྣམས་
 འོངས་སྟོང་པའི་ཉམས་སྐྱུ་ཕྱིང་བ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་མེད་པ་བཞིན་
 དུ་གཤམ་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་དང་ཞེས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་
 ནི་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཚུ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བ་དང་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 རྒྱང་རིང་པོ་ན་གཞན་པ་དག་ལ་ཚུའི་འདུ་གཤམ་བསྐྱེད་ཀྱང་བྱུང་དུ་བརྒྱུད་ན་

ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀ་བ་དང་
 ལུས་པ་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་སྟེ་སེར་དཀར་དམར་གྱི་ཆོས་སྣ་ཆོག་གས་ལ་འདི་
 དང་འདིའོ་ཞེས་འདུ་གེས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་དེ་དག་
 ལ་གཞིགས་ན་རྩ་མ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་
 རིལ་པོ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། ། རྟུག་ཆོན་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་གོང་གི་
 དཔེ་གཟུགས་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་གཉིས་ནི། བར་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་
 རྟུག་ཆོན་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྟུག་ནི་གཟུགས་བརྟན་
 ལྟ་བུ་སྟེ། གཟུགས་བྱུང་གྱི་དབང་གིས་མེ་ལོང་གི་རོས་སུ་གཟུགས་བརྟན་
 འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྟུག་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་གཟུགས་
 བརྟན་ལྟ་བུ་འདི། ཆེ་རབས་སྣ་མའི་སྐྱེ་མཆེད་རྟུག་གིས་བསྐྱབས་པའི་ལས་
 གྱི་བག་ཆགས་གཟུགས་བྱུང་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་
 རྟུག་ནི་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ། མིག་ཡོར་ཞེས་པ་རྒྱུན་ལས་མིག་འཕྲུལ་བའི་
 སྒྲུང་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྒྲུང་བ་དང་། མིག་བཙེར་བས་
 ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་བ་དང་། རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་སོག་ཆགས་གཞན་རྩ་སྒྲུང་བ་
 དང་། རྒྱ་བད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། བྱུ་ལ་ཞུགས་ན་རི་འགྲུལ་བ་ལ་སོགས་
 བ་ནམ་བ་མང་རྩ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱབས་འདིར་གྲིབ་མ་ལ་གོ་བར་བྱག་སྒྲུངས་
 ཏེ། གཟུགས་དང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གྲིབ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་
 ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྟུག་ཀྱང་བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྟུག་གི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་དབང་

གིས་བྱུང་བ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་
 རྒྱལ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་སྣང་བ་འབྱུང་
 བས་སོ། །གསུམ་པོ་རེ་རེར་འདོད་ཅེས་པ་བཤད་པའི་ཆོས་དང་། སེམས་ཏིང་
 དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་སྟོང་པ་འཛིན་པའི་ལུས་གསུམ་
 བེ་བྲག་ཆ་དང་ཚུ་རྩ་དང་སྐྱུལ་པའི་དཔེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་དང་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ།
 བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་དང་འདྲ་སྟེ། བྲག་ཆ་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་
 མེད་ཀྱང་རྣ་བའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་མཉན་དུ་ཡོད་པ་སྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀུན་དེ་
 དང་འདྲ་བའོ། །ཚུ་དྲངས་པའི་ནང་དུ་རྩ་བའི་གཞུགས་བརྟན་སྣང་བ་སྣང་
 དུ་ཟེན་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པ་བཞིན། ཏིང་དེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་ལ་གནས་པས་
 གཡང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པས་ཚུ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་
 བཞི་དང་རྗེས་དྲན་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་སོགས་གང་དང་གང་བསྐྱོམས་ཀྱང་
 བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་མདོན་དུ་སྣང་བས་སོ། །བསམ་བཞིན་
 དུ་སྟོང་པ་འཛིན་པ་ལྟེ་སྐྱུལ་པ་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྣང་ཡང་ཆགས་
 སྣང་མེད་པ་བཞིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆེ་གཅིག་
 བས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྣང་བ་མེད་པས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི། ཡང་དག་མིན་རྟོགས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མདོར་བསྐྱུ་ན་ཆོས་གང་དག་
 འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཡིན་པ་དེ་

གཉིས་བརྟགས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོལ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །
ཡང་དག་པ་མིན་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཡང་མིན་པ་ནི། སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་དུས་
ན་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཛིག་
རྟོག་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་སེམས་
པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེའི་ཆོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཀྱན་རྟོག་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་
མིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་དེའི་རྒྱ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ན་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པ་ཡང་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟོག་ཅེས་པ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
དེའི་ཡུལ་ཅན་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཛིག་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་ལ་དམིགས་པས་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པའམ། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པས་
ན་དེའི་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པའང་མིན་ལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་སྦྱ་མ་དང་སྒྲིག་

རྒྱ་ལྷ་བུར་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །བཞི་པོ་འདི་
ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། སེམས་ཙམ་ལས་
གཞན་པའི་ཆོས་མེད་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་འདི་དང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་པའི་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་ནི། རང་གི་ཁམས་
ལས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
དང་སྐྱེ་བའམ་རྣམ་སྒྲིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་ལམ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱུས་པའི་
རྣམ་པར་བྱང་པའི་ཁམས་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁམས་དང་ས་པོན་དང་
རྒྱ་ཞེས་པ་དོན་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་རང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་གཟུང་བ་
དང་འཛིན་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་
ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་ཡང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་དེ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་
གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་ཡང་གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་མ་དེ་གཉིས་
ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྟོ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་

གཉིས་སུ་ཞེན་པས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀླན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
བཅུལ་བའོ། །རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་བཅུལ་བ་ནི། མོས་སྦྱོང་དུ་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་བྱང་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཐོབ་པ་ཡི་གང་ཟག་གིས།
གཞན་དབང་སེམས་རང་གི་དབྱིངས་སམ་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
གནས་པ་ས་དང་པོ་དང་ལྷན་པ་བསྒྲུལ་ལམ་གྱི་ས་རྣམས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་དང་
ལྷན་པའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེད་པར། གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ཡང་དཔེ་རི་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་པ་འབྱུལ་བས་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཉོན་
མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ།
དཔེར་ན་ཆང་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོན་ལྷན་ལྷགས་པ་གྱུང་ཁེངས་ཅན་ལྟ་བུའི་སེམས་
དེ་ནི་ཞི་གནས་རྒྱུ་དང་སྒྱུ་ལྟ་བུས་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པར་བྱས་པ་དང་། བདག་
ལྟ་དང་རྟག་ཆད་སོགས་ལྟ་བུར་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ གནས་ལུགས་དང་
མི་མཐུན་པར་འབྱོགས་པོར་གྱུར་པའི་མདའ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྷག་མཐོང་མེ་ལྟ་བུས་
བསྒོས་ནས་དྲང་པོར་བསྐྱང་བར་བྱས་པ་བཞིན། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལམ་

གྱིས་བཅོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནམ་ཡང་
 ཉམས་མི་སྤྱིད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡོངས་སུ་
 བཅའ་བ། སེམས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་
 བརྟན་ཏེ། སེམས་ཅམ་ཞེས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི་
 ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཅམ་གྱི་སྒྲུས་གཞུགས་འགོག་གི་སེམས་
 བྱུང་མི་འགོག་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་མ་གཏོགས་སེམས་
 བྱུང་དང་གཞུགས་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས་འདིའི་སྐབས་
 སུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བར་འདོད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་
 སོགས་ཆོགས་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་མེད་
 ཅས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སེམས་ཉིད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་ཟད་
 གྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་མེད་དོ་
 ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་འདི་དང་པོ་ལྟར་
 ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་ཇུས་ཐ་དད་མིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་སེམས་
 ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བའམ།
 དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བར་འདོད་གྱི་སེམས་ལས་མ་

གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་དང་དག་པའི་ཆོས་བྱ་བ་གཞན་དུ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཉིད་གཟུང་བ་ཡི་ཆོས་སྣ་ཆོག་གས་སུ་
སྣང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་ཕན་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ལ། སེམས་
དེ་ལ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་
ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སྣ་ཆོག་གས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་
ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ལ། ཞེས་སོགས་ཆོག་གས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྒོངས་པའི་ཤེས་
རབ་བསྐྱེད་པས་པན་གདགས་ཕྱིར་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་།
མཚོན་བྱ་དག་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བས་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །དེ་གང་ཞེན་
མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དུ་མཚོན་
པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་
གཞི་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་དང་།
ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་གཞི་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་
གཞི་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་ལོ། །
སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་གས་བརྒྱད་དོ། །སེམས་བྱུང་གི་གཞི་

ནི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་གོ། །ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་
 ཐོབ་པ་ལ་སོགས་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། བཅ་མཁའ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིའོ། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཏོ། །
 ལྟ་བུས་ཞེས་པས་སེམས་དེ་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་
 ཚང་དགོས་པས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་ཡུལ་ལྟ་བུ་སྟན་
 ཏོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་བསྟན། དབང་ལྟ་
 དང་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྟགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་བསྟན།
 དེའི་གནས་སྐབས་ཞེས་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་ལ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་སྐལ་མཉམ་དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་སོགས་
 རྒྱ་བརྟགས་པ་བཅའ་ཤེས་གང་རུང་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྟན། མི་འགྱུར་པ་ཞེས་པས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 འདུས་མ་བྱས་པས་སྒྲིབ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་དེའི་ངོ་བོ་ནམ་
 ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཏེ་གཞི་ལྟ་པོ་འདི་
 ནི་མདོར་བསྟུས་ན་མཚན་གཞི་སྟེ། འདི་ལ་མ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
 མེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ། གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། །
 རྒྱུ་བརྟན་འབྲེལ་པ་ལས་སེམས་ནི་ཞེས་པས་སེམས་གཟུང་བར་སྒྲུབ་པ་དབང་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འཛིན་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་པོ་བསྟན། ལྟ་

བཅས་ཞེས་པས་སེམས་བྱུང་རྣམས་བསྟན་ཏེ་གསལ་ཞིང་འཕྱོ་བའི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པར་སྟངས། འགྱུར་ལ་ལར་མཚན་
གཞི་ལ་མཚོན་བྱའང་ཟེར་ཏེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
དེ་གཉིས་གོ་ཐོབ་གཅིག་པར་རུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ནང་གསེས་གྱི་མཚན་
གཞིའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཆད་མེད་པ་
ནི་སེམས་དང་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དང་། དུས་དང་ཡུལ་སྟེ་
ཚོགས་གྱིས་ཐུབ་ཤེས་བྱའི་གངས་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
མཚན་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་སྟེ། འདི་གསུམ་
ནི་ཚོས་དེ་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྟངས་བའི་ཆ་དང་། སྟངས་བའི་རྒྱ་དང་། གཉིས་སུ་
མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་གང་
ཞེན་དང་བོ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རི་ལྗང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
བཞིན་དུ་ཀ་འཁྱུ་སོགས་གྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་རྟོག་སྟངས་ཅམ་ལ་དོན་དེ་
དང་དེར་འདུ་ཤེས་ནས། འདི་ནི་ཀ་བ་འདི་ནི་འཁྱུ་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པར་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཀུན་བརྟགས་
པ་འབྱུང་སྟེ་མིང་དང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་འདི་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་
ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་སྟོས་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བསྟུ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཐོག་

མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་དེ་སྒྲིན་པ་ལས་ཀ་ལུམ་ཏྲ་སྤྲང་སོགས་
 གྱི་དོན་དེ་དང་དེར་དངོས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ་བདུ་ལ་བྱང་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་
 མིང་དང་བསྐྱེས་ཏེ་འཛིན་ལ་བདུ་མི་ཤེས་པས་མིང་མ་ཐོགས་ཀྱང་དོན་དེ་
 མིང་དང་འབྲེས་རུང་རྟུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཀྱུན་བརྟགས་སོ། །མདོར་ན་གཉིས་
 སུ་སྣང་བ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་གྱི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་གཉིས་སུ་
 སྣང་བའི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ལ་མིང་དང་མཚན་མར་བབྱུང་ནས་སྣང་བ་ལྟར་མདོན་
 བར་ཞེན་པ་ནི་ཀྱུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀྱུན་རྟུ་བརྟགས་པ་ཞེས་
 པའི་ངེས་ཆོག་ནི། མིང་དང་དོན་ནི་ཇི་ལྟ་བར། མིང་དང་དོན་རྟུ་སྣང་བ་གང་
 ཞེས་པ། ལུམ་པ་སོགས་གྱི་མིང་ནི་ཇི་ལྟ་བར་དོན་ལྟོ་ལྟོར་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་
 རྟུ་སྣང་བ་སྟེ་སྟེ། དོན་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅུ་
 བརྗོད་པ་ལས་དོན་ལྟོ་ལྟོར་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དག་
 མིན་རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལྟོ་ལྟོར་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་ཆེ་འདི་ནི་ལུམ་པའི་
 ཞེས་མིང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དོན་དེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྒྱ་མཚན་རྟུ་སྣང་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་ན་མིང་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་
 ཀྱང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་དོན་དེ་ལ་མིང་གྲོ་བུར་རྟུ་རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བརྟགས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་མིང་དུན་པ་ན་དོན་དེ་སྒྲོ་ཡུལ་འཆར་བའང་མིང་
 ལ་དོན་རྟུ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མིང་དང་དོན་གྱི་མཚན་མ་པན་
 རྟུན་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་དེ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སོ་སོ་ངེས་ཆད་རྟུ་འཛིན་པ་ཡང་

དག་མིན་རྟོག་གི་རྒྱུ་མཆོན་དུ་གྱུར་བ་ནི། གཞུང་བ་དང་འཛིན་བ་སྣ་ཚོགས་
 ཐ་དད་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒོས་ཀུན་ཏུ་བདགས་བ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་
 རོ། །གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེན། རྣམ་གསུམ་རྣམ་གསུམ་སྣང་
 བ་ཅན་ཞེས་བས། རྣམ་གསུམ་སྣང་བ་དང་པོ་ནི་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་
 གསུམ་སྟེ་གཞུང་བ་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །རྣམ་གསུམ་སྣང་བ་ཁྱིམ་ནི།
 ཡིད་དང་། འཛིན་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྣང་བ་གསུམ་སྟེ་འཛིན་བ་
 རེམས་རེམས་བྱུང་གི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་
 སྣང་བའོ། །དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཞུགས་སྒྲི་རོལ་གྱི་ཆོས་དུག་གོ།
 ལུས་སྣང་བ་ནི་མིག་རྣ་སྟེ་ལུས་དང་ཡིད་དབང་སྟེ་དབང་པོ་དུག་གོ།
 ཡིད་དུ་སྣང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
 ཏུ་ཉྩ་བའོ། །འཛིན་བ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་
 སྒོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྟེ་ཡུལ་
 སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙོད་ཅིང་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །སྣང་བ་ཁྱིམ་གསུམ་འཛིན་བ་དང་སྣ་མ་གསུམ་གཞུང་བའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་དུ་འདོད་དེ། སྣང་བ་དུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་བ་སང་བ་ལས་མི་ལམ་ལྟར་སྣང་བ་ཅམ་ལས་གཞུང་
 འཛིན་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བྱིར་ན་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་

རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
 གྲང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྟུང་བ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་
 པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ཆོས་སྟུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཞེས་མིང་དེ་སྐད་བརྗོད་པའོ། །
 ཡོངས་སྟུག་པ་བཤད་ཞེན། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ།
 དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་
 པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པས། ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་གཉིས་པོ་གང་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་མེད་པར་འདྲ་
 ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཞེགས་
 པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་
 གཅོད་དུ་གྱུབ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞེགས་པས་དེ་
 འདྲའི་ཡོད་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་མེད་པ་དང་། སྟོ་བུར་བའི་དྲི་མ་དང་འབྲེས་
 པའི་ཆ་ནས་མ་ཞི་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་

དག་ཅིང་འོད་གསལ་བས་ཞི་བ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཀུན་དང་བུལ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་གཞི་ལྟ་བུའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་
པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའམ་མཚན་པར་བྱེད་པ་ནི་མཚན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་
སྟེ། གཞི་དང་སྤྲེང་པའམ་བཞག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བ་དང་།
གནས་སམ་རྟེན་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཚས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཀུན་བཏགས་གྱི་ཆ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་
བའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྤང་བར་བྱ་བ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚས་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་
པ་གསལ་བར་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་མཚན་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དེ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅེ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བསྟན་པས་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་མཐུན་པའི་ཚས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་
པའི་རྟོགས་པའི་ཚས་དེ་དང་མཐུན་པའམ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་
མཐུན་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟག་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པས་
ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་དུ་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཚས་
གསུང་རབ་རྣམས་ལེགས་པར་ཉན་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་སེམས་བ་དང་
སྒོམ་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་

འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱལ་མཆོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སྤྱི་མ་དག་འབྱུང་བའི་
གཞི་ནི་འདི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ནི། རྒྱལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པས་གཞག་པའམ་སྒྲིད་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ།
སྒྲོར་བའི་ལམ་དུ་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཉམས་སྤྱོད་གིས་
དོད་གྱི་ཆོ་ན་ཆོས་རྣམས་མིང་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཅུ་མོའི་ཆོ་ན་དོན་
རྣམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཆོ་ན་གཟུང་བ་མེད་པ་
དང་། ཆོས་མཆོག་གི་ཆོ་ན་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་རིམ་བས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཇི་བཟང་ཇི་གསལ་དུ་འཕེལ་བ་ནི་སྒྲིད་པའི་གཞི་
ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ལ་སློབ་ཞག་པའི་ཕྱིར་གཞག་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
ལོང་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་
དབང་གི་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་ཆོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེ་
ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དང་འབྲུག་པར་ཡེ་ཤེས་དེས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གསལ་བར་
མཐོང་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་མཆོག་
གི་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པར་འཆད་གྲང་

སྒོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །སྤང་བ་ནི་
 རོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནས་
 བརྩ་བའི་བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རོན་ཡོད་པ་ལ་
 ཡོད་པར་མཐོང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤང་བ་ཡིན་པས་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རོན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་
 དབང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རོན་དམ་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་མཐོང་། ཀུན་
 བརྟགས་ནི་སྒོ་འབྲུལ་པས་གཟུང་བ་ཡིན་པས་རི་བོར་གི་རྩ་ལྟར་མེད་པར་
 མཐོང་བའོ། །གནས་སམ་རྟེན་ནི། དེ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྟན་ཏེ། མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་སུ་
 རྟུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་
 སྤོང་པོ་དང་ཡང་དག་མཐའ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དབྱིངས་དེ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་རི་
 མ་དང་བྲལ་བས་ཤིན་ཏུ་རི་མ་མེད་པར་གནས་གྱུར་ཅིང་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤང་བའི་
 རྣམ་གྲོལ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་མཉམ་པ་དང་། ཟུང་

པར་ལྷས་ཉན་རང་ལས་འཕགས་པ་དང་། གུན་ཉན་འགག་པས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་འབྲི་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་བྱང་འཕེལ་བས་ཆོས་དབྱིངས་འཕེལ་བ་
 མེད་པས་རྟག་རྟ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱི་གང་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་
 བ་ཞིག་ནས་སམ་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གྲོལ་ནི་རྟེན་གུན་རྟ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་
 པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་གྲོལ་དེ་
 ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མཉམ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
 ནི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་པར་དང་།
 ཞིང་ཡོངས་སྐྱུ་དག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་
 རྟོགས་པར་ཡོངས་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 པ་དང་། ཕྱིན་ལས་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཉན་རང་རྣམས་ཤེས་
 བྱའི་སྐྱིབ་པ་མ་སྦངས་པས་སངས་རྒྱས་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་ལ་དེར་
 མ་ཟད། དེ་དག་གི་ཉན་མོངས་པའི་ས་ཐོན་སྦངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་མ་
 སྦངས་པས། དག་པཅོམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྟོན་སྟེ་འུར་འུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 སྟེལ་ལྟར་མཆོངས་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་སྦང་འཆོང་མར་འུར་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་བྱུད་ལ་ལྟ་བའི་བྱིར་མེ་ཡོང་དང་ལྟར་བཟེད་གྱི་ངོས་ལ་ལྟ་
 བ་ལྟ་བུ་སེགས་ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆུ་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱིབ་གཉིས་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱུང་པར་འཕགས་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་དང་། དབག་

བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། བདུད་ཅིང་ཆུ་པོ་སོགས་ཁིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བཀོད་
 བ་སྟོན་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་རྒྱལ་བས་ཁིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱད་པར་
 དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཉམ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་ལ། ཉན་རང་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཅམ་ལས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 ས་བརྩའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དང་ལྟན་ཅིག་སྤིང་བ་ཇི་སྤིང་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་
 བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་སྐུ་བརྟེས་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་
 ལ་སོགས་པ་སྐུ་གསུང་བླགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བའི་རྣམ་པར་རོལ་བས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་ཡན་བདེ་མཛད་པའི་ཐོན་ལས་རྒྱུན་མི་
 འཆད་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་དོ། །མཚོན་བ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་པོ་
 དེའི་སྣ་མ་བཞི་རྒྱུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཅིག་ནི་འབྲས་བུའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཞི་ལྟག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དོན་
 ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་པོ་དེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་མཚན་གཞི་ལྟའི་
 སྟེང་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་དེ། སྤང་པོ་ལྟ་དང་འདུས་མ་བྱས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
 བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལའང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 སུ་བདགས་བ་དང་། གཉིས་སུ་སྤྲང་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གསུམ་
 པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་དང་ལྟན་མིན་ཀུན་བདགས།

སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་དབང་། འདུས་མ་བྱས་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གཞི་ལྟ་
ལ་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྩེ་མི་ལེགས་ལ། ལྟ་བོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་
གཡོད་དེ། གྲུག་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་། གཞན་དབང་གི་གཞུགས་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞུགས་སམ་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
གསུམ་སྟེ་བ་ལྟར་གྲུག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་ནི། ས་བོན་གཞན་དུ་སྒྱུར་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བ་དང་སྟག་བསྟེན་སྟངས་ཏེ་བྱ་བ་ན་ལས་འདས་བ་མངོན་
སུམ་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ་ཐབས་གང་གིས་བྱ་བ་ན་ལས་འདས་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྟགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་སམ། གཞུང་བ་འཛིན་
པའི་བག་ཆགས་སྟེ་ཆོགས་བ་གྲུག་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་པས་དེ་ནི་ས་
བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་དུ་སྒྱུར་པའི་གྲུག་གཞི་དེ་
གཞུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་
སྒྲུང་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་གནས་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྟོད་དུ་སྒྲུང་བ་
དང་། འོན་ལྟར་དུག་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུས་སྟེ་སྒྲུང་བ་དབང་བོ་དུག་དག་
གནས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་ན་སྟོད་མ་དག་པ་དམ་གྲོག་གཡང་ས་ཆེར་མ་ཅན་
སོགས་མ་ཡིན་པར་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲུང་བ་

དང་། ཡུལ་རྒྱལ་ས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱིང་ལུ་སོགས་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡོངས་སྒྱུད་ཟག་མེད་གྱི་འདོད་ཡོན་དུག་དང་། ཡུལ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སྒྲུ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་
 གྱུར་ལུ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཡོངས་སྒྲུ་
 དག་པའི་ཡུལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། ། ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་པས་གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་བྱུང་
 གྱུར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་དེར་ཉན་རང་
 བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་འཇུག་པས་རྟེན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །
 ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་འཛིན་པ་སྒྲོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་བྱིར་རིམ་པ་ལྟར་ཉན་
 ཡིད་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་
 མ་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་ཀྱང་གནས་གྱུར་པའི་ཆོ་
 ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དེས་དམིགས་པའི་བྱིར་མི་
 རྟོག་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པ་དང་། འཛིན་པ་སྒྲོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན་ཐ་
 མལ་མ་དག་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་མི་སྣང་བར་ཞིང་ཡོངས་སྒྲུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་
 དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་
 གཉིས་པོ་དག་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། མོ་མོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་

ཐོབ་པས། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་ཐིན་
 ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། །ཁོང་དུ་གནས་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུའང་འདི་དང་
 མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དབང་བཞི་པོ་དེས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་ལ་ནི་དབང་
 རྣམ་པ་བཞི་ཐོབ་སྟེ། གཅིག་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དབང་དང་པོ་མི་རྟོག་པ་དང་
 ཞིང་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་ལ་དེ་ལས་གཞན་ས་དགུ་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
 བ་དང་། བརྩ་བ་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པས། ས་དེ་གཉིས་དབང་རེ་རེར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སྐྱོ་དང་ལྡན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་གཏོགས་པའམ་ཡོད་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཡང་རོ་གཅིག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པས་ཀུན་བདག་ས་པའི་བདག་
 གཉིས་མེད་པར་ཤེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བསལ་བའོ། །བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་རྒྱང་མ་ཡིན་པར།
 སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་གཞན་དབང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུར་འདེབས་ཆད་པའི་མཐའ་
 བསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་ཤེས་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ལམ་དེ་ལ་
 དེ་ལྟར་འདྲིན་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལྟར་
 གློས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དོད་ནས་བཞོད་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་
སེམས་ཙམ་དུ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་གནས་པའི་བྱིར་ན་རི་ལྟར་གཞུང་བར་སྒྲུང་
ཡང་གཞུང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པར་སྒྲུང་ཡང་
འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་མཚོག་གི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མི་སྒྲུང་རོ། །གཞུང་བ་དང་འཛིན་
པ་གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་
གཞུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་མི་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་
དག་ལས་གོ་ལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་རྒྱ་དམིགས་པ་ཀུན་དང་བུལ་
བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་གོ་ལ་
བའི་རྣམ་གངས་གཞན་བསྟན་པ། སྒྲོན་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
གཅིག་རྒྱ་བསགས་པ་དང་ལྷན་པས་ཆེ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་
སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གཞི་དང་། མོས་སྦྱོད་དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་
བསྟུལ་དང་སྦྱོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོད་
པའི་ས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན། རྒྱ་དེ་ལས་སྦྱོར་ལམ་དོད་དང་ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་
དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱིས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་
རང་མཚན་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་བཏགས་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་ཀུན་རྒྱུ་རྟོག་པས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་
གྱི་མིང་གཞུགས་ཀྱི་བླས་སྤེལ་བའི་མིང་གཞིའི་ལུང་བོ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཙམ་

ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པའི་ཆེན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པ་བཟོད་པ་དེར་མཐོང་ནས། མིང་ཙམ་
 མམ་སེམས་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཕྱི་ནས་ཏེ་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་།
 དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་མཐོང་བས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་སྒྲུང་བ་འགྱུར་
 ཞིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྟན་པ། སེམས་ནི་ཞེས་
 པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
 རྣམས་སོ། །སེམས་དེ་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
 ཆགས་སྒྲུང་གཉི་ལྷག་གོ། ཡང་ན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་གཉིས་སོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 དང་། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི། བདག་ལྟའི་ཞགས་པས་སེམས་རབ་ཏུ་ཟེན་
 པར་གྱུར་ནས་ནི། འཁོར་བར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས། མདོར་ན་
 བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་བསགས་པའི་གནས་ངན་ལེན་
 དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་དེ་ངེ་སྟེད་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་མ་སྦྱངས་པ་དེ་སྟེད་
 ཏུ་སེམས་ལ་བག་ཆགས་བསགས་ཤིང་འཁོར་བར་འཇུག་ཅེས་སོ། །སེམས་
 དེ་ནང་དུ་གནས་སྦྱིར་ལྷོག་པ་འདོད་ཅེས་པ། སེམས་དེ་ངེ་ལྟར་ནང་དུ་གནས་
 བོ། །གཟུང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་ནང་དུ་སེམས་ལ་

བསྐྱུས་ཏེ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པའི་ཞིག་ནས་དང་། གཞུང་བ་མེད་
པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་
ནས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་དང་བུལ་བས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་
མི་གསོག་ཅིང་སེམས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལས་ལྷོག་ཏེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཞི་བཤད་པ་འདི་རྣམ་
གྲངས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་
སྒྲོ་བརྟན་འབྱེལ་པར་དོན་གཞན་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་དང་པོ་
ནི་གནས་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། བཞི་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་མ་གྲོལ་
སེམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། འཆིང་ན་སེམས་འཆིང་། གྲོལ་ན་སེམས་གྲོལ་བ་
ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་བས་འདོད་པ་ལྟར་དབང་ལྷུག་གིས་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་
ཀྱིས་གྲོལ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་བས་ཐར་བ་གཞུགས་ཅན་དུ་གྱུར་བས་གྲོལ་
བ་སོགས་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཆིང་བ་མ་སྦྱངས་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་སྦྱངས་ན་གྲོལ་བ་
ཡིན་ཞེས་རྣམ་གྲངས་བཞིས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ནི། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་
 རོན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་སྦྱར་ན་རི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཅེས་བྱ་བ་མདོར་བསྡུ་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་
 ཉིང་བོ་ཉིད་དམ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་འདིར་འདུའོ། །

དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ནི་སེམས་སེམས་ལྷུང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བ་སྐྱད་
 ཅིག་མའི་རྒྱན་ཅན་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྡེ་
 གནས་འགག་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལ་འདས་པ་འགགས་ཟིན་པ་ནི་ད་ལྟར་
 ཆོས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སྡེ་
 རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མ་སྡེས་པས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གནས་བཞིན་པའི་
 ད་ལྟ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱུང་ཟིན་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་
 སྤྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའམ་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་དོ། །སྡེ་འགག་གི་སྒྲོ་ནས་ངོ་
 བོ་མེད་པར་བརྟགས་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་དང་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཆད་ཆེ་འདི་ལྟ་བུར་འཆད་དོ། །ཡང་གཞན་དབང་
 སྡེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན། རང་དང་ཞེས་པ་གཞན་དབང་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྡེས་ཉེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་མས་
 པའི་གཞན་དབང་ལས་སྡེ་བས་ན་སྡེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བཤད་དེ། དེ་ནི་གངས་ཅན་པ་དག་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་
 སྡེ་ཞེས་སམ། འབྲས་སུ་རྣམས་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་སྡེད་ཀྱི་མེད་ན་སྡེ་

མི་རིགས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་ལོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་འགགས་པ་རྣམས་སྤྱར་ཡང་སྤོན་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་འདིས་ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་འགགས་པ་
ཅོམ་ལས་མེད་ཅེས་བསྟན་ཏེ། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཞིག་པ་
ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོའི་གྲོང་དུ་བག་
ལ་ཉལ་ནས་གནས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ལོ། །རང་གི་ངོ་
བོ་ལ་མི་གནས་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་
ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་གནས་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ།
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་ནས་ངེས་ཉིད་
ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་གཟོད་འཛིག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པ་ལོ། །གཟུང་འཛིན་དེ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་སུ་སྤྱད་ཞིང་
དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་དང་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་
སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི། ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བརྒྱང་བ་ལྟར་
འབྲུལ་པའི་སྒྲོའི་ཞེན་ཡུལ་ཅོམ་ལས་སྒྲོ་དེས་བརྒྱང་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
མ་མྱོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དབང་དང་ཀུན་
བརྟགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྒྲེ་བ་མེད་
པ་སོགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པས། འདི་
ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིས། སྒྲེ་བ་མེད་པ་འབྲུབ་སྟེ་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

དེ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པས་སྟེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བོ། །སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་
འགག་པ་མེད་པ་དང་། གང་སྟེ་འགག་མེད་པ་དེ་ནི་གསར་དུ་སྐྱུ་གུང་མ་
བྱས་པར་གཞོད་ནས་ཞི་བར་གྱུར་བོ། །གཞོད་ནས་ཞི་བ་ལ་སྐྱུ་གུང་ལ་
ཀྱུན་འབྱུང་ཡོད་མི་སྲིད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་
བོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། ཀྱུན་བརྟགས་
ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་འགག་མེད་བཞོད་ནས་
ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །
དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་སྟེ་འགག་དུ་སྒྲུང་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་མས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ལས་སྟེ་བར་སྒྲུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀྱུན་བརྟགས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྟེ་བ་འཕམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་
པའི་རང་བཞིན་གཏོད་ནས་གནས་གྱི་སྟེ་འགག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྟེ་འགག་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་
པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགུ་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཞོད་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་
ནི། ཐོག་མ་དང་ནི་སོགས་ཆོག་མས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་སྡེ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཞོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་ན་དེའི་
མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། སྟེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་སྒྲོས་བཞོད་
པ་ནི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཞོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན་ཐོག་མ་སྟེ་བ་

མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་འདི་ཙམ་ན་སྐྱེས་ཞེས་འཁོར་བ་
ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ཐུག་དང་ཚངས་པ་ཐོགས་
བྱེད་པོ་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ནས་དྲེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་གིས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་
བརྒྱད་དེ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དེའི་ཐོག་མ་མི་རྟོག་པས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་
བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་ན་དོན་དེ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་ནི། འཁོར་བ་འདི་
ན་གང་སྐྱར་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེས་ཟིན་པ་འགགས་པར་གྱུར་
པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་པ་སྐྱར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས། སྐྱེས་ཟིན་དེ་ཉིད་
སྐྱར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་དང་། གཞན་ཉིད་ཞེས་པ།
འཁོར་བ་འདི་ན་སྐྱར་ཡོངས་སུ་གགས་པའི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་དེ་
འདྲ་བ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། རྣམ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་དུ་ཡུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆོད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ཞིག་དང་རྣམ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་བཞི་པའོ། །གཞན་དབང་གིས་ནི་རང་ཉིད་མི་
སྐྱེ་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་
བཟོད་པ་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྣམ་མཁུང་བཞིན་དུ་རྣམ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་

བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཤུག་པའོ། །འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཐོང་སྒོམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཟད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ། སྤྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་
 བ་དོན་དེ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་གྲངས་པདུན་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཁྱད་
 བར་བའམ་བྱེ་བྲག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤྱིར་སྐྱེ་
 བ་མེད་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པ་ལ། རྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཁ་ཅིག་གི་ཆོས་སྐྱེ་
 ཅི་འདྲ་བར་སྐྱེས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཕྱིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཁ་ཅིག་གི་ཆོས་སྐྱེ་
 ཅི་འདྲ་བར་སྐྱེ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པར་མི་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ།
 མི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་པར་སྐྱེ་བཤད་པ་དེའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་
 སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་ཏུ་དང་། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོར་
 སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། ས་
 པར་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གཤོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལས་མཉམ་ཇེས་ཀུན་ཏུ་མི་གཡོ་བས་མི་སྐྱེ་

བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་སྟོན་ཅིང་། བྱང་པར་ས་བརྒྱད་པ་
 ལ་ལུང་བསྟན་པའི་ས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། འོན་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་
 རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་
 ལུང་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལས་གཞན་དུ་སྐྱུར་པའི་ཆོས་མེད་པ་ས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་དོ། །བརྩ་བ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ། ཆོས་དང་བདག་མེད་སོགས་
 ཆོག་ས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་།
 ཁ་ཅིག་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་གང་
 ཞེན། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པས། སེམས་
 ཅོམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ངེས་དོན་དང་། ཐེག་གཅིག་
 བཤད་པ་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་
 བས་དེ་སྐྱོད་བསྟན་ཅིན། དོན་བདུན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་
 དང་འབྲས་སུ་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་
 པ་པོ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 གཅིག་ལས་མེད་པར་ཆོས་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་

ལ་འཇུག་པ་པོའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
 མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉོན་
 སྟག་བསྐྱེལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉན་རང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དག་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་དགོངས་པའི་བསམ་པ་
 དང་། ཉན་རང་རིགས་དེས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་སྡུད་པ་
 བཏང་བར་འདོད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབུགས་དབྱུང་བས་བདག་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་དེ་ཞིག་རྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐབས་དེས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངན་ལོན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྡུལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པར་སྒྲུང་བ་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྡུལ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་
 ངན་འདས་པ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།
 མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གཅིག་སུ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་མ་

ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གསུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འགོལ་ཆེན་དུ་རྒྱས་བཤད་མཛད་ཀྱང་། རྒྱས་ཆེན་
གོ་རེ་དཀའ་ལྟ་བུར་འགྱུར་དོགས་པས་དོན་གྱི་གནད་མདོར་བསྡུས་གོ་བདེར་
བརྗོད་པའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
མ་ངེས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་དག་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་མ་ངེས་པ་
གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འཁོར་བ་འདིར་ཕན་བཏགས་ཀྱང་གཞོད་
པ་བྱེད་པ། གཞོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་པ། དགོས་པ་མེད་པ་ཡང་
སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་
ནས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མུང་འདས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དག་
ཐེག་ཆེན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡང་དག་པར་གཞུང་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་
ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་
རང་འབྲས་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཅིས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་པས་དང་
པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟེ་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ལས་མི་ལྟོག་པར་བྱེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ནི་སྟོན་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུང་པའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་
གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་

ནས་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
 ཐེག་པའི་དོན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྒྱལ་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་
 དང་། བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་སོ་སྟེ་སོས་སྟོད་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའོ། །
 བདེན་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་དང་། འདོད་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མིན་པར་རྒྱལ་ཞུགས་དང་
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 མ་བྲལ་འདི་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྩལ་རིང་
 པོ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས། སོ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་
 ལས་དམན་པའོ། །ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནས་
 སྤྱིད་པར་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་
 བ་འཁོར་བར་སྟེས་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་རྒྱུངས་པ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་
 གྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ན་སྤྱིད་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དག་འཁོར་
 བར་ཇི་ལྟར་སྟེ་ཞེན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱིད་པའི་གཉེན་པོ་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་
 པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པར་
 གླུ་མ་སྤྱིད་པ་དག་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱུར་སྟོན་ལམ་གྱིས་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་གས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་རྒྱུར་བ་ཡི་སྟེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟན་ཏེ། ཚུལ་
 དེས་འཁོར་བར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྟེས་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་རྒྱུང་

གསུམ་ལ་འཇུག འཕགས་པའི་ལམ་ནི་འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
མིན་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྗེ་ལྟར་རུང་
སྟམ་ན་བདེན་ཏེ་འཕགས་པ་ལམ་འབའ་ཞིག་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མིན་ཡང་།
ཐུར་མི་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ལྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷགས་
དང་ཐུར་འོང་ལ་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྒྲོམ་སྤང་མ་ཟད་པ་དང་། ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་འཕགས་པའི་ལམ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་
བསྐྱོས་པའི་མཐུས་བྱུལ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཏེ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས། འདིར་འཕགས་པ་ལམ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་
ཀྱི་ལས་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ནམ་ཡང་བསྐྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟག་མེད་ཟག་བཅས་
དང་། དགོ་བ་རྟིག་པར་འགྱུར་མི་མིན་མོད། ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདིས་
འཁོར་བ་སྤངས་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བ་ལྟར་འདས་སུ་གཞོལ་བའི་བསམ་པ་དེ་
བཏང་ནས། ད་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པའི་
མཐུས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་
རྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྟན་པ་ནི་དེའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
ལ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕལ་བའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་རྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱའོ། །སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་དེས་པར་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྱུལ་
བ་རྣམས་ལ་ལྟག་མཐོང་གི་ལམ་འཁོར་བ་སྤྱོད་པ་སྤུང་དང་ལྟར་འདས་ཞི་བར་

བསྒྲུབ་པ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་དུ་
 བཅུག་ནས་འཁོར་བ་ལ་མདོན་དུ་ལྟ་བའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་
 སྟོར་བར་མཛད་པས་དེ་དག་སྟིང་རྗེས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་འཛིན་པ་ནི་སྲིད་པར་
 ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་
 ཡིན་པས་པལ་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་
 བར་ཡང་ཡང་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྒྱུར་བའི་སྟེ་བ་
 འཛིན་ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་སྟེ་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་དང་།
 བྲལ་བ་གཉིས་ལས། གཅིག་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི། རྒྱལ་ལྷགས་
 དང་ཕྱིར་འོང་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ལ་སྟིང་རྗེའི་
 དབང་གིས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་
 དག་ཏུ་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ནི། དེ་དང་དེར་སྟེ་བ་
 མཆོན་ཉིད་པ་རབ་ཏུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་དེ་སྟེས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་པ་དང་
 བདེ་བ་བྱས་ནས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་གིང་མཐར་འཁོར་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །
 གཅིག་ཤོས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འདོད་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་
 འོང་བ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་འདོད་ཁམས་སུ་མི་སྟེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་སྒྱལ་པས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་བསྟན་ནས་ཆོགས་བསགས་སྒྱུབ་པར་བྱེད་
 ཅིང་མཐར་འཁོར་རྒྱུའོ། །ཉན་ཐོས་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་མཐོང་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི་སྒྲུར་

གོམས་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་
ལྡན་པས། བྱ་ངན་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
འབྲས་སུ་ལ་རྟོགས་པ་སུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

བདེན་པ་མཐོང་བའི་དོན་མ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ། རིགས་མ་
ངས་པ་སོ་སྐྱེའམ་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་
གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་དག་འདོད་ཁམས་མིའི་རིས་ལས་ཆེ་
འཕྲོས་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ཆེ་རིང་པོའི་ནང་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ཆེ་རིང་
པོའི་ནང་དུ་འདུག་འདུག་པ་ལས། བཅ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་འདིར་རྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་མི་བཞུགས་ལ་དེའི་བརྟན་པ་ལུབ་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་བ་དང་། སྤྱར་འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཡུལ་ལ་སེམས་
མངོན་པར་མི་དགའ་ཞིང་རྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ་རང་རྒྱལ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ནས་སྤུལ་བ་བྱེད་པར་འདོད་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏམ་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་
བསམ་གཏམ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུལ་བ་སྤུལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱས་
ཏེ་མཐར་བུང་རྒྱུ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་
ལས། དང་པོར་མེ་ལྷི་བ་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་ཡུལ་འཁོར་ལ་མཆོད་དོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་དཔེས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 མཐར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་གནས་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
 དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་
 ལྟར་ན་རིགས་མ་དེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས་འཆང་རྒྱ་རུང་གི་
 ཉན་རང་དུ་རིགས་དེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་འཆང་མི་རྒྱ་ཞིང་། རིགས་ཆད་པ་དག་
 སངས་རྒྱ་པ་ཡར་ཞོག་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པའི་སྐལ་པ་གཏན་མེད་
 ལ་ཉན་རང་དག་བཙམ་རྣམས་ལྟག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་མུང་པོ་ལྟ་གཏན་དུ་
 རྒྱན་འཆད་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་བཞིན་དོ། །དེ་ལྟར་པ་དག་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཡོད་པས་འཆང་
 རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོང་གསལ་པ་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་གྲོ་བྱུང་བ་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་ལྟག་མེད་མུང་འདས་སུ་
 ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་བས་འགོག་
 པའི་དབྱིངས་ལས་ལྡང་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱར་བའི་སྟེ་བ་བཟུང་
 བས་ཐོགས་སྡིན་སྐྱུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་བར་བཞིན་པ་ལྟར་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་
 མཐུན་པར་མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་རྩལ་དེ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ཤིང་། གནས་

སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ཡོད་
པ་ནས་ཡང་འགོག་མི་རྒྱས་ལ། རིགས་ཆད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྐབས་
འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །བརྩ་གཅིག་པ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཡོངས་
སུ་འཕྲོལ་བ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་
བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷམས་ནི་ཤེས་བྱ་རི་
ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པ་ཀུན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྦྱང་
དགོས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཞི་བདེ་འདོད་པ་དག་གིས་རྩ་རྩ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་རྟོགས་པས་ཀྱང་རང་འབྲས་ཐོབ་རྒྱས་པས་
ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན་རིག་པའི་གནས་ལྟ་པོ་འདི་
ཅམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཐོག་མར་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཤེས་དགོས་པས། མིང་ཆོག་
ཡི་གའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་གང་ཞིག་མིང་དང་ཆོག་གི་སྟངས་སོགས་སྦྱར་ཆུལ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་བརྟེན་བྱེད་པའམ་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་
བཅོས་དང་། བསྟན་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ནོར་བར་འབྱེད་
པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པའམ་མངོན་སུམ་དང་རྫེས་སུ་དབག་པའི་
ཆད་པའི་ཆུལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་

བཟོའི་གནས་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་དང་ཡི་གེ་འབྲི་བ་སོགས་
 ལག་བཟོའི་རིགས་རྣམས་དང་། ངག་ལ་བརྟེན་པ་དབྱངས་བདུན་དང་ཆོས་
 དང་མིན་གྱི་གཏམ་བྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་དང་
 ལུགས་མིན་གཤམ་པ་དང་། བརྟགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་
 མཆོན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོ་ཡི་གནས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 དང་། རད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། རད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་
 དང་། རད་བྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སྒྲི་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གནས་པ་ཟས་སྟོད་སོགས་སྟེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕེལ་ཟད་འབྱུགས་པའི་
 ཉེས་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུམས་པར་བྱེད་པ་ལུས་གསོ་བ་ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་
 པ་དང་། དྲེ་བག་ཏུ་རྟེན་བྱིས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་བྱུང་བར་གྱི་ནད་དུ་གྱུར་པ་
 རྣམས་གསོ་བ་དང་། དུག་མཆོན་གདོན་སོགས་སྦྱི་རོལ་གྱི་སྟེན་སྟོ་བུར་བའི་
 དབང་གིས་ན་བ་རྣམས་བཅོས་པར་བྱེད་པ་དང་། སུ་བཅུད་འཕེལ་ཞིང་འདོད་
 པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་རོ་ཅ་བ་གསོ་བ་དང་། ལུས་ནད་
 མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་རེག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅུད་ལེན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་གས་
 ཀླས་པ་གསོ་ཞིང་ཆོ་ཡུན་རིང་པོར་འཆོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་གསོ་བའི་རིག་པ་འཕམ་
 ཆོ་འཆོ་བའི་རིག་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དག་གི་བསྟན་བཅོས་དང་རི་ལྟ་རི་
 སྟེད་ཀྱི་གཤམ་བྱའི་རང་བཞིན་སྟེན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསོ་བའི་གཏམ་བདེ་ཐར་

པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནང་རིག་པ་འཕམ་ཡང་དག་པ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་འདི་ལྟའི་ནང་དུ་རིག་གནས་རྒྱུད་པ་ལྷ་ལ་སོགས་
པའི་གཞུང་མཐའ་དག་འདུས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་
དག་ལ་བརྟེན་ཞིང་མཁས་པ་ར་མ་བྱས་པ་ཞིག་ན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་
ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་གང་ཟག་འཕགས་པ་མཆོག་དག་གིས་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ནི་རིག་པའི་གནས་ལྷས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོ་དེ་མ་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣེ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བས་མོས་
སྟོད་དུ་ཡང་རིག་པའི་གནས་ལྷས་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་
ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་ཡང་བྱེད་ལ་རྒྱ་
མཐུན་པའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ཆེས་མང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །ས་ཐོབ་
ཕན་ཆད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ངེ་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་
ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་མཁྱེན་ཅིང་སྟེ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པར་རང་གིས་གོམས་
པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་ལྟག་པར་
བརྟེན་པར་བྱས་ཤིང་མཁས་པ་ཡིན་གྱི་མི་མཁས་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་གོ་དགོས་
གྱི་འཕགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས་ད་གཤོད་རིག་གནས་སྟོབ་པའི་མགོ་གསུང་

དུ་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཐ་ཆད་སྟེད་པར་མི་བྱའོ། །སྟོབ་པའི་སྐབས་
 རུ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མ་སྟོངས་པའི་ཤེས་རབ་ཐུན་སྟུམ་ཆོགས་པ་ལ།
 རྒྱན་ཅི་ཙམ་ཆོགས་དགོས་པ་ཆང་བ་ལ་རྒྱན་ཀྱན་ཆོགས་དང་། དེ་བཞིན་མི་
 ཀྱན་ཆོགས་ཞེས་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བར་གདགས་རུང་ལ་རྒྱ་དེ་ཐུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རིག་
 པའི་གནས་ལྟས་བསྟུས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་སྟུམ་མཁྱེན་པ་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པས་རིག་པའི་གནས་ལྟར་མཐས་ན་གཞན་དོན་
 རྒྱབ་ལུས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་སྟོན་པ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་སོགས་གཞན་དག་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྟོན་ས་ཆར་
 གཙོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཆད་མའི་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྦྱི་དང་བྱེ་བུ་ག་
 རིས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བསྐབས་པ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་
 རིག་པའམ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱ་བ་རིག་
 པའི་གནས་ལྟ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རབ་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མདོ་
 རྟེན་བཅུ་གཉིས་དང་། རྒྱུམ་གཏན་ཆོགས་རིག་པ་དང་རྒྱ་རིག་པ་དང་། རྒྱན་
 དབྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོའི་རིག་པ་བསྐབ་དགོས་ཚུལ་

སོ་སོར་གསུངས་ནས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་པའི་དངོས་པོ་
ལྷ་ལ་མ་བསྐབ་ན་ནམ་རྒྱུ་ཡང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་ལྟ་བུས་འཚོལ་བ་བཤད་པ་ལ་
རོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་དམིགས་
ནས་ནི་དགའ་བ་དང་སོགས། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་
ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས། རྟེན་ལ་དེའི་
རྫོགས་སུ་བྱན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་བྱན་མོང་འདོད་པ་ཡིད་བྱེད་
དང་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད།
མི་སྣོ་བ་ཡིད་བྱེད། མི་མཐུན་ཚྭ་གས་སྤངས་དང་གཉེན་པོ་སྦྱབ་པ་ཡིད་བྱེད་
བདུན་དང་རབ་རྒྱ་བྱངས་བ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ནས་བདག་མཚོག་རྒྱ་འཛིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ལ་རོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དམིགས་ནས་
ནི་དགའ་བ་དང་ཞེས་པ་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་མར་
བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལར་ཕྱིན་དུག་སྦྱབ་ཀྱས་པའི་རིགས་སམ་ས་
པོན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་དང་ལར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་
པར་འདོད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་དམིགས་ནས་བདག་ལ་འཚང་རྒྱུ་བའི་སྐལ་པ་

ཡོད་དེ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ས་
 བོན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་ལ་དེ་
 རྗེས་དྲན་བ་དང་ཞེས་པ་རིགས་ལ་གནས་པ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲུ་མེད་བྱང་
 རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་
 པས་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཐར་ཕྱིན་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་
 སྙམ་དུ་དགའ་ཞིང་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་བ་དང་ཤེས་
 རབ་གིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྤྲོམ་མོང་འདོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲོམ་པ་རྣམས་
 བདག་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དང་སྤྲོམ་མོང་དུ་འདོད་དེ།
 དེ་ལྟར་བསྟོར་བར་བྱས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་བཞིན་མོས་བའོ་ཞེས་པ་རི་
 ལྟར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གིས་
 ཐར་ཕྱིན་དུག་སྦྱོད་ནས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་མངོན་པ་བཞིན་
 བདག་གིས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་དུག་སྦྱོད་པས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་མོས་པས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་དྲན་བ་དང་ཐར་ཕྱིན་
 ལ་སྦྱོད་ཅིང་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྤྲོམ་མོང་དུ་འདོད་པ་དང་། སྒྲུ་

མེད་འཕྲོ་བ་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་པོ་དེས་རང་གི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
 ལ་ཡོད་པའི་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ས་པོན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 ཡིད་བྱེད་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཁམས་རྒྱས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། གོང་འོག་གི་གོ་རིམ་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཤེས་
 པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འདིར་ནི་གཞུང་ཆོག་མདོར་བསྡུས་སུ་འཆད་དོ། །མཐུ་
 བྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་གིས། །དགའ་དང་ཞེས་པ་འོག་ནས་འཆད་འབྱུར་ལྟར་
 རང་ལ་མཐུ་བྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་དགའ་བ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་མི་སྟོང་དང་ཞེས་པ་མཐུ་དང་ལྟན་ན་བདག་གིས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་དེས་པར་
 མི་སྟོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ། མི་སྟོང་
 པའི་སྟོན་སྐྱེད་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སེར་སྐྱ་སོགས་སྤང་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྟོན་སོགས་སྤྱབ་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །མཐུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བའི་མཐུ་ལམ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་པར་
 ཕྱིན་གྱི་ཆོག་སྟོན་པའི་མཐུ་དང་། བདག་དང་པ་རོལ་ལ་པན་འདོགས་པའི་
 མཐུ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་པར་
 ཕྱིན་སྤྱབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱང་བའི་མཐུ་རི་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཞེན་སྟོན་པས་སེར་སྐྱ་སེལ་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་སོགས་པར་ཕྱིན་གཞན་

རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསལ་འཆལ་ཚུལ་ཁོང་ཁྱོད་ལོ་ལོ་རྣམ་གཤེད་ཤེས་འཆལ་
 སྤང་རུས་པའོ། །ཆོག་གས་སྤྱོད་པ་ནི་པར་བྱིན་དུག་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཆོག་གས་བསམ་གས་ཤིང་སྤྱོད་པར་མཐོང་སྟེ། སྤྱོད་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་བསོད་
 བསམ་གྱི་ཆོག་གས་དང་། ཤེར་ཏིང་གཉིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་གས་དང་བརྩོན་འགྲུས་
 བྱི་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་པན་པ་ཇི་ལྟར་
 འདོགས་ན། སྤྱོད་པ་བཏང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་མི་འགྱོད་པས་ད་ལྟ་དང་བྱི་མར་
 བདག་ལ་པན་བཏགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་བྱིན་པས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པ་
 དེ་བཞིན། ཚུལ་བཟོད་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
 གྱིས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་གཞན་གྱི་ནད་དང་
 ལོ་ཉིས་སོགས་སེལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་ལ་པན་
 འདོགས་ཤིང་རང་ལ་པན་པ་ནི་སྦྱོས་མ་དགོས་སོ། །མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྤྱོད་
 དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། སྤྱོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་
 པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་ལྟ་མེད་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། བཟོད་པས་མཛེས་
 ཤིང་འཁོར་གཡོག་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ལས་གྱི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་ལུས་ནད་
 མེད་པ་དང་སེམས་ལས་སྐར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་རིག་པའི་
 གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུའོ། །རྒྱ་
 མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོ་རབས་གང་དང་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྱོད་སོགས་དེ་

དང་དེ་སྐབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་དང་། དེས་རང་དོན་དང་གཞན་སྤྱོད་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་མཐུན་པ་བཞིའོ། །མི་སྐྱོ་བ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་
ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་འཕམ་ཇོགས་
པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་སྟེ་རང་པར་བྱིན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
པ་ལ་དེའི་དྲིས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྐྱབ་དང་། ཆ་གང་བཀེས་སྒྲུམ་
ངལ་དྲུབ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་བསྟོན་ལ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡིད་མི་སྐྱོ་བར་ཆོས་སྒྲོད་པས་
ངོམས་པ་མེད་པའོ། །མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲོད་པ་དང་གཉེན་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིད་བྱེད་
ལ་རྣམ་གངས་བཞི་སྟེ། བར་བྱིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སེར་སྒྲན་ཤེས་པའི་
འཆལ་བའི་བར་རྣམས་སྟོག་པ་མི་དགོ་བའི་སྟོགས་ཡིན་ལ་དེ་དག་བྱུང་ན་སོ་
སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་དྲུག་པོ་རང་དང་
གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དང་། བར་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བཤགས་པ་ཡི་རངས་གསོལ་གདབ་སྟེ་གསུམ་
གྱིས་མཚོན་པའི་རང་བཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བྱང་ལུབ་ཀྱི་བྱིར་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
སོ་སོར་བཤགས་སོ། །དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་

བགྱིའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བསྐྱེལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །
 བདག་གཞན་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོག་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རབ་རྩ་དྲུངས་བ་ཡིད་བྱེད། ཡང་དག་པར་
 རོད་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་གངས་རི་རྒྱན་བསྟན་པ་འདི་དག་
 ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རབ་དྲུངས་
 ཞེས་པས་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་ཆོས་དང་དོན་ལ་ཡིད་རབ་རྩ་དྲུངས་བ་སྒྲིད་པར་
 བྱེད་པ་ནི་རབ་རྩ་དྲུངས་བ་ཡིད་བྱེད་དེ། ཆོས་དང་དོན་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་རྫོང་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་དོན་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་དམ། ཡང་རྒྱ་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་དང་། དོན་
 དེའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཕ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་
 བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པར་
 ཡིད་ཆེས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །ཡང་དག་ནོད་པ་དང་ཞེས་དེ་ལྟར་དད་ནས་
 ཕར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་ཆོས་འཆོལ་ཞིང་ཡང་དག་པར་ནོད་པ་ནི་ཡང་དག་ནོད་པ་
 ཡིད་བྱེད་དང་། གཞན་ལ་སྒྱུན་པར་འདུན་པ་དང་ཞེས་པ་ཆོས་དེ་གཞན་ལ་
 སྒྱུན་པར་དགའ་བའམ་བདུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི་བཤད་པའི་
 རྒྱབས་སོ། །ཤོ་ཆ་དང་ནི་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཆད་དཔག་རྩ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་
 ལ་གོ་ཆ་བགོ་བ་གོ་ཆ་ཡིད་བྱེད་དང་ནི། སྒྲོན་ལམ་དང་ཞེས་པ་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཕར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དང་། ཉེ་དུ་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་ཆད་པའི་སྒྲོན་ས་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་པར་སྦྱར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་
ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་དང་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་འཕྲོབ་པའི་རྒྱ་པར་ཕྱིན་ནམས་བསྐྱབ་པ་ལ་
སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི་པར་ཕྱིན་
གྱི་གདམས་པ་རྗེས་བསྟན་བཞིན་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཐབས་དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བའི་ཡིད་ཅེས་པས་
བསྟན་ཏེ་པར་ཕྱིན་ནམས་རང་གིས་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད།
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་རོ་
སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་པར་ཕྱིན་ནམས་རྗོགས་པར་བྱ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
སྒྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནམ་པ་བཞི་ནི་སྒྲིན་སྒྲིགས་ནམ་པ་དུག་ལ་ནི། ཞེས་པ་
ནས། ཡང་དག་སྒྲོ་བ་མཆོག་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བཞི་གང་
ཞེན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད། སེམས་ཅན་ཡོངས་
སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ལ་
སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད་བཞིའོ། །
དེ་ལས་དང་པོ་སྒྲིན་པ་སྒྲིགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་པ་ནས་སྒྲིན་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུག་རེ་དུག་རེ་ཡོད་པ་སྐམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
པར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ལུས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་པོའོ། །སྒྲིན་སྒྲིགས་ཕྱིན་དུག་རེ་རེ་ཡང་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་རང་རང་གི་

དངོས་པོ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་རང་རང་དང་། དེའི་ཚེ་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱིན་པ་ཉིས་སྟོད་སྟོམ་པ་དང་དགོ་བ་དེ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས། གནོད་པ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་བཟོད་པ། དེ་དང་དེ་ལ་བརྩོན་པའི་ཆ་ནས་བརྩོན་པ་ལྟུགས། མི་མཐུན་སྟུགས་ཀྱིས་མ་སྟུགས་པར་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན། ཕར་བྱིན་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་སྟོད་དུ་མ་ཁོར་བར་གཤེས་པ་དང་དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་གཤེས་རབ་བོ། ཡོངས་སྦྱིན་དང་ཞེས་པ་ཕར་བྱིན་དུག་ཉིད་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་ནི་ཞེས་པས་ཕར་བྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཕར་བྱིན་ལྟག་མ་ལྟས་སྦྱབ་པའི་སྟོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་པོ། །བསྟེན་པ་ལ། ཡང་དག་སྟོ་བ་མཆོག་དང་ཞེས་པས་ཕར་བྱིན་གྱི་ཆོས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི་སྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་བཞི་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕར་བྱིན་དང་བསྟུ་དངོས་དང་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་པ་བཞི་ལ་ཡང་དག་སྟོ་བ་མཆོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཕར་བྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་བཅུ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བཅུ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ་དེ་ལ་

ཡང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་དང་དགའ་བ་དང་བྱང་སྟོམས་བཞི་ཡོད་པ་འོག་
 ཏུ་ཆད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་རྩེའི་ཕར་ཕྱིན་
 རྒྱལ་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་འཕམ་དེའི་རྒྱལ་རྒྱལ་བསྐལ་ཅན་ལ་སྟོང་
 རྩེ་སྟེ་སྟོང་རྩེ་བཙམ་དུ་མ་ཟད་དེའི་རྒྱལ་བསྐལ་ཅི་རུས་སུ་སེལ་བ་དང་རྒྱལ་
 བསྐལ་མི་ཟུང་བའི་རྒྱ་སེར་སྣ་སོགས་དོར་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 ཡང་བྱམས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་
 ནོ། །དགའ་བ་ནི་སྟོན་སོགས་བདེ་བའི་རྒྱུའམ་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ལྡན་
 བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞིང་དེ་
 བདེ་བ་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་དགོ་བ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཛོག་གོ། །བྱང་སྟོམས་ནི་
 ཆགས་སྣང་མེད་པ་ཡིན་པས་བདེ་བ་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་སྟེ་བར་
 མ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་དང་། ཡོངས་སྟོད་རྣམས་གཞན་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱལ་བསྐལ་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཞེ་སྟེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་
 པ་དང་། ཆགས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །རྩོ་
 བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་བྱས་ངན་པར་བྱས་པ་ལ། རྩོ་འགྱུད་དང་ཞེས་པས་
 བསྟན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཡེ་མ་བྱས་པ་དང་། རྩོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་
 སེར་སྣ་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བྱས་པ་ནི་སྦྱད་པའམ་ངན་པ་བྱས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་རྩོ་ཆེད་འགྱུད་པའོ། །ཡུལ་ལ་དགའ་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་

རྣམས་རྒྱུན་དུ་སྟོང་པའི་ཆོ་རྣམ་པར་གཡང་བ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་དེ་
ལ་དགའ་བ་ནི། དགའ་བ་ཡིད་བྱེད་དེ་འདི་ལ་བརྟན་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་གྲང་
བུའོ། །སྟོ་ལ་དག་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་ལ་འཇུག་
པའི་ཆོ་སྟོང་པར་མི་འདོད་པའི་སེམས་སྟོ་བ་སྦྱེས་པ་ལ་འདི་ནི་སྤྲ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་པས་དག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་དག་པོའི་འདུ་
ཤེས་འཛིག་པ་ནི་མི་སྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འགོད་དང་ཞེས་པ་སེམས་
ཅན་རྣམས་པར་བྱིན་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བསྟན་པས་སྟོ་བ་པར་བྱའོ་
སྟུམ་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་འགོད་པ་ནི་འགོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱང་སྟོགས་
ཀྱི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྟོན་པའི་སྟོ་གྲོས་སོ་ཞེས་པ་
སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་དང་འཆོམས་པར་འཆད་པ་བརྟོན་པའི་
སྟོ་གྲོས་ཏེ་བརྟོན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟུང་ཆོད་
ཤེས་པ་ལའོ། །

འོག་ཏུ་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ལེའུར་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བའི་བདེན་པ་
ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་སོགས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི།
རྟེན་ཡིན་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་མིན་ཞེས་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་
དུག་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ་དབང་ལྷན་ཆངས་པ་ལ་སོགས་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྟེན་མིན་པར་ཤེས་པ་ནི། རྟེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་

འདི་ནི་རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པོ་དག་
ལ་སྒྲིན་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ཅེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སེར་སྒྲ་སོགས་ལ་དབུལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིན་
སོགས་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་
པོ་གཉིས་པོ་དག་ལ་སྒྲིན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་
རིག་པས་ཤེས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཆོགས་
གཉིས་པོ་བསགས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་ན་པས་དགའ་བ་ནི་བསགས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་
པ་ཡིས། དགའ་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྲིན་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཤེར་ཉིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། དེ་དང་དེའི་བརྩོན་
པ་དེ་དང་གཉོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་པ་ནི། བསགས་
པ་བྱན་ནས་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཆེན་མཐོང་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་པར་ཕྱིན་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ནམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་སོགས་
པར་ཕྱིན་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པས་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཐོང་བའོ། །
ནལ་འབྱོར་ཞེས་པས་པར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྒྲུལ་བ་ནི། ནལ་འབྱོར་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་ལར་ཕྱིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ནི། མི་རྟོག་པར་འདོད་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པར་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་འབྱུང་བས་མི་རྟོག་པར་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་
 སོ་སོར་ཆོག་པ་གཉིས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བར་བྱང་ཕྱོགས་ལེའུ་དང་
 གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་དང་ཞེས་པས་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་རྗེད་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་དོན་དེ་གཉིས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་
 འཛིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་གཟུངས་གྱི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །
 ཡང་འདོད་པ་ཞེས་པས་གང་དུ་སྦྱེས་གྱུར་ལར་ཕྱིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པའི་རྒྱུན་བཤེས་གཉིན་སོགས་དང་ཡང་འདོད་ཅིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་
 པ་ནི་རྒྱུན་ཐོབ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་སྟོན་ལམ་མོ། །ལོག་པར་འཛིན་
 པ་རྣམ་པ་བདུན། སྦྱོང་བའི་མཐུ་ནི་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པས་ལར་ཕྱིན་སྦྱོམ་པ་
 ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་བདུན་སྦྱོང་བའི་མཐུ་ནི་ཐོབ་པར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ནི། །ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་དང་ཆོས་གྱི་སྟོམ་བཞིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 བདུན་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ གུན་བརྟགས་གྱི་ཆོས་མེད་པ་ལ་ཡོད་
 པར་འཛིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཆོས་ཉེས་པ་ཅན་ལ་རྟག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལྷ་འདས་པ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་
ཆད་དུ་དོགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པར་གཡང་ས་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པར་འཛིན་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་
མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དེས་དེ་དག་སྟོང་
བར་བྱེད་དོ། །འདུས་བྱས་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་བདེ་
བར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་འདས་ལས་
འདས་པ་ལ་མ་ཞི་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་རིམ་
པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་འདས་ལས་
འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བསྟན་པ་དེས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་རབ་དྲུངས་ནས་མདོན་དགའི་བར་དུ་གཤི་རྒྱས་བཤད་ནི་མོས་པ་དང་།
ཆོས་འཆོལ་དང་། ཆོས་བཤད་པ་དང་། སྐབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། གདམས་
པག་དང་། རྗེས་བསྟན་དུག་དང་སྐར་བ་ཡིན་ལ། དུ་བའི་ཡིད་ཅེས་པ་ཐབས་
ལྟར་གྱི་ལེའུ་དང་། སྐྱོན་སོགས་དུག་ལ་མཐུ་ཐོབ་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ལེའུའི་པར་
ཕྱིན་དུག་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྐྱོན་བསྐྱུད་དོས་དང་སྐར་རོ། །མཚོན་
བསྟེན་བརྟེ་གསུམ་མཚོན་བསྟེན་ཆད་མེད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
ངོ་ཚ་ནས་ལོག་པར་འཛིན་པ་བདུན་སྟོང་པའི་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་

གྱི་ལེའུ་ལས་རིམ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ངོ་མཚར་དང་ངོ་མཚར་
མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བཤད་པ། ངོ་མཚར་ངོ་མཚར་མེད་པ་ལ། །འདྲ་
ཤེས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ངོ་མཚར་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བཞི་དང་། ངོ་མཚར་མེད་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་
པ་བཞི་ཉིད་དེ། འདི་དག་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གི་ཁམས་རྒྱས་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ཁམས་
རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁུག་ཏུ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའི་རྒྱས་བྱུང་བ་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་རེ་རེ་ནས་སྒྲོམ་
མ་དགོས་སོ། །ངོ་མཚར་པའི་འདྲ་ཤེས་བཞི་གང་ཞེན་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་
ལས་རང་གི་ལུས་དང་སྟོམ་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་དགའ་བ་སྤང་བའི་འདྲ་ཤེས་འཁུག་པ་ཡང་ངོ་
མཚར་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྦྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་གཏོང་བ་ལམ་སྤང་བ། དེ་བཞིན་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་ཉེ་དུ་སོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཏོང་བ་
ནས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བར་དོ། །ཡུན་རིང་བའི་ངོ་མཚར་བཞི་
པར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྦྱོད་
པའི་འདྲ་ཤེས་འཁུག་པ་ཡང་ངོ་མཚར་རོ། །པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱད་ཀྱང་རང་
དོན་དུ་ཆོ་འདིར་ལན་ལ་མི་རེ་བའང་ངོ་མཚར། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་མར་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་ཡང་ངོ་མཚར་བ་བཞིའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་

རིགས་སྐྱེ་དང་སོགས་བཞི་གཞུང་ལྟར་རོ། ། རྡོ་མཚར་མེད་པ་བཞི་ནི།
འབྲས་བུ་བ་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
པས་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བ་ལྟར། རྒྱ་པར་ཕྱིན་ཚད་མེད་པ་སྤྱད་པའི་འབྲས་ཐུ་
བྱང་ཚུབ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའང་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ལ། བདག་དང་
གཞན་མི་མཉམ་པར་འཛིན་པས་བདག་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་
པར་བྱེད་ན་ངོ་མཚར་གྱི། བདག་གི་འདུ་ཤེས་ཡུན་རིང་པོར་གཉིན་པོ་བསྒྲུམ་
པས་སྤངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེས་བདག་ལ་རི་
ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
པལ་པ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔས་པན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་ཚངས་པ་སོགས་གྱིས་མཆོད་པ་བཀྱུར་སྟེར་
བྱས་པ་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེས་མཆིལ་མའི་དོག་
གྲུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པས་ཕན་ལན་བྱེད་པར་རེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་ཕན་གདགས་པ་ཡིན་པས་ལན་ལ་མི་རེ་
བ་ཅམ་ལ་ངོ་མཚར་མེད་དོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མི་རེ་བའང་ངོ་མཚར་མི་
ཆེ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མི་འདོད་དེ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྱུ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ངེས་
པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པ་དང་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སེམས་སྟོམས་པར་བྱས་ཏེ་པར་བྱིན་ལ་འགོད་པ་

ནི་སྒྲོམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་དོན་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་དང་སོགས་
 གྱིས་བསྟན་ཏོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་དང་ཞེས་པས་ཡར་སྤྱོན་
 རྒྱལ་ལ་སྤྱད་ན་བདེ་བ་དང་ཡན་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞོད་པའི་དངོས་པོར་
 རྩེད་ཅན་མི་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་བདེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ལེའུར་སྟོན་ཉིད་ཏུ་ནི་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་འདོགས་
 གྱི་ཆོག་སྤྱོད་བཅད་དང་། ཡན་འདོགས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མ་དང་ཡ་དང་རྩ་ལག་
 སོགས་བདུན་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལན་རེ་དང་ཞེས་
 པས་གཞན་ཡར་སྤྱོན་ལ་བཀོད་ནས་གཞན་ཡར་སྤྱོན་རྒྱལ་གི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པས་
 སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་ཡན་བཏགས་སོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཤིང་།
 གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡན་པའི་ལན་ཏུ་རེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལན་གཞན་
 མི་འདོད་དེ་སེམས་ཅན་ཡར་སྤྱོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་
 པས་དེ་ལྷན་སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་དེ་སྤྱོན་པར་གྱུར་ན་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱས་པས་སོ། །
 འདི་ནི་ལན་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡར་སྤྱོན་
 ལ་བཀོད་པ་དེ་ཡར་སྤྱོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་

དྲིན་ལན་སྒྲན་པ་ཡིན་གྱི་ལན་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དྲིན་ལན་མི་ལོན་ལ།
ལན་དུ་རེ་བ་གཞན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་
ལོངས་སྤྱོད་ནམས་ལ་མ་ཆགས་དང་སོགས་ནས། དེ་བཞིན་ལན་དུ་པན་
འདོགས་ཡིན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་དུ་སྒྲོན་དང་ཞེས་པ་རེ་བ་ཡིད་
བྱེད་དམ་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞིག་འདོད་ཅི་ན་འདི་གསུམ་
དུ་རེ་ཞིང་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སའི་
མཐར་ཐུག་པར་རེ་བ་འཇམ་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཐར་ཐུག་
པར་རེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་རེ་བའོ། །དེའི་དང་པོ་སྐད་དང་
པོར་སྒྱུན་པའི་པར་སྒྱུན་རྫོགས་པས་སྒྱུན་པའི་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནས། ས་
བརྩ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་སྒྱུར་རྫོགས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་
མཐར་སྒྱུན་པར་འདོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ས་བརྩ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་དུས་དང་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་
བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །འདི་ནི་གཞུང་དུ། ཉག་རྩ་འཕེལ་དང་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུན་དུའོ། །ཞེས་པ་པར་སྒྱུན་པར་འགའ་
སྤྱོད་པར་འགའ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བཞིན་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་སྤྱོད་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གང་མས་ངག་དང་
རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱུད་མི་བྱ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གསུམ་

སྤང་ཡང་དག་བསྐྱེད་སོགས་རྒྱལ་སྤང་ཏུ་ཆུད་མི་བ། ཞེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་གིས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཚུ་རོལ་
 མི་གནས་སེམས་དཔའ་དང་ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་
 བཞིན་ཏུ་ཡར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དང་པོར་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་
 ཡར་ཕྱིན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་བར་མ་དོར་མི་འདོར་བར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་
 པ་ནི་ཡང་དག་སྟོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞུང་ཏུ་རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་
 དང་སོགས་ནས། བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྟོར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་རོལ་མི་གནས་སེམས་དཔའ་དང་ཞེས་སྤྱིན་སོགས་
 ལ་སྐྱེད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་ལུ་འཁོར་བའི་ལོངས་སྟོན་འདོད་པ་སོགས། ཚུ་
 རོལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་ལུལ་ལ་མི་གནས་པར་སེམས་པའོ། །ཆོག་རྒྱུད་
 གཅིག་པོ་འདི་ནི་བཤད་པ་འགྲེལ་བར་མི་སྤང་ལ་གང་ལ་སྐྱར་མེད་པས་གོང་
 ཏུ་ཡར་སྐྱར་དགོས་སོ་སྟམ་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱོས་གིག། དེས་དམན་དར་བའི་
 སེམས་ཅན་ལ། མི་དགའ་བ་དང་རང་དགའ་བའོ། །ཞེས་པ། ཡར་ཕྱིན་
 དེས་དམན་པ་ནི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པར་མཐོང་ན་དེ་མི་
 མོས་པ་ནི་མི་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྤྱིན་སོགས་སྟོན་པ་འཕེལ་ཞིང་
 དར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་དེ་ལ་མོས་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ།
 གཞུང་ཏུ་འདི་གཉིས་ལོངས་སྟོན་ཆགས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་

གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པ་བཙུག་དང་ཡང་དག་ལ། །མ་དད་པ་དང་
དད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་གཞུགས་བརྟན་ནམ་བཙུག་མ་
བསྒྲོམ་པ་ལ་མ་དད་པ་ནི་མི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བཙུག་མ་ནི་སྦྱིན་
པ་མ་དག་པའམ། སྦྱིན་མདོག་བྱེད་པ་སོགས་ནས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མ་
དག་པའི་བར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བསྒྲོམ་པ་ལ་དད་
པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་གཉིས། སྤུལ་པ་དང་ནི་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དང་དུ་མི་ལེན་ཡིད་བྱེད་དང་ཞེས་
པ། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སེར་སྣ་སོགས་ཐར་ཕྱིན་རྣམས་གྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་བྱུང་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པའི་གཉིན་པོས་འདུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དང་
དུ་མི་ལེན་པ་ནི། དང་དུ་མི་ལེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི། སློ་ལྟན་དེ་
དག་ས་ཀུན་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །
ཡུང་བསྟན་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་རིགས་གྱི་བྱ་བྱོད་རི་
སྟོང་ཅིག་ན་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་རྫོགས་ནས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
འཛང་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བའམ་འདོད་
པ་ནི། ཡུང་བསྟན་བར་འདོད་པའོ། །ཡང་ན་ས་བརྒྱུད་པའི་དུས་སུ་ཡུང་
སྟོན་པས་ན་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འདི་ནི། ཡུང་བསྟན་པ་རི་ལྟ་བུ་
ཞེན་གང་ཟག་དུས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་པར་དགའ་བའོ་ཞེས་པ་ངེས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཐོབ་

པར་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་ངེས་པར་འདོད་པ་དང་།
 སྟེ་བ་ངེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྟེན་པའི་པར་སྟེན་ཆོག་པ་ས་
 དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་
 བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་པོ་ས་ནས་སར་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྟེན་པ་ཆོག་པ་ས་བཅུ་པའི་དུས་སུ་དག་ཡིད་ཀྱིས་
 སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་
 པར་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འབྱོར་བ་དང་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་
 མཁས་པའི་འབྱོར་བ་འདོད་པའོ། །སྟེ་བ་ངེས་པར་འདོད་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་
 ཐོབ་ནས་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པའོ། །སྐབས་འདི། སྟོ་ལྷན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཕུན་ཆོག་སྟེ་
 དང་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་དང་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྟེ་
 མའི་ཆེ་ལ་མཐོང་བའི་སྟེར། །འཇུག་སེམས་ཞེས་པ་མ་འོངས་པ་སྟེ་མའི་དུས་
 བ་མཐོང་བས་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 སྟེ་མའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་པར་སྟེན་རྣམས་ཆེ་རབས་གང་དུ་སྟེས་གྲང་
 སྟེད་དགོས་པར་མཐོང་ནས། ཆེ་འདིར་པར་སྟེན་དུག་ལ་རྒྱན་དུ་འཇུག་པའི་
 སེམས་སམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྟེན་དུག་གི་སྟོང་པ་སྟེད་ན། དེའི་རྒྱ་མཐུན་
 སྟེ་མའི་ཆེ་རབས་རྣམས་ལ་ཡང་པར་སྟེན་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་སྟེར་དེ་
 ལྟར་བསམས་ནས་པར་སྟེན་ལ་འཇུག་པའོ། །མཉམ་པར་བལྟ་བའི་སྟེར་

ཞེས་པ། བདག་གིས་ཀྱང་ཡར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱང་བས་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཉམ་མོ་སྒྲམ་དུ་རྟོག་
བཞི་མཉམ་བར་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མཆོག་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞུགས་
པ་ཡིས། །བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ངེས་འཛིན་བྱིང་། །ཞེས་པ་བདག་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། །ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
ལ་སྦྱོད་པས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་
པས། །ལམ་དང་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས་བདག་ནི་
ཉན་རང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕགས་
པར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་བྱིང་རོ། །དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་དམིགས་
པའམ་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་དགེ་བ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་རྒྱད་ལ་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་
ཡི་ཁམས་ནི་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་འདི་གསུམ་གཤོན་མི་ཟ་བར་
བྱ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་བརྟན་པའི་
ཆོགས་བཅད་ལྟ་དང་སྦྱར་རོ། །འདི་མན་ཆད་ལ་ཡིད་བྱེད་མ་གསུངས་པ་ནི་
ཡོན་ཏན་ལེའུའི་ཆོས་དང་བདེན་པ་རིགས་པ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་
ཆོས་འཆོལ་སྟགས་སུ་འདུས་ཟེན་པ་དང་། དེ་མན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱུགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོད་པའི་ལེའུའི་རྟགས་ནས་སའི་བར་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ལ་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལ་ཡིད་བྱེད་སྒྲེར་དུ་སྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་
 འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད་ནས་བདག་མཆོག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་བར་ནང་གི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་སོ་སོར་མ་བཅུས་
 བར་སྒྱུར་རྣམས་གངས་ལུ་བཙུང་གཅིག་ཅུ་མ་འདུག་ལ། ཡིད་བྱེད་འདི་ཐམས་
 ཅད་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཁམས་རྒྱས་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་འདི། གཞུང་འདིའི་
 ལེའུ་གོང་འོག་གི་མདོ་ཆིངས་ལྟ་བུར་ཡང་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་དམིགས་སོགས་
 བདུན་པོ་འདིས། སྒྱུབས་འགོ་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་གྱི་ལེའུ་བཙུའི་དོན་ཀྱང་
 སྒྱུར་བསྟུས་ཏེ། རྒྱ་དམིགས་ཞེས་པས་རིགས་དང་། རྟེན་ལ་དེ་རྗེས་དྲན་
 ཞེས་པས་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནང་གི་རྟེན་དང་། སེམས་
 བསྐྱེད་ལེན་པའི་ཡུལ་ལམ་ཕྱིའི་རྟེན་མཆོག་གསུམ་ཡང་བཟུང་ནས་སྒྱུབས་
 འགོ་ཡང་བསྟུས་ལ། རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་
 ལྟག་མ་བཞེས་མཐུ་དང་ཡོངས་སྒྲིན་སྒྱུབ་པ་རྣམས་ཤུགས་ཀྱིས་བཟུང་བས་
 ལེའུའི་གོ་རིམ་ལྟར་སྒྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཆང་བར་སྣང་ལ། དེ་མན་ཆད་
 བས་མོས་པ་སོགས་དང་གོ་རིམ་མཚུངས་པར་འདུག་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ། རྒྱས་དང་ལྟག་པའི་
 བསམ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་པར་བྱ་བ་
 ལུང་གི་ཆོས་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་བཙལ་བ་དེ་
 ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེས་ནས་རྣམས་གངས་བཙུག་གསུམ་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་

སོ་སོའི་སྤྱི་བོའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་
མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་ཆོས་བཅལ་བ་ནི།
ཐར་བའི་ས་བོན་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མོས་པས་སྦྱོད་
པ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟེན་པ་
ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཆོན་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་བདག་གཞན་
མཉམ་པའི་སེམས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་གྱི་
ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་ཆོན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷན་རྟོགས་པས་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་
ནི། བརྟན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་
དོ། །ཡང་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་མོས་
སྦྱོད་ཀྱི་ས་ན་སྤང་བྱ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་སྟེ། བསམ་པ་མི་བརྟན་པ་དང་།
དགོ་སྒྲིག་གི་གྲོགས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྤངས་པ་དང་།
ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྤང་བྱ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་པས་བར་
ཆད་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་གྱི་ཆོས་
རྟོགས་པ་ནི་དབང་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མངོན་
ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་
དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷན་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་།

ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འཆོལ་བ་ནི། ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་
ན་བཞི་སྟེ། སྔ་སའི་སྐྱེ་བོ་ཆོག་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་བར་དུ།
ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་མ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མེད་པ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ན་གཟུང་འཛིན་སྤངས་པས་ཆོས་སྐྱའི་
ཆ་ཤས་རྟེན་པས་སྐྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས། ཁ་ཅིག་
མོས་སྦྱོད་ཆོག་ལམ་འབྲིང་གི་བར་སྐྱ་མེད་དང་། ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ནས་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་རྗེས་མཐུན་རིམ་གྱིས་རྟེན་པ་སྐྱ་བཅས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ས་དང་པོ་
ནས་བདུན་པའི་བར་བདེན་དོན་མདོན་སྒྲུལ་མཐོང་བའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩལ་
བ་བཅས་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱ་རྟེན་པའམ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་
པའི་བར་གྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩལ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་དང་བཞིའོ། །

ཡང་ད་རྒྱལ་ཡོད་མེད་གྱིས་ཕྱེ་བ་གསུམ་ནི། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་སོ་སའི་
སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་ད་རྒྱལ་གྱི་ཤས་མང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་
བར་དུ་ད་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་ཀྱན་བརྟགས་སྤངས་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་པས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་ད་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད་
དོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་འབྲས་སུ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲུབ་པ་

དང་། སྤང་བྱ་སྤང་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བརྟན་ཆོས་གཟུགས་དང་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བརྟན་བརྟམས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་འབྲས་
ལུ་གཟུགས་ཅན་ལས་དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོན་བཟང་པོ་སྟུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་དེའི་ཆ་ཤས་དཔེ་
བྱུང་བརྒྱད་རྩ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་
དག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མིན་པ་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བཞི་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་
ནད་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་
པས་མཐོང་སྒོམ་ཀྱི་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཐོབ་པ་ཡང་ཆོས་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ན་ཡང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་
ཏན་མི་ཟད་པ་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་བཅའ་
ཞིང་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གཟུགས་མིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བ་དང་། དབང་ལྷག་དང་། མི་ཟད་པ་བཞི་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཆོས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་ནི་དགོན་པའི་ཕྱིར་རིན་
པོ་ཆར་འདུ་ཤེས་པ། ནད་མེད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་སྤྲན་དུ་འདུ་ཤེས་པ། མདོན་
པར་ཤེས་པས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ནོར་དུ་འདུ་ཤེས་པ། མི་ཟད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་ལྷ་

ངན་འདས་པར་འདུ་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འང་། ཆོས་ནི་དུས་རེས་
 འགའ་ལས་ཐུང་དགའ་ཞིང་། ཐུང་ན་དོན་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་འདོད་པ་
 འཇོ་བ་ཡིན་ལ་སྐབས་འདིར་རིན་པོ་ཆེ་མཛེས་ཤིང་དག་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་
 དཔེའང་འཛིག་རྟེན་ན་དགོན་པས་ཆོས་ལ་རིན་པོ་ཆེར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱ་བ་དང་།
 སྤྲོད་གྱིས་ནད་སེལ་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་སྤྲོད་གཞན་གྱིས་གསོ་མི་བྱས་
 པ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བའི་སྤྲོད་ཆེན་པོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ནོར་ནི་ཉུང་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་འཛད་པས་འཛིག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དམ་པའི་
 ཆོས་ཀྱིས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པ་འཛད་པ་
 མེད་པའི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ནོར་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་ནི་སྤྱོད་པ་དང་ན་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཟད་པར་
 བྱུང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཏན་དུ་བདེ་བའམ་གང་ཐོབ་ནས་གཏན་དུ་མི་
 ཟད་པ་ཞི་བ་བསེལ་བ་བདེ་བ་བྱུ་ལོམ་པའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལས་འདས་
 པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱ་བ་འོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བས་
 སྤངས་བྱ་བ་ཅུ་སྟོང་རྟེ་གང་ཞེན་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མི་མཐུན་སྤྲུགས་རྣམ་
 གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་
 པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་པོ་ཆོས་འཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པ་དང་།
 མེད་པ་དང་། སྤྱོད་འདོགས་པ་དང་། སྤྲོད་པ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དུ་མ་ཉིད་དམ་

ཐ་དད་རྒྱ་མམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་མམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་མམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྒྱ་དོན་ལ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་མིང་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་པོ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་
ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ། སྟོང་
པ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཆོས་རྒྱམས་ཐ་སྟད་རྒྱ་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་པའི་
སྟོང་པ་ཡིན་པས་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་
སྟངས་པ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཡོངས་ཀྱབ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ཡོད་པ་
ལ་ཡོད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མཐའ་མིན་ནོ། །མེད་པའི་མཐའ་
བསལ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་ཞེས་བསམ་ཐ་སྟད་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་སྟངས་པ་འདི་གང་ཟག་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
སྒྱུ་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བཟུང་
ན་ཡོད་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང་ཟག་རྒྱ་སྟངས་ཡང་
དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་དེ་བདག་སྤང་པོ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་
ལ་ཐ་དད་རྒྱ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་

པར་བསྟན་ནས་འདི་མན་ཆད་གྱིས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་སྟོན་ཏེ། སྟོ་འདོགས་
 དང་སྐྱར་བའི་མཐའ་བསལ་བའི་གཉེན་པོར། གཞུགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 སྟོང་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་སྒྲུང་ཡང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་
 ཞེས་པས་གཞུགས་ཀྱིན་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའི་སྟོ་འདོགས་པ་བསལ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟོང་
 པ་ཡོངས་གྱུབ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་བསལ་ཏེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཤན་ལེགས་
 པར་མ་བྱེས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་
 པའོ། །ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཞེས་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་མཛད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐམས་
 ཅད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་འགོག་པ་ལུགས་འདིས་ཆེད་དུ་འགོག་རྒྱུའི་ཕྱོགས་སྐྱར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། གཞུགས་
 ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞུགས་མ་ཡིན། གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་
 ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་ཡོངས་གྱུབ་གཉིས་གཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མ་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་འབྲུལ་པའི་སྟོའི་ཡུལ་དང་བྱི་མ་དབྱུང་
 བཟོད་པ་མ་འབྲུལ་པའི་སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་གཉེན་པོར། གཞུགས་སྟོང་པའོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཞུགས་སོ། །གཞུགས་

ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཅན་ནམ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་
 བ་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་གནས་ཀྱི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
 མེད་དེ་མེད་ཚེ་བ་བཞིན་དུ་ཚེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལས། འདྲ་
 བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་པའི་
 མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་སྒྲུབ་བཞི་རེ་བཞི་རེ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཚེས་སུ་རྟོག་
 བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་ཚྱོད་བ་སོགས་དང་ས་སྒྲ་བ་ཚུ་གཤེར་བ་སོགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །བྱད་
 པར་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་གཟུགས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། འགག་པ་ཡང་མེད།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་སོགས་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་བཞིན། དོན་དམ་པར་ཚེས་གང་
 ཡང་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བརྗོད་པ་ན་མིང་དོན་འདྲེས་ནས་
 མིང་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། དོན་ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རིམ་
 ལྟ་བུ་བཞིན་མིང་དུ་རྟོག་པའི་གཉིས་པོར། མིང་ནི་བཅོས་མ་རྒྱུན་པ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ཏེ། མིང་དོན་གཉིས་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྦྲེས་ལུས་
 དོན་དེ་གོ་བར་བྱ་ཕྱིར་སྟོ་ལུས་བརྗོད་ལུས་པ་ཅམ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་
 བཞིན་དུ་དོན་དེར་འཛིན་པ་དང་། དོན་མཐོང་བ་ན་དོན་དེ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་
 འདི་ནི་མིང་འདི་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་བྱིས་པའི་སྟོས་མིང་དང་དོན་དུ་
 སྟོ་བཏགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་གིས་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་མིང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མིང་ཅམ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་
 སོ། །ལྟ་བུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་སྟོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་
 བྱི། ལེའུ་འདིར་རིམ་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱན་
 ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་གོས་དང་། ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལུན་པའི་ཐབས་ཀྱི་
 དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་ལ། ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ཁྲུམ་པ་དང་འབྲུལ་
 བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ངེས་པའོམ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་ནས་ཀྱན་
 རྗོད་དང་དོན་དམ་པས་བསྟུས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 བཅའ་བ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན། བདེན་པ་

གཉིས་ལྟན་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ན། ཞེས་འདུག་གོ། དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་ལ་
བ་དེའི་ཕྱིར་དུས་དྲག་ཏུ་སྒྲེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཀྱིས་གང་
བ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་གང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བའི་
ལེའུ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་པ་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། ། །

གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ལེའུ་འདི་ལ། ཆོས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་གཞན་
ལ་བརྟན་འོས་པའི་འཐད་པ་བརྟན་པ། ཆོས་བརྟན་པའི་དགོས་པ། རི་ལྟར་
སྟོན་པའི་ཚུལ། བརྟན་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་དོན་བསྟུ་
བ་ལྟ་ལས། དང་པོ། བརྟན་པ་རྣམས་ནི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བརྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་
མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཤད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་རྣམས་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འདི་བས་
ལྷག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ཅི་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། བརྟན་པ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་ལུས་སམ་སྟོག་སྟོན་གྱི་དགོ་བ་བསགས་པའི་
ཆོགས་ཆེན་པོས་རྟེན་པ་དང་། ལོངས་སྟོད་ཆོགས་ཆེས་ཞེས་རྒྱུ་མཚོར་བགོད་

པ་སོགས་དགའ་ཆོག་ས་ཆེན་པོས་རྟེན་ཅིང་རང་གི་ར་གྱུར་བ་འང་མཐར་མཛད་
 པ་དང་། ཡིད་བརྟན་རུ་རུང་བའི་སྟོང་པོ་མེད་པ་དག་ཏུ་ཤེས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་སེམས་ཅན་སྟུག་པས་ལུ་བ་རྣམས་ལ་ཟང་
 ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་རྣམས། ཚུལ་རི་ལྟར་ན་པ་རོལ་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པར་རྣམས་པ་རྒྱལ་མིན་དམ་ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་རུས་རྟག་ཏུ་གཏོང་བར་
 བྱེད་ན། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡད་ས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་
 བ་གང་ཞིག་དེ་སྦྱེད་རྒྱ་རྣམས་ལ་འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་རུ་ཡང་རྣམས་པ་
 གྲུབ་ཏུ་མན་པར་བྱེད་པས་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མི་འདྲ་བར་གཏན་རུ་ཡིད་
 བརྟན་རུང་བའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་རུ་བྱོན་པ་དང་།
 བརྟན་པ་གནས་པའི་རུས་ན་ཆོས་འཆོལ་བ་པོ་རང་གིས་ཀྱང་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་
 པ་སོགས་ཟང་ཟེང་འགྲུབ་པ་ལྟར་ཆོག་ས་ཆེས་རྟེན་པ་མིན་ཞིང་བསྐབས་སྤྲེལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་བཏང་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཟད་པ་མེད་པར་མ་
 ཟད་གོང་ནས་གོང་རུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གཞན་ལས་གཞན་རུ་
 ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གཏོང་བ་ནི་སྟོས་ཅི་
 དགོས། ལྟ་ཞེས་པ་ཆོག་ས་བཅད་ཁ་བསྐྱང་བའི་ཆེད་དེ་དོན་གཞན་མེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་བཅའ་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་ངེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་མཐར་
 ཐུག་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོག་དང་

ཡི་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚིག་
དང་ཡི་གས་བསྟན་པའི་ཡུང་གི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནམ་ཡང་
ཐོབ་མི་རུས་པས་ཡུང་གི་ཚོས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་སོ་སོ་
རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་པ་ལ་ཐད་ཀར་བསྟན་པར་
མི་རུས་པས། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ནི་མདོན་སུམ་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ལྟ་བུ་ལ་ཐབས་ལ་མེད་དེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
པར་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་དང་ཡི་གས་ཇི་བཞིན་མཚོན་མི་རུས་
ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལས་
འདས་པ་ཡིན་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ག་སུམ་སོགས་
འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་
པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་
སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་མི་
རུས་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་པའི་
ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་དགོས་སོ། །འོ་ན་

ཟབ་མའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་སྤྲུང་པ་
 སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟ་
 འདས་སྐུ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུས། ཞེས་པ་དཔེ་བསྟན་ཏེ། སྐུ་ལ་ཆེན་པོ་ཨ་རྩ་
 གར་ཞེས་པ། རྒྱལ་ཏུ་ཞིང་མོ་ཞིང་ཆུ་པོ་ཡང་འབབ་པའི་ཁྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཁ་
 བས་ཆུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་རིང་པོར་ཆུ་སྐྱུང་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་བབ་པ་དེ་ལ་རི་དྲགས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་སྐྱུང་ཡིན་པར་བསམས་ནས་འཕྲུང་བ་ན་ཁ་ཆུ་གདུག་པས་ཤི་
 བར་གྱུར་པ་རྣམས་སྐུ་ལ་དེའི་ཁའི་དབུགས་དྲུབས་པས་དྲངས་ནས་ཁར་འཛུང་
 བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་སྐུ་ལ་ཆེན་ལྟ་བུས། རིག་པ་བཞི་དང་
 ལྟན་པས་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་སྟེ་དོན་ཐམས་ཅད་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་
 བར་བཤད་པ་ནི་གསུང་རབ་གང་ཞེས་སྐུ་ལ་གྱི་དབུགས་དང་འདྲ་བར་མ་
 རོལ་འདྲན་རྒྱས་པ་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས། རི་
 དྲགས་གྱི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་གདུལ་བུའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་དྲངས་ཏེ། མཐར་སྐྱུག་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་
 བ་མུང་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ལྟ་བུ། སྒྲིབ་གཉིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་གཙང་བ་དམ་པ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྟན་པ་བདེ་བ་དམ་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མྱོང་དུ་
 གྱུར་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་དམ་པ། གཏན་དུ་ཟད་མི་ཤེས་པས་

རྟག་པ་དམ་པའི་ས་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དོ་ཞེས་སོ་སོ་
རང་རིག་པར་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་དངོས་སུ་ཆོག་
གིས་བསྟན་ནས་དེ་དེ་བཞིན་རྩ་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་
ཅན་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཟབ་
མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་མ་ཞོར་བར་བསྟན་པའི་ཡུང་
གི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་པའི་ལམ་དེས་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བམེད་ཅིང་། ཡེ་
ཤེས་དེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཞོར་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱེ་མངོན་རྩ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་
ནི་དངོས་སུ་ཆོག་གིས་བསྟན་རྩ་མེད་ཅིང་ཡུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྒྱད་
ནས་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞི་ལྟག་དང་ལྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲིམ་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བས་སོ། །སྒྲིམ་པ་དོན་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་རྩ་བ་དེ་བར་གསལ་གསལ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་
མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བ་ཕྱི་རོལ་པས་
བདག་བསྒྲིམ་པ་སོགས་ནི་ཐར་ལམ་མིན་ལ་བདག་མེད་བསྒྲིམ་པ་སོགས་

དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ཐོས་པ་དང་
 དེའི་དོན་བསམས་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐོང་བའི་སོ་སོ་རང་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཤམ་
 ཏེ་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་
 བར་འབྱུང་ན་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་རིགས་ཀྱི་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་
 བར་གྱུར་ལ་གཤམ་ཏེ་བདག་མེད་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་མ་ཐོས་
 བར་ཡང་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་རང་ཉིད་འཇུག་པར་འབྱུང་ན་གསུང་
 རབ་རྣམས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ་བསྟན་མི་དགོས་ན་ཡང་དེ་ལྟ་
 གུ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཆོས་ཉིད་ཇི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་ཐོབ་པ་ལ་དང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་
 མཉན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་བསམ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་། དེ་
 ནས་དོན་དེ་ཅི་གཅིག་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ཀྱང་གྱི་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པ་དང་བཤད་པའི་ལུང་གི་བསྟན་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་ཁོང་དགོས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་
 ཆོས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སྒྲུབ་འཆད་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། དོན་བཟང་པོ་དང་།
 ཆོག་བཟང་པོ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སེམས་དཔལ་འཆོག་གི་སོགས་ཆོགས་

བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མོས་པས་སྟོན་པའི་ས་ན་དག་པའི་བཤེས་
གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཞན་ལས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་འཆད་
པ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་འཆད་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་འབྱོར་
བས་ཆོས་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་མོ། །ཡང་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་
དབང་འབྱོར་བ་དག་གི་བྱིན་རྒྱུབས་ལས་རང་གི་ཁ་དང་གཞན་གྱི་ཁ་ཡི་སྒྲ་
དབྱངས་དང་རོལ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་དང་།
རྩིག་པ་དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སོགས་གཞུགས་ནི་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་རུང་
བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་དང་། བམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་
པའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་སྟོང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་
བས་ཆོས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའམ་གསལ་བ་དང་། བདག་
ཉིད་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་
ཆོས་ལ་གནས་པས་གཞན་གྱིས་དེའི་ཆོག་གཞུང་བར་འོས་པར་གྱུར་ཏེ་དག་
ལ་ཉན་དུ་བདུབ་པ་ནི་འདེབས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཀྱུན་ཉན་དང་རྣམ་བྱང་
གི་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ་འདི་བཞི་དང་ལྟན་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི།
ཆོས་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆངས་བས་ཁུས་

པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། མང་དུ་བོས་ནས་འཛིག་རྟེན་དུ་དམ་པའི་
 ཆོས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་དང་། བདག་གི་ཤེས་
 རབ་ཆོས་བཤད་ཅིང་སྦྱང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྩོད་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་
 ཐེ་ཆོས་གཅོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆོས་ལ་གནས་པས་སྦྱེས་སུ་དམ་པའི་
 ལས་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་དེའི་ཆོག་བཙི་བ་དང་། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་
 ཀླུ་བྱང་རམ་ཀླུ་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་བསྟན་པས་དོན་ཆེ་བའོ། །ཡང་ཆོས་
 སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དགུ་ནི། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་
 ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྒྱལ་གྲུང་ཆོག་རྩུབ་པོ་མི་འབྱེན་པས་འཇམ་
 ཞིང་། བསྟོད་པ་བཀུར་སྟེ་སོགས་འབྱོར་གྲུང་རྒྱགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།
 ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ངལ་དུ་བ་གྱིས་མི་སྦྱོབ་དང་དཔེ་མཁྱེད་མེད་པར་འཆད་པ་དང་
 དོན་ཆེད་པར་འཆད་པས་གསལ་ཞིང་། དོན་སྣ་ཆོགས་པ་ཡང་ཡང་སྒྲོས་པ་
 མེད་པར་འཆད་པ་དང་། ཆེད་མ་དང་མི་འགལ་བར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་
 འཆད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་བརྟེན་
 པས་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་གོ་ཞིང་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་འདོད་པ་སྤངས་
 པས་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཀུན་ལ་མཁས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་
 གྱི་དོན་སྟོན་པས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་དོན་
 བཟང་པོ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོག་བཟང་པོ་
 ནི། རྒྱལ་སྤྱས་ཆོག་ནི་སོགས་ནས། ཡི་གེ་ལུན་ཆོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཞེས་པའི་

བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཚོས་འཆད་པའི་ཚིག་ནི་
མི་དམའ་བའམ་མི་ཞན་པ་ནི་སྐད་གདངས་རྒྱུད་བས་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོས་ཁ་
ཅིག་གིས་མི་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ་འཁོར་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་ཐོས་པ་དང་། སྟོན་
པོ་ནི་ཚིག་འཇམ་ཞིང་ན་བར་སྟོན་པ་དང་ཡིད་ལ་འཐད་པ་བཟང་པོ་དང་།
ལེགས་པར་བཤད་པའམ་མཛེས་པར་བཤད་པ་ནི་དོན་གོ་རྒྱས་པའི་ཚིག་
གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཚིག་བརྗོད་ན་གཞན་གྱིས་
གོ་བར་མི་འགྱུར་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚིག་དང་སྐད་གྱིས་བརྗོད་
པས་དོན་གཤམ་བར་བྱེད་པས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
དང་འཚོམས་པར་བསྟན་པ་ནི་རི་ལྷར་རིགས་པའམ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་
དེ་ལྟར་བསྟན་ན་དེའི་ན་བར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྟོན་བཀྱར་ལ་མི་ལྟ་བས་
ཟང་ཟིང་མེད་པའམ་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །ཏ་ཅང་མང་ན་སྟོ་བས་ཚིག་
མང་ཉུང་རན་ཅིང་འཛིན་བདེ་བ་ནི་མཐུན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡངས་པ་ནི་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན་ཟད་པ་མེད་པར་འཆད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་
ཚིག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བཤད་པ་བྱབ་པ་བཟང་བ་གསལ་བ་གཤམ་བར་བྱེད་
པ་རྣམས་འོང་བ་མི་བརྟེན་པ་མཐུན་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་གོང་ལྟར་འདི་
དང་སྦྱར་ཏེ་གཤམ་བར་བྱའོ། །རྟོན་བཀྱར་ལ་མི་བརྟེན་པ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་ཡང་རྟོན་བཀྱར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་རྟོན་བཀྱར་མེད་ན་
མི་འཆད་ཅིང་སྤྲད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པས་ཚིག་འདི་དག་ལ་རྒྱ་དེས་སྟོན་མ་ཞུགས་

པའི་ཆནས་བཤད་དགོས་སམ་སྟེ། ཆོག་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བརྒྱད་
 དེ། དོན་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ས་ཞིག་དོན་འཛིན་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་དོན་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བྱས་པས་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་
 དང་། གཏུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཐེག་པ་བསྟན་པ་
 བྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་དང་དོན་གོ་རིམ་
 མ་འབྲུགས་པར་བསྟན་པས་ཉན་བདེ་བ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་དག་གིས་སྟོན་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་རྒྱད་དང་འཚམས་པར་རི་ལྟར་
 རིགས་པའམ་ཅི་རིགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མདོར་ན་སེམས་དཔའ་མཆོག་
 རྣམས་ཀྱི། ཡི་གེ་ཡུན་ཆོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཞེས་སོ། །མདོ་ལས་ཡི་གེའི་ཡོན་
 ཏན་ནི་རིགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་།
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་
 པ་དང་། མཁས་པར་སྦྱར་བའི་ཆོགས་རྗོགས་པ་ཞེས་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་
 དག་སྡེ་མ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཚད་མ་གསུམ་གྱི་རིགས་པ་ལྡན་པའི་ཆོག་
 དང་ཡི་གེས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མདོར་བསྟན་བཞིན་ཏུ་རྒྱས་བཤད་ལྡན་
 པ་དང་། ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བདེན་པ་ནི་ཆོག་
 དང་ཡི་གེ་སྟོན་ཚུལ་འབྲུགས་པས་རྣ་བར་མི་འོང་བ་མེད་པས་འཇམ་པ་ནི་

ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །གྲགས་པ་ནི་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་
གོ་བས་སོ། །ཅི་རིགས་པ་ནི་དེའི་སྟོང་དང་མཐུན་པའོ། །འཕགས་ལམ་སྟོན་
བས་མུང་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་མཁས་པ་
སྟོར་པའི་ཚོགས་རྫོགས་ལ་གཉིས་སྟུང་། །མཁས་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་
དག་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་བདུན་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཐོང་
སྟོམ་གྱི་ལམ་ལ་ཚོགས་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གང་དུ་མཐུན་ན་འཕགས་
ལམ་བརྒྱད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་ཚུལ། བདེར་གསེགས་གསུངས་ནི་སོགས་
ནས། བཤད་པ་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བདེ་
བར་གསེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་ནི་དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་བསམ་
གིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་གསུང་གི་དབྱངས་ཡན་ལག་
དུག་ཅུ་གསང་བ་བསམ་གིས་མི་བྲལ་བར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུང་དབྱངས་མཐའ་
ཡས་པ་འབྱུང་བས་བསམ་གིས་མི་བྲལ་བོ། །དུག་ཅུ་གང་ཞེན། དཔེར་ན་
རྒྱས་རྒྱུ་ཤིང་སོགས་སྟེ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྟེ་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་
མཉེན་པའམ་སྦྱུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་གོས་འཇམ་པས་ལུས་ལ་རེག་ན་བདེ་
བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་ཆོ་འདིར་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་

པས་འཇམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་བྱང་
 གྲུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ། ཐ་མལ་པ་བ་ལང་རྩི་སོགས་
 ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལྟ་བུ་མི་གསུང་གི་ལྟ་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་
 གསུངས་པས་ཡིད་དུ་འཐད་བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 སློབ་གཉིས་སྤངས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པས་
 རྣམ་པར་དག་བ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་བ།
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསལ་བས་རབ་རྒྱ་གསལ་བ། ལུ་
 རྟེགས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྟོན་ལ་འཛེབས་
 པའམ་སྟོབས་དང་ལྡན་བ། གསུང་བཞིན་བསྐྱབས་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་
 དེས་པར་འབྱུང་བས་མཉན་པར་འོས་བ། བ་པོལ་གྱི་གྲོལ་བས་གསུང་དེ་
 སྟན་དབྱུང་མི་བྱས་པས་མི་ཚུགས་བ། ཉན་བ་པོའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་
 པས་སྟོན་བ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་འདུལ་བར་
 བྱེད་པས་འདུལ་བ། བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཡང་ལུ་རྟེགས་པའི་མེ་ལུ་བ་རྟེན་པ་
 སོགས་བགྱིད་དཀའ་བ་རྩུབ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་སྐྱ་བའི་མི་རྩུབ་བ།
 ལྟུང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་པའགས་པ་དང་བསྐྱམས་པ་
 སོགས་སྟོན་པས་བགྱིར་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་བསྐྱང་བ། ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་
 པས་དེགས་ཅན་རྣམས་རབ་རྒྱ་དུལ་བ། གསུང་སྟོན་ཅིང་འཇམ་པས་བཏང་
 མི་བྲ་བར་རྣ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་འདོད་པས་གཡང་བ་མི་འབྱུང་བྱིར་རྣ་བར་སྟོན་བ།

གསུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ས་ཤིན་སྐྱེད་གིས་ལུས་སེམས་
 བར་བྱེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷག་མཐོང་གིས་སེམས་ཆོས་བར་བྱེད་པ། ཐེ་
 ཆོས་གྱི་ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སྤྱིང་དགའ་བ། མི་ཤེས་པ་
 དང་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤངས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་
 པ། གསུང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པས་ན་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐོབ་པས་གསུང་དེ་
 མཉན་པ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འགྱོད་པ་མི་འབྱུང་བས། གདུང་བ་མེད་པ།
 ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཚུན་སྐྱེད་ཆོག་པའི་གནས་གྱི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པ། བསམ་
 པའི་ཤེས་རབ་ཚུན་སྐྱེད་ཆོག་པའི་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ། དཔེ་མཁུན་མེད་པར་སྟོན་པས་རྣམ་པར་
 གསལ་བ་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་གང་ཟག་
 བརྒྱད་དང་། ས་བཙུ་པའི་སེམས་དབའ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་སྒྲོན་པ་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་མཐོང་
 བས་གསུང་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ། བདག་གི་དོན་མ་
 ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་མཛོན་པར་དགའ་
 བ། ཟབ་མོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་

ཡིན་ལ། ཆོས་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཀུན་གྱིས་པར་བྱེད་
 པ། ཡང་ན་ཕྱི་ལོ་དངོས་པོ་སྣ་ཆོག་ས་འབྲུག་པའི་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ཡུལ། སྟོན་དང་སྟོན་གས་
 གྱི་མཐུ་བཞི་པལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་དེ་དག་བསམ་པར་མི་བྱ་
 བར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་འཆད་པ་ཡོད། ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ས་དང་པར་བྱིན་
 སོགས་བསམ་པར་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྟོན་བསམ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ།
 ཆོད་མ་གསུམ་དང་ལྟན་པར་བརྟེན་པས་རིགས་པ། གདུལ་བྱའི་སྟོན་དང་
 འཆོམས་པར་སྟོན་པས་དེའི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་འབྲེལ་པ། རྣམ་གྲངས་དུ་
 མས་དོན་གཅིག་བསྟན་ཀྱང་མིང་སོ་སོའི་ཆ་ནས་གོ་རྒྱུའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་
 མདོ་རྣམས་ལས་རྣམ་གྲངས་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མ་སྟོན་པ། རྟོག་པར་དང་
 ལྟ་སྟེགས་ཅན་སྒྲིག་པར་བྱེད་པས་མེད་གཏི་རྒྱའི་ཤུགས་ལྟ་བུ་ཞེས་མེད་གཏི་
 རྒྱས་འདི་ཤུགས་རྣམས་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་མེད་སོགས་བསྟན་པའི་
 ཤུགས་མི་བཟོད་པའོ། །འཁོར་ལ་བྱུང་བ་སྐྱང་བོ་ཆེའི་རྒྱ་དབྱངས་ནི། མི་
 ཡུལ་གྱི་སྐྱང་བོ་ཆེ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ལྟའི་སྐྱང་བོ་ཆེ་ཞེ་བ་རན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་
 སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་སྐྱབ་སྐྱབ་པོ་དང་འཛོམ་འཛོམ་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་རྒྱ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་སྐྱངས་པའོ་ཞེས་བཤད།
 ཟབ་པ་འབྲུག་གི་རྒྱ་དབྱངས་ནི་གདངས་ལྗིང་ལ། དུང་ནས་ཉན་ན་ལྟག་པར་
 མི་ཆེ་ཡང་རྒྱུད་ནས་ཉན་ན་ལྟག་པར་རྒྱུད་བཞིན་པར་ཉེ་རིང་འདྲ་བར་སྟོམས་

པས་སྒྲིན་གྱི་དབྱངས་ཏེ་འབྲུག་གི་དབྱངས་ལྟ་བུ་ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད།
སྤྱི་གནས་ན་སྤྱི་དབང་པོའི་ཆོག་ནི། འདྲེན་ཤིང་ཆོག་བཅུན་ལ་སྤྱི་ཀུན་
ཉན་དུ་བརྟུབ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་བཀའ་ཉན་པས་སྤྱི་དབང་པོའི་དབྱངས་ལྟ་བུའོ། །སེམས་
ཅན་གྱི་སྒྲ་སྐད་ཀྱི་ནང་ན་དྲི་ཟེའི་སྐད་ནི་མཆོག་དུ་མཉེན་པ་ཡིན་པས་མི་འམ་
ཅི་འམ་དྲི་ཟེའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་སྟན་པ་དང་། བྱ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་ནི་གདངས་
སྟན་པ་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྟན་པ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་ལ་རྒྱན་འཆད་
པ་མེད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་མི་གཅོད་ལ་སྟན་པ་གཞན་དང་
གཞན་འབྱུང་བའོ། །ཁ་ཅིག་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་སྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་ཅི་ཅམ་པ་ཉན་ཏེ་ནམ་སྒྲ་དེ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཆེ་
ན་དེ་སྟན་པས་སྒྲར་ཡང་ཉན་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
ལེན་ཅིག་ཐོས་ན་སྒྲར་ཡང་ཉན་པར་འདོད་པའོ་ཞེས་ཟེར། ཆངས་པའི་དབྱངས་
ནི་མཉེན་པའི་ཤིང་དུ་སོང་བ་སྟེ་དུམ་དུམ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་དབུགས་རུབ་པའི་ཐུང་སྒྲིན་མེད་པས་ཤིང་བའོ། རྒྱུད་ཤིང་དུ་གྲགས་
པའོ། །འདབ་ཆགས་ཇི་བཇི་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཤང་ཤང་ཏེ་འཁྱེད་ནི་བཀྲ་ཤིས་
པ་སྟེ། དོན་གཉེར་དུ་འགྲོ་བས་ཐོས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འབྱུབ་
པའི་ལྟས་ཡིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པས་འདིག་རྟེན་དང་
འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་སྒྲ་

ལྷ་ས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ་གསུང་བོས་པ་ལས་ཁྱིས་དོན་ཀྱན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས་
སོ། །ཆོག་བཅུན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་སྟོན་ཅིང་མི་འདའ་བས་
ལྷ་འི་དབང་པོའི་དབྱངས་དང་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་གི་བཀའ་
གཞན་གྱིས་མི་གཅོག་པའོ། །

ལྷ་འི་རྩ་བོ་ཆེས་ལྷ་མིན་པམ་ཞིང་ལྷ་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་བྱུང་བཀས་ལྷ་མིན་རང་འབྱེར་
བ་ལྷ་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བདུད་དང་ཕྱིར་སྐོལ་བ་ཀྱན་ནས་རྒྱལ་ཏེ་དང་པོར་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་གང་བོས་པ་རྣམས་བདུད་སོགས་ལས་རྒྱལ་
བར་བྱེད་པས་སོ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་
ཀྱང་ར་རྒྱལ་མེད་པས་མི་འགྱིང་བའམ་མ་ཁེངས་པ། བདུད་དང་ལྷ་སྟེགས་
སོགས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་འདི་མ་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ཀྱང་ཁྱུ་པ་མེད་
པས་སྒྲ་མི་དམའ་བ། བྱ་ཀ་ར་ཏ་ཞེས་པ་བདེ་སྟོད་པའམ་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ་
སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྷ་འི་དོན་ལུང་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ལྷ་ར་ངེས་པར་འབྱུར་བའམ། ཡང་ན་གཤམ་བྱ་རིག་པའི་
གནས་ཐམས་ཅད་རི་ལྷ་ར་བདེ་སྟོད་པ་ལྷ་ར་ངེས་པའམ་ཡང་ན་བདེ་སྟོད་པའི་
སྒྲ་འི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་སྟེ་བདེ་སྟོད་པའི་ལྷགས་དང་ལྷན་པས་སྒྲ་
ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའང་རོ། །དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་འགའ་
ཞིག་ལུས་ནས་ཆོག་གི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བའམ། བསྟན་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པས་ཆོག་གི་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་

བྱ་བ་དག་ཅ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་མ་ལུས་པར་སྟོན་པས་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རྟེན་བཀྲར་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེད་
པ་དང་བྲལ་བས་མ་ཆགས་པའོ། །དཔེ་ལ་ལར་འདི་ལ་མ་ཁྱུས་པ་ཞེས་སྟེ་
སྣང་། འཁོར་དུ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་བདུད་སོགས་ཀྱིས་སྐོལ་བའི་འཛིགས་པ་
མེད་པས་མི་ཞན་པ་འཕམ། དཔེ་ལ་ལར་འདི་ལ་མ་ཁྱུས་པ་ཟེར། ཆོས་སྟོན་
པ་ལ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་དང་སྒྱུ་ལ་མི་བདེ་བས་དུབ་པ་མེད་པས་རབ་དྲུག་ལ་བ།
རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྟག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སྟུང་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཤེས་བྱ་གང་དང་ཅི་དྲིས་པ་སོགས་མེད་དུ་འཆད་པས་དོན་མཐའ་དག་རྒྱས་
པར་སྟོན་པ་འཕམ། ལྷག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་འཕམ་ལྷག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །སེམས་ཅན་དག་ཅ་བ་སྐྱེད་པ་ཐ་བ་བཅས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་ཐ་བ་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་པས་ཐ་བ་
མེད་པ། ཏག་དུ་ཆོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གསུངས་པས་རྗེས་སྟུ་ཁྱུགས་པ་འཕམ་
རྒྱུན་ཆགས་པ། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྟོ་ཆོགས་མང་པོའི་སྒྲོ་ནས་འབེལ་
བའམ་རོལ་བར་མཛད་པས་བརྗེད་པ་འཕམ་རོལ་བའམ་འབེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
གསུང་གཅིག་ལ་ཡང་ལྷ་སྒྲུ་མི་དང་ཕྱོལ་སོང་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
ཅན་སོ་སོའི་སྒྲུ་སྐད་དུ་ཐོས་པའི་སྒྲུ་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུང་
གཅིག་གིས་སོ་སོ་རང་རང་གིས་དོན་གང་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱུ་བར་བྱེད་པ་འཕམ་

ཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོར་རི་རྒྱན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་
མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་གྱི་རྣམ་ཡང་བར་མ་དོར་དོར་བའམ་ཆུད་ཟ་བ་མེད་
བས་མི་སྤྲད་པའམ་མ་སྤྲད་པའོ། །

ཡང་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་པར་བྱས་ན་འབྲས་བུ་འདི་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོན་དེ་དེས་པར་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་
སྤྲད་དུ་མེད་པར་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་རྣམ་འདུལ་བའི་
དུས་ལ་བབ་པར་འདོམས་པས་དེའི་དོན་དུ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་དོན་
འབྱུང་བ་ལས་མི་གཡོ་བའམ་མི་འགྱུར་བའོ། །མི་རིགས་པའམ་མི་ལེགས་
པ་ཏ་ཅང་ལྷུར་ཆེས་པ་དང་རྟལ་རྟལ་པོར་མི་གསུངས་པས་བརྟན་པའམ་མ་
རྟལ་བའོ། །རི་ལྟར་དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་མི་ཆུང་བ་
གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ། ཆུང་ན་གནས་པ་དང་གདུལ་བྱར་
གྱུར་པ་གཞན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་ས་རོལ་ན་གནས་པས་
ཀྱང་། དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐོས་
པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་པའམ་འཁོར་ཀྱན་དུ་གྲགས་པའོ། །
ཆོས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དོན་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀྱང་གྱི་མཆོག་དང་ལྟན་
པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དུག་ཅུ་ཐམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་
ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་མིང་ངམ་ངག་

དང་དོན་གྱི་བྱང་པར་ཀ་བ་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་དང་། ཆོད་
མ་དང་ལྟན་པར་སྟོན་པས་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་ནི། དོན་ནམ་ཅུ་བ་དང་རབ་
ཏུ་ལྟན་པར་འཆད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་པས་འཆད་པ་དང་། དེའི་དོན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པའི་
སྒོ་ནས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལན་
མང་པོར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པ་དང་ནི། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ལ་འཆད་པ་དང་།
རྣམ་པར་སྒོ་བས་གོ་བ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་
མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །འདོགས་སོ། །རབ་ཏུ་འཛོགས་གོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །
རྣམ་པར་འབྲེལ་དོ། །གསལ་བར་བྱེད་དོ། །སྟོན་དོ། །ཡང་དག་པར་རབ་
ཏུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གིས་ངོ་པོ་བརྗོད་ཅིང་ཆོག་གིས་དེའི་བྱང་
པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་ལ་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཆོག་གིས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་
འབྲངས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅུ་བའམ་དོན་
དང་བཅས་པར་བྱེད་པའམ་ཆོད་མས་འདོགས་སོ་ཞེས་དང་། མདོར་བསྟན་
པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་རྣམ་པར་འཛོགས་གོ། །དེའི་དོན་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་
འབྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཐེ་ཆོམ་བཅད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །དོན་
ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འཆད་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་
སྒྲོས་ཏེ་ལན་མང་དུ་ཡང་ཡང་སྟོན་པ་ནི་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་

སོ། །མགོ་སྒྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་ལ་དོན་གྱི་གནད་མདོ་ཙམ་སྟོན་ཏེ། རྣམ་
 པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡང་
 དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལམ། རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་དང་པོ་གཉིས་གང་གིས་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཐེས་གྱི་སྟོན་སྟགས་པ་ཞི་
 རི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། བྱིམ་གཉིས་གང་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་གང་གིས་སྟོན་པ་དང་།
 རི་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་
 པར་དག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་
 པས་ཆོས་སྟོན་གྲུང་དེའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་འདི་ནི་གང་མ་
 གྱི་ཉེས་པ་བརྒྱད་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་
 བ། ཉལ་བ་དང་འབྲེས་པ་སྟགས་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་འཆད་པར་མི་སྒྲོ་བའི་
 ལེ་ལོ་དང་ནི། ཆོས་བཤད་གྲུང་རང་གི་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ལམ་ཆོག་གམ་
 དོན་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས་རྟོགས་བྱའི་ཆོས་མི་གོ་བ་དང་། ཆོས་བསྟན་
 པར་མི་འདོད་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་དང་། མ་ངེས་པ་ལམ་
 ངེས་དོན་མིན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་མི་འཆད་པར་དྲང་དོན་འཆད་པ་ལམ།
 ཡང་ན་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་གཞན་གྱིས་དེའི་དོན་མ་ངེས་པ་དང་། བསྟན་
 གྲུང་གཏུལ་བྱ་རྣམས་གང་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་དག་ནི་མི་གཅོད་པ་དང་།

ཐེ་ཚོམ་དེ་དང་བྲལ་བར་ཡང་ཡང་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་
སྟེ་བསྟན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚེས་འཆད་པ་ལ་དཀའ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་སྒྲིབ་དང་། ཚེས་ལ་མེར་སྣ་བྱས་ཏེ་འཆབ་པ་ཉིད་དེ་འདི་དག་གཏམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེས་པར་འདོད་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གཏན་ནས་མེད་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ཕྱི་མ་
འདི་བརྒྱད་ཀྱང་སྣ་མ་བརྒྱད་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལེ་ལོ་
མེད་པར་སྟོན། རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་དོན་གོ་བར་བྱེད། སྐབས་འབྱེད་
དེ་མདོར་བསྟུན་ཏེ་སྟོན། རྒྱས་པར་བཤད་པས་མ་ངེས་པ་སྤངས། ཐེ་ཚོམ་
གཙོད་པ་དངོས། བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལན་མང་སྟོན། རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་
བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྟོན། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ལ་མེར་སྣ་མེད་པར་སྟོན་
ཞེས་སྟུར་བ་ཡོད་དེ་དོན་ལ་འབྱོར་པར་འདུག སྒྲོ་བརྟན་འབྲེལ་ཆེད་ཏུ་དེ་
ལྟར་སྟུར་བ་མི་སྤང་དོ། །བཞི་བ་བཤད་བྱ་དམ་པའི་ཚེས་ལ་ཚེས་སྟེ་ཡི་
མཚན་ཉིད་དང་། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ།
དད་དང་དགའ་དང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དམ་པའི་
ཚེས་ཞེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅེན། དགོ་བ་གསུམ་དང་། བཟང་པོ་
གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་
རབ་དམ་པའི་ཚེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེན། དམ་པའི་ཚེས་ཉན་
པའི་དུས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྒྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ནི་ཐོག་མར་

དག་བཤོ། །བསམ་པའི་དུས་ན་ངེས་པ་རྟེན་དེ་ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་
 བྱིར་བར་དུ་དག་བཤོ། །བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་དག་པའི་སྒོ་གྲོས་རྣམས་
 གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཐ་མར་དག་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ནི་དུས་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དག་བ་དང་ལེགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཟང་པོ་
 གཉིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ཡི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་ལྟན་
 པ་ནི་དོན་བཟང་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྐྱད་གྱི་ངེས་
 ཆོག་དང་མཐུན་པར་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་བསྟན་པས་གོ་སྒྲ་
 བའམ་གཟུང་སྒྲ་བ་ནི་ཆོག་འབྱུ་བཟང་པོའོ། །ཡོན་ཏན་བཞི་ཅན་གྱི་ཆངས་
 པར་སྟོད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཉིད་ལུང་གི་ཆོས་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆངས་
 པ་ཞེས་བ་ནི་སྐབས་འདིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་ཆངས་
 པར་གྱུར། བཟིལ་བར་གྱུར། བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅིས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་
 ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་ལམ་དེ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྟན་པ་
 སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཆོས་འདི་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་གྱི་འདི་ལས་
 བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་སུ་སྟེགས་སོགས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟན་པ་
 མ་འདྲེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་སྤྱི་ཅེའི་བར་དུ་སོང་ཡང་སྤྱི་ལོག་པམ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏན་དུ་སྤོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ནམ་མཁའ་དང་གཤམ་ལྟར་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་དང་། ལམ་དེས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་ནས་སྤྱི་མི་སྤྱི་བར་སེམས་
 ཟག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚངས་པར་
 སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་
 པ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་
 མཛད་པས་དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་གྱི་རྩལ་དུ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་
 བསྟན་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་མ་གཤམ་ནས།
 སྤྱི་བཞིན་དུ་གཟུང་ན་ཡང་དག་པ་ངེས་པའི་དོན་མི་རྟོགས་ཤིང་། དགོངས་
 པ་ཅན་བྱང་བའི་དོན་དང་ཆོག་གི་དོན་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་
 བས་དེ་ཤན་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ་དང་།
 དགོངས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོར་དགོངས་པ་བརྒྱད་གསུངས་
 པའི་ཡན་ཡོན་བཅས་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གཞུག་
 པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་
 པ་དང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་
 པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གས་བསྟན་དོན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལས་དོན་

གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ན། ཆོས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་མི་རྣམས་པའི་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་གྱི་ཡུང་སོགས་གྱི་ཆོས་ཡོད་པར་བརྟན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གང་
 ཟག་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་
 དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གཏན་མེད་པ་
 དང་སྟེ་འགག་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་དམ་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་བརྟན་པའི་
 ཅན་ནས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ལམ་མཆོན་ཉིད་ནི་གཏན་མེད་པས་མཆོན་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་གནས་དོན་ལུས་
 སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་སྟེ་འགག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་འགག་མེད་པས་སྟེ་བ་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཞིབ་སྟོང་བ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་
 པ་ནི། སྤྲུལ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཉེས་པ་འདུལ་བའི་བྱིར། སྟོན་
 སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་བྱུང་ཅེས་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་བ་རྒྱུད་

བཞིན་ནོ། །བསྐྱར་བ་ལྷེམ་དགོངས་ནི་སྐྱེ་འཁོར་དུ་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་བྱ་
 ཟབ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལྷིང་པོ་མེད་ལ་ལྷིང་པོར་
 ཤེས། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རབ་རྒྱ་གནས། ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །
 བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 ཆོག་འདི་སྐྱེ་འཁོར་དུ་གཟུང་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཟན་པ་ལྟར་
 གནས་ཀྱང་། རོན་ས་ར་ཞེས་པ་རྣམ་གཡང་དང་སྟིང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་
 པས་དེའི་སྟོན་དུ་དགག་པའི་ཨ་མུང་སྐྱར་བས་ཨ་ས་ར་རྣམ་གཡང་མེད་པ་
 ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷིང་པོར་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པ་དང་། གཙང་
 བདེ་རྟག་བདག་རྒྱ་རྟོག་པ་བཞིན་དེས་པོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་འཛིན་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ནི། མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་གཙང་བདག་
 མེད་པ་ཤེས་པའི་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་སྐྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་
 རྒྱ་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་
 ཆོག་རྒྱུ་མ་གསུམ་མོས་སྟོད་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལ་སྐྱར་བར་མཛད་
 འདུག་ཀྱང་སྐྱར་ཀྱང་རུང་ལ་སོ་སོར་མ་སྐྱར་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ལ་སྐྱར་བས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་
 འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་མཉམ་
 པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ང་ཉིད་དེ་ཆོས་སངས་རྒྱས་རྣམ་

པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པའི་དོན་
གཞན་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་མ་
འགག་གཞོན་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་གསུངས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ། ལེ་ལོ་ཅན་དག་ཅུ་ཅུང་
ཟད་བྱེད་དུ་མི་བརྟུབ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
སློན་ལམ་བཟུབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཆོ་རབས་གཞན་ཞིག་ལ་
སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྐྱིན་སྟགས་
རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ཅུས་པ་ལ་སྐྱིན་པ་བསྟགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྐྱིན་སྟགས་ཅུང་
ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱིན་སྟགས་སྤྱད་པའམ་ཆེས་དོ་མཆར་
མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱིན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་དང་། དེ་གཅིག་
ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལྟོས་ན་སྐྱིན་པ་དམན་གིང་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཕགས་པར་བསྟགས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་
ཤེས་པར་བྱའོ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུངས་འདི་དག་ནི་གིན་དུ་མང་པོ་
འབྱུང་སྟེ་ཅི་རིགས་ཤིག་ཐེག་བསྟུས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱིབ་
པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིད་པོར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཆོ་ལོ་
བརྒྱུ་པའི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ལྟུང་ལ་ལྟོས་ཆུང་ཞིང་སྐྱེ་ཆོ་ཡང་བརྒྱད་
ཅུ་ལས་མ་བཞེས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཞིང་ཡང་མ་དག་ལ་གཏུལ་བྱ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྟིགས་མ་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་

སོགས་དུས་བཟང་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་བྱོན་པས་དེ་དག་ནི་མཆོག་
ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་དམན་ནོ་སྟེ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟུན་
པའི་གཉེན་པོར་ང་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་
ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མཉམ་པས་བཟང་ངན་མེད་པར་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་སྟེ་སྐུ་མཆོག་དམན་མེད་པར་འཛིན་ནོ། །ཆོས་ལ་བརྟུན་ཏེ་བྲམ་ཟེ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོ་རིགས་འབྱེད་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་རིགས་
བཟང་པས་གདོལ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་བྱ་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རིགས་
ངན་གདོལ་པ་ཚུན་ཆད་གྱི་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པས་རྟེན་སྤོའ་སྟེ་སྐུ་བརྟུན་པའི་
གཉེན་པོར། གཞུང་གི་བྱེད་པ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྟོན་བཀྱར་བྱས་ན་
གཞོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོགས་པས་གས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་ན་རྟོགས་དཀའ་བར་བརྟན་པས་ཆོས་རྟེན་སྤོའ་སྟེ་སྐུ་
དུ་བརྟུན་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་ལེ་ལོ་ཅན་དག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
སྤྱོད་མི་རུས་པ་ལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟོན་ལམ་བཟུང་ན་དེར་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྩ་བའི་མཆོན་བཟུང་བ་ཙམ་
གིས་སྤྱོད་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་གཟུངས་
གང་ཞིག་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་སོགས་དག་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་ལེ་ལོ་ཅན་དག་ཀྱང་། སྟོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་འདེབས་པ་དང་།

མཚན་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བསྐྱགས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་རྩ་བསགས་པའི་
 རྒྱ་དེས་ནམ་ཞིག་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེབ་པ་དང་འཆང་རྒྱ་
 བ་སོགས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་བརྩོན་པར་ཡང་འགྱུར་བས་ལེ་ལོ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དགེ་རྩ་རྩུང་
 ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་དཔེར་ན་སྤྱིན་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་
 འཛིན་ཅན་ལ། རྒྱལ་བྱིས་པ་བསྐྱགས་ཤིང་སྤྱིན་པ་དེ་ལས་དམན་པའི་དོན་
 གྱིས་སྤྲད་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་དང་། འཛིན་ཉེན་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
 ལས་ཟག་མེད་གྱི་དགེ་བ་བྱུང་པར་དུ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཁ་ཅིག་རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གྱིས་རྒྱགས་པའི་དབང་གིས་ར་རྒྱལ་
 ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་པ་ཐོས་ནས་འཛིན་ཉེན་པའི་ལུས་དང་ཡོངས་
 སྤྱོད་ནི་རི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་སྟེ་སྤྱོད་སེམས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་ཉེན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དམན་པ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་
 གྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་མེད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱགས་
 བས་ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལའོར་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ངན་
 རྒྱགས་ལྟར་མཐོང་ནས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ལ་ལས་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དཔལ་ལ་

གཞོད་པ་བྱས་ནས། ཕྱིས་དེ་དྲན་པས་བདག་གིས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ཞིག་
བྱས་ཏེ་བདག་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་འགྱོད་པས་སེམས་
དགྲུགས་ནས་དགོ་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ལ། དེའི་
གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་
མཐོ་རིས་སུ་འགོ་ཞེས་གསུངས་པས་འགྱོད་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་
ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིལ་པན་པ་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟུང་དུ་
དད་ཅིང་དགོ་ཅུ་རིམ་བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་
གཞོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ཡོད་མོད་གྱི། སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ནས་ཞིག་མཐོ་རིས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བར་
འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་དེ་རྒྱད་གསུངས་པའོ། །བྱང་
སེམས་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་
སྟུད་པ་ལས། ཕྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོད་དུ་བཅུག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་བཏང་ན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལས་སྟོག་པ་ཉིད་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མཐར་
སངས་རྒྱས་འཐོབ་ཅེས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་
ཟུངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་བརྟུན་པ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་
ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་མཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་མཆོག་དེ་ལས་བཤད་མ་ཐག་
 པ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེས། གང་ཟག་དེའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་
 པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡི་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་
 ཞིག་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ཆོག་གམ་དོན་གྱི་སྒྲོ་
 རས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ནི་ཆོས་
 ལ་བརྟེས་པ་དང་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉིད་གྱི་ཆོག་སྒྲོ་ལ་འཛིན་པ་དང་། དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་
 ཡིན་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་རྟུ་སྒྲོར་བ་སེམས་ཅན་སྒྲོ་ལྟན་མཆོག་དེ་ཡིས། ཡོན་
 ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མོས་ཤིང་དད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སམ་ཁམས་ནི་ཟད་པར་ཏེ་
 མཐའ་དག་བཏྟས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆོན་ཡིད་རབ་རྟུ་དགའ་
 བ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདིར་འབྱུང་བའི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །ཕྱི་མར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི། ཤི་ནས་རང་གིས་གང་ཇི་ལྟར་
 འདོད་པར་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྒྱུ་ཆེ་རབས་དྲན་པ་དང་།
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཐུད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ལས་ཐེག་པ་
 མཆོག་གི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་དོན་རེས་པའི་
 སྒྲོ་གྲོས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་ཉིང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་སོགས་གཟུངས་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཐོབ་

བ་དང་། མཐར་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའོ། །ལྷ་པ་ཆོས་བཤད་
པའི་ཡོན་ཏན་བསྟགས་པའི་སྒྲོན་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ། རྒྱན་དུ་ཆོས་འཆད་
པ་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་སེམས་
ཅན་ལ་སྙིང་བཅེ་བ་ཅན། ཡར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྷན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ན་དམ་
བ་དང་མཁས་པའི་སྟན་པ་རབ་དུ་གྲགས་པ། སེམས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་གང་
བསྟན་པར་འོས་པ་དེ་སྟོན་པ་སོགས་ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་སམ་ཆོ་ག་
བཟང་པོ་ཤིས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་
ལོགས་པར་སྒྲུབ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་དམ་པའི་ཆོས་བཤད་པས་སྒྲུ་བོའི་ཆོགས་
གྱི་ནང་ན་དཔེར་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྷུ་མ་མེར་སྣང་ཞིང་ཉི་མས་ཏྲོ་བ་དང་ལོ་
ཏྲོག་སོགས་སྟོན་པས་པན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་བྱེད་
དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟོན་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པ་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་འཆོལ་བས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་ཆོས་བསྟུབ་པར་བྱ་
དགོས་པས་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་ལ་སྦྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། དོན་བསྟུ་བ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོ་ལྷན་གཉིས་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་
བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། དོན་ཀུན་ཤིས་
དང་། ཆོས་ཀུན་ཤིས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་

དང་། མཐུན་པར་ཞུགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་
 ཆོག་ལུས་བསྟན་པ་ལྟར། དང་པོ་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ནི། སྟོ་ལུན་མོས་སྟོན་ཏེ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེས་བདེན་པ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ཀུན་བརྟགས་
 མེད་པ་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པ་གཉིས་ལ། ལོག་པ་ཉིད་
 དང་ཡང་དག་པ་རྣམས་སྤངས་ཞེས་པ། མོས་སྟོན་པས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཐུན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དྲང་། འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་
 པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 པས་དེ་གཉིས་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མོས་སྟོན་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གསུམ་གྱིས། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་དག་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་པ་
 གཉིས་ཀུན་ཤེས་ནས་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་སུ་མིང་དང་མཚན་མ་དང་བད་དང་ཐ་སྟོད་གྱིས་བརྟགས་པ་ཅམ་
 ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་མེད་འཛིན་པའི་ངོ་
 བོར་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་གཟུང་
 བའི་ངོ་བོར་མེད། འཛིན་པའི་ངོ་བོར་མེད་པས་བདག་གཉིས་པོ་དེ་རི་བོང་
 གི་རྩ་ལྟར་དོན་ལ་ཡོན་མེད་མཐུང་པར་ཀུན་ནས་ཤེས་སོ། །གཟུང་འཛིན་

གཉིས་སྤྱད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པའི་ཀུན་རྟོག་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལམོར་
 པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོག་པ་བསྟོན་མེད་བསྐྱེད་དུ་གྱུབ་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་
 གྱུང་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ་འདི་མེད་ན་ཀུན་ཉོན་དང་ནམ་བུ་དུ་ནམ་
 པར་བཞག་པའང་ཡེ་ནས་མི་སྲིད་ན་ཡང་ལམོར་འདས་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྤྱོད་
 ཡང་ཚུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡོད་གྱུང་ཡང་དག་
 མིན་རྟོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་སྦྱོན་ཅན་
 དུ་བྱས་པས་རེ་སྦྱོན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་སྦྱོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སྤྱུ་གྱུབ་
 པ་ནི་བདག་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱན་ལ་མེད་ཆ་བདེ་ཆུང་གཤེར་བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་བདག་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྱུབ་དེ་ནི་ཡོད་གྱུང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་པ་
 གང་གི་ཡང་མཚན་མ་མེད་པས་སྦྱུ་བ་དང་བསམ་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་
 བར་ཞིབ་དེ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་
 ཡོད་པ་མེད་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའམ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་གྱུབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
 དེ་ལྟར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་ནས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་

ཤེས་པ་གང་ཞེན། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཤེས་པ་ནི། མདོ་ལ་
 སོགས་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྫོང་བྱེད་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱལ། དཔེར་ན་རྩ་བཀལ་བ་ལ་གཟིངས་མེད་དུ་མི་རུང་ཡང་རྩ་བ་བཀལ་
 ཟེན་ནས་གཟིངས་ཀྱི་དོན་བྱས་ཟེན་པས་གཟིངས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
 པ་ལྟར་བརྫོང་བྱ་གོ་ཞིང་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྩ་སྐྱར་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་
 རྣམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟིངས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག་ནས་ཆོག་ཙམ་
 ཐོས་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་སྤང་བ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་དོན་ལ་བསམ་
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཤེས་བཞེས་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྦྱབ་པ་ནི། མོས་སྤྱོད་དུ་སོ་སོའི་སྤྱི་
 བོའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དང་
 ཆོས་ཤེས་པ་ཡིས། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་གཉིས་སྤངས་པ་སྤར་
 བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་གཟུགས་བརྒྱན་ནམ་དོན་སྤྱིའི་
 རྩལ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དག་པ་དང་
 འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། རྫོང་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྦྱབ་པའོ། །བཞི་པ་མཐུན་པར་ཞུགས་
 པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེས་ནི་ས་དང་བོར་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ། བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཀྱན་དང་མཉམ་པར་

ལྷུང་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉན་རང་ལས་
འཕགས་པའི་སྤྲོ་བ་མེད་པ་འཕྲོལ་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་རྟོགས་
པས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་སྟོན་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཀུན་དང་མཐུན་
པར་ཞུགས་པས་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ལྷ་པ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་ནི། དམྱོམ་ལམ་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
སྤར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་བྱས་ནས། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་དུ་དམྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་རོ། །གང་
གིས་སྐྱབ་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྗེ་བྱ་ཞེན། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་
རྣམ་པར་འཛིག་པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་སྟེད་པ་ཤེས་པར་
བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རི་ལྗེ་བྱ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་གི་རྗེས་ཐོགས་སུ་
གཅིག་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ཅིག་སྟེལ་མར་སྟོད་པ་ཡིས། དེམ་པ་རྒྱན་
གྱིས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ས་ནི་གཉིས་པ་སོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ། མཐོང་
ཟིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡི་ཆོས་སྟོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས་
སྐྱབ་པའི་རྣམ་གྲངས་ལྷ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མོས་སྟོད་ནས་དམྱོམ་
ལམ་ས་བརྩུ་བའི་བར་གྱིས་སྐྱབ་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱིར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་རྟེན་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ། རི་ལྗེ་བྱ་བ་ཚུལ་དཔེས་

བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་ལའོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་
 རྟེན་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། བདག་ཉིད་
 ལེགས་པར་སྒྲོན་པ། རྒྱུན་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པ་བཞི་
 དང་ལྡན་ན་བསྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཤད་པ་ལ་གནས་
 བོ་སྒོ་ལྡན་དེས་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་རྒྱུད་ལེགས་
 པར་རྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་མི་རྒྱུན་པ་དང་གཅན་གཟན་གདུག་པ་སོགས་མེད་
 བས་གནས་བཟང་བ་དང་། ས་རྒྱ་འཕྲོད་ཅིང་ནད་མི་རྒྱེད་པ་དང་ཤུ་བ་དང་
 མཛེ་སོགས་མེད་པའི་ས་བཟང་བ་ཡིད་དང་འཐད་པ་དང་། རྩལ་བྱིས་ས་དང་
 ལྷ་བ་མཚུངས་པའི་དགེ་བའི་གོགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིན་པར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་འགྲུལ་དང་།
 མཚན་མོ་སྒྲུ་ཡི་སྤྲུག་ཅིལ་ཆེ་བ་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་མེད་པས་
 ཉམས་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྷ་བྱུར་གནས་ན་རྣལ་འབྱོར་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་
 ཐོག་མར་གནས་ལ་བརྟགས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་གང་བྱུང་དུ་སྐྱབ་
 པ་རྩོམ་པར་མི་བྱུའོ། །གོགས་རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
 གྱི་རྒྱུན་མཆོག་ཡིན་པས་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། ཐེག་ཆེན་ལ་
 ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ལུང་གི་ཆོས་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
 བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་བདེན་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་དེ་ཡི་དོན་མཐོང་

བ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཞན་
དོན་དུ་བརྟེན་བཅས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དམ་པ་ནི།
བརྟེན་པར་བྱ་བ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རང་ཉིད་ལེགས་པར་སྦྱོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་སྦྱབ་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་
ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་
པས་དམིགས་པ་བཟང་བ་དང་། དག་ཅ་ཆུང་དུས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་རིགས་པར་བསགས་པས་རྟོན་
པ་བཟང་བ་དང་། བམ་སེམས་ཆོད་ཅིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་སྦྱོན་དུ་
བསམས་ཏེ་ཞིགནས་གྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྱོང་བ་དང་། བམ་སེམས་
ཁུལ་པ་དང་ལྷགས་པར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཏིང་
འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་དང་ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་དང་སྦྱེའི་མཆན་ཉིད་བསམས་ཏེ་
སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བསྒྲོམ་པས་ཁུལ་པ་
སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་དང་། བམ་ཁུལ་ཆོད་མེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ངང་དུ་བཏང་
སྟོམས་གྱི་མཆན་མ་བསྒྲོམས་ཏེ་མི་གཡོ་བར་དེ་གའི་ངང་དུ་གནས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཞི་ལྟག་བཏང་སྟོམས་གྱི་མཆན་མ་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་
རྣམས་གྱི་ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་། རང་སའི་གནས་
སྐབས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་ས་དང་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བའམ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བཟང་པོ་དང་། ལམ་དེ་ནི་

གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོན་སྟེང་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་བཟང་པོའི་རང་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཟང་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་
 དག་པར་སྒོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏོང་བའམ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གོ་ཆ་དང་ལྷན་པ་ནི་རང་
 ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲོན་པའོ། །སྒྲོན་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་དབང་གིས་
 འདི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་ཤིང་བཤེས་གཉེན་དང་ཆོས་དང་ཐུད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་སེམས་དགའ་བ་རྟེན་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་སྤངས་པའི་
 དལ་བར་སྦྱིས་པ་དང་། ལུས་ལ་ནད་མེད་པས་ཆོས་ལ་སྦྱོར་རུང་བ་དང་།
 སེམས་ལས་སྒུ་རུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྟའི་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། སྒྲོན་
 ཆད་ཀྱི་ཆེ་རབས་དག་ཏུ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ད་ལྟ་དེའི་འབྲས་
 སུ་སྤྲང་བས་ན་དུ་བས་མེ་བཞིན་སྒྲོན་གྱི་བསོད་ནམས་ངེས་པར་འཁྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པའི་དོ་བོ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་བཤད་
 པ་ལ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་བསྟན་པ་དང་། སྤྲུང་ཡང་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཆོགས་བཅུད་གསུམ་གྱིས་འཁོར་
 བ་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་མི་སྦྱོང་བའི་ཤེས་རབ་དམིགས་པ་
 མེད་པ་བསྟན། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་སོགས་ཆོགས་བཅུད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་དོར་ནས་རང་གཅིག་སུ་ཞི་བར་འཇུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པ་དང་འགལ་

བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན། དམན་ལམ་
པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་བྱང་
ནས་བྱང་འདས་ཐོབ་པར་བརྒྱུད་ནས་འཁོར་འདས་ལ་སྒྲིན་ཡོན་དུ་ཞེན་པའི་
བསམ་པ་དྲག་པོས་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཞི་བར་འཇུག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ཉིད་གྱིས་གྲོལ་
བ་སྟེར་བའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
དབང་གིས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་གྱུར་འཁོར་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་
པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྟུང་དེ། མཐར་མྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་
ཟུངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པས་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གསུངས་པ། རི་
ལྗང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་
པར་འདོད་ཆགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཞན་ང་མི་སྒྲུའོ་ཞེས་དང་ཞེ་སྤང་
དང་གཏི་མུག་གྱུར་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཉིད་གྱིས་འདོད་
ཆགས་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་གྱི་ངེས་འབྱུང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ནི་མ་གཏོགས་པ། གང་
ཕྱིར་ཆོས་གཞན་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ངོ་བོ་
ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་ཀྱི་དེ་ལས་
གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡིན་པར་དགོངས་པ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རང་གྲོལ་པར་ཤེས་ན་
 གཉེན་པོ་གཞན་དུ་འཛོལ་མི་དགོས་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲོལ་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་པར་ལྟ་ན། དེ་སྤྱི་ཀྱང་བགྲོལ་མི་རྣམས་ཏེ་སྤང་
 དུ་འང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་སྤྱོད་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་བཅིང་གྲོལ་མེད་པར་བསྟན་པ་བཞིན། འབྲས་བུ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་། གྱེད་ཇེའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 དག་པའི་ལེའུ་ལས། ངེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅིས་སོགས་དང་། རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་
 པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་དག་དགོངས་
 གནད་གཅིག་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
 གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར་གང་གི་ཕྱིར་
 ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་ལ། སློ་ལྡན་བྱང་ལེམས་
 རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་
 འདོད་དོ། །ཞེས་མདོ་རྣམས་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དོ་ཇེའི་

གཞི་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ན་ཉོན་མོངས་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཅིས་མ་གྱུར་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་དོན་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆགས་སོགས་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མི་ཤེས་པར་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་ཞེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། གང་
ཐུར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་
དེ་ཡི་ཐུར། ཆགས་སོགས་ཐ་མལ་རང་མཚན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
འགྱུར་བ་དེས་ན། ཆགས་སོགས་དེ་ཡིས་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ལས་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། མཚན་
མར་མི་དམིགས་པས་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་
ཆགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་གདོད་ནས་ཟད་པ་དང་གདོད་ནས་
མི་སྦྱེ་བའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
པོ་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ནམ་ཞེག་དེ་
ཟད་ནས་སྤྱར་རང་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་མོངས་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། སྦྱིབ་པ་ཟད་པར་བརྟེན་པ་གང་། །
དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པར་ཡང་། ཆོས་སྐྱ་
 ཟབ་པའི་ཆོགས་བཅད་དུ། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་
 བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། འཁོར་བའང་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ། ཉེ་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་བསམ་ཡས་ཞེས་འཁོར་བ་ཉིད་བྱང་འདས་དང་། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་
 རྟོགས་པར་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལས་ནི་རྟོགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་
 བྱང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མ་སྐྱས་པར་མངོན་དུ་བསྟན་པས་འཆང་
 རྒྱ་བ་ལ་ལྟར་ལམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་
 འདོར་བའི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
 བློ། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་དཔྱལ་བའི་སྤྱིད་པར་གནས་པ་ཡི་བཙོ་བཤེག་ལ་
 སོགས་པའི་རྟུག་བསྐྱལ་ལ་མི་བཟད་པ་ནི་ཅིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་ལ་
 ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 པའི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་དེས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྒོ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེའི་གོ་ཆ་བསོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བ་བྱང་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་
 དང་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་
 ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགེ་བ་ལྟར་སྤང་བ་སྐྱོམས་ནི་སྒོ་ལྡན་བྱང་

ལྷ་བ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་
ན་སྒོ་ལྷན་དཔུལ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོད་ལྷར་སྤྲུག་བསྐལ་བར་
གྱུར་བ་ཙམ་ལས་དུས་ཀྱི་ཉམས་གཏན་དུ་བྱང་ལྷ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་
དྲི་མ་མེད་པ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པའི་བར་དུ་གཙོད་
བྱེད་མིན་ཏེ་མཛའ་པོའི་བུ་མོ་དང་གུང་བསྐྱི་ཏའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །
ཐེག་པ་གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུག་
བསྐལ་རབ་རྟུ་བསིལ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བདག་ལ་པན་པ་འབའ་ཞིག་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐབས་དེར་རབ་རྟུ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བྱང་ལྷ་ཆེན་
པོ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གྱང་
གཞན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མེད་བྱང་ལྷ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
བཏང་སྟེ། ཉན་རང་གི་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱར་ཡང་
དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་
པོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་སྤྲང་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་
འགལ་བར་བཟུང་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་དོན་དེ་ཁོང་དུ་མ་ལྷུང་པས་སྤྲུག་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་
རྣམ་པར་དག་པའང་འགལ་ལོ་སྤྲུམ་དུ་སྤྲུག་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་མོས་པ་ཡང་
དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཤེས་ན་དོན་དེ་དག་
འགལ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤྲང་བ་ཙམ་དུ་ཆོས་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་སྤྲང་

བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་འདྲ་བ་ཡིན་པས་
 ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་མཆོན་མར་དམིགས་
 སྒྱུ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་
 དང་དམིགས་མེད་མི་འགའ་ལོ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་རས་ལ་རི་མོ་མཁན་མཁས་
 པས་བཞོ་སྒྲུང་གི་ཐབས་གོ་མས་པ་འཕེལ་ཆོག་བཞིན་དུ་ཆོན་སྒྲ་ཆོགས་པས་ཚུལ་
 བཞིན་ལེགས་པར་བྲིས་པའི་གཞུགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་ལ། རི་མོ་
 ལ་དངོས་སྒྱུ་མཐོ་དམན་དང་འབར་འབྱར་མེད་ཀྱང་མིག་ལམ་དུ་རྒྱང་ལག་
 དང་གདོང་ལ་སོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་འབར་འབྱར་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། དངོས་པོའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་
 ལ་གཞུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པས་
 དོན་ལ་མེད་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲུང་བའང་མི་འགའ་ལོ། །རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་ཀྱང་ཕྱིས་སྒྱུ་འྲི་མ་དང་བྲལ་ཆོད་ག་བར་སྒྲུང་བ་ཡང་མི་འགའ་བ་
 བོ། རི་ལྟར་ཆུ་རང་བཞིན་གྱིས་ས་རྒྱལ་དང་མ་འདྲེས་པ་དྲངས་བ་ཡིན་ཡང་།
 ས་འདམ་དང་འདྲེས་ནས་རྟོགས་པ་ན་ཆུ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་ས་ཡི་རྒྱལ་དང་
 འདྲེས་ནས་དབྱེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཆུ་ཉིད་དུ་གནས་མོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་
 བཅས་པར་ཡང་སྒྲུང་བ་ལས། ཕྱིས་དྲངས་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ནི་སྒྲུང་གི་ཆུའི་
 རང་བཞིན་ཉིད་མདོར་དུ་གྱུར་པའི་དྲངས་བ་ཉིད་དེ་སྟོན་མེད་པར་རྟོག་པ་དེ་

ལས་གསར་དུ་སྒྲེས་པ་མིན་གྱི། དྲངས་པ་དེ་ནི་ཆུ་དེ་ལ་སྒོ་བྱར་པ་འདམ་གྱིས་
བསྐྱད་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁར་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་དང་། གསེར་
འདམ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་སྤྲོ་ནས་དྲི་མ་མེད་ཀྱང་། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་
གནས་སྐབས་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་
ཡིད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་དག་ལ་དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲུང་
བའང་ཚུལ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་སམ་གནས་ལུགས་
ནི་དུས་ཉལ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་འོད་གསལ་བར་འདོད་དོ། །
སེམས་དེ་ནི་རང་གི་གཤིས་ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྒོ་བྱར་གྱི་ཉེས་པ་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་མ་རུངས་
པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས། དྲི་མས་གོས་པར་བྱར་མེད་པའི་
ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་རྣམ་རྟོག་
གམ་ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ལ། དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་སམ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་
གཤིས་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ལ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་བའི་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ། མ་ཡིས་རང་གི་བྱ་གཅིག་ཕྱ་ཡིད་དུ་སྤྲུག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་
དུ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་རྐང་གི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བསམ་

པ་དེ་ལྟ་བུས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམ་ཡང་མི་འདོར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་
 སེམས་དེ་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྦྱིས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ལྟར་བའམ་ཉེས་
 པར་མི་འཕྱུར་ཏེ་ཆགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་འདོར་
 པ་མིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྤང་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་བདག་གིར་གཟུང་
 བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འཕྱུར་ཏེ། ཞེ་སྤང་སྦྱིས་ན་དེ་
 དག་འདོར་ཞིང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་
 ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་
 བྱུང་བ་ལས། ཞེ་སྤང་གི་སེམས་སྒྲིད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྦྱིས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་
 གསུངས་ཏེ་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་
 སུ་ཆགས་པར་བཤད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་བྱ་དང་ཆུང་མ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡང་བྱམས་
 པ་དང་མི་འགལ་བས་ཆགས་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྟར་བ་ཅི་ཡང་མི་སྦྱེད་
 རོ། །དེ་ལྟར་འདབ་ཆགས་སྟག་རོལ་ནི་བྱ་གཞན་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་
 རང་གི་བྱ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱམས་ཤིང་ཆགས་པས་ན། བམ་སྒོ་ད་བྱུང་བའི་དུས་
 བས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲོག་ཤོག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་བྱ་ལ་ཉེ་བར་འཕྱུད་
 བས་ལུས་དང་གཤོག་པས་འགོ་བས་ཤིང་འཕྱུད་ནས་འདུག་པའི་བྱམས་པ།

དེ་འདྲ་བ་ལ་རང་གི་ཁྱ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་
 ཁོང་ཁྱོ་མི་སྟེ་བ་ལྟར། བརྩེར་བཅས་བྱང་སེམས་དེ་ལུས་ཅན་ནམ་སེམས་
 ཅན་གཞན་སྤྱད་པ་ལ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། གང་ཕྱིར་བདེ་བར་འདོད་
 པས་བྱམས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་བ་འགལ་
 ལ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་
 འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་གཞོད་སེམས་བྱེད་པ་འགལ་
 ལོ། །གང་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
 འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བར་འདོད་པའི་གཡོ་སྐྱུ་ཡི་སེམས་བྱེད་པ་
 འགལ་ལོ། །གང་ཕྱིར་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བདེས་
 སིམ་པར་བྱེད་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དང་མི་ཐོས་པས་ཀྱང་
 འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་བརྟུང་བདེག་སོགས་ཀྱིས་འཛིགས་
 ཤིང་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་གཡོ་དང་སྐྱུའི་
 སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 མིན་ཞི་ཐ་དད་དུ་མཛོན་ཞེན་སྤང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པ་མཚོག་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་སྐྱབ་རྒྱལ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སྐྱན་བཟང་པོ་ལ་
 ཅན་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། རི་ལྟར་གང་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅེས་པའི་བར་
 ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིར་བསམ་

བཞིན་ལམོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་ལམོར་བར་མ་ཆགས་པར་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་ཞིང་ཕན་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པས། རི་ལྷར་
 བད་སེལ་བའི་སྐྱུན་བཟང་པོ་ལ་ནད་པ་དག་ནན་ཏན་གྱིས་འཇུག་པ་བཞིན་
 དུ། ལམོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཤེས་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་སྐྱུན་དཀྱུ་བ་དང་ཁ་
 བ་ཤེས་ཀྱང་ནད་སེལ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་གྱིས་བརྟེན་པ་བཞིན་ལམོར་བ་དང་
 དུ་བླངས་པས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནད་མཐའ་དག་ཞི་བའི་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱུ་བ་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལམོར་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱི་ལམོར་
 བ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ནད་པ་ཉམ་ཐག་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅན་ལ་ནི། སྐྱུན་
 བ་སྦྱིང་བཅེ་བ་སེམས་དགེ་བ་ཅན་དག་གིས། བད་གཞི་དང་སྦྱར་བའི་སྐྱུན་
 གཏོང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན་གཏོང་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱུ་བ་
 བར་བྱེད་དོ། །བྲན་མི་སྐྱུན་པ་ལས་མ་བཞོལ་བ་སོགས་རི་འདོད་དུ་མ་གྱུ་བ་
 བ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བཞོལ་དུ་བཏུབ་པར་སྐྱུ་བ་པ་རི་བཞིན།
 བདག་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སྦྱར་ནས་དཔྱ་ཆོད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱོ་བ་སོགས་སྐྱེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སྐྱོ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བདག་གི་སེམས་ངན་པ་རྣམས་ཆར་གཙོད་སྐྱུ་བ་པར་
 བྱེད་དེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཏྭ་འདུལ་སྦྱོང་གི་དཔེས་གསུངས་
 བ་ལྟ་ལུའོ། །ཁུ་ཆ་དང་ལམོར་གསོ་བའི་ཕྱིར་བོང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཆུང་བུ་ཞིག་

ཀྱང་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བའི་ཁེ་སློག་ས་བྱེད་པའི་ཚོང་བ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ།
 རང་ལ་བདོག་པའི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་པའི་
 རོང་གིས་འདོད་པ་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་སྲུང་ཚོགས་པ་བསྐྱབས་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་ཕན་བདེ་རྒྱབ་པར་བྱེད་
 པ་སྤྱིན་པ་བསྐྱབ་པའོ། །གོས་ལ་བཙོ་སྒྲག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པས་
 བཟུ་ཞིང་ཡང་ཡང་ཚོན་གྱིས་ཞེན་པར་བགོ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ལུས་དག་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དགོ་བཅུ་བྱང་ཞིང་དག་པ་དང་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་རྣམས་ལ་
 རབ་ཏུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལའོ། །ལུག་ཞོན་པ་གཤེད་མ་སྤེལ་དག་
 གིས་མ་བསྐྱམས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཕྲ་མོ་བྱེད་ཀྱང་པ་ཡིས་
 ཞེ་སྤང་མི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་བཙེ་བ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་ས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་རྫོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་
 དེ་ལ་ལན་དུ་མི་འཆེ་ཞིང་ཞེ་སྤང་མེད་པར་མ་ཟད་སྒྲིང་རྩེ་འཕེལ་བ་རྒྱབ་པར་
 བྱེད་དོ། །མེདོན་དུ་གཉེར་བས་གཙུབ་གིང་བརྟར་བ་ན། མེ་མ་བྱུང་བར་ནན་
 ཏན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བརྩོན་པ་ལྟར། དགོ་བ་མཐར་མ་སྤྱིན་བར་དུ་བར་མ་
 རོར་མི་འདོར་བར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དྲག་པར་རབ་ཏུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དོ། །
 ཡིད་བརྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་བང་མཛོད་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བཙོལ་བར་
 བྱས་ནས། དེས་རང་དབང་དུ་སྤང་ཚོག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རང་དོན་དུ་སྤྱིད་
 པས་མི་ལེན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་

པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་མ་ཐོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 གྲང་བསམ་གཏན་གྱི་རོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །སྐྱུ་མ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་
 མའི་སྐྱེགས་དང་རྩལ་གྱི་ཆོགས་ཏུ་གྲུང་སོགས་དངོས་པོ་སྐྱུ་ཆོགས་མཛོན་དུ་
 སྐྱབ་པར་སྐྱལ་གྲང་འདི་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱབ་པ་ཅམ་སྟེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་
 དོ་ཞེས་ཤེས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་གྲང་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་
 སྐྱབ་གྲང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དང་
 སྐྱར་ཉེ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཡི། དཔེ་རི་ལྟར་དོན་
 གང་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུབ། གོང་དུ་རི་རྒྱུད་
 བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུས་ཏུག་དུ་པར་བྱིན་རྣམས་ཆད་མེད་པ་སྟོན་པ་ལ་བཙོན་
 འགྲུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ། སྐྱོར་བ་ཆོགས་གཉིས་སམ་རང་དང་གཞན་
 གཉིས་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་རབ་དུ་བཙོན་པ་དེ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་
 ཉོན་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སློ་གྲོས་མཆོག་
 གིས་ས་བཅུའི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་
 པར་རབ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་ལས་སྐྱབ་པའི་
 ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

དེའི་རྩིས་སུ་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་གདམས་ངག་དང་རྩིས་བསྟན་
 ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ལ། གདམས་ངག་རི་ལྟར་རྟེན་པའི་རྩུལ། གདམས་

དག་དེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་བ། དེ་ལས་ལམ་བཞོད་ཚུལ། གདམས་
དག་གི་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་མོས་བས་སྦྱོད་པའི་ས་
ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་དུ་ཆོག་ས་བསགས་བས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ས་དང་པོར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་ལ་མོས་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱུ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་རི་ལྟར་
སྦྱགས་བཞིའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འབབ་པ་ཡིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་མཐར་འཕགས་པའི་
ས་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་
ཆོག་ས་བསགས་པའི་རྒྱལ་ཤས་གཞོད་ནས་ཏེ་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་སྦྱོན་ནས་
རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་པར་དག་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་དུ་སོས་གིང་དོན་རི་ལྟར་བ་བཞིན་ལེགས་པར་
ཤེས་གིང་སེམས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་མི་འགོགས་པའི་ལས་སུ་རུང་བའི་དགོ་བ་
དེས། སྦྱོར་བའི་ལམ་བསྐྱེལ་བ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱོར་རོ། །དེས་དེ་ལྟར་སྦྱར་
ཆོག་ས་རྫོགས་པས་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་
པའི་ཐུང་། དེ་ཡི་ཆོན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོའི་རྒྱུན་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུར་ཞིག་ཡིན་ཞེན། གང་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་

ངག་ཚད་མེད་པ་ཅོད་ཅིང་དེའི་ཆོག་དོན་རྒྱལ་བར་མ་ཆད་དུ་འཛིན་ལུས་པའོ།།
 དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྣམ་པོས་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ནིང་འཛིན་དེ་ཐོབ་པ་ཡོད་
 ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཐོབ་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ཐོབ་
 བས་ཏིང་འཛིན་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
 འགྱུར། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་ནི། དཔེས་
 གཉིན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟ་འདས་རྣམས་ལས་འཕགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི། ཞི་གནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའམ་ཡངས་
 པ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དེ་དང་
 དེའི་གདམས་ངག་ཚད་མེད་པ་མདོ་སྡེ་འབྲུམ་གྲག་དུ་མའི་དོན་དང་ལྟན་པའི་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། བསམ་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་བསམ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནས་དང་པོར་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་བདུན་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། གདམས་ངག་རྟེན་པ་དེ་ནས་དང་པོར་རམ་ཐོག་མར་སྐྱོམ་བཙོན་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡི་ནི། མདོ་ཡི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས། མི་གཉིས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའམ།
 ཡོད་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་
 པར་འབྱེད་ཅིང་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡི། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་དང་ལང་ཀར་
 ག་ཤེགས་པ་དང་། ལྷ་བ་སྐྱོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་ཙམ་ལ་སེམས་

བཞག་སྟེ། མདོ་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ལ་སེམས་འཛོག་གོ་འདི་ནི་རྩ་བའི་སེམས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲིམ་བརྩོན་དེ་ནི་རིམ་བ་བཞིན་དུ། མདོ་དེ་དང་དེའི་ཆོག་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་བ་འདི་རྒྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་སོགས་ནས། མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་ཆོག་མ་ལུས་པ་རབ་རྩ་དབྱེ་སྟེ་མདོ་འདི་ལ་ལེའུ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད། ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ཙམ་དང་། ཡི་གའི་གུངས་འདི་ཙམ་ཡོད་ཅེས་དབྱད་པའོ། །འདི་ལ་རྗེས་སུ་དབྱད་པའམ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོའི་ནང་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ། དེའི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་དབྱོད། ཅེས་པ། མདོ་སྟེ་སོ་སོའི་ནང་ལ་ཞེས་འབྲུ་མནན་བའང་མི་འགྲིག་པ་མེད་ལ། སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་ནང་རང་རིགས་པས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྲུ་མནན་དགོས་འདུག །དོན་དུ་མདོ་སྟེ་དེའི་ཆོག་དབྱད་པའི་འོག་ཏུ། ཆོག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ། དོན་དེ་རྣམས་བགྲང་བ་དང་། འཇལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་བཞེ་ལས། དང་པོ་མུང་པོ་ལྟ་ཁམས་བཙུ་བརྒྱད། སྟེ་མཆེད་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་གུངས་ལྟ་བུ་དང་། གཞུགས་མུང་ལ་སྟེ་མཆེད་བརྩུ་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་རྩོགས་གཅིག་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་བཙུག་བརྩུ་གཉིས་དང་། ཆོར་བ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཆོགས་དུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དོན་རྣམས་གུངས་སུ་བགྲངས་ཏེ་བརྟགས་

པའོ། །འཇལ་བ་ནི་གངས་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲིམ་པའོདགས། ཉུང་བར་སྒྲུར་
བ་མི་འདེབས་པར་གངས་རེས་པར་བཅད་དེ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་
གཞལ་ཞིང་བསམ་པའོ། །རྟོག་པ་ནི། གངས་སུ་བཅད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཆོས་
དེར་གཟུགས་སོགས་དེ་དང་དེར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཚད་མའི་རིགས་
པ་དང་ལྷན་པར་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་སྤྲ་མགས་ལྟམ་གྱི་
དོན་དེ་དག་གི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །མདོར་ན་དོན་
རྣམས་རྣམ་གངས་དུ་ཡོད་ཀྱི་གངས་ལ་བསམས་ནས་གངས་མ་ནོར་བར་
བཅིས། མང་ཉུང་དུ་སྒྲར་གྱུར་པར་དེ་ལྟར་རེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་པས་
དཔྱད་ནས་གངས་དེ་དག་གི་དོན་རེ་རེ་བཞིན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་
འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རྫོང་བྱེད་ཡི་གེ་ཨ་ལ་སོགས་པ་འབྱུ་རེ་རེ་སིལ་བུ་བས་
དོན་སྟོན་བ་མེད་ལ། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་ནས་མིང་དང་མིང་འདུས་ནས་ཆོག་
དང་ཆོག་མང་པོ་འདུས་པ་ངག་གི་རྒྱུན་གཞུང་དུ་གྱུབ་པས་དོན་སྟོན་བ་ཡོད་
པས། ཡི་གེ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་འདི་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དེ་དག་ནི་རེས་བཟུང་ནས།
ཞེས་པ་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་གྱི་གངས་ལ་སོགས་པ་
དང་དེའི་རྣམ་དབྱེད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ནོར་
བར་རེས་པར་བཟུང་བ་ནི། རེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། །སེམས་བཞི་
པོ་དེས་མདོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་རགས་པ་ཅམ་མིན་པར་གྱིན་ཏུ་

ཞིབ་ཅིང་ངེས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ། ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་སྡོམ་
པར་བྱེད་ཅེས་པ། མདོ་སྡེ་འདི་ཡི་དབུ་ནས་ཞབས་ཀྱི་བར་གྱི་བསྟན་དོན་
གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ཏེ་བསྟུས་ན་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ན་ཡང་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་
ཅེས་གནད་བསྟུ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་ལས་ས་བརྩུའི་རྣམ་བཞག་
རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ས་བརྩུ་བཤད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ས་བརྩུ་
པའི་མིང་གི་དོན་དེ་ཙམ་ལ་འདུས་སོ་སྟུམ་དུ་རྩ་བའི་སེམས་ལ་བསྟུ་བ་ནི།
ཆོས་གཅིག་གི་དོན་ལ་ཀུན་ནས་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟུ་བའི་སེམས་ཏེ།
མདོར་ན་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཀྱང་། ལ་ལ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན།
ལ་ལ་གོ་རིམ། ལ་ལ་འབྲས་བུ། ལ་ལ་སྤང་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་ཡིན་པས་
དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་བྱུང་གོས་ཀྱང་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་ད་ལྟ་རང་གི་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་གནད་ལ་མདོ་འགག་སྡོམ་
པའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ཡིས་བསྟན་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། མདོ་སྡེ་
ལས་ངེ་སྒྲིད་གསུངས་པ་དེ་ཡི་དོན། ས་བརྩུ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རང་གིས་མདོན་
དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ནི་བདག་གིས་དོན་འདི་
ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་རེ་བ་བྲག་པོས་སྟོན་པ་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པའི་སེམས་སོ། །
དེ་ལྟར་སེམས་དུག་གི་སྟོན་སྟེན་མདོ་སོགས་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྩུ་གཅིག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་

པས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་དོན། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པས་ཞེས་པ་
 ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་གྱིས་མིང་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་
 སུའོ་ཞེས་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ་དེས་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དང་
 དོན་རྒྱལ་ཆགས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་
 དབྱེད་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་
 པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ཐོབ་པའི་སེམས་
 གྱིས་སོ། རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བར་གྱི་བསམ་གཏན་
 ཞེས་པ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཐོབ་
 པའི་སེམས་གྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་
 རྩེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟོག་དབྱེད་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་རོག་ཅིག་
 པས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་རྟོག་དབྱེད་བཅས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འདི་
 གསུམ་ནི་སྟོང་འོ་འོ་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །སེམས་དུག་གི་ནང་ནས་ཆོས་གྱི་
 མིང་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་ནི་ཆོག་ལ་འཛིན་པ་འང་སྟུང་དོ། །མིང་
 ཙམ་དུ་མདོ་སྡེ་དེ་ཡི་བསྟན་དོན་མཐའ་དག་སྟོམས་དང་ཞེས་པ། ཤེས་རབ་
 གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཆོག་མང་པོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་དུ་འདུས་
 པ་འདི་ལྟ་སུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་ཞིག་ནས་གྱི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ནི་མདོ་སྡེ་དེའི་དོན་རྒྱམས་བགྲང་འཇལ་སོགས་བཞི་ལ་
རྒྱམ་པར་དབྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་
མིང་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་
མ་འབྲེལ་བའི་དུས་ན། ཞི་གནས་ཀྱིས་མིང་དང་ཆོག་ལ་དམིགས་ལྷག་མཐོང་
གིས་དོན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
ཆོན་མིང་དང་དོན་སོ་སོར་མི་དམིགས་ཀྱི། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མགོ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ཏེ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །
ཞི་གནས་ཡིད་བྱེད་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིད་བྱེད་དང་། ཟུང་འབྲེལ་ཡིད་བྱེད་
འདི་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཡང་དམིགས་པས་བྱེ་
བ་གསུམ་ནི་མཆོཅ་མ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་མཆོཅ་མ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་
བའི་མཆོཅ་མ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱི་མཆོཅ་མ་ཞེས་གསུངས་པ། སེམས་
འཕྲོ་ཞིང་ཆོད་པར་གྱུར་ན་གཡེང་བ་དང་འཁོར་བའི་སྟོན་བསམས་ནས་ཕྱིར་
མི་འཕྲོ་པར་སེམས་ནད་དུ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ཞི་གནས་གྱི་མཆོཅ་མ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་སྒྲུགས་པ་དང་ཞུམ་པར་གྱུར་ན་ལྷག་མཐོང་གི་
མཆོཅ་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་
ཆོས་རྒྱམས་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོཅ་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞུམ་པ་ལས་སེམས་རབ་
ཏུ་འཛིན་ཏེ་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོད་པ་ན་ལྷག་མཐོང་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལྷག་མཐོང་གིས་སེལ་མི་རུས་པས་ཞི་གནས་ཡིད་

ལ་བྱེད་དོ། །ཐུགས་པ་དང་ལྷུ་པ་དང་གཉིད་ནི་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པས་ལྷག་མཐོང་གིས་བསལ་དགོས་པས། ལྷུ་པའི་སེམས་ནི་ལྷག་
 མཐོང་གི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་གཟུང་སྟེ། རྟོན་པ་ཡང་ནི་ཞི་
 གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ་ཞིང་། ལྷུ་རྟོན་མེད་པར་
 མཉམ་པར་གྱུར་ན་དེ་གའི་དང་དུ་མི་གཡོ་བར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་
 བྱེད་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་གུས་སྦྱར་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་རྟག་སྦྱར་གྱི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་
 མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་སྣ་མ་དེ་རྣམས་ལ། དུས་རེས་
 འགའ་ཙམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་
 བྱེད་རྣམས་ལ་སྟོ་ཞིང་གུས་པར་བྱ་སྟེ་ལམ་དེ་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 གདམས་དག་གི་དོན་བསྟོམ་པའི་སྟོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། དམིགས་པ་ལ་
 བེ་སེམས་གཏང་ནས་ཞེས་སོགས། རྟག་ཏུ་སྦྱོངས་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་
 པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
 འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་ནང་དུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སྐད་གཅིག་མི་
 རྟོན་པར་སྟོག་དང་རྒྱུད་དང་སྟོན་ལྟར་གཡོ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟར་དགག་པར་
 དཀའ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་རིམ་བར་བརྟལ་
 ཏེ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དམིགས་

པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ནི་རང་གི་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་བཞག་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མི་སྣོད་པར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཡོ་ན།
 རྒྱ་མའི་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་མི་བྱ་བར་དྲན་པའི་
 རྫོགས་རྒྱན་བསྐྱེད་ཅི་རུས་སུ་བཞག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཞག་ཀྱང་རྒྱན་
 རིང་དུ་གནས་མི་རུས་པར་གཞན་དུ་གཡེང་བར་གྱུར་ན། བདག་ནི་ཡུལ་
 གཞན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་ངོ་སྟམ་དུ་ལྷུང་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། རྒྱར་གྱི་
 དམིགས་པ་ལ་སྒྲར་ནི་སེམས་བློ་ཏེ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་
 གོམས་པས་རྒྱན་བསྐྱེད་ས་པས་རུང་ཟད་རེ་རྒྱན་གནས་སུ་བཏུབ་ན། རྫོགས་
 དེས་གིན་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། སེམས་ནི་ནང་དུ་ཡིད་གྱི་
 དམིགས་པ་སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་འཛིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་
 སེམས་རྒྱར་བས་རུང་ཟད་གནས་སུ་བཏུབ་པ་ན་སེམས་ནང་དུ་གནས་པ་དེ་
 ཡི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་སེམས་གནས་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དགའ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་རང་གི་སེམས་གདུལ་ལོ། །ཞེས་པ། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པས་སེམས་
 མ་དུལ་བ་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དགའ་བས་དུལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལ་དགའ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅི་རིགས་
 སུ་བཞག་ཀྱང་། རྫོན་རྣམ་གཡེང་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་
 བར་གྱུར་ན། རྣམ་གཡེང་འདི་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཛོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་

གིན་ཏུ་གཞོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
འདིའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཡོན་ཏན་ཀླུ་གྱི་རྩ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འབད་
བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ། རྣམ་གཡེང་གི་རྒྱས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་
ཉིད་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་དུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་འབད་པས་སེམས་སྒྲར་བས་ཆེས་བཟང་ཙམ་དུ་གནས་ན་ཡང་། སྐབས་
འགར་བརྒྱབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱིངས་སྟོན་སོགས་
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་ལངས་པའང་སྒྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གི་
དབང་དུ་སོང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་འགྲུབ་པས་སྟོན་ཆེ་ལ། མ་སོང་ན་མངོན་
པར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་འགྲུབ་པས་ཅི་ནས་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་འདི་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ་སྟུམ་
དུ་བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའམ་གཉེན་པོར་
བསྟན་པའམ་ཡང་ན་ཅི་མི་སྟུམ་པས་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །
དེ་ནས་སྟོམ་བཙོན་ཅན་གྱི་ནི་སེམས་ལ་རྩོལ་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གནས་པ་བརྒྱད་པ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ་སྟེ། རྩོལ་བ་བརྟེན་བཞིན་དུ་བསྐྱེམས་ན་རྣམ་རྟོག་
གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མི་རུས་པར་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་
བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སེམས་གནས་དེ་ཡི་ངང་དུ་
གོམས་པ་རྒྱུན་བསྐྱེལ་བར་བྱས་པ་ལས་འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་

པར་སེམས་ངང་གིས་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ནས་
འདྲུ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་གནས་པ་དགའི་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
མཐུན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགའ་པོ་ནི། མདོ་ལས། འཛིག་པར་བྱེད། ཡང་དག་
པར་འཛིག་པར་བྱེད། བསྐྱས་ཏེ་འཛིག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཛིག་པར་བྱེད།
དུལ་བར་བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད།
ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའམ་མཉམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདྲུ་མི་བྱེད་པར་ངང་གིས་གནས་པའི་སེམས་ཐོབ་པ་དེ་ནས་དེའི་ངང་དུ་གོམས་
ན་ནལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྦྱང་བ་ཐོབ་སྟེ། ལུས་ཡངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་རྣམ་པས་དགོ་བ་
བསྒྲུལ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། སེམས་གསལ་དྲངས་རྒྱུ་མེད་དགའ་
བས་བྱུང་བའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་
ཤིན་སྦྱང་རྒྱུ་རུ་དང་འབྲིང་ཐོབ་ནས། གྲིབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་ཅིང་དྲངས་
པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་འཐོབ་བྱེད་ཞི་
རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །
ཡིད་བྱེད་དེ་ཡིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་མ་རིམ་པར་སྦངས་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འཕེལ་བར་བྱས་ནས། འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་ས་
འོག་མ་ལས་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་

གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཞི་
 རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་བར་
 དུ་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་ཏིང་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་
 བས་འདི་ནས་མར་ལ་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་ཏེ། བསམ་གཏན་
 བཞིའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེད་པ་དང་ལྟ་བ་
 དང་ཐེཛོམ་གྱི་ཤས་ཆེ་བས་མ་དག་པ་སྒྲུངས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་ན། ལས་སུ་རུང་བ་དག་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རྩ་
 འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་མཛོན་པར་བསྒྲུབས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་
 པའི་ཐུར་དང་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་ཐུར། རྟོགས་བརྩའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་
 །ཁམས་རྣམས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་ནི་སངས་རྒྱས་དབག་
 ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པར་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྲུར་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་པ། གངས་མེད་
 གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་བསྐྱལ་
 བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་དབང་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་
 དབང་གིས་སོ། །ཞིང་དམ་པ་རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྲུར་
 ཆོད་མེད་པ་བྱས་པའི་ཐུར། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་

སེམས་ནི་ལས་སྤྱུང་བའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྷོང་འདོད་པར་འཇུག་
 ཏུས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་དེ་དག་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་རོལ་དུ་ས་
 ཐོབ་པའི་མཚོན་མར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་
 ཞེན། སེམས་ལས་སྤྱུང་བ་དེ་ནི། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་ལས་བྱུང་
 བར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྒྲེ་དུ་གི་སྒྲོན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འདི་ཡི་ལུས་ལ་གནས་ངན་ལེན་དུ་
 གྱུར་བ་མ་བཟུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲེའུ་ལྷོང་མཚོངས་པ་སོགས་དང་ལུས་
 རྩི་ཞིང་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱུ་མི་རུང་བའི་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་པོའོ། །ལུས་དང་སེམས་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་གང་
 བར་འགྱུར་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཁྱུས་མཁན་གྱིས་རས་སོགས་
 ཁྱུས་ཅིའི་ཆུས་འདག་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཞིན་ཞི་གནས་གྱི་ཆུས་ལས་སྤྱུ་མི་
 རུང་བ་སྤྱང་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་སྤྱངས་གྱི་བདེ་བས་བྱུབ་པར་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་ཁ་ཅིག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་སྤྱང་བ་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །
 ཡང་དག་པ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡི་མཚོན་མ་དངོས་སྤྱུ་ལས་ལ་སྒྲིན་སྤྱུ་

མི་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། མི་ལམ་དུ་ལུས་ལ་བྱས་བྱེད་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 གྱིས་ལུང་སྟོན་བ་སོགས་དང་ས་བཅུ་བ་ལས་ས་བཅུ་ཐོབ་པར་མི་ལམ་གྱི་
 མཚན་མ་གསུངས་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བ་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཚན་
 མ་རྣམས་ནི་ཆེད་དུ་མ་བརྟགས་བ་དག་ཀྱང་རབ་དུ་མཐོང་བ་ནི་བཞི་པའོ། །
 དེ་གཉིས་ནི་ལྟག་མཐོང་ལས་བྱུང་བའི་དྲགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་
 གི་དྲགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རབ་དུ་རྫོགས་བ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱིབ་བ་གཉིས་རྣམ་
 བར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤོ་དང་ལྷན་བ་དེ་མཉམ་རྗེས་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ།
 དུས་དྲག་དུ་ཡང་སྤངས་དྲགས་མཐར་ཐུག་གི་དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 བར་བྱེད་བ་ནི་ལྟ་པའོ། འདི་ནི་ཞི་ལྟག་གཉིས་ཀའི་ཆའོ། སྤོ་བརྟན་འགྲེལ་
 བར་ལུས་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་བ་དང་། ལུས་ཤིན་སྤྱང་གི་བདེ་
 བས་བྱབ་བ་དང་། སེམས་ཤིན་སྤྱང་གི་བདེ་བས་བྱབ་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
 བགྱངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མཐོང་བ་ལྟ་ལ་པན་ཡོན་ལྟར་བཤད། ཆོས་རྒྱ་རྫོགས་བ་དང་རྣམ་
 དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་ནི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་བ་
 ཞེས་གསུངས། འདིར་ནི་ཐེག་བརྒྱས་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་པན་ཡོན་ལྟ་
 བོང་ལྟར་བཤད་དོ། །གདམས་ངག་གི་ལེའུའི་མགོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ཡོན་
 ཏན་ལྟ་བརྟན་བ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོའི་སྤྱེ་
 བོ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཆོས་དང་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་ཐོབ་བ་

བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། དེ་ནས་དེ་འདྲར་
གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་པ་ནས་གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པ་འཕྲོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
བརྟན་ཏེ། དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞི་ལྷག་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པ་དེ་འདྲར་
གྱུར་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཅུ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་
བར་བཞག་པས། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་འཕམ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
བར། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཀུན་སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་རྒྱ་ཡོད་པར་རབ་རྒྱ་མི་
མཐོང་བ་ནི་དོན་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འོ། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་
རི་ཆེར་རབ་རྒྱ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བཙོན་འགྲུས་ནི་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེས་ཀུན་དུ་རྩོམ་པ་ནི་སྣང་བ་མཆོད་པ་འཕམ་རྒྱས་པ་ཅུ་མོའི་
དུས་སོ། །དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤས་ཆེར་
འཕེལ་བར་གྱུར་ནས་ནི། བྱིའི་ཡུལ་སོགས་རང་མཚན་པའི་སྣང་བ་དང་
བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
ཅམ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེན། དེ་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་གཞུགས་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་མི་ལམ་ངོ་ཤེས་པའི་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཐམས་ཅད་
རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་ལས་བྱི་དོན་རང་མཚན་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་
སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བྱི་དོན་དེ་ཡི་གཞུང་
བ་ཡི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤངས་ནས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེ་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕམ་

གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་ཏེ་མ་སྤངས་པ་ནི། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་གྱི་ཚྭ་གས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དུས་སུའོ། །དེའི་ཆོ་
 གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་སྟེ་མ་དུ་དེ་གཉིས་
 ཚུལ་འདྲ་བར་སྦྱར་དུ་རྟོགས་ནས་མཐོང་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། དེ་
 མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྦྱར་དུ་རེག་པས་ཆོས་
 མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དུས་སོ། །དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་
 བ། འདི་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་
 སུ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡང་སྤོང་བར་བྱེད་ལ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ས་དང་པོ་ལ་འཐུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བྱེད།
 བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནི། རྩོམ་པར་འགྱུར་སོགས་སྦྱར་
 ལམ་བཞི་པོ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱེད། །ཆོས་མཆོག་དེའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་
 ཐག་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པ་དེས་ནི། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་གཤམ་ཉན་རང་
 རྣམས་ལས་འཕགས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པ། གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ན་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་
 ལ་མདོ་ལས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་སྤངས་པས་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་

དང་བུལ་བས་དྲི་མ་དང་བུལ་བའམ། ཡང་ན་བཟོད་བ་ནི་རྒྱལ་མེད་བ་སྟེ་
ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ལ་ཞེས་པ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་ནམ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མིག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་
དེ་བྱང་སེམས་འདིའི་ཀུན་གཞི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ་འཕགས་པའི་ས་
ནི་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ས་དང་པོ་དེ་དུས་ཅི་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐོབ་ཅེ་
ན། ད་ལྟར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་མོས་
སྦྱོད་ཀྱི་སར་བསྐལ་བ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་
བའི་ཉེས་པ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །ས་ཐོབ་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ས་
སོའི་སྒྱེ་པོའི་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་ཆོས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་
མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ས་ཐོབ་
པ་དེའི་ཆོ། དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་རང་ཉིད་དང་ཁྱད་
པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མཉམ་པའམ་མཚུངས་པའི་སེམས་ཐོབ་སྟེ། དེའི་
སྒྲིབ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་རྟོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་
མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། མྱོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུག་བསྐྱལ་

མུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤང་བྱར་མཉམ་པ་དང་ནི།
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལས་ཉོན་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བའི་དོན་བྱ་བར་མཉམ་
 པ་དང་། རང་ཉིད་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པས་རང་ལ་ཕན་
 བཏགས་ཀྱང་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་འགོག་ལམ་ལ་
 བཀོད་པས་ཕན་བཏགས་པའང་རང་དོན་དང་འབྲེ་བར་སེམས་ཅན་དེས་ལན་
 ལ་མི་རེ་བར་མཉམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་འདི་དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱོམས་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྤྲུག་གཞན་དང་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པའམ་
 འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བའད་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་དེས་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྤང་པོ་
 བཞི་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་མ་གཏོགས་
 བའི་ཆོས་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཙམ་དུ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འདིག་
 རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུག་པོ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གང་གིས་མཐོང་ཞེན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱི་བ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་

མཐོང་སྟེ། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གཞན་
དང་སེམས་ཙམ་དུའང་མི་དམིགས་ཏེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་དག་པ་
གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་པ་དེའི་
རྗེས་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སེམས་ཙམ་ལས་ཚོས་གཞན་མེད་ཀྱང་སེམས་དེ་
ཉིད་ཚོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཐོང་
བའོ། །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་དེ་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བས་ན། མཐོང་བས་
སྒྲུབ་བྱ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་དེས་ན་དེ་ཡི་ཚེ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ཞེས་སུ་
ནི་ངེས་པར་བརྗོད་དོ། །

གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་དེས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། རྗེས་སྟོན་དག་པ་འཛིན་ཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཀུན་བརྟགས་ནི་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ལྟར་རྗེས་སུ་མེད་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་ཀྱང་། སྒྲུབ་གཞི་གཞན་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཡེ་ནས་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐུར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པས་
མཐོང་ལམ་བ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་ནས། མཚན་

མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཞིའམ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་མངོན་
 པ་བསྟུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་
 གང་དུ་འགགས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ། གང་གིས་འགོག་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པས།
 གང་འགགས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་འགགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་
 བོ། །སྟོན་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཞིའམ་དམིགས་པ་དེ་ནི་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དག་གོ། །ཡང་
 དག་མིན་རྟོག་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པ། སྒྲིབ་དང་ཀྱ་བ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟོན་
 པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་དམིགས་སོ། །རྒྱལ་བའི་སྒྲས་གང་གིས་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཆོས་སྟུམ་རྩ་ཅ་བདུན་
 ལ་སོགས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ནི། རྟག་ཏུ་སྟེ་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་
 གི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་རྟེན་ཅིག་ཏུ་ཁྱི་ཐོབ་པར་འདོད་དེ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དང་ཐོར་ཐོབ་པ་དེའི་དུས་སྟུ་སྟུར་མོས་
 སྟོད་དུ་དྲན་ཉེ་སྟོང་བཞི་སོགས་བསྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ཅིང་དག་
 པ་དང་། སྟུར་བསྟོམ་བྱའི་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རུས་

པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་བ་དེའི་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་
བསྐྱགས་པ། གང་ཞིག་སློ་ཡིས་འགྲོ་བ་འདུས་བྱས་ཅམ་སོགས་ཆོགས་
བཅད་ལྷས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞིག་སློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ཡིས་འགྲོ་བ་འདི་
ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཞན་དབང་གིས་འདུས་བྱས་པ་
ཅམ་དུ་རིག་ནས། མྱོང་བ་པོའི་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པ་ཅམ་
དུ་ཤེས་ནས། རོན་མེད་པ་འབྱུལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་
པར་སྦངས་ནས། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྟ་
བ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱེད་པའི་རོན་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་གང་ཡིན་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མེད་པར་ཡང་། འགྲོ་བ་
གཞན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། བདག་གཉིས་སྟུག་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་
ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
རང་སྣང་འབྱུལ་པའི་དབང་གིས་བདག་གཉིས་སྟུག་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟུག་
བསྐྱེད་སྟེ་ཆོགས་མྱོང་བ་རྣམས་བདག་གིར་བརྒྱུད་སྟེ་འབྱུལ་སྣང་མི་ལམ་ལྟ་
བུའི་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ། བྱི་མའི་མུ་མཐར་བྱག་གི་བར་དུ་
བརྩོན་པ་མི་འདོར་བའི་བྱིར་ན། རང་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ལས་
གྲོལ་བས། སྟུག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་

གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་ནི། ལུན་བའི་མ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་མཐའ་ཡས་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་གྱིས་བསལ་བའི་ཁུར་སྤངས་
 བའི་བྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ནི་ས་ཐོབ་ནས་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བུལ་བས་གཞན་
 གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དུ་སྤངས་པས་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིགས་པ་ལྟ་ནི།
 འཆོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་སོགས་གྲགས་པ་མེད་པའི་
 འཛིགས་པ་དང་། འཁོར་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་སོགས་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ངན་
 སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་འཛིགས་པ་དང་། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལྟ་ལས་འདས་པའོ། །
 རང་ལ་རང་གིས་ལན་བ་བྱས་ཀྱང་བདག་ལ་ལན་དུ་རེ་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར།
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཀླན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ལན་དུ་རེ་བ་མེད་
 དོ། །ཀུན་ཞིག་གྲོལ་བ་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོག་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས། དེ་ཡི་སེམས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་ལས་གྲོལ་
 བར་གྱུར་ལ་གཞན་དོན་དུ་དམ་བཅའི་ཁུར་གྱི་འཆིང་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་
 ཡས་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཟད་པ་དང་། བྱི་མའི་མུ་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་
 དམ་བཅའི་ཁུར་མི་འདོར་བས་ཡུན་ཡང་མཐའ་མི་རྟེན་པས་རིང་པོར་བཅིངས་
 བར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཟད་ནས་མཐར་
 ཐུག་པ་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་མཐའ་ཇི་སྟེན་དུ་དེ་དག་
 གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་རབ་དུ་སྒྱུར་བའམ་བརྩོན་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་བྱིར་འཁོར་བར་སྒྲེས་ནས་རང་ལ་བྱིན་ལ་བརྩོན།

གཞན་པར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་
ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྟེ་བ་ཚད་མེད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་གྱི།
ཆོ་གཅིག་ལ་བྱུང་བའི་རང་གི་སྟུག་བསྐལ་ཡང་དང་དུ་བྱུངས་ནས། ལྷར་
བའམ་བཀྱར་མི་རྩས་ཏེ་རང་གི་སྟུག་བསྐལ་ཡང་བཟོད་པའི་མཐུ་མེད་ན།
འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཅི་ཙམ་གནས་པ་སྟིད་དུ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་མ་ལུས་
བ་བསྟོམས་པ་དངོས་སུ་ལྷར་མི་རྩས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ་སེམས་གྱི་སྒྲིད་ཅིག་
ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་བསམ་དུ་འདེམ་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་
ལས་ལྡོག་ཏེ་རང་གི་དོན་དུ་སྟུག་བསྐལ་ལེན་མ་དགོས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱི་དོན་དུ་སྟུག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་དུ་ལེན་པར་བཟོད་པའི་
མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་སེམས་ཅན་མཐའ་
ཡས་པ་རྣམས་ལ་རྐང་གི་ཁོང་ནས་དགའ་བ་དང་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་དོན་དུ་བརྩོན་པའམ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་
སོགས་གྱིས་མི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟིད་པ་དག་ན་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ལ།
སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་དང་མཚུངས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ངོ་མཚར་བ་དེ་ལྟ་འདེམ་ཏེ། རང་གིས་རང་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ངོ་མཚར་
མེད་པ་དང་ཆུལ་འདྲའོ་ཞེས་སོ། །སྟོམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་
བརྟན་པ། དེ་ནས་དེ་ནི་ལྟག་མ་ཡི་སོགས་ནས་གོ་འཕང་སྤྲོད་མེད་པ་འཐོབ་
ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ནི་

ལྷག་མ་ཡི་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩ་བའི་བར་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
 ཡིན་པས་འདི་ལ་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་
 ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག་བསྐྱོམ་པའི་བྱིར་
 བ་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་བརྩ་མི་འཛིགས་པའི་ལ་
 སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་བདག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 བར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གཞན་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ནི་ས་བརྩའི་མཚན་ཉིད་
 དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཇི་སྟེད་པ་ཡི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་
 བར་འཛིག་པ་ཡིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ་མངོན་
 བར་འཛང་རྒྱ་བ་རྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 མོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་ནི་རྫོགས་པ་ཡིས། བསྐྱོམ་པ་
 ཡི་ལམ་ནི་ཆར་བྱིན་པའམ་མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བརྩའི་མཐར་བྱག་
 པ་ནས་སྐྱོམ་ལམ་མཐར་བྱག་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་བར་
 ཏུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཐོགས་མོ། །ས་བརྩུད་པ་ནས་བརྩ་བའི་
 བར་ཏུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ་དེའི་བར་ཏུ་
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཐོགས་མོ། །སྐྱོམ་པ་ཡི་ལམ་གྱི་ཐ་མ་ས་བརྩ་
 པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྟོགས་པའུའི་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆ་བ་རྟེན་
 དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚན་འཛིན་གྱི་
 རྟོག་པས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་
 ལུ་མོ་ཡང་དྲུང་ནས་ལྷུང་བས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བའི་
 གནས་གཞན་དུ་སྐྱར་བའི་མཐར་ཐུག་པ། སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་
 སྐྱངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ས་བརྩ་གཅིག་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་གང་ལ་གནས་ན་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཅི་སྤྱིད་དུ། བན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་
 ལྷ་ཆོགས་རབ་རྟེན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་འཕ་སེམས་ཅན་གྱི་
 མཚོགས་རྟེན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་
 གཅིག་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཛོན་དུ་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་
 གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཡི་གོ་འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པ་འཐོབ་པོ། །བཞི་བ་གདམས་
 ངག་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཛྲོད་པ་ནི། གདམས་ངག་གི་ལེའུ་
 ལས་ཅི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པ་དང་རྒྱུད་རྣམ་པར་མ་དག་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བར་དཀའ་བའི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྟག་
 ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐོས་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 མཉམ་པ་མེད་པའི་གདམས་ངག་ཚུལ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས་ལྷུང་བ་རབ་རྟེན་
 དྲངས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དུས་རྟག་པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོམས་པར་གྱུར་པའི་
 ལྷུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་རྗེ་ལྷ་བྱུང་ན་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་

པ་ནི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཤོན་མི་ཟ་བར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོ་ཆོག་ས་མེད་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་དོ། །ཆོས་
 གྱི་སྒྲོ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་རྟ་མངོན་སུམ་དུ་གདམས་དག་འདོམས་
 པར་མཛད་ཅིང་། དཔེར་ན་འདམ་དང་རྩུར་བྱིངས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 བསྐལ་མ་རྩས་པ་དག་ཆོན་པོ་ཆེ་གཞན་ཀྱིས་དེའི་སྒྲུབ་མ་ཙོ་ཏོ་ནས་གཟུང་སྟེ་
 སྒྲུབ་སར་བདེ་བྱུག་རྟ་འབྲེན་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་ཀྱིས་
 བསྐབས་པ་དང་གདམས་དག་བསྟན་པ་དེས། གང་ཟག་དེ་འཁོར་བའི་ཉེས་
 པའི་ཚང་ཚིང་སྟུག་པོ་ནས་སྟགས་རྗེའི་ཚོན་ནམ་ལྷགས་ཀྱིས་བྱངས་ཏེ་བྲུ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །གདམས་དག་དང་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྤང་བྱ་སྤང་བ་དང་འཐོབ་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་
 སྟ་སྟུར་པའི་གནད་ཀྱི་མན་དག་བྱུང་པར་ཅན་གསར་དུ་སྟོན་པ་ནི། གདམས་
 དག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་
 བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པས་དོན་དུ་འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན་
 བོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གདམས་དག་ཐོབ་ཟིན་ལ་ཡང་ཡང་ངེས་པར་
 བྱ་བའི་བྱིར་དེའི་དོན་ཞིབ་པར་སྒྲུར་ཡང་རྗེས་སུ་འདོམས་པའོ། །དེའི་བྱིར་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་དུས་རྟག་རྟ་རང་གི་
 བྱ་བའམ་བསྐབ་བྱའི་དོན་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པ་དག་བ་ཆོས་སྤྱད་སེམས་ཅན་དོན་

བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལྟག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་
 བ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ་བསྐྱགས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་གཞེངས་བསྟོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་
 ཏེ་ལོག་པར་སྒྱུར་པ་ལ་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་སྟོད་པར་མཛད་པ་
 དང་། སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་
 མཆོག་གི་སེམས་ཅན་མོས་སྟོད་པ་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོན་གང་ཞིག་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་
 སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་བརྟེན་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་
 བར་འགྱུར་བ་ཡི། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་
 ཡིན་པ་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་གདམས་ངག་འོད་པའི་སྐྱབས་འདི་ན་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ལྟག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་
 དང་། དེ་དག་གི་བར་ཆད་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཡིས་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་མི་མཐུན་པའི་
 སྟོགས་རྣམས་སྤངས། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པས་ཞི་ལྟག་གི་

རྣལ་འབྱོར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས་ནི་ས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 མཐོང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་རབ་རྒྱ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་བདག་ཉིད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པ་བྱུང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་དང་
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས། ཉོན་ཤེས་གཉིས་
 གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བསལ་བའི་མཐུ་ཐོབ་ནས་
 རི་ལྗང་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དག་ཤར་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་མེད། ། ཞེས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཉི་མས་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ལུ་ག་རྣམས་སྤང་བར་
 མི་རུས་ཀྱང་འདིས་ཆོས་བསྟན་པས་གང་གི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སེལ་རུས་
 པས་སྟོན་མེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་འམ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་དུ་སྤང་
 བའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དག་ཤར་བ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་ལྗང་དེ་ལྗང་མེར་སྤང་
 བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། ། དེ་ལྗང་རྟག་དུ་ཆོག་ས་གཉིས་གྱི་དགེ་བ་བསལ་ས་པས་
 རྒྱ་ཁྱུང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོག་གང་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་རབ་རྒྱ་གང་ཞིང་།
 ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ལས་དུས་རྟག་དུ་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེ་
 བ་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་པའི་
 སེམས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པ་ཐོབ་ནས་ས་དང་པོ་ནས་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་
 འགྱུར་རོ། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་མེའི་རྒྱལ་ལས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙེ་ལྷ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འདྲར་
བགོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཙུང་ལམ་གསུངས་མོ། །

སྤྱི་ཁབ་སྤྱོད་འདོན་པ། རྩལ་ཁྱིམ་སྤྱོད་ཀྱིས། ཆོས་དབྱིངས་ཉིམ།
གཙུག་རྒྱུག་པ། གང་བསམ་ལྟོན་གྱུ་པ། རྩལ་ལམ་རྒྱུ་མཆོ།
གཞུང་ལས་དོད་མ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཉིམ། ཤོང་འདུས།
ཁྱེད་གཞུག་པ། ཅོག་རྩལ་བསྟན་དོན་མེ། ཅོག་རྩལ་ཤར་དགའ་པ།
ཡིག་སྤྱིག་པ། ལྷ་མོ་གསུངས་རྒྱུ་པ། རྩལ་ལམ་འཁྱེན་ལས།
སྤྱི་ཤོག་མཛེས་བཞོན་པ། ཡིག་སྤྱིག་ཆོ་རྒྱུང་།

༥ རབ་འབྱུངས་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་གཞུག་མེ་ཡམ་ཇེ། ཟུང་རྒྱལ་ཁུང་རྟོགས་པ་རྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེ།

ཁྱད་པར་བླ་མེད་མ་འཁྱུར་པ་རྟན་པ་དག་པོར། མཉམ་མེད་མེ་ཡམ་རྒྱལ་མཚོར་གྲུས་པས་འདུད།

སྤྱི་གཞུག་འགྲོ་བའི་མགོན་པ་ཅིག་ཡིད་པ་ཞིན་ནོར། ཞལ་གསུང་མེ་ཡམ་མགོན་པོའི་མཚན་ཐོས་ཀྱིས།

དགྲེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆབ་བསེལ་བ་ཞིན་ཡང་ཡང་པ་ཐུག་སྟེ། རྒྱལ་ལུང་སྤྱོད་པོའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་སྤྱོད་སྤྱོད།

དཔར་པ་རྟན་པ་གྲིས་པའི་ལྷ་མ་དག་ར་དག་པ་དང། འདི་ཚོན་རྒྱལ་གསུམ་པས་གྲུག་པའི་དགོ་ཚོགས་ཀྱིས།

མཐའ་ཡས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། སྤྱི་བས་གཉིས་སྤྱར་བྱང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་ཇོགས་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། མེ་རྟོག་རང་ལ་མོག་པའི་ལྷ་རྒྱལ། རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོའི་བྱུང་བ་དག

པ་གའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་ཡིད་པ་ཞིན་ནོར་བུའི་ཞབས་དོལ་སྤྱོད་པོར་བྱངས་ཏེ། ལྷ་གཤམས་པ་བླ་མ་དག་ར་

པོ་རྒྱུད་ལ་པ་ཅད་ས་ནས་ཀུན་མ་ཁྱེད་མེ་ཡམ་རྒྱལ་མཚོའི་གསུང་འབྱུང་དཔར་པ་རྟན་ལུས་པ་འདིས་འཛམ་གླིང་གོ་

ལའི་རྒྱང་འདིར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྟོན་རྒྱལ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་པ་རྟན་པ་འིན་པོ་ཅེ་ཉིན་མའི་རྒྱང་པ་ལྟ་ར་

རྒྱས་ཤིང། འདི་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་འབྲེལ་ཐོག་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱིས།

པ་སྤྱབ་གསུམ་རྒྱན་ཐུག་མ་ལས་པ་ཅུན་པ་བྱང་ཐུག་ལྷ་སྟོན་སྤྱོད་ཐུག་སོག། ལེགས་ཐུག་མ་ལའ་ལྟ་ར་མཉམ་པའི་

སྟོན་འདུན་པ་ཅས་ལུལ་རྩུབས་བླ་མ་ཀུན་པ་བྱང་གཞན་པ་ན་སྟོ་སྟོས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འམ་རྩུལ་ཁྱིམས་

མཐར་ཐྱིན་ནས་པོད་རབ་བྱུང་བུ་བུ་རྟན་པའི་ལྷ་གས་རྟོག་པོའི་བྱུང་དཔར་ལྷ་ལས་པ་བའི་ཚོས་པ་བྱང་

ལ་འཛམ་གླིང་གར་ཐོག་མཚོ་གླིང་གླེ་མན་ནས་སྤྱོད་པ་དག་པོ། ॥ སམ་མདྲ་ལོ། ॥

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱོད་རྒྱ་འབྱུང་རྒྱ་ལས། ཚོར་རྒྱར་མེ་ཚོག་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ། ॥

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ལུལ་ཞིང་།

ངན་སོང་སྤྱད་བསྐྱལ་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་སྤྱད་བརྒྱན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆོ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྩས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སོག། །
 ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགོ་གོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྡེའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་བྱིས་པའོ། །

སཏྲ་མཁྱེ་ལི། །

ཨོ་ནམ་ཨམི་དུ་སྤྱུལ།

། སྤར་འགོམ་དང་མཐུན་འཇུག་སྤྱོད་མཁན།
 ཐུའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅུ་ལྟན་ཆོགས།
 ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགོམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག།
 སྤར་སྐྱོན་བྱེད་ལུང་ཐུའི་ཕན།

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~ THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第二冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

བླ་མ་འཕགས་པ་མཆོག་གི་མཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལྟུང་། མཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལྟུང་།

3000 copies; January 2011

TI552

TI552